

Mérk Nagyközség Polgármesterétől

✉ 4352. Mérk, Hunyadi u. 45.sz.

☎ 44/554-000

hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-78/2026.

Előterjesztés

A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 2) Előterjesztés a Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési ház 2025-2026. nevelési év éves beszámolójának, valamint a 2026-2027. évi munkatervének, SZMSZ-ének, pedagógiai programjának, házirendjének megtárgyalására

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Meghívott: Nagyné Szakács Anita igazgató

Tisztelt Képviselőtestület!

A közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2026. július 2026. évi XLVII. törvény 2026. augusztus 26. napjától módosította a fenntartó jogköreit, és a korábbi szabályozással ellentétben, -ami jóváhagyási jogkört biztosított az SZMSZ, a pedagógiai program, éves munkaterv és a pedagógus-továbbképzési program vonatkozásában-, a jelenlegi szabályozás az alábbi:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. §. (2) bekezdés g) alapján:

„83. § (2) A fenntartó

g) * *jóváhagyja a köznevelési intézmény pedagógus-továbbképzési intézményi programját, tantárgyfelosztását, és az e törvényben meghatározott módon egyetértési jogot gyakorol az intézmény SZMSZ-e, pedagógiai programja, éves munkaterve tekintetében*

h) *értékeli a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét,*

i) * *ellenőrzi a házirendet,*

j) * *dönt a nevelési-oktatási intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról.*”

Fentiek alapján tehát a korábbi jóváhagyási jog helyett már csak egyetértési joga van a fenntartónak az SZMSZ, a pedagógiai program és éves munkaterve tekintetében, és döntési joga a beszámolók elfogadásáról.

Nagyné Szakács Anita igazgató elkészítette és benyújtotta elfogadásra a Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési ház:

- **2025-2026. nevelési év éves beszámolóját,**
- **a 2026-2027. nevelési év munkatervét**
- **az SZMSZ-t**
- **pedagógiai programot**
- **házirendet.**

A dokumentumokat azok terjedelme miatt e-mailben fogjuk megküldeni a Képviselő-testületi tagok részére.

Javaslom azok elfogadását.

Kérem, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozat-tervezeteket elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 3.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:

Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének

...../2026.(IX.09.)

h a t á r o z a t – tervezete

**A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház 2025-2026. nevelési éve
beszámolójának elfogadásáról**

A Képviselő-testület!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. §. (2) bekezdés g) pontjában meghatározott jogkörében és feladatkörében eljárva a Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház **2025-2026. nevelési évi éves beszámolóját elfogadja.**

Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének

...../2026.(IX.09.)

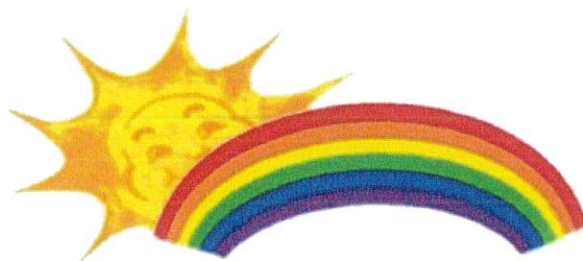
h a t á r o z a t – tervezete

**A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház 2026-2027. nevelési év munkatervének,
SZMSZ-ének, pedagógiai programjának, és házirendjének megtárgyalásáról**

A Képviselő-testület!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. §. (2) bekezdés j) pontjában meghatározott jogkörében és feladatkörében eljárva a Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház a 2026-2027. nevelési évének munkatervével, SZMSZ-vel, pedagógiai programjával és házirendjével egyetért.

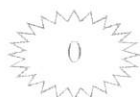
MÉRKI SZIVÁRVÁNYÓVODA, ÉS MŰVELŐDÉSI HÁZ
4352 MÉRK, BÉKE u. 17. sz.
Tél.: 0630/1304840
OM: 202470

ÉVES BESZÁMOLÓ A 2025-2026. nevelési évről

„Az a feladatunk, hogy a gyermek környezetében olyan hatást fejtsünk ki, hogy egészen a gondolatokba és érzületekbe menően a jót, az igazat, a szépet és a bölcsét utánozó lényé lehessen.”

(Rudolf Steiner)

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Képviselő Testület!

Jelen dokumentumban összefoglalom a Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház 2025/2026-os nevelési évben megvalósított szakmai tevékenységét, eredményeit és tapasztalatait.

Köszönöm a nevelési év során tanúsított együttműködésüket és kérem, hogy a beszámoló áttanulmányozását és véleményezését követően annak elfogadásáról dönteni szíveskedjen.

Tisztelettel:

Nagyné Szakács Anita
igazgató

Mérk, 2026. 08. 31.

I. Az Intézményi éves beszámoló törvényi háttere:

- 2026. évi XLVII. törvény a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- 77/2025 (IV.15.) kormányrendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról – szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú – kormányrendeletek módosításáról
- A 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- OviKréta
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3. (1) pontja
- 368/2011. (XII.31) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 137/2018 (VII.25) Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló Korm. rend. módosítása
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (64-65 § és a 86-7. §)
- 2011. évi CXCV. tv. az államháztartásról
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormány Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet.
- 32/2012 (X.8) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelési irányelvei
- Oktatási Hivatal: Önértékelési kézikönyv óvodák számára

Az intézmény működését meghatározó dokumentumok:

- Alapító Okirat
- Pedagógiai Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házi rend
- Munkaterv
- Igazgatói és fenntartói ellenőrzések, feljegyzések

II. Óvodánk működése

1.	Az intézmény székhelye, neve, címe:	Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház 4352 Mérk Béke u. 17. sz. Tel: 0630/1304840 e-mail: merkovoda@gmail.com
2.	Igazgató neve:	Nagyné Szakács Anita
3.	Nyitvatartási rend:	7: 00 – 17: 00 7: 00-7: 30 és 16: 00-17: 00 a csoportok összevontan működnek.
4.	Alapító okirat szerinti ellátandó feladatai:	Óvodai nevelés általános feltételekkel. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése.
5.	Gazdálkodási jogköre	Részben önállóan működő költségvetési szerv. Fenntartója: Mérk Nagyközség Önkormányzata
6.	Nevelési év rendje: Tanév rendje:	2025.09.01.-től 2026.05.31.-ig 2025.09.01.-től 2026.08.31.-ig
7.	Óvodai beiratás:	2026. 04. 20.- 2026. 05. 20.
	ZÁRÁS - Nyári zárás	2026. július hónap

A 2025/2026-os nevelési év során intézményünk működését a gyermekközpontú szemlélet, a biztonságos óvodai környezet megteremtése és a magas színvonalú szakmai munka jellemezte. Mindennapi tevékenységeink szervezésekor arra törekedtünk, hogy a gyermekek érzelmi biztonságát, egyéni fejlődését és jóllétét szem előtt tartva biztosítsuk számukra a harmonikus óvodai élet feltételeit.

A nevelőmunka megvalósításában valamennyi dolgozó aktív és felelősségteljes szerepet vállalt. Közös célunk volt, hogy a gyermekek olyan támogató környezetben tölthessék napjaikat, ahol lehetőségük nyílik tapasztalatszerzésre, élmények gyűjtésére, valamint

készségeik és képességeik sokoldalú fejlesztésére. Kiemelt figyelmet fordítottunk a gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követésére, a szükséges dokumentációk pontos vezetésére, valamint a családok rendszeres tájékoztatására. Az iskolába készülő gyermekek esetében különös hangsúlyt kapott az egyéni képességekhez igazodó felkészítés.

Nevelési gyakorlatunkban továbbra is meghatározó szerepet töltött be a szabad játék, amely a gyermekek személyiségfejlődésének egyik legfontosabb színtere. Arra törekedtünk, hogy ehhez megfelelő időt, teret és eszközöket biztosítsunk. Ugyanakkor az utóbbi években egyre gyakrabban találkozunk olyan helyzetekkel, amelyek fokozott pedagógiai jelenlétet és nagyobb odafigyelést igényelnek. A gyermekek szociális készségeiben, viselkedéskultúrájában és együttműködési képességeiben tapasztalható eltérések sok esetben az óvodára hárítanak olyan feladatokat, amelyek korábban elsősorban a családi nevelés keretei között valósultak meg.

A közösségi együttélés szabályainak elsajátítása, az érzelmek megfelelő kezelése, a konfliktusok rendezése, valamint a játékban való aktív és tartalmas részvétel fejlesztése egyre jelentősebb szerepet kap mindennapi munkánkban. Emellett növekvő számban jelennek meg olyan gyermekek, akiknek magatartási, figyelmi vagy beilleszkedési nehézségei fokozott pedagógiai támogatást tesznek szükségessé.

A nevelési év során a Pedagógiai Programban megfogalmazott célokat és feladatokat eredményesen valósítottuk meg. A munkatársak feladataikat összehangoltan, egymást segítve látták el, amelyhez elengedhetetlen volt a nyílt kommunikáció, a kölcsönös bizalom és az együttműködésre épülő munkakultúra. Fontosnak tartottuk, hogy a felmerülő szakmai kérdéseket közösen elemezzük, tapasztalatainkat megosszuk egymással, és szükség esetén közösen keressünk megoldásokat.

Az intézmény működését érintő aktuális feladatok, szakmai kérdések és szervezési teendők rendszeresen napirendre kerültek a nevelőtestületi és munkatársi megbeszéléseken. A technikai dolgozók számára külön tájékoztató alkalmakat biztosítottunk, elősegítve ezzel a hatékony információáramlást és a közös célok megvalósítását.

A nevelési év folyamán intézményi tanfelügyeleti ellenőrzés nem történt, ugyanakkor sikeresen lezajlott saját Pedagógus II. minősítési eljárásom.

A nevelési év egyik meghatározó szakmai eseménye volt számomra a Pedagógus II. fokozat megszerzése, amely egyben az adott időszakra kitűzött teljesítménycélom megvalósulását is jelentette. A felkészülés folyamata lehetőséget biztosított arra, hogy rendszerezetten áttekintsem pedagógiai munkámat, reflektáljak szakmai gyakorlatomra, valamint tudatosan értékeljem az elmúlt évek tapasztalatait és eredményeit.

A minősítési eljárás során bemutatott szakmai tevékenységem, tervezőmunkám és dokumentációs tevékenységem a bizottság részéről teljes körű elismerésben részesült, amelyet a 100%-os eredmény is tükröz. A visszajelzések megerősítették a gyermekek egyéni fejlődésére épülő pedagógiai szemlélet, a tudatos tervezés és a precíz dokumentáció jelentőségét.

A minősítési folyamat nemcsak szakmai visszaigazolást jelentett, hanem hozzájárult saját pedagógiai kompetenciáim további fejlődéséhez is. A nevelési év során kiemelt figyelmet fordítottam szakmai ismereteim bővítésére, rendszeresen részt vettem szakmai napokon, pedagógiai programokon és továbbképzési lehetőségeken, amelyek támogatást nyújtottak a korszerű pedagógiai szemlélet és módszertani kultúra erősítésében.

A megszerzett tapasztalatok a jövőben is ösztönző erőként szolgálnak szakmai munkámban. Továbbra is fontos célom a gyermekek egyéni szükségleteire épülő fejlesztés, a pedagógiai munka folyamatos megújítása, valamint a magas színvonalú nevelőmunka fenntartása.

Értekezletek:

A 2025/2026-os nevelési év előkészítése **augusztus 27-én az alakuló 29-én** a tanévnyitó értekezletek megtartásával kezdődött. Az értekezletek elsődleges célja az új nevelési év szervezeti és szakmai kereteinek kialakítása, valamint a zavartalan működés feltételeinek megteremtése volt.

A felkészülés során megtörtént a gyermekek és a dolgozók csoportbeosztásának véglegesítése, továbbá áttekintettük a gyermekek fogadásával kapcsolatos szervezési feladatokat. Közösén meghatároztuk a nevelési év kiemelt feladatait, áttekintettük a munkaterv tervezetét, valamint egyeztettük a tervezett projektekhez kapcsolódó elképzeléseket és programokat. Sor került a nevelés nélküli munkanapok időpontjainak és

tartalmainak előzetes meghatározására, valamint az OviKRÉTA rendszer használatával összefüggő feladatok áttekintésére, a dokumentációs kötelezettségekre.

Az alkalmazotti közösség értekezletén áttekintettük az aktuális feladatokat, pontosítottuk az egyes munkakörökhöz kapcsolódó elvárásokat és felelősségi köröket, valamint lehetőséget biztosítottunk a munkatársak számára észrevételeik, javaslataik és tapasztalataik megosztására. A közös tervezés és egyeztetés hozzájárult ahhoz, hogy a nevelési év szervezeten, egységes szakmai szemlélettel és felkészülten induljon el.

2025. 09. 09-én szülői értekezletet tartottunk, amelynek célja az intézmény és a családok közötti együttműködés megerősítése, valamint a nevelési év legfontosabb tudnivalóinak ismertetése volt.

Az értekezletek során tájékoztatást nyújtottunk az óvoda működését meghatározó dokumentumokról, a csoportok napirendjéről és hetirendjéről, valamint a gyermekek mindennapjait meghatározó szokás- és szabályrendszerről. A szülők információt kaptak az aktuális programokról, rendezvényekről, az intézmény által kínált lehetőségekről, továbbá a gyermekeket és családokat érintő jogokról és kötelezettségekről.

Az értekezletek alkalmat biztosítottak a szülői igények és észrevételek megismerésére, valamint a felmerülő kérdések közös megvitatására. Ekkor került sor a Szülői Szervezet képviselőinek megválasztására is.

A szülők számára hasznos és informatív volt a Mátészalkai Pedagógiai Szakszolgálat szakembereinek részvétele, akik bemutatkozásuk során ismertették a pszichopedagógiai és logopédiai ellátás lehetőségeit, valamint tájékoztatást adtak az általuk nyújtott szolgáltatásokról és a gyermekek fejlesztését támogató szakmai tevékenységekről.

2025. 09. 10-én nevelőtestületi értekezlet keretében áttekintettük a törvényi változásokat, elfogadásra került a munkaterv, megbeszéltük az aktuális feladatokat, eseményeket, meghallgattuk a javaslatokat, ötleteket.

2025.12.15-én szülői értekezletre került sor, amelynek középpontjában az iskolakezdéssel kapcsolatos aktuális tudnivalók ismertetése állt.

A szülők részletes tájékoztatást kaptak az iskolaérettség kritériumairól, valamint az iskolakezdéssel kapcsolatos döntési lehetőségekről, különös tekintettel az óvodában maradás (iskolaérettségi vizsgálat halasztása) és a hatéves kor előtti iskolakezdés feltételeire és szabályozására.

Az értekezlet során ismertetésre került a 2026/2027-es tanévre vonatkozó Oktatási Hivatal által kiadott tájékoztató is, amelyet a szülők írásos formában is megkaptak.

2026.06.08-án megtartott záró értekezletünkön a 2025/2026-os nevelési év szakmai és szervezési feladatainak összegzésére került sor. A megbeszélés részét képezte a gyermekvédelmi beszámoló ismertetése is.

A pedagógusok teljesítményértékelési rendszerével összefüggő aktuális szabályozási változásokat, valamint az egyedi intézményi értékelési szempontokkal kapcsolatos kérdéseket áttekintettük, és a további feladatok meghatározása az aktuális jogszabályi és fenntartói iránymutatások figyelembevételével történik.

Nevelés nélküli munkanapot használtunk fel:

2025.10.31-én nevelőtestületi értekezletre került sor, amelynek keretében több szakmailag meghatározó téma került áttekintésre.

Az értekezlet során tájékoztatás hangzott el a mesterprogram első szakaszának eredményes megvalósításáról, valamint a program második szakaszának tervezett feladatairól és irányairól. A megbeszélés lehetőséget biztosított a szakmai tapasztalatok megosztására és a további fejlesztési célok kijelölésére is.

Kiemelt téma volt az iskola-előkészítő tevékenységek OviKRÉTA felületen történő rögzítésének egységesítése, valamint a dokumentáció pontos és következetes vezetésével kapcsolatos szakmai elvárások áttekintése.

2025. 12. 23-án megtartott nevelés nélküli munkanap szakmai tartalma az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott, a keresztény kultúrán alapuló értékrend nevelési elvekben való megjelenítésének áttekintése volt.

A program keretében közösen elemeztük az értékrend pedagógiai gyakorlatban történő érvényesülését, valamint annak intézményi dokumentumokban való megjelenési lehetőségeit.

A megbeszélés során sor került a helyi Pedagógiai Program szükséges módosításainak előkészítésére és áttekintésére, módosítására.

2025.12.31-én nevelés nélküli munkanap keretében az intézmény 2026-os év első negyedévére vonatkozó szakmai és szervezési feladatainak áttekintésére került sor.

A megbeszélés során közösen egyeztettük a közelgő időszak kiemelt feladatait, valamint lehetőséget biztosítottunk a szakmai javaslatok, ötletek megosztására is. Külön hangsúlyt kapott a gyermeki fejlődés nyomon követéséhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok pontos és határidőre történő elvégzése, valamint a dokumentáció naprakész vezetésének fontossága a szakmai munka támogatása érdekében.

2026.04.07-én nevelés nélküli munkanap keretében szakmai megbeszélésre került sor, amely több, az intézmény mindennapi működését és szakmai fejlődését érintő témát ölelt fel.

Kaptur Sándor pszichopedagógus közreműködésével a rajzelemzés óvodáskori szerepének és jelentőségének bemutatása történt meg, kiemelve annak diagnosztikai és fejlesztőpedagógiai vonatkozásait.

Ezt követően áttekintettük a tavaszi pedagógiai napok és bázisintézményi programok tapasztalatait, az ott szerzett szakmai élményeket, valamint a jó gyakorlatokat, amelyek beépíthetők a mindennapi nevelőmunkába.

A munkanap zárásaként a beiratkozással kapcsolatos feladatok kerültek megbeszélésre, különös tekintettel az előkészítés szervezési teendőire és az intézményi kommunikáció összehangolására.

2026.05.26-án nevelés nélküli munkanap keretében az intézményi dokumentációs feladatok és a következő nevelési év szakmai tervezéséhez kapcsolódó kérdések kerültek áttekintésre.

A megbeszélés során kiemelt figyelmet kapott az OviKRÉTA rendszerben vezetett dokumentumok ellenőrzése és egységesítése, valamint a pontos, naprakész adminisztráció jelentősége a szakmai munka támogatásában, majd sor került a következő nevelési évre vonatkozó egyedi intézményi értékelési szempont meghatározására is.

III. Személyi feltétel

Óvodapedagógusok :	4 fő
Felsőfokú végzettség	4 fő
Ebből	
Szakvizsgázott	2 fő
Mesterpedagógus	1 fő (2025. január 1-től)
Pedagógus II.	2 fő (2026. január 1-től)
Pedagógus I.	2 fő
Gyakornok	0 fő
Részmunkaidős pedagógus	0 fő

Nevelő-oktató munkát segítőik:	2 fő
Pedagógiai asszisztens	0 fő
Dajka	2 fő

Konyhai dolgozók:	5 fő
élelmezésvezető	1 fő
szakács	1 fő
konyhalány	3 fő

Az intézmény saját konyhájának működtetése a helyi ellátórendszer fontos elemeként jelenik meg. Az itt folyó étkeztetés nem kizárólag az óvodás gyermekek mindennapi ellátását szolgálja, hanem kiterjed az iskoláskorú gyermekek és az idősebb korosztály étkezési igényeinek biztosítására is.

A konyhai szolgáltatás így több generáció számára nyújt folyamatos ellátást, hozzájárulva a település közösségi ellátási feladatainak összehangolt megvalósításához.

Munkarend, munkaidő, beosztás

Óvodapedagógusok: délelőtti, ill. délutáni munkarendben dolgoznak. Heti munkaidő: 40 óra. Kötelező óraszám: 32 óra, és 4 óra felkészülés, 4 óra igazgatói döntés, megbízás alapján.

Igazgató: Heti munkaidő: 40 óra. Kötelező óraszám: 32 óra, ami 20 óra igazgatói feladatok ellátásából, és 12 óra csoportban töltött óraszámából áll. 4 óra felkészülés, 4 óra fenntartói döntés, megbízás alapján.

Dajka: heti 40 óra

Konyha: Minden dolgozó munkaideje heti 40 óra

Gyermekcsoportok:

<i>Csoportjaink</i>	<i>Létszám októberben</i>	<i>Létszám májusban</i>
Micimackó csoport	25 fő	26 fő
Napsugár csoport	25 fő	25 fő
Összesen:	50 fő	51 fő

Sajátos nevelési igényű gyermek április 1-től 1 fő. 2 gyermek szakértői véleménye pedig folyamatban van.

Tavaly OH által visszamaradt gyermekek száma 8 fő, a felmentettek száma 8, akiknek szeptembertől kötelező az óvodába járás. Májusban megtörtént a 2026-2027-es nevelési évre a beiratkozás fővel. A beiratkozó gyerekek közül 11-en kaptak felmentést a Járási Hivataltól. Előre láthatólag szeptemberben 25-25 fős vegyes csoportként tudjuk az új nevelési évet megkezdeni, akikhez a felmentettek (jelenleg 12 fő) érettségüktől függően folyamatosan csatlakozhatnak.

<u>Statisztikai adatok a 2025. évi október 1-i állapotnak megfelelően:</u>	<u>A 2026. május 31-ei statisztika szerint:</u>
Gyermeklétszám: 50 fő	Gyermeklétszám: 51 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő: 31 fő	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő: 32 fő
Hátrányos helyzetű gyerekek száma: 22 fő	Hátrányos helyzetű gyerekek száma: 22 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű: 8 fő	Halmozottan hátrányos helyzetű: 9 fő
SNI gyermek: 0 fő	SNI gyermek: 1 fő
BTM zavarral küzdő gyermek: 0 fő	BTMN zavarral küzdő gyermek: 1 fő
Ingyenesen étkező gyermekek száma: 50 fő	Ingyenesen étkező gyermekek száma: 51 fő

Tanköteles korú gyerek	Az általános iskola1. évfolyamára felvett gyermek	Gyermek további óvodai nevelése (OH által)	Javasoljuk a gyermek szakértői bizottsági vizsgálatát
24 fő	16 fő	8 fő	1 fő

A nevelési év során a gyermekek hiányzásainak hátterében elsősorban fertőző megbetegedések, valamint visszatérően előforduló fejtetvesség állt. A hiányzások alakulását folyamatosan nyomon követtük, kiemelt figyelmet fordítva a rendszeres dokumentálásra és ellenőrzésre.

Szükség esetén a csoportos óvodapedagógusokkal közösen családlátogatásokat is szerveztünk, amelyek célja a hiányzások okainak feltárása, valamint a szülők megfelelő tájékoztatása volt az igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos jogkövetkezményekről.

A nevelési év során az intézményben igazolatlan hiányzás nem fordult elő.

IV. Tárgyi feltételek:

A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház működéséhez szükséges pénzügyi fedezetet Mérk Nagyközség Önkormányzat Képviselőtestülete által biztosított költségvetési keret tette lehetővé.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat karácsonyi felajánlásával tovább gazdagodhatott óvodánk játékeszköztára, készség – és képességfejlesztő játékaink. Mikulás napra a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat minden óvodás gyermek számára mikulás csomagot is biztosított.

A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház 3 örökbefogadója jó minőségű használt játékokkal, ruhákkal, édességekkel lepte meg óvodásainkat.

Ezúton szeretnénk megköszönni a támogatók segítségét, felajánlásait, a fenntartó, a képviselő-testület, valamint a pénzügyi csoport tagjainak együttműködését. Köszönjük a segítséget Önkormányzatunknak, hogy a kerti munkákhoz rendszeresen biztosította a közfoglalkoztatottakat.

Fejlesztések, lehetőségek:

A nevelési év során a könyvtár szervezésében egy alkalommal bábelőadáson és zenés előadáson vehettek részt a gyermekek. Ezek az alkalmak gazdagították óvodásaink zenei és irodalmi élményeiket, tapasztalataikat.

Mivel külső előadók meghívására ebben az évben nem volt lehetőség, a dramatikus és bábszínházi élmények biztosítását mi, óvodapedagógusok saját szervezésben valósítottuk meg. A kollégák rendszeresen alkalmazták a bábozást és dramatizálást a mindennapi nevelőmunka során, erősítve a gyermekek mese iránti érdeklődését és kreativitását.

Reméljük, hogy a jövőben lehetőségünk lesz a gyermekek számára külső kulturális programokat, bábelőadásokat, gyermeknap i ugrálóvárat biztosítani, ezáltal tovább gazdagítva az intézmény élményalapú nevelési gyakorlatát.

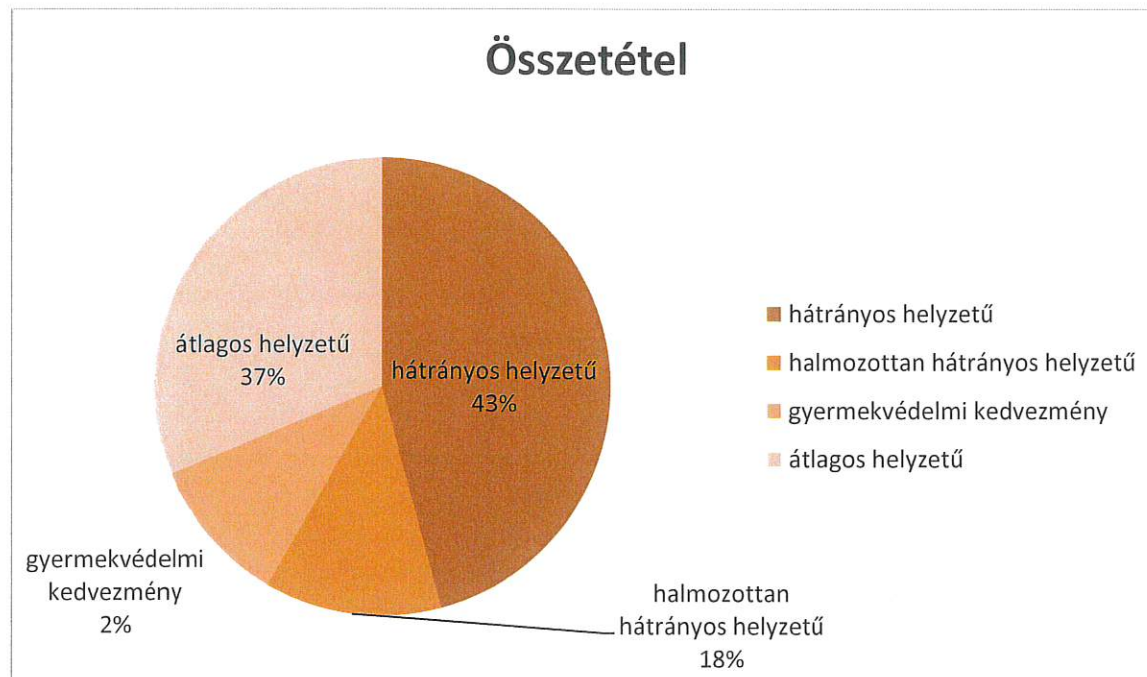
Az óvodai játszóudvaron a játékok felülvizsgálata megtörtént. A vizsgálat során kisebb karbantartási munkák elvégzése vált szükségessé, így többek között a fajátékok festés javítása, a libikóka faülésének cseréje valamint arra rugós fogantyú, illetve mászóka csúszda csúszdarészének kicserélése indokolt.

Sajnos a kisebb gyerekek körében különösen kedvelt, műanyagból készült mászó- és bújójátékok az idő múlásával olyan mértékben megrongálódtak, hogy használatuk már nem biztonságos, ezért több elemet az idén is el kellett távolítanunk az udvarról. Mivel ezek az eszközök fontos szerepet játszanak a gyermekek mozgásfejlődésében, játékos tanulásában és a mindennapi udvari tevékenységek színesítésében, szeretnénk kérni szíves támogatásukat abban, hogy a jövő évi költségvetést illetően a megrongálódott játékok pótlására mielőbb sor kerülhessen.

A nyári nagy melegben a gyermekekkel a csoportszobában való tartózkodás szinte elviselhetetlenné válik, a nyugodt pihenés számukra így nem biztosított, ezért nagy szükségünk lenne legalább egy helyiségben (csoportszobában) klímaberendezés felszerelésére.

V. Kiemelt pedagógiai feladatunk

A Pedagógiai Program célkitűzésének megvalósítása során különös figyelmet fordítunk a környezetvédelemre, a környezeti nevelésre, az egészséges életmódra, az iskolára való felkészítésre.

Intézményünk gyermekösszetételéből adódóan az esélyteremtés és a felzárkóztatás kiemelt pedagógiai feladatunk.

Óvodánkban május 31-vel az átlagos szociális háttérű gyermekek aránya mindössze 37%, míg a gyermekek túlnyomó többsége hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű családból érkezik. Ez a társadalmi összetétel különös felelősséget ró nevelőtestületünkre, hiszen a gyerekek egy jelentős része olyan induló hátránnyal kezdi meg óvodai életét, amely hátráltathatja fejlődésüket, beilleszkedésüket és későbbi iskolai előmenetelüket.

Pedagógiai munkánk egyik alappillére ezért az, hogy tudatosan és rendszerszinten építjük be azokat a fejlesztő, felzárkóztató és hátránykompenzáló tevékenységeket, amelyek révén minden gyermek – szociális háttértől függetlenül – esélyt kap a képességeinek megfelelő fejlődésre. Ennek megvalósításához az elmúlt évek során több, szakmailag bizonyítottan hatékony program (pl. IPR – Integrált Pedagógiai Rendszer, Esélyteremtő Program) módszertanát is beépítettük mindennapi gyakorlatunkba. Ez jó alapot szolgáltat ahhoz, hogy minden csoport kidolgozza a saját felzárkóztató, fejlesztő programját.

Ezek a programok komplex módon közelítik meg a gyermekek szükségleteit, hangsúlyt helyezve:

- a személyiségfejlesztésre,
- az egyéni képességek kibontakoztatására,
- az érzelmi biztonság megteremtésére,
- valamint a szociális készségek tudatos fejlesztésére is.

A hátrányos helyzetű gyermekek támogatása során az óvodapedagógusok szorosan együttműködnek gyógypedagógusokkal, fejlesztőpedagógusokkal, családsegítőkkal és szükség esetén más szakemberekkel is, hogy a gyermekeket körülvevő támogató környezet minél teljesebb lehessen. A folyamatos megfigyelés, nyomon követés és egyéni fejlesztési tervek biztosítják, hogy minden gyermek a saját ütemében, de támogatott módon haladhasson előre a fejlődés útján.

Célunk nem csupán az, hogy a hátrányokat kompenzáljuk, hanem az is, hogy olyan pozitív élményeket, sikerélményeket nyújtsunk a gyermekeknek, amelyek megalapozzák önbizalmukat, tanuláshoz való viszonyukat és társas kapcsolataikat a későbbi iskolai évek során is.

VI. Pedagógiai folyamatok:

Intézményünkben a nevelési év során a feladatellátási tervben meghatározott célkitűzések megvalósítása folyamatosan és tervszerűen történt. A pedagógiai munka minden területén törekedtünk a tudatosságra, a következetességre, valamint a gyermekek fejlődését leginkább támogató szemlélet érvényesítésére.

Az OviKréta digitális adminisztrációs rendszer bevezetésére tavaly szeptemberben került sor. A rendszer használatának elsajátítása és a mindennapi gyakorlatba történő beépítése a kezdeti időszakban jelentős többletadminisztrációval járt, amely a pedagógiai feladatok ellátásához rendelkezésre álló időkeretet átmenetileg szűkítette.

Munkánk tervezése és dokumentálása

A pedagógiai tervezés és megvalósítás alapját az éves nevelési terv képezte, amelyhez szorosan kapcsolódott az események, programok és projektek előkészítése, lebonyolítása és dokumentálása. Kiemelt figyelmet fordítottunk a gyermekek egyéni fejlődésének rendszeres megfigyelésére és nyomon követésére, amely lehetővé tette a differenciált, egyénre szabott fejlesztőmunka megvalósítását. A szülőkkel való kapcsolattartás során törekedtünk a folyamatos, kölcsönös információáramlásra; a fejlődési eredményeket egyéni dokumentációk, valamint fogadóórák keretében ismertettük, erősítve ezzel a család és az intézmény együttműködését.

Összehangolt és eredményes nevelőmunka

A nevelőtestület munkáját az összehangolt szakmai együttműködés és az egységes nevelési elvek alkalmazása jellemezte. A pedagógusok közötti folyamatos egyeztetés és közös gondolkodás hozzájárult a csoportok stabil, kiszámítható szokásrendszerének kialakításához, valamint a gyermekek szociális készségeinek és viselkedési kultúrájának fejlődéséhez. A dajkák szerepvállalása a nevelési folyamatokban szintén meghatározó volt; aktív közreműködésük a mindennapi működésben jelentősen segítette a pedagógiai munka hatékonyságát és folyamatosságát.

Kihívások és egyéni odafigyelés

A nevelési év során tovább erősödött az egyéni bánásmód és a differenciált fejlesztés jelentősége, tekintettel arra, hogy intézményünkben nemcsak hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vannak, hanem sajátos nevelési igényűek is. Ez a helyzet fokozott szakmai odafigyelést, rugalmas tervezést és célzott fejlesztő tevékenységeket igényelt. Intézményünk törekedett arra, hogy minden gyermek számára biztosítsa a fejlődéséhez szükséges támogatást, szükség esetén külső szakemberek bevonásával is.

Összességében a pedagógiai folyamatok a nevelési év során stabilan, tervezetten és a szakmai elvárásoknak megfelelően valósultak meg, miközben folyamatosan alkalmazkodtunk az intézményi és gyermekcsoportok változó igényeihez.

A pedagógusok teljesítményértékelési rendszere

Ebben a nevelési évben folytatódott számunkra a tavaly bevezetésre került pedagógusok teljesítményértékelése. (TÉR)

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (a továbbiakban: Púétv.) 98. § (3), 160.§ (7) bekezdéseinek rendelkezése alapján a pedagógusok teljesítményértékelési rendszere (a továbbiakban általában: TÉR), számos feladatot jelentett az óvodák igazgatói, fenntartói és az óvodapedagógusok számára.

A Púétv. 98. § (3) előírásának megfelelően a munkáltató minden évben köteles értékelni a pedagógus és a pedagógus szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkező noks-munkakörben foglalkoztatott személy teljesítményét, gyakornok esetén azonban a teljesítményértékelést nem kell lefolytatni. A teljesítményértékelést írásba kell foglalni. A munkáltató a teljesítményértékelés színvonalát, szeptember 1-je és június 30-a közötti időszakra vonatkozóan értékeli.

TÉR rend. 4. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az óvodában minden nevelési év kezdetén egy egyedi intézményi értékelési szempontot kell kijelölni. Az egyedi intézményi értékelési szempontot a teljesítményértékelési időszak kezdetét megelőző augusztus 25-ig az

igazgató határozza meg a nevelőtestület egyetértésével, az adott nevelési évre szólóan, és az a nevelési év során nem módosítható.

A TÉR másik kulcselemét a pedagógusok személyre szabott éves teljesítményértékelési céljai testesítik meg. A célokat 2025. szeptember 30-ig kellett meghatározni, ezeket az igazgató hagyta jóvá. A pedagógusok számára minden évben három teljesítménycélt kellett kitűzni, rögzíteni az OviKréta rendszerben, amelyek megvalósítását 8-8 ponttal lehet értékelni.

Az igazgató személyre szabott teljesítménycéljait (évente 4 meghatározott cél) a fenntartóval közösen kellett meghatározni, a fenntartó hagyta jóvá, határidő 2025. augusztus 31.

2026. 06. 05-én a Magyar Közlöny 64. számában a következő jelent meg:

A Kormány 1179/2026. (VI. 5.) Korm. határozata

a pedagógusok teljesítményértékelési rendszerének megújításáról

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendeletben foglalt teljesítményértékelési rendszer alkalmatlan a pedagógusok valós teljesítményének mérésére, túlzott adminisztrációs terhet jelent, ezért szükséges annak eltörlése;

2. az 1. pontban foglalt cél megvalósítása érdekében felhívja az oktatási és gyermekügyi minisztert, hogy készítse elő azon jogszabályok tervezetét, amelyek alapján a 2025/2026-os tanév és nevelési év tekintetében a teljesítményértékelésre nem kerül sor;

Felelős: oktatási és gyermekügyi miniszter

Határidő: azonnal

3. felhívja az oktatási és gyermekügyi minisztert, hogy a szakmai szervezetek széles körű bevonásával készítse elő a pedagógusok valós teljesítményének mérésére alkalmas szakmai javaslatot, és mutassa be azt a Kormány részére.

Felelős: oktatási és gyermekügyi miniszter

Határidő: 2026. augusztus 31.

A Kormány 1179/2026. (VI. 5.) Korm. határozatában foglaltakkal kapcsolatosan a nevelőtestület tagjait tájékoztattam a Magyar Közlönyben megjelent rendelkezésekről. Az intézményben figyelemmel kísérjük a témával kapcsolatos jogszabályi változásokat, és várjuk a további iránymutatásokat a rendszer jövőbeni működésével kapcsolatban.

A teljesítményértékelési rendszer keretében valamennyi érintett pedagógus magamat is beleértve elvégezte a szükséges feladatokat. A nevelési év elején kitűzött egyéni célok megvalósultak, azok dokumentálása és feltöltése megtörtént, valamint a célok teljesülésére vonatkozó reflexiók elkészültek. Az intézmény által meghatározott egyedi intézményi cél megvalósítása szintén eredményesen lezárult, amelyhez a munkatársak aktív és elkötelezett közreműködése jelentősen hozzájárult.

Pedagógiai programunkban kiemelt nevelési feladatként határoztuk meg:

- a 3–7 éves korú gyermekek egészséges, harmonikus személyiségfejlesztését – beleértve a testi, szociális, érzelmi és értelmi fejlődést –,
- a környezettudatos szemlélet megalapozását,
- valamint az iskolai életmódra való fokozatos és tudatos felkészítést.

E területeken a szakmai munka folyamatos fejlesztésére, megújítására törekszünk, szem előtt tartva a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni szükségleteit. Óvodapedagógusaink az egész nevelési év során aktív, elkötelezett munkát végeztek, feladataikat szakmai igényességgel, a gyermekek fejlődését szem előtt tartva látták el.

Egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmódra nevelés áthatja óvodai nevelőmunkánkat, és szerves részét képezi a mindennapoknak. A gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követjük: rendszeresen mérjük testmagasságukat és testsúlyukat, értelmi fejlődésüket pedig megfigyelések és felmérések alapján dokumentáljuk az egyéni személyiségfejlődési lapokon.

Fontosnak tartjuk, hogy már óvodáskorban kialakuljanak azok az alapvető készségek és kompetenciák, amelyek hozzájárulnak a testi-lelki egészség megalapozásához, és később a felnőttkori egészséges életvitel kialakulását is elősegítik.

A nevelési év során projekt keretében is kiemelt figyelmet fordítottunk a helyes higiéniai szokások elsajátítására: testápolás, tisztálkodás, kézmosás, fogápolás, önálló öltözködés és az egészséges táplálkozás fontossága mind hangsúlyosan megjelentek a foglalkozásokon.

A program során vendégül láttuk védőnőnket, valamint a Mátészalkai Kórház munkatársait, akik szemléletes előadásokkal és bemutatókkal segítették a gyerekek ismereteinek bővítését, életkori sajátosságaiknak megfelelő formában.

A táplálkozási szokások formálásában is igyekeztünk tudatosan nevelni: hangsúlyoztuk a túlzott cukor-, só- és zsírfogyasztás hátrányait, valamint ösztönöztük a gyerekeket a zöldségek, gyümölcsök, tejtermékek fogyasztására. Mindezt nemcsak beszélgetések és játékos tanulás során, hanem az étkezésekhez kapcsolódó napi rutinban is következetesen alkalmaztuk.

Az egészséges életmódra nevelés célkitűzéseink megvalósítását több program is támogatta a nevelési év során. Intézményünk csatlakozott a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ által meghirdetett HAPPY-hét országos programsorozathoz, amely a vízfogyasztás népszerűsítését állítja középpontba. A tematikus hét során játékos tevékenységekkel, beszélgetésekkel és tapasztalatszerzési lehetőségekkel hívtuk fel a gyermekek figyelmét az egészséges életmód és a megfelelő folyadékbevitel jelentőségére. A program jól illeszkedett egészségnevelési törekvéseinkhez, és pozitív élményeket nyújtott a gyermekek számára.

Nevelési célkitűzéseink és gyakorlatunk

A nevelési év során kiemelt feladatunknak tekintettük a gyermekek harmonikus személyiségfejlődésének támogatását, az életkori sajátosságokhoz és az egyéni szükségletekhez igazodó nevelőmunka megvalósítását. Törekedtünk arra, hogy az óvodai élet minden területén olyan biztonságos, elfogadó és szeretetteljes légkört teremtsünk, amelyben a gyermekek bátran kezdeményezhetnek, tapasztalatokat szerezhetnek és önállóan próbálhatják ki képességeiket.

Mindennapi tevékenységeink szervezése során meghatározó szerepet kapott a szabad játék, amely a gyermekek fejlődésének legfontosabb színtere. A játékhelyzetek lehetőséget biztosítottak a kreativitás, a kommunikációs készségek, a problémamegoldó gondolkodás és az együttműködési képességek fejlődésére. A pedagógusok tudatos megfigyelései segítették a gyermekek erősségeinek és fejlesztendő területeinek feltárását, ezáltal az egyéni fejlesztés tervezését és megvalósítását.

A nevelési év során nagy hangsúlyt fektettünk az élményszerű tanulásra. A gyermekek számára változatos tevékenységeket, programokat és közösségi élményeket szerveztünk,

amelyek hozzájárultak ismereteik bővítéséhez, érzelmi gazdagodásukhoz és társas kapcsolataik erősítéséhez. Az ünnepekhez, jeles napokhoz és hagyományokhoz kapcsolódó programok nemcsak az óvodai közösség összetartozását erősítették, hanem lehetőséget teremtettek értékeink közvetítésére és a közös élmények megélésére is.

A gyermekek tehetségének kibontakoztatását több területen támogattuk. A tehetségműhelyek keretében lehetőség nyílt a kreatív alkotótevékenységekre, az ének-zenei és irodalmi érdeklődés elmélyítésére, valamint az egyéni képességek fejlesztésére. A kézműves műhelyben készült munkákból év végi kiállítást rendeztünk, emellett gyermekeink sikeresen kapcsolódtak be a „A méhek világa” rajzpályázatba is. A házi mesemondó- és énekversenyek, valamint az ünnepi műsorok lehetőséget biztosítottak arra, hogy a gyermekek önbizalmuk erősödése mellett megmutathassák tehetségüket és szereplési készségüket.

A nevelési év programjai a munkatervben meghatározottak szerint valósultak meg. Az állandó rendezvények mellett új kezdeményezésekkel is gazdagítottuk óvodai életünket. A „Nagyi nap” a Tavaszköszöntő rendezvény, a Sportnap sikeresen erősítette a családokkal és partnereinkkel való kapcsolatot. Mindhárom program jó hangulatú, tartalmas együttlétet biztosított a résztvevők számára, és pozitív visszajelzéseket kaptunk a családoktól, amelyek megerősítettek bennünket abban, hogy a közösségépítő programoknak kiemelt szerepe van intézményünk életében.

Éves programjaink:

Őszi programok:

- „Kapunyitó”: új gyerekek fogadása
- Takarítási világnap
- Népmese napja
- Zene világnapja
- Nagyi nap
- Állatok világnapja
- Ősz kincsei projekt
- Márton napi népszokások, rendezvény a szülők bevonásával

Téli programok:

- adventi készülődés,
- egészségvédelem: Mátészalkai kórház munkatársainak bemutatója
- Mikulás ünnep a Mikulás bácsival
- mézeskalács-sütés
- karácsonyi ünnep az oviban
- egészségvédelem: Szalai István méhész előadása, termékbemutató, mézkóstolás
- farsangi bál az óvodában
- Télűzés – kiszézés

Tavaszi programok:

- Ébred a természet projekt
- Gergely-járás – látogatás az iskolába
- március 15-i megemlékezés
- Víz világnapja
- Tavaszköszöntő rendezvény – családi nap
- Húsvéti játszóház – készülődés a húsvétra
- Föld napja
- Sportnap
- Anyák napi ünnepség, ballagás
- Madarak és fák napja
- Gyermeknap

Nyári programok:

Szabadidő aktív eltöltésére mozgásos szabályjátékokat, versenyjátékokat szerveztünk. Igyekeztünk kihasználni a meglévő udvari játékok fejlesztő hatását. Lehetőséget biztosítottunk udvaron végezhető kreatív tevékenységekre is.

Hitoktatás:

Óvodánkban igény szerint helyet biztosítunk a vallásos nevelésnek. Az esetleges vallási élet szervezésében együttműködünk, a kapcsolatunk problémamentes.

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat:

Szorosan együttműködünk a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával, probléma esetén jelzéssel élünk felé.

VII. Személyiség- és közösségfejlesztés

A nevelési év során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy minden gyermek számára biztosítsuk a kiegyensúlyozott fejlődés feltételeit, figyelembe véve egyéni adottságait, képességeit, fejlődési ütemüket és családi háttérüket. Nevelőmunkánk középpontjában az elfogadó, támogató légkör megteremtése állt, amely elősegítette a gyermekek érzelmi biztonságának kialakulását, önbizalmuk erősödését és közösségi kapcsolataik fejlődését.

A gyermekcsoportokban tudatosan törekedtünk az együttműködés, az egymás iránti tisztelet és a közösségi normák erősítésére. A közös tevékenységek, játékok, ünnepek és hagyományörző programok hozzájárultak a csoportkohézió erősödéséhez, a társas kapcsolatok fejlődéséhez, valamint a közösséghez tartozás élményének megéléséhez. A gyermekek egyre nagyobb önállóságot mutattak a mindennapi tevékenységek során, miközben fejlődött együttműködési készségük és felelősségérzetük.

A differenciált fejlesztés a nevelési év során valamennyi csoportban meghatározó szerepet kapott. Külön figyelmet fordítottunk a tehetségígéretes gyermekek képességeinek kibontakoztatására, ugyanakkor a fejlesztésre szoruló gyermekek felzárkóztatására is. Az egyéni szükségletekhez igazodó pedagógiai módszerek alkalmazása segítette a gyermekek sikerélményhez jutását, motivációjuk fenntartását és önértékelésük fejlődését.

A sajátos figyelmet igénylő, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása folyamatos feladatot jelentett az év során. Az óvodapedagógusok rendszeresen egyeztettek a gyermekek fejlődéséről, szükségleteiről és a szükséges fejlesztési irányokról. A gyermekvédelmi feladatok ellátása tervszerűen valósult meg, melynek során folyamatos kapcsolatot tartottunk fenn a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival, valamint a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.

A családokkal való együttműködés továbbra is nevelőmunkánk egyik meghatározó eleme volt. Az újonnan érkező gyermekek családjainál a beszoktatást megelőzően családlátogatások történtek, amelyek elősegítették a bizalom kialakulását és a gyermekek óvodai beilleszkedésének megkönnyítését. A nevelési év folyamán rendszeres kapcsolatot tartottunk a szülőkkel szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt programok és személyes megbeszélések formájában.

Közösségépítő rendezvényeink sikeresen erősítették az óvoda és a családok kapcsolatát. A Nagyi-nap, az Adventi készülődés, a Mikulás-várás, a Márton-napi programok, a Tavaszköszöntő rendezvény, Sportnap, az Anyák napi ünnepség, a Gyermeknap és a Ballagás egyaránt lehetőséget teremtettek a közös élményszerzésre. A programokon a szülők aktívan bekapcsolódtak az előkészítő és szervező munkába is, amely tovább erősítette az intézmény és a családok közötti partneri kapcsolatot.

Összességében elmondható, hogy a nevelési év során a személyiség- és közösségfejlesztés területén kitűzött céljaink megvalósultak. A gyermekek szociális kompetenciái, együttműködési készségei és közösségi kapcsolatai pozitív irányban fejlődtek, miközben a családokkal kialakított együttműködés tovább erősödött.

VIII. Eredmények

A nevelési év során arra törekedtünk, hogy a gyermekek számára minél több olyan élményt, tapasztalatszerzési lehetőséget és sikerélményt biztosítsunk, amelyek hozzájárulnak személyiségük fejlődéséhez, közösségi kapcsolataik erősödéséhez és az óvodához való pozitív kötődésük kialakulásához.

Az óvodai környezet alakítása során törekedtünk arra, hogy az évszakokhoz, ünnepekhez és aktuális eseményekhez kapcsolódó dekorációk hozzájáruljanak a gyermekeket körülvevő esztétikus, barátságos és érzelmi biztonságot nyújtó környezet megteremtéséhez. A dekorációk elkészítésében a gyermekek alkotásai is helyet kaptak, ezáltal erősödött bennük az alkotás öröme, a közösséghez tartozás érzése, valamint a saját munkájuk iránti büszkeség.

A nevelési év során kiemelt figyelmet fordítottunk a gyermekek egyéni képességeinek felismerésére és fejlesztésére. Az intézményben működő „Okos Törp” tehetséggondozó program keretében lehetőséget biztosítottunk arra, hogy a különböző területeken kiemelkedő érdeklődést vagy adottságot mutató gyermekek változatos, élményközpontú tevékenységekben vehessenek részt.

A tehetségígéretes gyermekek azonosítása folyamatos megfigyelések, célzott tevékenységek és a mindennapi óvodai élet során szerzett tapasztalatok alapján történt. A fejlesztőmunka a vizuális nevelés, az ének-zene, a mozgás, az anyanyelvi nevelés, valamint a környezeti és logikai tapasztalatszerzés területeire épült. A foglalkozások elsődleges célja a kíváncsiság fenntartása, az alkotó gondolkodás ösztönzése, az önkifejezés támogatása és a gyermekek pozitív énképének erősítése volt.

A program során alkalmazott differenciált módszerek lehetővé tették, hogy minden gyermek saját képességeihez és fejlődési üteméhez igazodva kapcsolódjon be a tevékenységekbe. Tapasztalataink szerint a gazdagító programok hozzájárultak a gyermekek kreativitásának, kommunikációs készségének, problémamegoldó gondolkodásának és együttműködési képességének fejlődéséhez, miközben számos sikerélményt és pozitív megerősítést biztosítottak számukra.

Az év folyamán számos intézményi és külső programon, pályázaton, valamint szakmai kezdeményezésein vettünk részt. A gyermekek aktív részesei voltak különböző alkotó-,

kulturális, környezeti nevelési és egészségfejlesztő programoknak, amelyek során lehetőségük nyílt képességeik kibontakoztatására és tehetségük bemutatására.

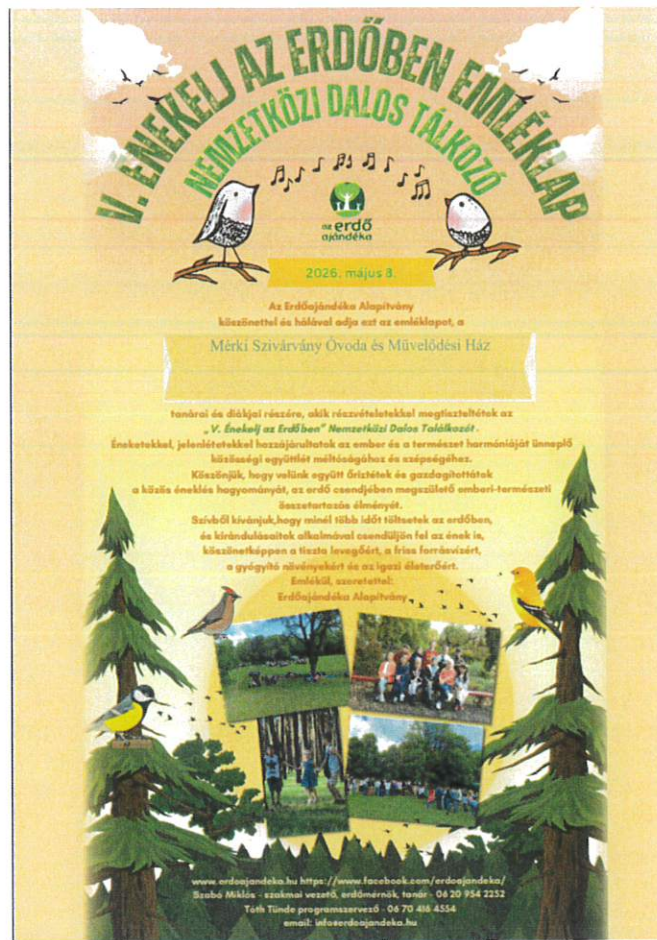
Intézményünk fontosnak tartja, hogy a gyermekek már óvodáskorban megtapasztalják a közös munka, a kitartás és a szereplés örömét. A különböző versenyeken, pályázatokon és rendezvényeken való részvétel nem elsősorban az elismerések megszerzését szolgálta, hanem a gyermekek önbizalmának erősítését, motivációjuk fenntartását és a pozitív élmények gyarapítását.

A nevelési év során végzett munkánk eredményességét a programokon való aktív részvétel, a gyermekek fejlődésében tapasztalható előrelépések, valamint az intézmény által elnyert elismerések, emléklapok, oklevelek és részvételi igazolások is tükrözik.

A nevelési év során szerzett oklevelek, elismerések és részvételi tanúsítványok az intézmény közösségének közös munkáját, a gyermekek aktív részvételét és a pedagógusok elkötelezett szakmai tevékenységét egyaránt igazolják.

Ilyen volt a Komposztünnep, Happy-hét, Népi játék napja, Énekelj az erdőben! projekt.

Az év során **logopédiai szűrésre** is sor került a **KOFA-3** vizsgálati program keretében, amelybe a 3 és 5 év közötti gyermekeket vontuk be. A vizsgálat alapján szükség szerint további logopédiai fejlesztés indult, amelyet intézményünkbe utazó logopédus végzett.

Külön fejlesztési támogatásban a nagycsoportos korú gyermekek (természetesen a szülők hozzájárulásával) részesültek. A fejlesztést heti rendszerességgel Kaptur Sándor pszichopedagógus végezte, valamint a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztését is heti 11 órában. Felügyelete mellett egy fő BTMN gyermek fejlesztése is megvalósult.

Az **esélyegyenlőség biztosítása** érdekében az óvodapedagógusok differenciált módszereket, játékos, élményalapú fejlesztőeszközöket alkalmaztak a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésében. Célunk a képességek megerősítése, a lemaradások csökkentése, az iskolai életre való felkészítés támogatása volt.

A gyermekek számára nagy élményt és örömet jelentettek a közös programok, projektek, kirándulások és séták, amelyek rendszeres részét képezték mindennapjainknak. Minden

gyermek részt vehetett ezekben a közös élményszerző tevékenységekben, amelyek hozzájárultak a közösségépítéshez és a személyiségfejlődéshez.

A Mesterpedagógus-program megvalósítása

A nevelési év során eredményesen megvalósult a Mesterpedagógus-program első és második szakasza. A program megvalósítása során a gyermekek és a bevont partnerek aktív részvételével számos olyan tevékenység valósult meg, amely hozzájárult a hagyományok ápolásához, az intézményi és közösségi értékek megőrzéséhez, valamint azok élményszerű továbbadásához. A program eredményeként a résztvevők értékes tapasztalatokkal és élményekkel gazdagodtak.

Iskolába lépés:

Ebben a nevelési évben összesen **16 gyermek** kezdheti meg az iskolát. Az Oktatási Hivatal szakvéleménye alapján **8 tanköteles gyermek** további egy évig óvodai nevelésben marad az iskolaérettség eléréséhez szükséges fejlesztés érdekében.

A szülőkkel való kapcsolattartás szerves részét képezte a mindennapi kommunikáció, amely faliújságon és a zárt **Facebook-csoporton** keresztül is zajlott. Itt rendszeresen tájékoztattuk a szülőket az aktuális eseményekről, programokról.

A szakmai életút elismerése

Az intézményi közösség számára kiemelkedő eseményt jelentett egyik pedagógusunk 40 éves szakmai jubileumának megünneplése. 2026. augusztus 5-én, a jeles évforduló alkalmából intézményvezetőként köszöntöttem, és átadtam számára a Pedagógus Emlékérmet. Az ünnepi alkalmon a fenntartó képviselőjében a polgármester és a jegyző is jelen voltak, akik személyes köszöntésükkel fejezték ki elismerésüket a négy évtizedes, elkötelezett pedagógiai munka iránt.

A 40 éves szakmai életút méltó alkalmat teremtett arra, hogy kifejezzük megbecsülésünket a hosszú éveken át végzett lelkiismeretes, gyermekek iránt elkötelezett munkáért. Intézményünk számára fontos értéket képvisel a több évtizedes szakmai tapasztalat, a hivatástudat és az a tudás, amely a mindennapi nevelőmunka során a közösség szakmai fejlődését is gazdagítja.

IX. Az intézmény külső kapcsolatai

A nevelési év során intézményünk továbbra is nagy hangsúlyt fektetett a partnerkapcsolatok ápolására és fejlesztésére. A külső partnerekkel kialakított együttműködések jelentősen hozzájárultak a gyermekek fejlődésének támogatásához, az intézmény szakmai munkájának eredményességéhez, valamint programjaink színvonalas megvalósításához.

Kapcsolataink fenntartására a rendszeres kommunikáció, az információcsere és a kölcsönös együttműködés volt jellemző. Partnereinkkel közösen számos olyan tevékenységet, programot és szakmai feladatot valósítottunk meg, amelyek gazdagították az óvodai életet és támogatták nevelési céljaink megvalósulását.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése és segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tartottunk fenn a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársaival, valamint az egészségügyi ellátásban részt vevő szakemberekkel. Az együttműködések során a gyermekek érdekeit szem előtt tartva törekedtünk a gyors információáramlásra és a hatékony problémamegoldásra.

Fontos partnerünk volt a fenntartó, akivel a nevelési év során folyamatos és konstruktív munkakapcsolatot áptunk. A fenntartó támogatása hozzájárult az intézmény zavartalan működéséhez, valamint a felmerülő feladatok és fejlesztések megvalósításához.

A családokkal kialakított partneri kapcsolat mellett nagy jelentőséget tulajdonítottunk a helyi közösségekkel, civil szervezetekkel, kulturális és szakmai intézményekkel való együttműködésnek is. Ezek a kapcsolatok lehetőséget teremtettek arra, hogy a gyermekek minél több élménnyel, tapasztalattal és közösségi élménnyel gazdagodjanak.

Partnereink körét folyamatosan bővítjük, miközben törekszünk a meglévő kapcsolatok tartalmi megerősítésére és a kölcsönösen előnyös együttműködések fenntartására. Tapasztalataink szerint a jól működő partneri hálózat jelentős értéket képvisel intézményünk mindennapi működésében és hosszú távú szakmai fejlődésében.

Partnereink körét az alábbi táblázat tartalmazza:

MÉRKÉI SZIVÁRVÁNY ÓVODA, ÉS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

4352 MÉRKÉI BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovo@merkovo.com

Partner megnevezése	Együttműködési terület a gyermekek nevelésben-fejlesztésében a Helyi Pedagógiai Programnak megfelelően								Együttműködő képviselőjének aláírása
	A gyermekek óvodai beírása	A hiányzások minimalizálása	Neveléstechnikai együttműködés	Pedagógiai munka teljes területe	Gyermekekkel való munka, szociális segítségnyújtás	Gyermekek egészségügyi ellátása	Az iskolai feladatoknak való megfelelés	Községi programok	
Az óvodába járó gyermekek szülei		X	X	X			X	X	X
Házi orvos Védőnő	X	X	X	X	X	X	X		X
Könyvtár, Művelődési Ház			X	X			X	X	X
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Szociális segítő	X	X		X	X		X		X
Mérk-Vállaj Német Nemzetiségi Általános Iskola			X	X	X		X		X
Helyi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat	X	X	X	X	X		X		X
Helyi Német Nemzetiségi Önkormányzat									
Pedagógiai Szakszolgálat			X	X	X		X		X
Helyi Önkormányzat	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Civil szervezetek: „Lila akác” nyugdíjas klub				X					X
„Kinizsi SE”									
Együtt Mérkért Egyesület									

MÉRŐK SZIVÁRVÁNY ÓVODA, ÉS MŰVELŐDÉSI KÖZ

4352 MÉRŐK, BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovoda@gmail.com

Partner megnevezése	Együttműködési terület a gyermek nevelésben-fejlesztésben a Helyi Pedagógiai Programnak megfelelően									Együttműködő képviselőjének aláírása
	A gyermek óvodai beírása	A hiányzóak minimalizálása	Nevelési terület együttműködés	Pedagógiai munka teljes területe	Gyermekvédelmi munka, szociális segítségnyújtás	Gyermek egészségügyi ellátása	Az iskolázottsági kritériumoknak való megfelelés	Közös programok	Szállított való kapcsolattartás, együttműködés	
„Apró alkotóműhely” Mecznerné Havasi Mária				X				X		<i>Mecznerné Havasi Mária</i>
„Meczer Fotó” Meczer Mátys				X				X		<i>Meczer Mátys</i>
Gyertyakészítő Képző Lászlóné				X				X		<i>Lászlóné Képző</i>
„Mék-Hús” Bt.				X				X		<i>Lászlóné Képző</i>
„Szalai méhészet” Szalai István				X				X		<i>Lászlóné Képző</i>
„Sallai Fotó” Sallai József				X				X		<i>Lászlóné Képző</i>
Helyi erdész				X				X		<i>Lászlóné Képző</i>
Helyi Vadász				X				X		<i>Lászlóné Képző</i>

Mecznerné Havasi Mária E.V.

4352 MÉRŐK, BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovoda@gmail.com

4352 MÉRŐK, BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovoda@gmail.com

4352 MÉRŐK, BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovoda@gmail.com

4352 MÉRŐK, BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovoda@gmail.com

4352 MÉRŐK, BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovoda@gmail.com

4352 MÉRŐK, BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovoda@gmail.com

100 Ft-os összegű

HEDELSPERGER MÓNKA

vállalkozó

4352 MÉRŐK, Hunyadi út 135.

Adószám: 51872580-2-35

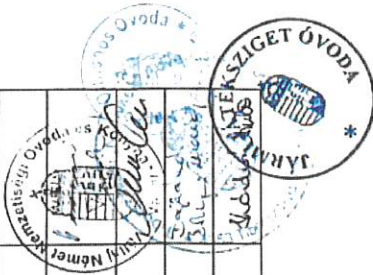
EV-2/73250

MÉRKI SZIVÁRVANYÓVODA, ÉS MŰVELODÉSI HÁZ

4352 MÉRK BÉKE u. 17. sz.

Tel: 0630/1304840

E-mail: merkovoda@gmail.com

[illegible]

- **a helyi önkormányzat és képviselő-testület**, amely működési feltételeink biztosításában nyújt nélkülözhetetlen támogatást;
- **a fenntartó szervezet**, amellyel napi szintű szakmai és adminisztratív kapcsolatot tartunk fenn;
- **a Mátészalkai Pedagógiai Szakszolgálat**, amely a logopédiai, gyógypedagógiai és pszichológiai ellátásban nyújt szakmai segítséget;
- **a gyermekjóléti szolgálat és a családsegítő szolgálat**, akik a hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos esetkezelésekben partnereink;
- **egészségügyi intézmények és szakemberek** (védőnő, gyermekorvos), akik a gyermekek egészségügyi szűrésében, prevenciós programok lebonyolításában működnek közre;
- **helyi és környékbeli iskolák**, amelyekkel a tanköteles korú gyermekek iskolai átmenetének megkönnyítése érdekében működünk együtt;
- **civil szervezetek, egyesületek**
- **Helyi vállalkozók, szakemberek**
- **támogató cégek és vállalatok**, akik rendszeresen hozzájárulnak adományokkal vagy tárgyi eszközökkel a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségéhez.

Fontos számunkra, hogy partnerkapcsolataink hosszú távon is fenntarthatók legyenek, ezért törekszünk az együttműködések folyamatos ápolására, közös értékek mentén történő fejlesztésére. Ezek a kapcsolatok nemcsak a Pedagógiai Programunk céljainak megvalósítását segítik, hanem hozzájárulnak intézményünk arculatának, jó hírnevének kialakításához is.

Cél:

- a kialakult jó kapcsolat erősítése, mélyítése
- új kapcsolat kialakítása

Összegzés

A 2025/2026-os nevelési év során intézményünk a kitűzött szakmai célok mentén, stabil és kiegyensúlyozott működés mellett látta el feladatait. A nevelőmunka középpontjában továbbra is a gyermekek sokoldalú fejlesztése, a biztonságos és szeretetteljes óvodai környezet megteremtése, valamint a családokkal való partneri együttműködés erősítése állt.

A nevelési év során számos programot, rendezvényt és közösségi eseményt valósítottunk meg, amelyek gazdagították a gyermekek mindennapjait, hozzájárultak személyiségük fejlődéséhez, valamint erősítették az óvodai közösséget. Kiemelt figyelmet fordítottunk az egyéni képességek kibontakoztatására, a tehetséggondozásra, a felzárkóztatásra és az egészséges életmódra nevelésre. A gyermekek fejlődésében, a közösségek alakulásában és a családok visszajelzéseiben egyaránt érzékelhetőek voltak munkánk pozitív eredményei.

Intézményünk működésének alapfeltétele a megfelelő tárgyi, személyi és infrastrukturális háttér biztosítása. A fenntartó támogatásával a működés feltételei rendelkezésre álltak, ugyanakkor a jövőben is szükség van az épület, az udvari játékok, valamint az eszközállomány folyamatos karbantartására, korszerűsítésére és fejlesztésére annak érdekében, hogy a gyermekek számára biztonságos és inspiráló környezetet biztosíthassunk.

Az intézmény eredményes működésében meghatározó szerepe volt a nevelőtestület, a nevelőmunkát segítő alkalmazottak, a szülők és partnereink együttműködésének. A közös gondolkodás, a felelősségteljes munkavégzés és az egymás iránti elkötelezettség olyan értéket képvisel, amely hosszú távon is biztos alapot teremt intézményünk szakmai fejlődéséhez.

A következő nevelési évben is célunk a magas szakmai színvonalú munkavégzés, az innovatív pedagógiai törekvések támogatása, valamint a gyermekek érdekeit szem előtt tartó, biztonságos és szeretetteljes óvodai környezet fenntartása. Ennek érdekében továbbra is törekszünk a fenntartóval, a családokkal és szakmai partnereinkkel kialakított eredményes együttműködés megőrzésére és erősítésére.

Köszönöm valamennyi munkatársam lelkiismeretes, elkötelezett munkáját, valamint a szülők, partnereink és a Fenntartó egész éves támogatását és együttműködését.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy beszámolómat elfogadni szíveskedjen, és a jövőbeni eredményes működéshez továbbra is támogassa intézményünk szakmai céljainak megvalósítását.

Kelt: Mérék, 2026. augusztus 31.

Tisztelettel:

Nagyné Szakács Anita

Igazgató

Legitimációs záradék

A 2025/2026. nevelési év Beszámolóját a nevelőtestület ..../2026. számú határozatával elfogadta.

A 2025/2026. nevelési év Beszámolójának elfogadásáról készült nevelőtestületi határozat mellékelve.

Készítette:

Nagyné Szakács Anita
igazgató

Mérk, 2026. augusztus 31.

Elfogadta:

- A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház Nevelőtestülete

Jóváhagyta:

P.h.

.....
Igazgató

Nevelőtestületi határozat

A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház Nevelőtestülete a ...../2026. sz. határozatában az intézmény 2025/2026. nevelési év Beszámolóját döntési jogkörével élve, elfogadta.

Szavazásra jogosult: 4 fő óvodapedagógus

A szavazás eredménye: 4 fő igen, egyhangú

Mérk, 2026. 08. 31.

P.h.

.....
A Nevelőtestület képviselője

Hitelesítők:

.....

.....

HATÁROZAT

A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház Alkalmazotti Közössége az intézmény 2025/2026. nevelési év Beszámolóját megismerte.

Véleményezési jogkörünket gyakorolva, tartalmával egyhangúan egyetértünk.

Mérk, 2026. augusztus 31.

.....
Alkalmazotti Közösség képviselője

Hitelesítők

.....

.....

Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház
4352 Mérk, Béke utca 17.
Tel.: 0630/1304840
E-mail: merkovoda@gmail.com

Ikt.: 92 /2026.

Tárgy: A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház
módosított Pedagógiai Programja, SZMSZ és
Házirendje

Tisztelt Képviselőtestület!

A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház igazgatójaként a módosított dokumentumok elfogadása iránti kérelemmel fordulok Önökhöz.

Módosítást törvényi változás indokolja.

A módosított dokumentumok hatályba léptetésének időpontja: 2026. 09. 01.

Mérk, 2026. 08. 31.

Tisztelettel: Nagyné Szakács Anita
igazgató

Mérkő Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház
4352 Mérkő Béke u. 17. sz.
Tél: 0630/1304840
E-mail: merkovoda@gmail.com

HÁZIREND

Készült: 2026.

Kedves Szülők!

E belső szabályozó dokumentumunk készítésénél a jogszabályi elvárásokat, az elmúlt évek gyakorlatára építve az Önök elvárásait, jogait és kötelezettségeit, valamint gyermekeik mindenekfelett álló érdekeit vettük figyelembe. Kérjük, hogy az alábbiakban megfogalmazott házirendet figyelmesen olvassák végig, és a gyermekek, valamint az eredményes együttműködés érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására! A házirendünkben megfogalmazott szabályok az óvodánkba történő jogszerű belépéstől az intézmény elhagyásáig terjedő időre, illetve – évente, a szülőkkel történő megállapodás szerint – a nevelési időn túl, vagy az intézmény épületén kívül szervezett programok ideje alatt érvényesek.

Óvodánk önkormányzati fenntartású, a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítőjeként működik, alapvető feladata az óvó-védő, szociális és személyiségfejlesztő funkció. A gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére és fejlesztésére törekszik. Fejlődésüket tudatosan tervezett és szervezett nevelési helyzetek megteremtésével tesszük lehetővé, segítjük elő. Óvodánk a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig a családi nevelés kiegészítőjeként a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye.

Nevelési alapelvünk: a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása, szeretete és megbecsülése, mely mindenkor a gyermek lelki, szellemi és fizikai tehetségének és képességének legtágabb határáig való kiterjesztését jelenti.

Pedagógiai programunkban megfogalmazott célunk: a testileg-lelkileg egészséges, mozgást, természetet szerető, óvó, önmagát értékelni tudó, nyitott, érdeklődő, a világban, környezetében jól tájékozódó gyermekek nevelése játékkal, egyéni ütemre épített differenciált személyiségfejlesztéssel. Nevelésünk centrumába az együttműködési képességek fejlesztését helyezzük, képessé kívánjuk tenni az idejövő gyermekeket a hatékony kooperációra és kommunikációra az egymás iránti szociális érzékenységre. Mindezek mellett kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges életmódra nevelésre, környezetvédelemre, a környezettudatos gondolkodás formálására.

Óvodánkban a nevelőmunka a mindenkor érvényben lévő Nemzeti Köznevelési törvény, az Óvodai nevelés országos alapprogramja, a Pedagógiai Program és a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint folyik, mely dokumentumok nyilvánosak, Önök számára elérhetők a www.merkiszivarvanyovoda.hu honlapunkon. A működésünket szabályozó dokumentumainkban foglaltak megvalósításához az óvoda és a család sokoldalú, bizalomra épülő együttműködése szükséges.

Kérjük Önöket, hogy az alábbiakban megfogalmazott házirendet figyelmesen olvassák végig, a gyermekek, valamint az intézmény zavartalan működése érdekében legyenek partnereink a benne foglaltak érvényesülésében.

Nevelőtestületünk köszöni megelégedett bizalmukat és együttműködésüket!

Kelt: 2026. 08. 31.

Nagyné Szakács Anita
igazgató

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK.....	6
2.	ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK.....	7
3.	AZ INTÉZMÉNY NYITVATARTÁSA	8
4.	GYERMEKEK AZ ÓVODÁBAN.....	9
4.1.	Az óvodás gyermek jogviszonya (felvétel, elhelyezés, távolmaradás).....	9
4.2.	Az óvodába történő felvétel	9
4.3.	Jogorvoslati lehetőség a gyermek felvételének elutasítása esetén	11
4.4.	Az óvodaköteles korú gyermek óvodába járásának szabályai	11
4.5.	A gyermek érkezésének és távozásának rendje.....	11
4.6.	Távolmaradás bejelentése, igazolása.....	12
4.6.1.	Az igazolatlan mulasztás következményeinek meghatározása	13
4.7.	Megszűnik az óvodai elhelyezés, ha:	13
4.8.	Az óvoda általános napirendje	14
5.	GYERMEKJOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK ÉRVÉNYESÜLÉSE AZ ÓVODÁBAN	2
5.1.	A gyermek joga	2
5.2.	A gyermek kötelessége.....	2
5.3.	Gyermekek számára behozható tárgyak, felszerelései	3
6.	A GYERMEKEKKEL KAPCSOLATOS EGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYOK, VÉDŐ-, ÓVÓ INTÉZKEDÉSEK	4
6.1.	Általános egészségügyi szabályok	4
6.2.	A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás ..... Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
6.3.	A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás rendje	5
6.4.	A táplálkozással kapcsolatos egészségvédelem	6
6.5.	Egyéb rendelkezések	6
6.6.	Pedagógiai szakszolgálati ellátás	6
6.7.	Védő – óvó intézkedések.....	7
6.7.1.	A gyermekek egészsége érdekében a gyermekek által betartandó előírások.....	7
6.7.2.	A gyermekek testi épsége érdekében a gyermekek által betartandó előírások	7
6.7.3.	A szülők, pedagógusok feladata a gyermek védelmének megelőzésében	8
6.7.4.	Az óvodában bekövetkezett rendkívüli esemény esetén a gyermekek elvárható magatartási, viselkedési szabálya	10
7.	AZ ÓVODA NAPIRENDJÉVEL ÉS ÉTKEZÉSÉVEL, FELSZERELÉSÉVEL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK.....	10
7.1.	Általános napirendünk.....	10
7.2.	Az étkeztetés szabályai.....	10
7.2.1.	Étkezés kirándulások alkalmával	11
7.2.2.	Étkezési térítési díj befizetésének rendje.....	11
7.2.3.	Étkezési igény lemondása	11
8.	SZÜLŐK AZ ÓVODÁBAN.....	12

8.1.	A szülő joga.....	12
8.2.	A szülő kötelessége	13
8.3.	Helyiségek, berendezések használati rendje	14
8.4.	Az óvoda helyiségeinek - szülők által történő - használhatóságának rendje	14
9.	EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZÜLŐKKEL, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK	15
9.1.	Az együttműködés célja	15
9.2.	A szülőkkel való együttműködés során megvalósítandó feladat	15
9.3.	Kapcsolattartás a pedagógussal, a nevelőmunka.....	16
9.4.	A gyermek jutalmazásának elvei és formái.....	17
9.5.	A fegyelmező intézkedések alkalmazásának elvei és formái.....	17
9.6.	Intézményünkben a gyermekek értékeléséhez az alábbi dokumentációt használjuk: ..	18
9.7.	Tankötelezettség megállapítása.....	19
9.8.	Közérdekű információk.....	19
9.8.1.	Titoktartás.....	19
9.8.2.	Csoportos igény, ill. érdekérvényesítés	19
9.8.3.	Panaszjog.....	20
9.8.4.	Kártérítési felelősség.....	20
9.8.5.	Minőségfejlesztés	
10.	AZ ÓVODA SZOLGÁLTATÁSAI.....	21
10.1.	Térítésmentes szolgáltatások.....	21
10.2.	Alkalomszerű, térítéses gyermekprogramok.....	21
11.	GYERMEK-, ÉS CSALÁDVÉDELMI INTÉZMÉNYEK	21
12.	HÁZIREND HASZNÁLATA.....	22
12.1.	A házirend nyilvánossága.....	22

1. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A Házirend a különböző jogszabályokban megfogalmazott jogok, kötelességek érvényesülésének helyi gyakorlata, az intézmény saját működésének belső szabályzója. Megvalósításával biztosítja a pedagógiai programban foglalt célok elérését, betartása kötelező a társadalmi együttélés szabályainak megfelelően az óvodaközösség és a szülői közösség minden tagja számára.

A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház (melynek székhelye: 4352 Mérk Béke u. 17. sz.) az alábbi rendelkezések alapján alkotta meg házirendjét.

A Házirend jogszabályi háttere

- ❖ A 2026. évi XLVII. törvény a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról
- ❖ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- ❖ a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet
- ❖ a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.
- ❖ Púétv. 2023. évi LII. tv.
- ❖ 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet
a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

A házirend hatálya

Időbeli hatálya:

A Házirend az igazgató/fenntartó jóváhagyásával lép hatályba a kihirdetés napján és határozatlan időre szól.

Felülvizsgálata: évenként, illetve jogszabályváltozásnak megfelelően.

Módosítása: az igazgató hatásköre, kezdeményezheti a nevelőtestület és a KT elnök, valamint a Szülői Szervezet

A kihirdetés napja: 2026. 09. 01.

A Házirend személyi hatálya kiterjed:

- ❖ az óvodával jogviszonyban álló alkalmazottakra
- ❖ az óvodával jogviszonyban álló gyermekekre

- ❖ az intézménnyel jogviszonyban nem álló, de az intézmény területén munkát végzőkre, illetve azokra, akik részt vesznek az óvoda feladatainak megvalósításában
- ❖ a szülőkre (azokon a területeken, ahol érintettek).

A Házirend területi hatálya kiterjed:

- ❖ az óvoda területére
- ❖ az óvoda által szervezett - a nevelési program végrehajtásához kapcsolódó - óvodán kívüli programokra
- ❖ az intézmény képviselete szerinti alkalmaira, külső kapcsolati alkalmaira.

A házirend megszegésére vonatkozó rendelkezések

A házirendben foglaltaknak megtartását a munkaviszonyra vonatkozó rendelkezések megszegésére vonatkozó eljárások alkalmazásával lehet kikényszeríteni a pedagógusoktól és más alkalmazottaktól.

A házirendben foglaltak megsértése mindenkre nézve ugyanolyan jogkövetkezménnyel jár, mint a jogszabályok megsértése.

Jogorvoslati lehetőség

A házirend megsértésével hozott intézményi döntés ellen a szülő, jogorvoslattal élhet.

Az óvoda, döntése, intézkedése, illetve az intézkedések elmulasztása ellen a szülő eljárást indíthat.

Az eljárás kezdeményezésére lehetőség van azon az alapon is, hogy a meghozott döntés, intézkedés vagy az intézkedés elmulasztása ellentétes a nevelési-oktatási intézmény házirendjében foglaltakkal.

2. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

Az intézmény hivatalos neve:	Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház Tel.: 0630/1304840
Az intézmény székhelye, címe:	4352 Mérk Béke u. 17. sz
e-mail:	merkovoda@gmail.com
Web:	www.merkiszivarvanyovoda.hu
Igazgató:	Nagyné Szakács Anita
Fogadóórája:	hétfőnként 8 ^h -12 ^h -ig tart

Az óvoda fenntartója, címe, elérhetősége: Mérk Nagyközség Önkormányzata

Telefon: 06 44 554 054

Az óvoda férőhelyszáma: 75

Az óvoda csoportjainak száma: 3

Az intézményvezetés tagjai: igazgató

3. AZ INTÉZMÉNY NYITVATARTÁSA

Nevelési év: szeptember 01 - augusztus 31-ig

Napi nyitva tartásunk: hétfőtől péntekig reggel 7^h-tól délután 17^h-ig.

Reggeli és délutáni ügyelet rendje:

Reggel 7^h-8^h-ig és délután 16^h-17^h-ig összevont csoportban

Nyári zárva tartás időtartama: 4 hét. (július vagy augusztus hónap)

A pontos idejéről minden naptári év február 15-ig hirdetmény formájában tájékoztatjuk a szülőket.

Téli zárva tartás:

Az időpontjáról a fenntartó dönt, melyről október 15-ig hirdetmény formájában tájékoztatjuk a szülőket.

Nevelés nélküli munkanap:

Maximum évi 5 alkalom, melyről legkorábbi tájékoztatás az aktuális hónapot megelőző étkezési térítési díjak befizetésekor, illetve a nevelés nélküli munkanap előtt hét nappal, hirdetmény formájában történik.

Felhasználása: szakmai továbbképzés, nevelési értekezlet.

Ügyeletek rendje záráskor: kérésre ügyeletes óvodában (szomszéd község óvodájában) helyezzük el a gyermeket.

Nyári időszak alatt június 01.- augusztus 31. között csoportösszevonást alkalmazunk, amennyiben az összevont csoportban a gyermeklétszám nem haladja meg a maximum 25 főt.

Ugyan ezt az eljárást alkalmazzuk az egyéb, illetve rendkívüli esemény bekövetkeztekor az egész év folyamán.

4. GYERMEKEK AZ ÓVODÁBAN

4.1. Az óvodás gyermek jogviszonya (felvétel, elhelyezés, távolmaradás)

Az óvodai felvétel, átvétel jelentkezés alapján történik. A felvétel időpontját a fenntartó döntése után tesszük közzé. A szülő gyermeke óvodai felvételét, átvételét bármikor kérheti. Létszámtól, és az óvoda alapító okiratában foglaltaktól függően az újonnan jelentkező gyermekek fogadása az óvodai nevelési évben folyamatosan történik. A beírás a felvételi és előjegyzési naplóba történik a gyermek személyazonosításra alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványa, anyakönyvi kivonata, és a szülő személyi igazolványa, lakcím kártyája, (egyéb iratai) alapján, valamint oltási könyvének bemutatásával, annak igazolására, hogy a kötelező oltásokat megkapta.

A gyermekek felvételéről/átvételéről/elutasításról az óvoda vezetője dönt, melyről határozat formájában értesíti a gondviselőt. Ha az óvodába jelentkezők száma meghaladja a felvehető gyermekek számát, az óvodavezető bizottságot szervez, mely javaslatot tesz a felvételre.

Gyermek átvétele: hivatalos átjelentkezés útján, melynek nyomtatványát az óvodavezetők töltik ki és küldik meg kölcsönösen egymásnak. Szükséges csatolni a korábbi óvoda által vezetett fejlődési lapját/naplóját.

4.2. Az óvodába történő felvétel

A beiratkozással, a felvételi adatlap kitöltése, valamint a gyermek szükséges iratainak meglétével válik érvényessé.

A gyermek igénybe veheti az óvodát amennyiben:

- ❖ a 3. életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, ha a felvételi körzetben minden tartózkodási engedéllyel rendelkező 3 éves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető,
- ❖ lakóhelye/tartózkodási helye felvételi körzetünkben található,
- ❖ akinek szülője felvételi körzetünkben dolgozik,
- ❖ teljesen egészséges és ezt orvosi igazolással bizonyítja,
- ❖ a szülő a térítési díjat befizette, vagy ennek hiányában kedvezményezettséget igazoló nyilatkozattal/határozattal rendelkezik.

A kötelező óvodai felvétel/átvétel elsőbbségét élvező, ha a gyermek betöltötte a harmadik életévét, és:

- ❖ óvodaköteles,
- ❖ sajátos nevelési igényű, (akinek szakértői és rehabilitációs bizottság az óvodát jelölte, és az óvoda alapító okirata tartalmazza az adott fogyatékoság típusa szerinti tevékenységet),
- ❖ akinek felvételét a gyámhatóság vagy a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi,
- ❖ a többi gyermek esetében a születési sorrend, azaz akik hamarabb töltik be a harmadik életévüket.

A kötelező felvételt/átvételt az óvoda nem tagadhatja meg:

A Nkt.8.§ (2) bekezdése alapján az óvoda működési körzetében lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező óvodaköteles korú kisgyermek esetében, feltéve, hogy az óvoda rendelkezik szabad férőhellyel.

A szülő az óvodai nevelésben történő részvételre jogszabály alapján kötelezett gyermekét köteles beíratni az önkormányzat által közzétett közleményben vagy hirdetményben meghatározott időpontban. A napi négy órában óvodai nevelésre kötelezett gyermek (5 éves) szülője, amennyiben gyermeke az óvodakötelezettségét külföldön teljesíti, köteles arról a beiratkozás idejének utolsó határnapját követő tizenöt napon belül írásban értesíteni a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

- ❖ ***Amennyiben*** a gyermek az adott év augusztus 31-ig a harmadik életévét betölti, óvodakötelessé válik.

A szülő írásos kérelmére, az igazgató, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az ötödik életév betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja. A döntéséről határozatot hoz az illetékes Járási Hivatal és megküldi a szülőnek, óvodának. Az óvodapedagógusok a felvételi és mulasztási naplóban rögzítik a felmentés tényét és a határozat számát.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 38/B. §-a alapján „Az Nkt. 8. § (2) bekezdése szerinti felmentést engedélyező szerv a fővárosi és megyei kormányhivatal általános illetékességgel eljáró járási hivatala.”

4.3. Jogorvoslati lehetőség a gyermek felvételének elutasítása esetén

Az óvoda vezetője az óvodai felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról, a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással értesíti a szülőt. A Szülő a fellebbezést a jegyzőnek címezve, de az óvoda vezetőjének kell benyújtani.

Az óvodai nevelésre kötelezett gyermek felvétele, átvétele esetén indokolás nélkül értesítjük az előző óvoda vezetőjét is.

4.4. Az óvodaköteles korú gyermek óvodába járásának szabályai

- ❖ Az óvoda nevelőtestülete kiemelten kéri, hogy az óvodaköteles gyermeket szülei legkésőbb 8h-ig hozzák be az óvodába a foglalkozásokon való rendszeres fejlesztőmunka, valamint az iskolai alkalmasság elérésének érdekében.
- ❖ Óvodaköteles korú gyermek hiányzását (pl. családi program) csak az igazgató engedélyezheti előzetes kérelem alapján.
- ❖ Betegség miatt történő hiányzását minden esetben orvossal kell írásban igazoltatni.
- ❖ Igazolatlan mulasztásnál az eredménytelen írásbeli felszólítás után az igazgató a Járási Hivatalt értesíti az óvodaköteles igazolatlan távolmaradásáról.

4.5. A gyermek érkezésének és távozásának rendje

A napirend megismerése a szülők számára fontos feladat, ugyanis az óvodába érkezés és az onnan való távozás rendjét meghatározza. A szülő csak a napirend zavarása nélkül hozhatja később, vagy viheti el hamarabb a gyermekét. Kérjük, tájékozódjanak gyermekük csoportjának napirendjéről.

A napirend zavarása nélkül a szülők

- ❖ **reggel 7⁰⁰- 9⁰⁰-ig** hozhatják be az óvodába gyermekeiket, hogy játszhasson és részt vehessen a tevékenységekben (ez idő alatt az óvoda bejárata nyitva van),
- ❖ később érkező gyermeket aznap nem fogadunk!

- ❖ **délben 12³⁰-13⁰⁰** között azokat a gyermekeket lehet hazavinni, akik csak 4 órát tartózkodnak az óvodában, illetve akit délből ebéd után haza szeretnének vinni (ez idő alatt az óvoda ajtaját nyitva tartjuk),
- ❖ **délután 15³⁰-tól** vihetik el a szülők gyermekeiket (ez idő alatt az óvoda ajtaját nyitva tartjuk),
- ❖ az óvoda ajtaját a jelzett időpontok kivételével zárva tartjuk,
- ❖ a napirendtől való jelentős időbeli eltérést az igazgató engedélyezheti.

A mennyiben a szülő zárásig (17 h) nem gondoskodik gyermeke hazaviteléről, s előzetesen sem jelzi késésének valószínűségét, abban az esetben az óvoda ügyeletes dolgozója megpróbálja értesíteni a szülőt, sikertelenség esetén értesíti az illetékes hatóságot. Tudatmódosító szer alatt álló személynek a gyermek nem adható ki!

4.6. Távolmaradás bejelentése, igazolása

A gyermek óvodából történő hiányzását a szülőnek előzetesen, vagy az óvodai foglalkozások megkezdése előtt (személyesen, telefonon) jelentenie kell.

A mulasztást igazoltnak tekintjük, ha:

- ❖ a szülő előzetesen **bejelentette** az óvónőnek, hogy gyermekét nem hozza óvodába,
- ❖ a gyermek betegsége estén **orvos általi** igazolással igazolja távolmaradását
- ❖ a gyermek **hatósági** intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.
- ❖ a **szülő által igazolt napok**: A nem betegség miatti távolmaradást írásban, az erre alkalmas nyomtatványon a szülő előzetesen bejelentette az óvodapedagógusnak, vagy azt az Ovi-KRÉTA Jelenléti ív fülén igazolt szülői (IS) hiányzásként jelölte.
- ❖ igazgatói engedély:
  - az augusztus 31-ig 5. életévét be nem töltött gyermek esetében, szülői kérelemre az igazgató a nevelési év végéig (09.01.-05.31.)- a központi iskolai szüneteken felül- maximálisan összesen 60 nap távolmaradást engedélyezhet.
  - az augusztus 31-ig 5. életévét betöltött gyermek esetében, szülői kérelemre az igazgató a nevelési év végéig (09.01.-05.31.)- a központi iskolai szüneteken felül- maximálisan 20 nap távolmaradást engedélyezhet.
  - az iskolai szünetekre a szülő nyilatkozata/kérelme alapján a távolmaradást az **igazgató engedélyezi.**

4.6.1. Az igazolatlan mulasztás következményeinek meghatározása

Az óvodából való távolmaradás igazolatlannak minősül, ha:

- ❖ a szülő gyermeke óvodából való távolmaradását nem igazolja,
- ❖ a gyermek tankötelezettként vesz részt óvodai nevelésben, és egy nevelési évben tíz napnál többet mulaszt (ekkor az igazgató – a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltakkal összhangban – értesíti a gyermek tényleges tartózkodási helye szerinti gyermekjóléti szolgálatot; az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az óvoda bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a gyermeket veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, továbbá a gyermek érdekeit szolgáló feladatokat),
- ❖ a gyermek szülője óvodáztatási támogatásra jogosult, és gyermeke óvodában való tartózkodásának ideje nem éri el egy óvodai nyitvatartási napon legalább hat órát (ekkor az óvoda igazgatója az első igazolatlan nap után írásban tájékoztatja a szülőt a mulasztás következményeiről, majd a kifizetés esedékességét megelőzően – a jegyző által meghatározott időpontban – tájékoztatja a jegyzőt azoknak a napoknak a számáról, amelyről a gyermek igazoltan és igazolatlanul az óvodából mulasztott).

4.7. Megszűnik az óvodai elhelyezés, ha:

- ❖ a gyermeket másik óvoda vette át (az átvétel napján),
- ❖ ha a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyt adott a gyermek óvodából történő kimaradására, (Nkt. 8§ (2))
- ❖ a gyermeket az iskola felvette (nevelési év utolsó napján),
- ❖ szakértői határozattal legkésőbb akkor, ha adott nevelési év utolsó napjáig (aug. 31.) a gyermek a nyolcadik életévét betölti.

Az óvodai felvétellel növendéki (gyermeki) jogviszony keletkezik az óvoda és a nevelésre átvett gyermek között, amelyet a házirend szabályoz. E naptól illetik meg az óvodás gyermeket a házirendben foglalt jogok és kötelességek.

4.8. Az óvoda általános napirendje

az őszi, téli és tavaszi időszakra

Időtartam	A tevékenység megnevezése

7:00-9:00	Gyülekezés Játék, szabadon választott tevékenységek.
9:00-9:30	Kezdeményezés, mindennapos mozgás.
9:30-10:00	Előkészület a tízóraihoz. Gondozási teendők elvégzése. Naposi munka. Közös tízórai.
10:00-11:45	Szabad játék, kezdeményezés, szabadon választott tevékenységek, levegőzés, séta, kirándulás.
11:45-12:45	Előkészület az ebédhez, gondozási teendők elvégzése, naposi munka. Közös ebéd.
12:45-14:45	Előkészület a csendes pihenőhöz, teremrendezés, gondozási teendők elvégzése. Délutáni pihenés.
14:45-15:30	Gondozási tevékenységek elvégzése. Mindennapos mozgás, előkészület az uzsonnához. Közös uzsonna.
15:30-17:00	Játék, szabadon választott tevékenység. Hazamenetel.

Mérkő Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház
4352 Mérkő Béke u. 17. sz.
Tél: 06 30/1304840
E-mail: merkovoda@gmail.com

NAPIREND

a nyári időszakra

Időtartam	A tevékenység megnevezése
7:00-9:30	Gyülekezés Játék, szabadon választott tevékenységek, játék az udvaron
9:30-10:00	Előkészület a tízóraihoz. Gondozási teendők elvégzése. Naposi munka. Közös tízórai.
10:00-11:45	Szabad játék, kezdeményezés, szabadon választott tevékenységek, levegőzés, séta, kirándulás.
11:45-12:45	Előkészület az ebédhez, gondozási teendők elvégzése, naposi munka. Közös ebéd.
12:45-14:45	Előkészület a csendes pihenőhöz, teremrendezés, gondozási teendők elvégzése. Délutáni pihenés.
14:45-15:30	Gondozási tevékenységek elvégzése. Mindennapos mozgás, előkészület az uzsonnához. Közös uzsonna.
15:30-17:00	Játék, szabadon választott tevékenység. Hazamenetel.

5. GYERMEKJOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK ÉRVÉNYESÜLÉSE AZ ÓVODÁBAN

A gyermek személyiségét és emberi méltóságát, jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani a fizikai és a lelki erőszakkal szemben. A gyermek nem vethető alá testi fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak. Közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés nem érheti óvodásainkat. Nem vonható el a levegőztetés lehetősége a gyermektől, s épp úgy nem erőltethető számára az étel.

5.1. A gyermek joga

- ❖ biztonságban, és egészséges környezetben neveljük, az óvodai napirendet pihenő idő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsuk ki,
- ❖ képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben részesüljön, tehetségének megfelelően felismerése és fejlesztése érdekében,
- ❖ a szülő elhatározása szerint hit- és erkölcsoktatásban vehessen részt,
- ❖ állapotának, adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban részesüljön (Pedagógiai Szakszolgálat igénybe vétele),
- ❖ családja anyagi helyzetétől függően térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben részesüljön
- ❖ rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön,
- ❖ óvodánk eszközeit, felszereléseit térítésmentesen használhassa,
- ❖ személyiségjogait (szabad kibontakoztatás, önrendelkezés, cselekvési szabadság, családi élet) tiszteletben tartjuk, azonban e jogának gyakorlása nem korlátozható másokat ugyanezen jogaik érvényesítésében.

5.2. A gyermek kötelessége

- ❖ vegyen részt az intézményes nevelésben, hogy tankötelezettségének megkezdését időben tudja teljesíteni,
- ❖ óvja saját és társai testi épségét, egészségét,
- ❖ a szülő hozzájárulása esetén részt vegyen egészségügyi szűrővizsgálaton,

-
- ❖ sajátítsa el és alkalmazza az egészségét és biztonságát védő ismereteket, továbbá haladéktalanul jelentse a felügyeletét ellátó pedagógusnak vagy más alkalmazottnak, ha saját magát, társait, vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet vagy balesetet észlelt,
  - ❖ tanúsítson tiszteletet és megbecsülést az óvoda dolgozói iránt, kerüljön minden durva, agresszív megnyilvánulást, trágár beszédet,
  - ❖ tartsa be az óvoda helyiségei és az óvodához tartozó területek használati rendjét,
  - ❖ őrizze meg, illetőleg az előírásoknak megfelelően kezelje az óvodában használt játékokat, óvja az óvoda létesítményeit és eszközeit.

Az általános gondatlanságból, illetve szándékosan okozott kárt a Polgári Törvénykönyv szabályai szerint kell megtéríteni.

5.3. Gyermek számára behozható tárgyak, felszerelései

Az óvodába gyermekeiket tisztán, egészségesen és gondozottan hozzák be szüleik.

Az eredményes nevelő/ fejlesztő tevékenység érdekében az alábbi felszerelések szükségesek, melyről minden nevelési év utolsó – új gyermekek szülei esetén az első - szülői értekezletén tájékoztatjuk a szülőket:

- ❖ váltócipő a csoportszobai tartózkodáshoz (jól szellőző, megfelelő lábtartást biztosító lábbeli),
- ❖ udvari játszóruha és cipő,
- ❖ testnevelés foglalkozáshoz kényelmes ruha (rövidnadrág, póló, kislányoknak lehet dressz, tornacipő),
- ❖ egy-két váltás alsónemű és időjárásnak megfelelő váltóruha,
- ❖ a gyermekek ruhája és cipője gyakran összecserélődhet, éppen ezért biztonságérzetük fokozása, és a könnyebb felismerés érdekében is kérjük jellel ellátni ruháikat és cipőiket,
- ❖ az óvodai ünnepek és egyéb rendezvények alkalmával szükséges ünneplő, vagy egyéb más ruházat (szükségességéről a szülőket aktuálisan tájékoztatjuk),
- ❖ óvodánkban egységes öltözetet (kékfestő szoknya, szalag, kalap) viselünk hagyományos ünnepeinken a közösséghez való tartozás erősítése érdekében rendezvényeken. Kiránduláson minden esetben szorgalmazzuk az időjárásnak megfelelő, kényelmes öltözet viselését.

- ❖ a speciális foglalkoztatás eszközeit (logopédiai fejlesztés, vízhez szoktató úszás, stb.) az érintett szülők az adott szakemberrel egyeztetik,
- ❖ az óvodai neveléshez nem szükséges eszközök behozatalát kérjük mellőzni; amennyiben erre sor kerül, fontosnak tartjuk és kérjük bejelenteni, vagy átadni a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógusnak; értékes tárgyakért, behozott és viselt ékszerért – az óvoda dolgozói nem vállalnak felelősséget; az ékszerek eltűnése esetén az óvoda nem tartozik kártérítési felelősséggel,
- ❖ a gyermekek gyógyszert, pénzt, tűzgyújtó eszközöket, telefont, vágó-szűrő eszközöket az óvodába nem hozhatnak,
- ❖ a szülők gyermekeik részére az ún. „befogadás-beszoktatás” ideje alatt személyes, tárgyat („alvóka”, maci, stb.) behozhatnak,
- ❖ év közben kedvenc játékeszköz bemutatásra behozható, de ha a játékba is bevonják, akkor az óvodai játékeszközökhöz hasonlóan kezelendők (mindenki játszhat vele a nap folyamán), megrongálódásuk esetén azonban az óvoda kárfelelősséget és kártérítést nem vállal.

Az utcai közlekedéshez használt gyermek kerékpárokat az óvodában a kijelölt helyen lehet tárolni, őrzésüket az óvoda nem tudja biztosítani, így megrongálódásuk, eltűnésük esetén az intézményt kárfelelősség és kártérítés nem terheli

6. A GYERMEKEKKEL KAPCSOLATOS EGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYOK, VÉDŐ-, ÓVÓ INTÉZKEDÉSEK

6.1. Általános egészségügyi szabályok

- ❖ Az egészséges életmódot támogató intézményi munkarend és házirend betartása az intézményben mindenki számára kötelező.
- ❖ Az óvodában csak teljesen egészséges gyermekek tartózkodhatnak!
- ❖ A gyermekek óvodába lépésekor – a jelentkezés során – a szülőnek tájékoztatást kell adnia gyermeke rejtett betegsége felől (gyógyszer-érzékeny, ételallergiás, epilepszia, egyéb egészségügyi probléma). Amennyiben ez később jut az érintett óvodapedagógus tudomására, élhetünk az orvosi, pszichológusi kivizsgálás indítványozásával.
- ❖ Az óvodában megbetegedő, lázas gyermeket a szülőnek az értesítéstől számított legrövidebb időn belül haza kell vinnie.

- ❖ A gyermekek részére gyógyszer csak tartós betegség esetén, kizárólag orvosi javaslat és szakvélemény (pl. asztma) alapján adható be az óvodában.
- ❖ Lázas, beteg, megfázott (fokozott orrfolyás, köhögés), gyógyszert fogyasztó, lábadozó gyermeket a saját, és óvodástársai egészségének védelmében nem vehetünk be. Ilyen esetben az óvodapedagógus kötelessége a gyermek átvételének megtagadása.
- ❖ Három napon túli hiányzás (családi program, hivatalos ügyintézés) esetén a gyermek csak orvosi igazolással veheti igénybe az óvodát.
- ❖ Betegség után a gyermek kizárólag orvosi igazolással jöhet óvodába. Amíg a szülő az igazolást át nem adta az óvodapedagógusnak, addig a gyermek közösségbe nem vehető be. Az igazoláson fel kell tüntetni a hiányzás időtartamát is.
- ❖ Fertőző gyermekbetegség (bárányhimlő, kötőhártya-gyulladás, tetvesség...), esetén, az óvodát azonnal értesíteni kell a további megbetegedések elkerülése érdekében, és a szükséges preventív intézkedések megtétele miatt (fokozott elővigyázatosság, fertőtlenítés, védőoltás miatt).
- ❖ Az intézmény a gyermek fejtetvessége esetén - az aktuális egészségvédelmi rendelkezések alapján – jár el.
- ❖ A nyári UV sugárzás idején minden szülőnek biztosítania kell a fejét védő sapkát, valamint napvédő krémet.
- ❖ Minden napi munkánk során a gyermek testi, fizikai állapotának megőrzése (mindennapos testnevelés, személyi higiéné, baleset-megelőzés), kedvező változása mellett, a lelki egészség fejlesztésére - különösen a viselkedési függőségek, bántalmazás, erőszak megelőzésére, valamint az önértékelés, önbizalom fejlesztésére nagy gondot fordítunk.

6.2. A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás rendje

- ❖ A védőnő rendszeresen, szükség és igény szerint látogatja az óvodát, vezeti az egészségügyi lapot/feljegyzést, tetvességi vizsgálatot végez, figyelemmel kíséri a védőoltások meglétét.
- ❖ A védőnő rendelőjében elvégzi az aktuális státusz vizsgálatokat.

6.3. A táplálkozással kapcsolatos egészségvédelem

A közétkeztetéssel kapcsolatos rendelkezések szerint, az óvodába házilag készített ételt behozni és azt a gyermekeknek feltálalni nem szabad.

A gyermekek névnapi és születésnapjához gyümölcsök, esetleg a kereskedelembe kapható, bevizsgált aprósütemények felhasználásával ajánlott megszervezni. Az óvodában csokoládét, édességeket, üdítőket, szörpöket az ünnepi alkalmak kivételével behozni nem szabad. A túlzott cukorka és cukros üdítők fogyasztását kerülni ajánljuk.

Az igazgatónak a szülő írásbeli kérelmére biztosítani kell a diabéteszes gyermek ellátását az óvodában.

Egyéb rendelkezések

- ❖ A konyhákban és mosdóhelyiségekben - egészségügyi szempontból - csak az óvoda dolgozói tartózkodhatnak.
- ❖ A gyermekeket felügyelet nélkül hagyni szigorúan tilos!
- ❖ Az óvoda épületében és azon kívül 5 méter távolságban dohányozni tilos!
- ❖ Az intézmény zavartalan működése érdekében a telefonhasználat mellőzése ajánlott az óvoda területén! (némítás, korlátozott telefonhasználat)

6.4. Pedagógiai szakszolgálati ellátás

A gyermek állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban részesítés, pedagógiai szakszolgálati fordulás érvényesítésének segítségét szolgáló eljárásrend:

Az óvoda a gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi: értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét - szükség szerint, de legalább félévenként – rögzíti, továbbá a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat tesz.

Az eredmények megítélésében és az intézkedések meghatározásában a csoportok óvodapedagógusait szükség szerint a szakszolgálat munkatársai (logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus) segítik, annak érdekében, hogy a gyermek állapotának és személyes adottságának megfelelő ellátásban részesülhessen.

Az óvodapedagógus feladata:

- ❖ legalább félévenként a tapasztalatokat a szülővel megosztja, a szülő számára otthon elvégezhető feladatot ad a gyermek fejlesztése érdekében,
- ❖ módszertani tanácsadás, szakkönyvi ajánlás, esetleg fejlesztő eszközt kölcsönzése,
- ❖ a szülő meghívása gyermekcsoportban hospitálásra (előre megbeszélte időpont és mód alapján a nap bármely időszakában bekapcsolódhat a csoport tevékenységébe),
- ❖ indokolt esetben kezdeményezi a szülőnél a szakszolgálat igénybevételét,
- ❖ szakszolgálati javaslat bemutatásától kezdődően a gyermek - a délelőtti időszakban-, a javaslatban foglaltaknak megfelelő fejlesztésben részesítése.

6.5. Védő – óvó intézkedések

6.5.1. A gyermekek egészsége érdekében a gyermekek által betartandó előírások

- ❖ étkezés utáni fogmosás saját fogmosó felszereléssel,
- ❖ étkezés előtti, WC használat utáni kézmosás,
- ❖ saját törölköző használata,
- ❖ saját fésű használata,
- ❖ a WC rendeltetésszerű használata,
- ❖ étkezéseknél a szükséges mennyiségű étel elfogyasztása,
- ❖ szomjúság csillapítására nem csak az étkezéshez felszolgált ital, illetve ivóvíz fogyasztása,
- ❖ ebéd utáni ágyon pihenés, alvás,
- ❖ friss levegőn történő mozgásban való aktív részvétel,
- ❖ cukor és egyéb édességet a gyermek nem hozhat be az óvodába csak kivételes esetben, ha erre külön engedélyt kapott,
- ❖ a csoportszobába váltócipőben léphet be.

6.5.2. A gyermekek testi épsége érdekében a gyermekek által betartandó előírások

- ❖ a helyiségek és az udvar rendjének betartása,
- ❖ a játékok, evőeszközök rendeltetésszerű használata,
- ❖ az orrnyílásba és szájba idegen anyagokat nem vihet be,
- ❖ alvásidőben csak az óvónő által engedélyezett tárgyat tarthatja magánál,

- ❖ a csoportszobából csak engedély kérésével, a szülő vagy a dajka felügyelete mellett léphet az engedélyezett helyiségbe,
- ❖ az udvaron tartózkodás során csak a játszórészen tartózkodhat,
- ❖ az épületből csak a szülővel (törvényes képviselővel) léphet ki, miután bejelentette az óvónőnek, s csak akkor, ha az óvodapedagógus a bejelentést tudomásul vette,
- ❖ társát vagy társai játékát nem zavarhatja,
- ❖ társai testi épségét nem veszélyeztetheti, fizikai bántalmazást és lelki terrort, fenyegetést nem alkalmazhat.

6.5.3. A szülők, pedagógusok feladata a gyermek védelmének megelőzésében

- ❖ a gyermekek védelme érdekében a bejárat kapu zárának használata valamennyi dolgozó és szülő feladata, napközben, a jelzett időpontokon kívül- az ajtót zárva tartjuk,
- ❖ érkezéskor illetve távozáskor a szülő köteles gondoskodni az ajtó és kapu bezárásáról,
- ❖ idegenek kíséret nélkül nem tartózkodhatnak az óvodában,
- ❖ érkezéskor a szülők személyesen adják át gyermekeiket a vele foglalkozó óvónőnek, illetve ugyanilyen módon jelezzék távozási szándékukat,
- ❖ miután a szülő, illetve meghatalmazottja átveszi az óvodapedagógustól a gyermeket, iránta teljes felelősséggel tartozik,
- ❖ délutáni udvari élet esetén is kérjük, hogy a szülő menjen oda a pedagógushoz, vegye át gyermekét, és csak ezután távozzanak el az óvodából,
- ❖ kérjük, a szülőket, hogy a balesetek elkerülése érdekében gyermekük átvétele után az óvoda udvarát játszótéri tevékenységre ne használják,
- ❖ óvodás gyermek intézményünkben csak a szülői nyilatkozatban megjelölt személy - meghatalmazott nagykorú - kíséretében távozhat; e személy – átadást követően – a gyermekért felelősséget vállal,
- ❖ tizenkét éven felüli, de kiskorú gyermek, testvérét csak rendkívüli esetben viheti el az óvodából, ha a szülő ezt kivételesen írásban kéri,
- ❖ amennyiben a szülő olyan használati eszközt, játékot, berendezési tárgyat észlel az óvodában, amely megrongálódott, vagy balesetveszélyt hordoz, kérjük, azonnal jelezze az óvoda vezetőjének,

- ❖ kérjük a szülők munkahelyi és lakáscímét, valamint telefonszámát, annak változásait szíveskedjenek bejelenteni a csoportos óvodapedagógusoknak, hogy baleset, vagy betegség esetén azonnal értesíteni tudjuk Önöket,
- ❖ válás esetén a bírósági vagy gyámhivatali hatósági határozatban foglaltak szerint köteles az óvoda a gyermeket kiadni; határozat hiányában az óvoda köteles mindkét szülő számára a szülői jogoknak megfelelően eljárni; kérjük, hogy a szülői felügyeleti jogkör változását haladéktalanul jelezzék az okirat bemutatásával (ennek tényét az óvodapedagógusok csoportnaplójában rögzítik),
- ❖ a balesetek megelőzése érdekében a gyermekek ne viseljenek a mindennapokban ékszert, vagy olyan ruhadarabot, amely balesetveszélyes helyzeteket teremthet,
- ❖ az óvoda az otthonról behozott játékokért felelősséget nem vállal
- ❖ az óvodai élet során a gyermekek csak felnőtt kísérettel mehetnek le az udvarra, illetve fel a mosdóba, ahol szintén felnőtt felügyeletet kell biztosítani,
- ❖ gyermekekkel óvodapedagógus egyedül nem tartózkodhat az udvaron,
- ❖ baleset esetén Önökkel egy időben azonnal értesítjük a házi orvost, vagy szükség szerint a mentőket,
- ❖ a pedagógus a gyermekek tevékenységeivel együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és az elvárható magatartásformát az óvodai nevelési év megkezdésekor, illetve szükség szerint (kirándulások és egyéb programok, új gyermek érkezését követően, udvarra menetel előtt, stb.) életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően ismerteti, melynek tényét és tartalmát a csoportnaplókban dokumentálja,
- ❖ rendkívüli helyzetben – tűz, bombariadó, egyéb veszélyhelyzet – esetén az intézményben tartózkodó felnőtteknek emberi és hivatásbeli kötelessége a gyermekek mentése, biztonságos körülmények közé helyezése.

Az óvoda működése során az illetékes szakhatóságok (ÁNTSZ, munkavédelmi szakhatóság, tűzvédelmi szakhatóság) által meghatározott szabályokat be kell tartani.

6.5.4. Az óvodában bekövetkezett rendkívüli esemény (veszélyhelyzet, járvány, tűz és bombariadó, természeti katasztrófa, extrém időjárás, terror-támadás) esetén a gyermekek elvárható magatartási, viselkedési szabálya

A rendkívüli eseménynél használt jelzés hallatára (kolompolás) a gyermekek kötelesek az őket ellátó felnőttek utasításait maradéktalanul végrehajtani, képességeikhez mérten a lehető legrövidebb idő alatt teljesíteni.

A baleset, tűz és bombariadó esetén a tűzriadó tervben meghatározott menekülési útvonalon hagyják el a gyerekek és a felnőttek az intézmény épületét.

Az intézmény dolgozóira vonatkozó védő – óvó előírásokat az SZMSZ tartalmazza.

7. AZ ÓVODA NAPIRENDJÉVEL ÉS ÉTKEZÉSÉVEL, FELSZERELÉSÉVEL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

7.1. Általános napirendünk

Az óvoda napirendje rugalmas, követi a helyi szokásokat, rendezvényeket, időjárási viszonyokat. A napirend szervezését a csoportvezető óvodapedagógusok végzik, a napirendtől való jelentős időbeli eltérést az óvodavezető engedélyezheti.

7.2. Az étkeztetés szabályai

- ❖ A gyermekek napi háromszori étkezésének megszervezése az óvoda feladata, mely élelmiszerekből az ételmintát köteles 72 órán át megőrizni (ÁNTSZ). Vonatkozik ez az otthonról hozott születésnapi kínálás ételeire, kirándulások alkalmával kiegészítő tízóráira. Kivétel: az egész csoport számára vitamin pótlására szolgáló plusz gyümölcs, zöldség.
- ❖ Az óvodába csak megfelelőségi jelzéssel ellátott élelmiszerek behozatala engedélyezett. Az otthonról hozott ételek ÁNTSZ által történő vizsgálata nem megoldható, ezért az esetleges betegségek, fertőzések elkerülése érdekében kérjük, ne hozzanak gyermekeiknek élelmiszert.
- ❖ Nem etikus, valamint az óvoda tisztán tartását is zavarja az óvoda területén a gyerek etetése, nassoltatása otthonról hozott élelmiszerral a többi gyermek előtt.
- ❖ A gyereket kérjük otthon megreggeliztetni.

7.2.1. Étkezés kirándulások alkalmával

- ❖ Egész napos kirándulás alkalmával az óvoda biztosítja a gyermek számára a napi háromszori étkezést. Az óvodából távol lévő csoportoknak hideg élelmet tartalmazó uzsonnacsomagokat készít a konyha.
- ❖ Délelőtti kiránduláson résztvevő csoportok számára biztosított a meleg ebéd, ill. uzsonna.

7.2.2. Étkezési térítési díj befizetésének rendje

- ❖ Az ingyenes óvodai gyermekétkeztetés igénybevételéhez egy nyilatkozat kitöltésére van szükség a szülők részéről, melyet az ételmezésvezetőhöz kell eljuttatni.
- ❖ A havi térítési díj összege a hivatalos munkanapok száma alapján kerül megállapításra.
- ❖ A térítési díj megállapítása a mindenkorai jogszabálynak megfelelően történik.
- ❖ A befizetés havonta történik a Polgármesteri Hivatalban.

7.2.3. Étkezési igény lemondása

- ❖ A gyermek távolmaradásának bejelentése nem vonja automatikusan maga után az étkezés lemondását is – étkezés lemondása a szülő igénye alapján történik.
- ❖ A csoportban dolgozó óvodapedagógusnak tett hiányzásjelentés nem helyettesíti a jóváíráshoz szükséges szülői kötelezettséget.
- ❖ Hiányzás esetén az étkezést írásban, valamint telefonon lehet lemondani minden nap 8⁰⁰ - óráig.
- ❖ A lejelentés 24-órás eltolással lép hatályba, és a lerendelést követő második havi befizetésnél írható jóvá..
- ❖ A teljes hét lejelentésére legkésőbb az előző hét pénteken, 8⁰⁰ - óráig van lehetőség.
- ❖ Be nem jelentett hiányzás esetén a szülő a térítési díj visszafizetésére nem tarthat igényt.
- ❖ Az óvodapedagógusok a szülőktől pénzt nem vehetnek át, így a szülő felelőssége, hogy a meghatározott napon eleget tegyen kötelezettségének.
- ❖ Az ingyenes étkezést igénybe vevő szülő kötelessége az étkezés lemondása a gyermek hiányzása esetén.

8. SZÜLŐK AZ ÓVODÁBAN

A szülőkkel való közös nevelési elvek kialakítása

Az óvodánkba járó gyermekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, szeressék és fogadják el társaik egyéniségét, másságát, tudják kifejezni magukat, de legyenek képesek alkalmazkodni is. Az esetleges konfliktusokat, a durvaságot mellőzve, erőszakmentesen oldják meg.

Ezen törekvésünk sikerének érdekében kérjük a szülőket, hogy otthon is ezeket az alapelveket erősítsék gyermekeikben. Például: mellőzzék gyermek előtt az indulatos, negatív megjegyzéseket mások gyermekére, annak származására, az óvodára, az ott dolgozó felnőttekre, és kerüljék gyermekeik verekedésre való biztatását még abban az esetben is, ha előző nap az Önök gyermekét érte sérelem.

8.1. A szülő joga

- ❖ a nevelési intézmény szabad megválasztása,
- ❖ megismerni az óvoda dokumentumait (Pedagógiai program, Házi rend, Szervezeti és Működési Szabályzat),
- ❖ gyermeke fejlődéséről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon - előre egyeztetett időpontú – fogadóórákon,
- ❖ az óvoda nyitott rendezvényeinek látogatása, pedagógussal előzetes egyeztetés alapján aktív bevonódása a csoport tevékenységébe,
- ❖ igénybe venni a Pedagógiai Szakszolgálat ellátását,
- ❖ problémájával (amennyiben helyben nem orvosolják) az oktatási jogok biztosához fordulni,
- ❖ a gyermek lelkiismereti és vallásszabadságának irányítása, figyelembe véve az életkori sajátosságokat,
- ❖ a család az anyagi helyzetétől függően térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben részesüljön,
- ❖ írásbeli javaslatát az igazgató, a nevelőtestület, a szülői szervezet, megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított tizenöt napon belül, a szülői szervezettől legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ kapjon,

- ❖ halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjeként gyermeke óvodába járatásához – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – anyagi támogatást kapjon,
- ❖ személyesen vagy képviselői útján - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- ❖ a gyermekek nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérni az óvodavezetőtől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt venni a nevelőtestület értekezletein,
- ❖ szülői szervezet létrehozásának kezdeményezése, s abban történő tevékeny közreműködése: az óvodai Szülői szervezet figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét; észrevételeiről tájékoztatja a nevelőtestületet és a fenntartót; a gyermekek csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet az intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestületi értekezletein,

8.2. A szülő kötelessége

- ❖ gondoskodjon a gyermeke testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről, és arról, hogy gyermek teljesítse kötelességeit, továbbá megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az óvodával,
- ❖ kísérje figyelemmel gyermeke fejlődését, és a tőle elvárható módon segítse folyamatát, valamint a gyerekközösségbe való beilleszkedését, a közösségi élet szabályainak elsajátítását,
- ❖ rendszeresen tartson kapcsolatot a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal, és részükre az együttnevelés érdekében a szükséges tájékoztatást adja meg,
- ❖ vegyen részt szülői értekezleten, fogadóórán, egyéb szülői fórumokon,
- ❖ gondoskodjon gyermeke felügyeletéről szülő értekezlet-, fórum esetén (értekezleten, megbeszéléseken csak a szülők vehetnek részt, gyermekek nem),
- ❖ a hatékony együttműködés érdekében aktívan vegyen részt a csoport életében,
- ❖ amennyiben az óvoda a gyermek Pedagógiai Szakszolgálat vagy Szakértői Bizottság vizsgálatát indokoltnak találja, úgy a szülő a kijelölt időpontban köteles gyermekét elvinni; a szülői együttműködés hiányában az óvodavezető a jegyzőhöz fordul,
- ❖ tartsa tiszteltben az óvoda dolgozóinak emberi méltóságát és jogait (a nevelőknek a szülőktől elvárható tiszteletét az a jogi helyzet alapozza meg, hogy a pedagógusok

nevelő munkájuk alkalmával – büntetőjogi védelem szempontjából – közfeladatot ellátó személyeknek minősülnek),

- ❖ a szülő kötelessége más gyermek személyiségének és tulajdonának tiszteletben tartása, - probléma esetén kérje az óvodapedagógus, illetve az óvodavezető segítő közreműködését.
- ❖ A rendkívüli helyzet esetén is (járvány) veszélyhelyzetben a szülő köteles hatékonyan együtt működni a távmunka során feltöltött (Facebook, stb.) játékos feladatok, ajánlások közvetítésében a gyermeke fejlődése, fejlesztése érdekében.

8.3. Helyiségek, berendezések használati rendje

Az óvoda helyiségeit, berendezési és felszerelési tárgyait nyitvatartási időben az óvodába felvett gyermekek térítésmentesen használhatják.

A csoportszobákban szülők, vendégek, hozzátartozók csoportosan csak kizárólag az engedélyezett alkalmakkor tartózkodhatnak (pl. nyílt nap, ünnepélyek, fogadó órák, értekezletek, játszódélutánok, stb.), illetve előre egyeztetett időpontban és módon.

Igény szerint - az óvodapedagógusok egyetértésével és a csoport zavarása nélkül - a szülők a nap bármely szakában bekapcsolódhatnak gyermekek óvodai életébe, tevékenységeikbe. A gyermekek és a szülők csoportszobában történő benntartózkodásához váltócipő, vagy lábszák használata szükséges.

Az óvoda helyiségeit - kivéve a pedagógiai program szerint szervezett ünnepeket és egyéb rendezvényeket - más, nem nevelési célra átengedni kizárólag a gyermekek távollétében, az óvodavezető, valamint a fenntartó képviselőjének engedélyével lehet. A helyiségek tisztaságának fenntartása, a berendezési tárgyak épségének megőrzése az óvodai dolgozók, szülők és gyermekeik számára egyaránt kötelezettség és elvárás.

8.4. Az óvoda helyiségeinek - szülők által történő - használhatóságának rendje

Pedagógiai programunk küldetésének megfelelően munkánk fontos eleme a hozzánk járó gyermekek szüleinek, családtagjainak bevonása az óvoda életébe, illetve a szülők segítő támogatása nevelési és egyéb vonatkozásokban.

A higiénés szokásokat és szabályokat betartva a szülők az intézmény alábbi helyiségeit használhatják:

- ❖ folyosó, gyermeköltöző,
- ❖ a csoportok foglalkoztató termei a rendelkezésre álló lábszákok, vagy otthonról hozott váltócipő használatával,
- ❖ szülők számára kijelölt mosdó helyiség,
- ❖ az óvoda udvara.

9. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZÜLŐKKEL, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

9.1. Az együttműködés célja

- ❖ a gyermek iskolára való felkészítése,
- ❖ szocializáció,
- ❖ családi nevelés segítése,
- ❖ család-óvoda nevelési módszerének harmonizálása.

9.2. A szülőkkel való együttműködés során megvalósítandó feladat

- ❖ az óvoda elveiről, módszereiről, életéről való tájékoztatás nyújtása,
- ❖ a bekapcsolódási pontok feltérképezése, bevonódás,
- ❖ folyamatos tájékoztatás a gyermeket érintő változásokról, fejlődéséről,
- ❖ az óvoda elért sikereinek bemutatása.

A szülők részt vehetnek az óvoda életével kapcsolatos nevelési-szórakozási feladatok szervezésében, lebonyolításában, így óvodai ünnepélyek, kulturális programok, családi kirándulások, szervezésében.

Komolyabb probléma, konfliktus, ellentétes vélemények esetén mindenképpen keressék fel először az érintett személyt, majd szükség esetén az igazgatót és közösen próbálják megoldani a konkrét helyzetet.

9.3. Kapcsolattartás a pedagógussal, a nevelőmunka

Az óvodapedagógus a nevelési- tanulási folyamat szervezője, a gyermeki tevékenységek felügyelője, irányítója, ezért csak rendkívüli esetben kerülhet sor a gyermekekkel való közös tevékenységének megzavarására.

Gyermekekkel kapcsolatos információt csak a gyermek saját óvodapedagógusai, ill. az igazgató adhat.

A szülők csak rendkívüli esetben hívhatják telefonhoz az óvónőket.

Az óvoda a szülőkkel a mindennapos találkozás (a gyermek átadása, átvétele) alkalmával és

- családlátogatás (szükség szerint)
- szülői értekezletek (évente 2-3 alkalom)
- évnyitó és záró értekező (jelzett időpontban)
- közös rendezvények (Advent, Anyák napja, Gyermeknap, Családi napok, Ünnepek)
- fogadóórák (igazgató, óvónői) (jelzett időpontban)

A szülők részére tartott értekezleteken a különböző életkorú gyermekek egészséges fejlődésével, nevelésével, az óvodai és családi nevelés összehangolásával kapcsolatos kérdések megvitatására kerül sor.

Rendkívüli helyzet (veszélyhelyzet, járvány, stb.) esetén:

- ❖ Együttműködés rendkívüli helyzet idején az óvodán kívüli óvodai nevelés megszervezésében: segítségadás, tájékoztatás adása. A szülő számára megfelelő mennyiségű és könnyen értelmezhető, lehetőségeikhez mérten megvalósítható tartalmak megosztása.
- ❖ A kapcsolattartás folyamatos legyen ez időpontban is. Fejtsék ki véleményüket, jelezzenek vissza az óvodapedagógusoknak.

9.4. A gyermek jutalmazásának elvei és formái

elvei:

- ❖ a jutalmazás hatékonyabb, mint a büntetés,
- ❖ hajtóerőként szolgál: belső motivációt, pozitív énképet, önértékelést, viselkedést eredményez, önbizalmat épít, további helyes viselkedésre ösztönöz,
- ❖ a jutalom ne vegye át a kontrollt a gyerek belső motivációja felett,
- ❖ ne halmozzuk el a gyereket tárgyi jutalmakkal (ilyenkor a gyerek egyre többre vágyik),
- ❖ a gyermek vágyakozzon a jutalomra, legyen szükségletkielégítő, mértéktartó,
- ❖ történjen kritériumok alapján, személyre szabottan, konzekvensen,
- ❖ a pedagógus ne fukarkodjon a jutalmazással, de törekedjen a szimbolikus jutalmazásra,
- ❖ a normatív nevelési elvek (minta szerinti korlátok közötti nevelés, elvárásoknak való megfelelés) mellett a kreatív nevelési elvek (váratlan helyzetekre jól reagáló, útkeresésre biztató) alkalmazása.

formái:

- ❖ szimbolikus,
- ❖ metakommunikatív: elismerő tekintet, hűmmögés, simogatás,
- ❖ verbális: elismerés, dicséret négy szemközt,
- ❖ verbális: elismerés, dicséret csoporttársak előtt,
- ❖ verbális: elismerés, dicséret szülő jelenlétében,
- ❖ rajzpályázatokon vagy sportversenyeken nyert oklevelek kifüggesztése a csoportszoba „Büszkék vagyunk rád” oldalára,
- ❖ tárgyi: színezhető kis képek, hetente hétvégére hazavihető csoportjáték (pl. maci).

9.5. A fegyelmező intézkedések alkalmazásának elvei és formái

elvei:

- ❖ a fegyelmezés soha nem jelenthet fizikai bántalmazást, étkezéstől, levegőzéstől, játéktól való megvonást, nem válthat ki szorongást, bizonytalanságot,
- ❖ a negatív fegyelmezés nem oltja ki a nemkívánatos viselkedést, csak elnyomja, ezért jobb stratégia a jutalmazás,

- ❖ ne essünk túlzásba se a gyakoriságot, se a mértéket illetően, azaz legyen arányban az „elkövetett” tettekkel,
- ❖ legyen azonnali (így érti meg a gyerek az összefüggést a cselekedet és a büntetés között), személyre szabott,
- ❖ kísérje magyarázat, belátáson alapuló határok megfogalmazásával javasoljunk módot a jóvátételre,
- ❖ legyen mód kiengesztelődésre,
- ❖ ha analóg helyzetben mást csinál, jutalmazzuk meg,
- ❖ vegyük figyelembe, ha nem szándékosan követte el, amit elkövetett.

formái:

- ❖ metakommunikatív: zord tekintet,
- ❖ verbális: felemelt hang,
- ❖ határozott tiltás: a cselekvés leállítása,
- ❖ súlyosságtól függően rövid időre kivonás a tevékenységből (leültetés az óvodapedagógus mellé, más tevékenység felajánlása),
- ❖ bizonyos játéktól meghatározott időre való eltiltás,
- ❖ bizonyos játszótárról meghatározott időre távoltage,
- ❖ a szülő jelenlétében történő elbeszélgetés,
- ❖ jutalmazás megvonása (mert ez kioltja, megszünteti a nemkívánatos viselkedést).

9.6. Intézményünkben a gyermekek értékeléséhez az alábbi dokumentációt használjuk:

- ❖ Anamnézis lap: szülő tölti ki, tartalmazza a gyermek adatait.
- ❖ Egészségügyi lap: a gyermek orvosa és védőnője rögzíti a gyermek egészségi, és fizikai állapotával kapcsolatos tudnivalókat.
- ❖ Csoportnapló: az egyes gyermekek fejlesztéséről és fejlettségi állapotáról az óvodapedagógusok folyamatos feljegyzést készítenek.
- ❖ „Egyéni fejlődési napló” alapján az óvodapedagógusok, az éves munkatervben meghatározottak alapján végzik, és rögzítik.
- ❖ Pedagógiai jellemzés
- ❖ Óvodai szakvélemény
- ❖ Szakértői bizottság véleménye (az illetékes intézmény állítja ki).
- ❖ Egyéni fejlesztési terv.

9.7. Tankötelezettség megállapítása

A tankötelezettséget az Nkt. 45. § (2) tartamazza, mely szerint

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelme alátámasztására kérelméhez csatolhatja a gyermek fejlettségét alátámasztó óvodai dokumentumokat is. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

9.8. Közérdekű információk

9.8.1. Titoktartás

A gyermeki jogok védelme érdekében a gyermek adatait, a gyermekről készült feljegyzéseket titkosan kezeljük. Az adatvédelmi törvénynek megfelelően a gyermek dokumentumaiba csak a szülőnek (gondviselőnek) van betekintési joga.

Az igazgató a köznevelési törvény 41. §-a szerint továbbíthatja az illetékes szervezetnek a gyermekek, illetve a felnőttek adatait.

9.8.2. Csoportos igény, ill. érdekérvényesítés

Óvodai szinten az igény és érdekérvényesítésre jogosult gyermekek nagyobb csoportjának

- ❖ homogén, ill. vegyes csoport esetén az életkortól független, azonos csoportba járó,
- ❖ a csoport- hovatartozástól függetlenül az azonos életkorú gyerekek,

9.8.3. Panaszjog

A szülő az óvoda szolgáltatásaival kapcsolatosan panasz jogával élhet.

Jogorvoslati lehetőségek:

- Igazgató,
- Jegyző,
- Oktatási jogok biztosa,
- Bíróság.

9.8.4. Kártérítési felelősség

- ❖ Ha az intézménynek a gyermek, vagy a szülő kárt okozott, az óvodavezető vizsgálatot rendel el a károkozás körülményeinek tisztázására.
- ❖ A vizsgálatról az óvónő a gyermeket (illetve: a szülőt) haladéktalanul tájékoztatja, és egyidejűleg felszólítja az okozott kár megtérítésére.
- ❖ Eredménytelen eljárás esetén az óvodavezetője a szülő ellen pert indíthat.
- ❖ Amennyiben a szülő/gyermek az előírt szabályokat megszegi, a bekövetkezett kárért az intézmény nem felel.

9.8.5. Önértékelés

Az intézményi tanfelügyeleti ellenőrzés kötelező előzménye az intézményi önértékelés lebonyolítása. Az intézményi önértékelési folyamatban illetve az intézményi tanfelügyelet részeként interjút kell készíteni a szülők képviselőjével is, amely megvalósításához kérjük segítségüket, véleményüket, elégedettségüket az óvodai élet területein. Ezúton is kérjük Önöket a kérdőívek gondos kitöltésére, hogy jelzéseik, igényeik alapján emelhessük nevelőmunkánk színvonalát.

10. AZ ÓVODA SZOLGÁLTATÁSAI

10.1. Térítésmentes szolgáltatás

- ❖ nyíltnapok
- ❖ rendezvények

A vezető gondoskodik a szolgáltatások megszervezéséről.

10.2. Alkalomszerű, térítéssel gyermekprogramok

- ❖ gyermekelőadások (báb, zene)
- ❖ autóbuszos kirándulás.

Óvodapedagógus az intézményből sétára, a környezet megismerésére a gyermekeket csak a szülő írásos beleegyezésével viheti ki, melyet a nevelési év első szülői értekezletén a csoportnaplóban dokumentál. Az óvodán kívüli foglalkozások, kirándulások szervezése előtt a csoportvezető óvónők igényükről tájékoztatják a szülőket, és egyben kérik írásos hozzájárulásukat, kíséretüket.

11. GYERMEK-, ÉS CSALÁDVÉDELMI INTÉZMÉNYEK

Gyermekvédelmi megbízott:	Kellerné Radványi Erzsébet - óvodapedagógus
Elérhetősége:	minden páratlan héten, hétfő du.12-14

Gyermekvédelmi munkát segítő intézmények

Pedagógiai Szakszolgálat   Tel.: 06 44 312 245

Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat   Tel.: 06 44 554 054

Gyámhivatal   Tel.: 06 44 545 304

Családsegítő Szolgálat   Tel: 06 44 554 054

12. HÁZIREND HASZNÁLATA

12.1. A házirend nyilvánossága

Minden óvodába lépő gyermek szüleit megismertetjük a házirend tartalmával. Annak egy írásos példányát a beiratkozáskor e-mail formában megküldjük a gondviselőnek, aki visszaigazolja ennek tényét. Azok számára, akik nem rendelkeznek e-mail címmel, nyomtatott formában bocsátjuk rendelkezésükre, átvételüket előre szerkesztett bizonylaton aláírásukkal ellen jegyzik.

A házirend (a Pedagógia program, Szervezeti Működési Szabályzat mellett) olvasható az óvoda honlapján, illetve közzétett a KIR (Központi Statisztikai Információ) rendszerében is.

Kiegyensúlyozott, örömteli óvodai életet teremtünk, ha mindannyian felelősséggel törekszünk a fent leírtak betartására, ill. azok belső meggyőződéssé válnak, nemcsak gyermekük, hanem saját magunk számára is.

Kelt: Mérék, 2026. augusztus 31.

Nagyné Szakács Anita
igazgató

HÁZIREND

Óvodai dolgozók részére

Készült:

Mérk, 2026.

Mérkő Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház
4352 Mérk, Béké u. 17. sz.
Tel: 06 30/1304840
E-mail: merkovo@ gmail.com

Óvodai házirend (óvodai dolgozók részére)

TARTALOMJEGYZÉK

I. A munkatársak részére készült házirend

I/1. Általános elvek

I/2. Az óvodapedagógus kötelessége

II. A pedagógus munkát segítő dolgozókra vonatkozó szabályok

III. Általános rendelkezések az intézmény dolgozóival szemben

III/1. Munkafegyelem betartása, érkezés, távozás

III/2. Teendő hiányzás, távolmaradás esetén

III/3. Szabadság igénylésének rendje

III/4. Egészségügyi kiskönyv

III/5. Továbbképzéseken, rendezvényeken való részvétel

III/6. Az óvodával, a gyerekekkel, és a munkatársakkal kapcsolatos információ kezelése

IV. Biztonságos intézmény

V. Egyéb

I. A munkatársak részére készült házirend

I/1. Általános elvek

Az óvodában a nevelési-oktatási munka pedagógiai program szerint folyik, melyet a nevelőtestület fogadott el és a fenntartó hagyott jóvá. Az ebben foglaltak betartása valamennyi munkatárs számára kötelező. Módosításra, a tantestület kérelmére bármikor lehetőség van.

- Az óvodáskorú gyermek kiszolgáltatottságával visszaélni sem lelkiileg, sem fizikailag nem lehet / megalázás, testi fenyegetés, étel, levegőzés megvonása, étel erőltetése /
- A gyerekek személyiség jogát minden körülmények között maximálisan tiszteletben kell tartani.
- Védelmet kell biztosítani a testi, lelki erőszakkal szemben, melyet más személy / másik gyerek, szülő, nevelő / akar elkövetni a gyerekekkel szemben.
- A gyereket csoportjától, társaitól fegyelmezési szándékkal nem lehet elkülöníteni. / öltöző, iroda / vagy másik csoportba átadni.
- Helytelen a közvetlen, illetve közvetett megkülönböztetés, különbségtétel, kizárás, korlátozás. De épp ilyen helytelen a pozitív irányú megkülönböztetés, túlzott kedvezés is.
- A színvonalas pedagógiai feladatok ellátása érdekében a napi nevelőmunkára való írásos és egyéb felkészülés, eszközkészítés a gyerekek között eltöltött órászámon felül történik.
- Családlátogatás óvodába lépés előtt történik, illetve alkalmasszerűen, szükség esetén.
- A fogadóórák az éves munkatervben vannak rögzítve.
- A gyerekek egyéni fejlettségi mutatóit félévenként a fejlődési naplóban rögzítjük.

I/2. Az óvodapedagógus kötelessége:

- A gyermek fejlődését figyelemmel kíséri és elősegíti, nevelő-oktató tevékenysége során vegye figyelembe a gyermek egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociális helyzetét, fejlettségét, fogynakosságát, segítse a gyermek képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen okból hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását gyermek társaihoz.

- A szülőket, a gyermekeket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülő javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon.
- Nevelő-oktató tevékenységében, a foglalkozás során az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtsa.
- A gyermeke részére az egészségügyi és a testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket adja át, és ezek elsajátításáról győződjön meg.
- A gyermekek emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben.
- Ha a gyermek balesetet szenved, vagy annak veszélye fennáll, tegye meg a szükséges intézkedéseket. A megbetegedett, lázas gyerek esetén az óvónő teendője, hogy elkülönítse a gyereket a társaitól, s minél előbb értesítse a szülőt.
- Működjön közre a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- Törvényi előírások szerint továbbképzésben kell részt vennie. Ennek elmulasztása esetén a pedagógus munkaviszonya megszüntethető.
- Az óvodapedagógus kötelező óraszámának letöltése közben, csak indokolt esetben hagyhatja el a csoportszobát, akkor is, ha a felügyelet biztosított. Csoportösszevonásról csak abban az esetben lehet szó, ha semmiképpen nem tudjuk megoldani a gyerekek felügyeletét.
- A pedagógusoknak óvodán kívül megtartott foglalkozások, megfigyeltetések, kirándulások alkalmával bejelentési kötelezettsége van az igazgató felé, ha a gyerekekkel együtt elhagyja az épületet / hova, mivel, hány gyerekkel, hány kísérővel mettől-meddig /.
- Rendkívüli szünet esetén, vészhelyzetben, járványveszélyben távmunka során, az óvodán kívüli óvodai nevelés megszervezésére az óvodapedagógus a kialakított munkarendje szerint a gyerekek törvényben előírt jogainak és egyben kötelezettségeinek figyelembe vételével tesz eleget az óvoda nevelési feladatainak ellátásában.
- Az intézmény zavartalan működése érdekében a telefon magán célú használata indokolt esetben lehetséges!

II. A pedagógus munkát segítő dolgozókra vonatkozó szabályok:

- A dajka nénik heti váltásban dolgoznak:
Reggel 7 00 h – 15 20 h – ig, illetve 8 40 h – 17 00 h –ig.
417/2020 (VIII. 30) Kormányrendelet 18. § (5):
„ Ha az óvoda reggel 8:00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.”
- Aktív részvétel a gondozási feladatokban / kézmosás, vécéztetés, öltözködés, terítés, stb. /.
- A gyerekek jelenlétében a csoport szobában takarítást nem végezhetnek, azonban a testnevelés foglalkozás előtt a padlózatot portalanítani kell. A mindennapos fertőtlenítő takarítást a gyerekek pihenő idejében végzik a mosdókban és a folyosón, a csoportszobákban a gyerekek távozása után takaríthatnak.
- Járvány idején a gyerekek játékait fertőtleníteni kell.
- A konyháról áthozott ételt a tálalóban csoportonként szétadagolják.
- A balesetveszély elkerülése érdekében, a gyerekek között a forró ételt tilos a csoportszobákba vinni.
- A használt edényeket a tálaló megfelelő ablakában kell elhelyezni.
- A takarításhoz kötelező a munkaruha használata, a tálaláshoz, pedig a védőruháé.
- A munkaeszközök balesetmentes és célnak megfelelő használatára való törekvés, s a használat közben megrongálódott eszközök használata tilos, s a javítás szükségességét jelezzék az intézményvezetőnek, vagy a helyettesnek.
- Az óvoda berendezési tárgyaiért mindenki felelősséggel tartozik.
- Az óvoda épülete riasztó berendezéssel van ellátva. Melynek beélesítése a mindenkori délutános dajka néni feladata. A riasztó kikapcsolása reggel a konyhai dolgozó feladata, az ajtó nyitása, pedig a délelőtti dajka néni feladata.
- Az óvoda udvarát naponta feltakarítják, az udvari játékok környékének talaját szükség szerint fellazítják, a baleset elkerülése végett.
- A homokozót naponta belocsolják, felássák.

III. Általános rendelkezések az intézmény dolgozóival szemben

III/1. Munkafegyelem betartása, érkezés, távozás

- Valamennyi dolgozó számára kötelező a munkarend ismerete, annak pontos betartása.
- A pontos és zavartalan munkakezdés érdekében munkaidejének kezdetekor már átöltözve foglalja el a munkaterületét.
- Az esetleges késésről, s annak indokáról a nap folyamán tájékoztatni kell az igazgatót. Munkaidő alatt az intézmény épületét csak az igazgató vagy a helyettese engedélyével lehet indokolt esetben elhagyni. Ez vonatkozik a munkaidő végére is. Amennyiben már valamennyi gyereket elvittek a munkaidő lejártá előtt, nem jelenti azt, hogy haza lehet menni. Ilyenkor a napi adminisztráció befejezése, csoportszoba, játékrendezés, felkészülés a következő napra a feladat.
- Magánjellegű program / orvos, vásárlás / miatt csak nagyon indokolt esetben lehet az igazgatótól távolmaradást kérni.

III/2. Teendő hiányzás, távolmaradás esetén:

- Hiányzás, távolmaradás esetén, másik óvónő által történő helyettesítés megszervezése érdekében bejelentési kötelezettsége van, az igazgató vagy helyettese felé.
- Megbetegedés esetén amennyiben mód van rá, előző nap, de legkésőbb a munka megkezdése előtt egy-két órával értesíteni kell az igazgatót és a közvetlen munkatársát a hiányzásról, hogy az intézkedésre, pótlására elegendő idő álljon rendelkezésre.

Púétv. 2023. évi LII. Törvény **130. § [Az óvodapedagógus munkaideje]**

(1) Az óvodapedagógus számára a neveléssel-oktatással leköötött munkaidőben a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások megtartása rendelhető el.

- (2) Ha az óvodapedagógus az átfedési időre eső neveléssel-oktatással leköötött munkaidejében egyedül látja el a gyermekekkel való foglalkozással kapcsolatos feladatokat, legfeljebb napi két órára, óránként a havi illetmény 1/174 részének megfelelő többlettanítási óradíj illeti meg. Átfedési időnek minősül az az időtartam, amely alatt a napi munkarend szerint egymást váltó óvodapedagógusok az óvodai neveléssel kapcsolatos feladatokat közösen látják el.

III/3. Szabadság igénylésének rendje:

- Szabadságot egy héttel előtte, lehetőleg írásban kell kérni. Ellenkező esetben az igazgató csak mérlegelés után köteles kiadni, kivéve, ha rendkívüli esemény lépett elő.

Púétv. 2023. évi LII. Törvény 91. § [A szabadság kiadása]

(2) A szabadságot – a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló előzetes meghallgatása után – a munkáltató az iskolai, óvodai szünetben adja ki. Az iskolai, óvodai szünetre eső munkanapokra a munkáltató a szabadság kiadása helyett munkavégzést rendelhet el a gyermekek, tanulók érdekében, különösen

a) táboroztatással,

b) gyermekfelügyelettel, vagy

c) tanítási, nevelési feltételek, eszközök biztosításával, rendezésével kapcsolatos okból.

(3) A munkáltató évente hét munkanap szabadságot – a munkaviszony első három hónapját kivéve – legfeljebb két részletben a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló legalább öt munkanappal korábban közölt kérésének megfelelő időpontban köteles kiadni.

90. § [A szabadság mértéke]

(3) Az alapszabadság mértéke évi ötven munkanap, amelyből a munkáltató legfeljebb tizenöt munkanapot a nevelő, nevelő-oktató, oktató, vagy a neveléssel, oktatással, pedagógiai szakszolgálati tevékenységgel összefüggő munkára, vagy a nevelési-oktatási intézmény működési körébe eső feladat ellátására igénybe vehet.

III/4. Egészségügyi kiskönyv:

- Az egészségügyi kiskönyvek megléte, és a vizsgálatok elvégzettetése évente egyszer kötelező / ÁNTSZ /.

III/5. Továbbképzéseken, rendezvényeken való részvétel:

- A továbbképzések a továbbképzési terv alapján történnek.
- A továbbképzéseken való részvételnél figyelembe vesszük az önkéntességet, kort, érdeklődési kört, fontosságot.
- A dolgozó a továbbképzés napján nem köteles az óvodában megjelenni.
- Ha a dolgozó továbbképzése heti szabadnapra esik, akkor jogosult egy szabadnapra.
- A továbbképzési tervet a fenntartó hagyja jóvá.

III/6. Az óvodával, a gyerekekkel, és a munkatársakkal kapcsolatos információ kezelése

- Az óvoda belügyeit, esetleges problémáit szülővel, külső személlyel megtárgyalni nem etikus. A gyerekekről, szülőkről megszerzett adatokat, információkat bizalmasan kell kezelni.
- A gyerekekről információt, pedagógiai véleményt kizárólag csak a vele foglalkozó pedagógus és az igazgató adhat. A szülőt csak a saját gyerekével kapcsolatos dolgokról lehet tájékoztatni.

IV. Biztonságos intézmény:

- A balesetveszély elkerülése és elhárítása mindenki számára alapvető feladat. Baleset, tűz és bombariadó esetén az előírások, intézkedési feladatok betartása kötelező./ ld.: SZMSZ /.
- Az óvodában történt legkisebb balesetről / orvost igénylő esetről, lázgörcs stb. / is tájékoztatni kell az igazgató távollétében a helyettest.

V. Egyéb:

- Amennyiben valaki tudomást szerez arról, hogy a szülők ajándékozás céljából pénzt gyűjtenek, köteles a szülőket megkérni, hogy tevékenységüket ne folytassák. A gyűjtésben sem közvetlenül, sem közvetetten részt venni nem szabad!

Kelt: Mérk, 2026. 08. 31.

Nagyné Szakács Anita

igazgató

**MÉRKI SZIVÁRVÁNY ÓVODA
ÉS MŰVELŐDÉSI HÁZ
SZERVEZETI ÉS
MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA**

**Mérk
2026.**

<u>Intézmény OM - azonosítója:</u>	<u>202470</u>
<u>Intézmény neve, címe:</u>	<u>Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház</u> <u>4352 Mérk, Béke utca 17.</u>
<u>Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások:</u>	
<u>Készítette:</u> ..... <i>igazgató</i>	<u>Véleménynyilvánító:</u> ..... <i>nevelőtestület nevében névaláírás</i> ..... <i>alkalmazottak nevében névaláírás</i>
<u>.../2026 (....) határozatszámom jóváhagyta:</u> ..... <i>igazgató</i> <u>Ph.</u>	
<u>.../2024 (....) határozatszámom egyetért:</u> ..... <i>fenntartó</i> <u>Ph.</u>	
<u>Hatályos: 2026. 09. 01-től</u>	
<u>A dokumentum jellege: Nyilvános</u> <u>Megtalálható: www.merkiszivarvanyovoda.hu</u>	
<u>Iktatószám:...../2026.</u>	

TARTALOM JEGYZÉK

1. Általános rendelkezések

1.1. A Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) célja, jogi alapja

1.1.1. Az SZMSZ célja

1.1.2. Az SZMSZ tartalma

1.1.3. Az SZMSZ tartalmát meghatározó jogszabályok

1.1.4. Az óvoda tartalmi munkáját és működését meghatározó helyi dokumentumok

1.1.5. Működési alapidokumentumok nyilvánossága

1.1.6. A Szervezeti és Működési Szabályzat hatálya

1.1.7. Az SZMSZ rendelkezései kiterjednek

2. Alap adatatok

2.1. Tevékenységek az alapító okirat alapján:

2.2. Az intézményi adatok nyilvánossága

2.3. Aláírási és bélyegző használati jogkör

3. Az Intézmény szervezeti felépítése és irányítása

3.1. Óvoda

3.1.1. Művelődési ház és könyvtár

3.2. Feladat és hatáskör megosztása

3.2.1 Igazgató, intézményvezetés

3.2.2. A pedagógiai munka ellenőrzése

3.3. Az igazgató helyettes az óvodában

3.4. Helyettesítési rend, az igazgató akadályoztatása esetén

4. Az óvoda közösségei, ezek kapcsolata egymással és a vezetéssel

4.1. Az alkalmazotti közösség

4.2. A nevelők közösségei

4.2.1. A nevelőtestület

4.2.2. A nevelőtestület feladatai és jogai

- 4.2.3. A nevelőtestület értekezletei
- 4.2.4. A nevelőtestület döntései és határozatai
- 4.2.5. A nevelők szakmai munkaközössége
- 4.2.6. Alkalmazotti tanács
- 4.2.7. Esélyteremtő, felzárkóztató, tehetséggondozó munkacsoportok
- 4.3. Szülők közösségei
- 4.4. Az óvoda közösségeinek kapcsolattartása, a tájékoztatás és véleménynyilvánítás rendje, formái
  - 4.4.1. A vezetőség és a nevelőtestület
  - 4.4.2. A nevelők és a szülők
  - 4.4.3. A gyermek mulasztásával kapcsolatos szabályok
  - 4.4.4. Az óvoda vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai

5. Az óvoda működésének rendje

- 5.1. A gyerekek fogadása, az intézmény nyitva tartása
- 5.2. Az intézmény létesítményeinek és helyiségeinek használati rendje
- 5.3. Idegenek belépése és benntartózkodásának rendje
- 5.4. Az alkalmazottak munkaideje, munkarendje
- 5.5. A pedagógusok munkaideje, munkarendje
- 5.6. Nevelés nélküli munkanap
- 5.7. A nevelő oktató munkát közvetlenül segítő és más közalkalmazottak munkarendje
- 5.8. Vezetők benntartózkodásának rendje
- 5.9. Az intézmény gyermekeire vonatkozó szabályok
- 5.10. A tanév helyi rendje
- 5.11. Az intézményi ügyelet szabályai

6. Hit- és vallásoktatás

7. A gyerekek jogállása

- 7.1. Óvodai felvétel
  - 7.1.1. Óvodáztatási támogatás
- 7.2. Gyermekvédelmi feladatok ellátásának rendje

7.3. Az óvoda dolgozóinak feladatai a tanuló és gyermekbalesetek megelőzésében, illetve baleset esetén

7.3.1 Az óvoda dolgozóinak feladata a gyermekbalesetek esetén

7.3.2. A nevelő-oktató munka biztonságos feltételeinek megteremtése

7.4. Nevelési időn túli, óvodán kívüli foglalkozásokkal kapcsolatos szabályok

8. Rendkívüli helyzetek esetén szükséges teendők

8.1. Intézkedések rendkívüli esemény bekövetkezése esetén

8.2. Bombariadó esetén szükséges teendők

8.3. Intézményi panaszkezelés

9. Ünnepek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok

10. Egyéb rendelkezések

10.1. Dokumentumok kiadásának szabályai

10.2. Telefonhasználat

10.3. A reklámtevékenység szabályai

10.4. Az étkezési térítési díj befizetése, visszafizetése

10.5. A helyiségek és berendezésük használati rendje

10.6. Karbantartás és kártérítés

10.7. Különös közzétételi lista

11. Egyéb juttatások

12. Záró rendelkezések

12.1. Az SZMSZ hatálya

1.Általános rendelkezések

1.1. A Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) célja, jogi alapja

1.1.1. Az SZMSZ célja

Biztosítsa:

- Az intézmény zavartalan működését, a nevelő-oktató munka nyugodt feltételeihez szükséges körülményeket,
- A gyermekek és dolgozók védelmét,
- Az intézményi vagyon megóvását,
- Az intézmény vezetőjének, vagy adott pillanatban az intézmény működéséért, a gyermekek és dolgozók biztonságáért, az intézmény vagyonállagának megóvásáért felelős személy tájékozottságát.

1.1.2 Az SZMSZ tartalma

Az SZMSZ olyan helyi dokumentum, amely meghatározza az intézmény szervezeti felépítését, működésének rendjét, belső és külső kapcsolatokra vonatkozó megállapításokat, s azon rendelkezéseket, melyeket jogszabály nem utal más hatáskörbe.

1.1.3 Az SZMSZ tartalmát meghatározó jogszabályok

- 2026. évi XLVII. törvény a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.)
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormány Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI- rendelet (EMMI r.)
- 32/2012 (X.8) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelési irányelvei

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 368/2011. (XII. 31.) Kormány Rendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról (kötségvetési intézmények esetén) (Ávr.)
- 335/2005. (XII. 29.) Kormány Rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
- 1999. évi XLII. Törvény a nemdohányzók védelméről
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet.
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény.
- Az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet.
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről (munkaviszony)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (megbízási jogviszony)
- EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/679 RENDELETE (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) /a továbbiakban: GDPR/
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- a közokiratokról, közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény
- 2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól
- 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- Oktatási Hivatal: Önértékelési kézikönyv óvodák számára
- Nevelőtestületi határozatok
- Vezetői utasítások

Az óvodán kívüli munkarend (Home Office) megszervezésének és bevezetésének létjogosultsága

Jogszáabályi háttér:

- 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet veszélyhelyzet kihirdetéséről
- 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.)
- 47/2020. (III.19.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről

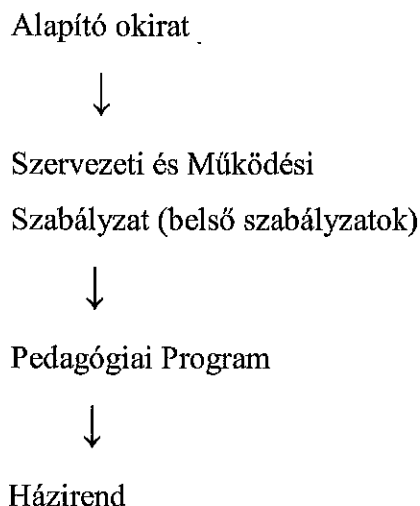
Oktatási Hivatal ajánlása: Módszertani ajánlás az óvodapedagógusok részére a koronavírus-járványban az óvodai ellátást végző intézmények esetében elrendelt rendkívüli szünetre

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatasi/tavoktatasi/koronavirus_ovodai_modszertani_ajanlas_03_24.pdf

1.1.4. Az óvoda tartalmi munkáját és működését meghatározó helyi dokumentumok:

Az intézmény szervezeti és működési szabályzatának a magasabb szintű jogszabályok rendelkezésein túl elveiben és tartalmában illeszkednie kell az óvoda más belső szabályzataihoz, alapidokumentumaihoz is.

1. E dokumentumok a következők:

Átfogó intézményi önértékelés: Önértékelési program – éves önértékelési terv
Éves munkaterv, beszámoló

2. Munkaügyi, munkajogi helyi (belső) szabályok

- Alkalmazotti közösség/Közalkalmazottak szabályzata

3. Az óvoda egyes közösségeiből szerveződő testületek (szervezetek) működését meghatározó szabályok

- A szülői szervezet (SZMK) szervezeti és működési szabályzata

1.1.5. Működési alapidokumentumok nyilvánossága

a) Alapító okirat

Az intézmény jogszerű működését és nyilvántartásba vételét biztosítja

b) Pedagógiai (nevelési program)

Az intézmény szakmai működését, feladatait – az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján – határozza meg.

c) Átfogó intézményi önértékelés rendszere

Az intézményi önértékelésnek minden intézmény esetében tartalmaznia kell egy, a tanfelügyeleti ellenőrzésnek megfeleltethető részt – a továbbiakban ezt fogjuk **intézményi önértékelés** alatt érteni.

Önértékelési program-5 évre szól.

Az intézményi önértékelés egyfajta átfogó önértékelés. Az átfogó önértékelés a kompetencia területekre épül.

Az intézmény önértékelése hét területen meghatározott elvárások figyelembevételének vizsgálata alapján történik. A kapott eredmények, indikátorok alapján készíti el az adott intézmény az eredményeit, intézkedési tervét.

d) Intézményi munkaterv

Az intézmény egy tanévre szóló helyi rendjét, nevelés nélküli napokat, nyári zárva tartást, programjait az igazgató határozza meg és rögzíti a munkatervben, az érintettek véleményének figyelembevételével.

e) A dokumentumok kötelező nyilvánossága

Az intézmény köteles a működési alapidokumentumokat nyilvánosságra hozni, hogy az alkalmazottak, a szülők, az érdeklődők tájékozódását lehetővé tegyék.

- A dokumentáció hivatalos tárolási helyei:

Az igazgatói iroda. Ebben a helyiségben a következő dokumentumokból kell tartani 1-1 hiteles példányt:

- Pedagógiai Program
- SZMSZ
- Belső szabályzatok
- Házi rend
- Átfogó intézményi önértékelés dokumentumai
- Éves munkaterv

A dokumentumok hozzáférhetőségét az érdeklődők számára oly módon kell biztosítani, hogy az iratok helyben olvashatóak, és a honlapon is közzé téve legyenek.

1.1.6. A Szervezeti és Működési Szabályzat hatálya

A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház - közoktatási intézmény szervezeti felépítésére és működésére vonatkozó szabályzatot az intézmény igazgatójának előterjesztése után a nevelőtestület fogadja el.

Jelen Szervezeti és Működési Szabályzat az intézményfenntartó Mérk Nagyközség Önkormányzatának jóváhagyásával válik érvényessé, és határozatlan időre szól.

A hatálybalépéssel egyidejűleg hatályon kívül helyeződik az intézmény előző Szervezeti és Működési Szabályzata.

Az SZMSZ-ben és a mellékletet képező egyéb belső szabályzatokban foglalt előírások a közoktatási intézményben alkalmazottak esetében ugyanolyan erővel bírnak, mint a jogszabályok, megtartásukért a dolgozók fegyelmi felelősséggel tartoznak.

1.1.7. Az SZMSZ rendelkezései kiterjednek:

- az óvodába járó gyermekek közösségére
- a gyermekek szüleire, törvényes képviselőire, szülői szervezetre
- a nevelőtestületre
- az igazgatóra
- a nevelő-oktató munkát segítőkre
- egyéb munkakörben dolgozókra

2. Alapadatok:

2.1. Tevékenységek az alapító okirat alapján:

Az intézmény neve: Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház

Az intézmény OM azonosító száma: 202470

Az intézmény székhelye, címe: 4352 Mérk, Béke utca 17. sz.

Az intézmény telephelyei:

Művelődési Ház

4352 Mérk, Hunyadi u. 94. sz.

Az intézmény gazdasági szervezetének helye: Mérk Nagyközség Önkormányzat
4352 Mérk, Hunyadi u. 45.

Az intézmény igazgatója: Igazgató, akit a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete jóváhagyásával nevez ki.

Az intézmény jogállása: önálló jogi személy.

Az intézmény gazdálkodásának formája:

- A költségvetési szerv a feladatellátáshoz gyakorolt funkciók szerint: részben önálló
- Gazdálkodását a Mérki Közös ÖHivatala látja el.

Az intézmény fenntartója, működtetője: Mérk Nagyközség Önkormányzat
4352 Mérk, Hunyadi u. 45.

Alapító szerv: Mérk Nagyközség Önkormányzat
4352 Mérk, Hunyadi u. 45.

Az intézmény működési területe: Mérk Nagyközség közigazgatási területe

Az intézmény alapító okiratát elfogadó önkormányzati határozat száma:

Az intézmény alapításának időpontja: 2014. szeptember 01.

Alapítás módja: Jogutódos átalakulás, különválás

Az intézmény tevékenységei:

Óvoda

Alaptevékenysége:

- A 3-7 éves korú gyermekek testi és szellemi fejlődésének, óvodai nevelésének biztosítása, iskolai életre való felkészítése.
- A többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése
- Azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, akik a többi gyerekkel nem foglalkoztatható együtt.
- Sérült és részképesség zavaros gyermekek integrált nevelése.
- Sajátos nevelésű gyermekek oktatása, nevelése.
- Sajátos nevelésű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság, szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzd.
- Halmozottan Hátrányos Helyzetű gyermekek óvodai felzárkóztatása, esélyteremtése, hátránykompenzálása.
- Intézményi vagyon megőrzése.
- Óvodai intézményi étkeztetés.
- Referencia hely az önfejlesztő intézményi gyakorlat és a pedagógiai kultúra átadására más intézmények felé.

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti besorolása:

- 091110 Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai**
- 091120 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai**
- 091140 Óvodai nevelés, ellátás működési feladatai**
- 096010 Óvodai intézményétkeztetés**

Felvehető évfolyamok száma:

Székhelyen: 3 óvodai csoport, maximum 75 fő

Művelődési Ház

Alaptevékenysége:

- A művelődési otthon közvetíti a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismerését a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását
- Az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőtt oktatási lehetőségek megteremtése
- Az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kultúrák értékeinek megismertetése
- A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez feltételek biztosítása

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti besorolása:

- 082063 Múzeumi kiállítási tevékenység**
- 082091 Közművelődési-közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése**

2.2. Az intézményi adatok nyilvánossága

Az intézmény által kezelt adatok személyes és személyesnek nem minősülő közérdekű adatoknak minősülnek:

a) Személyes adatok: minden olyan természetes személlyel kapcsolatba hozható adat, amely alapján egy adott személy beazonosítható. Ezek az adatok:

- védelmet élveznek,
- személyes adattal mindenki maga rendelkezik – így hozzáférhetővé csak törvény rendelkezése alapján vagy az érintett hozzájárulásával válhat.

b) Közérdekű adatok: ezekhez való hozzáférést a közérdek indokolja:

- az intézmény működésére, tevékenységére vonatkozó adatok, információk,
- a szülők, tanulók, és bárki érdeklődő számára köteles az intézmény nyilvánosságra hozni a Szervezeti és Működési Szabályzatot, házirendet, pedagógiai programot [Kt. 40. § (12) bek. 44. § (2) bek].
- az általános közzétételi lista alapján az intézménynek hozzáférhetővé kell tenni:
  1. az intézmény hivatalos nevét, székhelyét, postai címét, telefon és telefax számát, elektronikus levelezési címét, honlapját, OM azonosítóját,
  2. szervezeti felépítését – egységek feladatát,
  3. az alaptevékenységek jegyzékét – az ezzel kapcsolatos vizsgálatok, ellenőrzések nyilvános megállapításait,
  4. az intézmény költségvetését,
  5. a foglalkoztatottak létszámát

c) Az intézmény adatszolgáltatása:

- KIR információs rendszer
- intézményi honlap (különös közzétételi lista) – az adatok korlátozástól mentesen hozzáférhetővé váljon
- intézményi hirdetőtáblán,
- könyvtárhelyiség

d) Nyilvános adatok:

- pedagógusok száma, végzettsége,
- óvodai csoportok száma, létszáma.

2.3. Aláírási és bélyegző használati jogkör

Az intézményt elhagyó dokumentumok aláírására egy személyben az igazgató, távolléte esetén az őt helyettesítő személy jogosult.

A bélyegző használata

A bélyegző használatára a bélyegző nyilvántartás szerinti személy jogosult.

A bélyegző napközben az irodában található, a munkaidő végén azt az erre kijelölt szekrénybe kell elzárni.

A bélyegző elővétele, elzárása az igazgató által kijelölt személy feladata. A bélyegzőt az irodából elvinni csak az ott dolgozókkal vagy az óvodavezetéssel történt egyeztetés után lehetséges. Használaton kívüli pecsétet el kell zárni.

A bélyegzőt csak átvételi elismervény alapján lehet kiadni, elvinni az épületből. Erre engedélyt az igazgató adhat.

Az intézmény bélyegzőiről nyilvántartást kell vezetni. A bélyegző nyilvántartásának tartalmazni kell:

- a bélyegző lenyomatát;
- a bélyegzőt használók megnevezését;
- a bélyegzőért felelős személy nevét;
- a bélyegző átvételének keltét és az átvételt igazoló aláírást;
- megjegyzéseket (visszaadás, elvesztés, stb.)

Az átvévők személyesen felelősek a bélyegzők megőrzéséért.

Valamennyi cégszerű aláírásnál cégbélyegzőt kell használni. A bélyegzőkkel ellátott, cégszerűen aláírt iratok tartalma érvényes kötelezettségvállalást, jogszerzést, jogról való lemondást jelent.

Az intézményben cégbélyegző használatára a következők jogosultak:

- Igazgató, - 1-es számú bélyegző
- Tóthné Lovas Veronika, - 1-es számú bélyegző

A bélyegzők beszerzéséről, kiadásáról, nyilvántartásáról, cseréjéről és évenkénti egyszeri leltározásáról az igazgató gondoskodik.

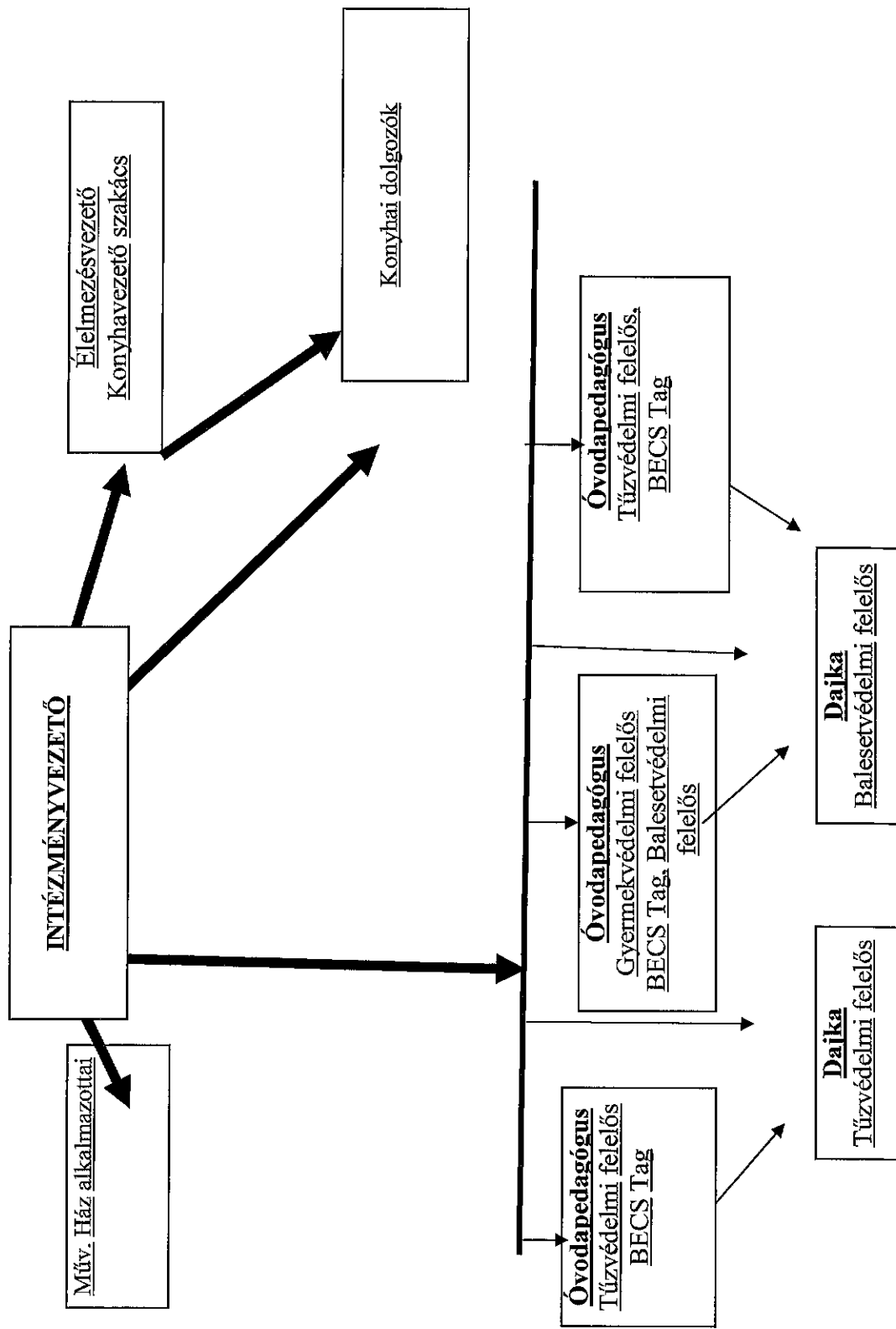
Hivatalos bélyegzőt csak a legszükségesebb darabszámban szabad használatban tartani.

A tönkrement, elavult, változás miatt megszűnt bélyegzőt az igazgató ellenőrzése mellett meg kell semmisíteni. A selejtezéskor fizikai megsemmisítésük szükséges jegyzőkönyv felvételével együtt. A megsemmisítés előtt a bélyegzőről lenyomatot kell készíteni.

A bélyegző elvesztéséről jegyzőkönyvet kell felvenni, és erről az igazgatónak közleményt kell megjelentetnie.

3. Az Intézmény szervezeti felépítése és irányítása

A Méki Szivárvány Óvoda szervezeti struktúrája

3.1 Óvoda

Az óvoda 75 férőhellyel, 4 foglalkoztató csoportszobával, kiszolgáló helyiségekkel rendelkezik.

Az intézményegység feladata az integráción belül

- Pedagógiai munka, folyamatos fejlesztésével, a szülőkkel együttműködve biztosítja a 3-7 éves korosztály nevelését, 5 éves kortól az iskolai életmódra való felkészítést. Korszerű színvonalon gondoskodik az óvodáskorú gyermekek (igény szerint mozgáskorlátozottak) személyiségének fejlesztéséről.
- Együttműködik az iskolával, vele együtt keresi az iskolába való átmenet legjobb módjait.
- Gondoskodik a fejlődésben elmaradt, integrált gyermekek felzárkóztatásáról. Megfelelően felhasználja a közművelődési, intézményi lehetőségeit, valamint a korosztályához igazodóan épít a könyvtárra.

3.1.1. Művelődési Ház

Rendelkezésre áll 1 előadóterem, 1 klubszoba, 1 sport szoba.

A Művelődési Ház feladatait:

1 fő végzi.

Munkáját az igazgató utasítása szerint végzi.

Feladata:

- Lakóhelyi működési területén biztosítja a társadalmi igényekhez, a helyi sajátosságokhoz, életkorhoz, a munkakörülményekhez igazodó művelődési tevékenységhez szükséges egyes feltételeket.
- Klubokat működtet, biztosítja a lakosság részére a közéleti és kulturális informálódás lehetőségét.
- Információs és egyéb közhasznú szolgáltatást végez, rendszeres és szervezett lehetőségeket nyújt a közösségek, civil szerveződések vélemény- és információcseréjéhez, segíti a közélet demokratizmusát.
- Közreműködik a tudományos és szakmai ismeretek terjesztésében, igény szerint tanfolyamokat szervez meghatározott ismeretek átadása, készségek, képességek

fejlesztése érdekében, részt vesz a mentálhigiénés programokban, bekapcsolódik az iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatásba.

- Közreműködik a művészeti alkotások bemutatásában, rendezvényeket szervez.

3.2 Feladat és hatáskör megosztása:

A munkatársak felelősségének és hatáskörének meghatározása egyértelmű, az eredményekről rendszeresen beszámolnak. A feladatmegosztás a szakértelem és az egyenletes terhelés alapján történik. A felelősség és hatáskörök megfelelnek az óvoda előírásainak, és támogatják az adott feladat megvalósulását. Folyamatosan megtörténik az egyének és csoportok döntés-előkészítésbe történő bevonása - képességük, szakértelmük és a jogszabályi előírások alapján. Ennek rendje kialakított és dokumentált.

3.2.1 Igazgató, intézményvezetés

Felelős vezető az igazgató. Jogállását a magasabb vezető beosztás ellátásával megbízott köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyra vonatkozó jogszabályok, a fenntartó, valamint az óvoda belső szabályzatai által előírtak határozzák meg. Megbízatása a magasabb jogszabályokban meghatározott módon és időtartamra történik.

Kinevezési rendje: Az Oktatási Közlönyben és a <https://kozszolgallas.gov.hu> elektronikus felületen meghirdetett nyilvános pályázat elbírálásával Mérk Nagyközség Önkormányzatának Képviselő Testülete bízza meg az intézmény igazgatóját 5 éves időszakra (a kinevezés, felmentés, fegyelmi jogköröket kivéve az egyéb munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja)

A közoktatási intézmény igazgatója a felelős - a közoktatási törvény 54. § - a alapján - az Intézmény szakszerű és törvényes működéséért, az ésszerű és takarékos gazdálkodásért, gyakorolja munkáltatói jogokat, és dönt az intézmény működésével kapcsolatosan minden olyan ügyben, amelyet jogszabály (alkalmazotti szabályzat) nem utal más hatáskörbe.

Az igazgató az Igazgatótanácson keresztül irányítja az intézményt.

Az Igazgatótanácsot a „magasabb vezetőnek” minősülő igazgató, az intézmény 1 képviselője és az alkalmazotti tanács megbízottja alkotják. A dolgozók foglalkoztatására,

élet - és munkakörülményeire vonatkozó kérdések tekintetében jogkörét jogszabályban előírt egyeztetési kötelezettség megtartásával gyakorolja.

A közoktatási intézmény igazgatója képviseli az intézményt.

Jogkörét esetenként vagy az ügyek meghatározott körében helyettesére vagy az intézmény más alkalmazottjára átruházhatja.

Az intézményi folyamatok megvalósítása során megjelenő döntésekbe, döntések előkészítésébe bevonja az intézmény munkatársait és partnereit. A döntésekhez szükséges információkat megosztja az érintettekkel. Mások szempontjait, eltérő nézeteit és érdekeit figyelembe véve hoz döntéseket, old meg problémákat és konfliktusokat.

A vezetői programjában leírtakat folyamatosan figyelembe veszi a célok kitűzésében, a tervezésben, a végrehajtásban. Ha a körülmények változása indokolja a vezetői pályázat tartalmának felülvizsgálatát, ezt világossá teszi a nevelőtestület és valamennyi érintett számára.

A köznevelési intézmény igazgatójának feladatkörébe tartozik:

- a nevelőtestület vezetése
- a nevelő és oktató munka irányítása és ellenőrzése
- a jogszabályi lehetőségeken belül a helyi éves nevelési tanulási ütemtervet a keretében nevelési tanulási ütemtervre alapozva az intézmény sajátosságaihoz igazítja.
- a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítése, végrehajtásuk szakszerű megszervezése és ellenőrzése
- az intézmény külső partnereinek folyamatos tájékoztatása (digitális, szóbeli, papíralapú) az elért eredményekről
- az intézményt irányító belső szabályzatok vezetői utasításként való kiadása, a hatályosságról történő gondoskodás
- a rendelkezésre álló költségvetés alapján a nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- a munkavállalói érdekképviselői szervekkel való együttműködés
- a nemzeti és óvodai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezése
- döntés minden olyan ügyben, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörbe
- a tanulást, tanítást egységes, tervezett pedagógiai folyamatként kezeli.
- az intézményi/pedagógusok teljesítményértékelési feladatainak ellátása

- együttműködik munkatársaival, és példát mutat annak érdekében, hogy az intézmény elérje a tanulási eredményekre vonatkozó deklarált céljait.
- az intézményi kulcsfolyamatok irányítása során elsősorban a gyermeki fejlődés eredmények javítására helyezi a hangsúlyt.
- a gyermeki kulcskompetenciák fejlesztésére összpontosító nevelő-oktató munkát vár el.
- A dokumentumkezelő online felület adminisztrációs feladatainak ellátása

Rendkívüli helyzet (járvány) esetén igazgatói feladatok:

- Az új munkaforma beindításának előkészítése:

Tervezési szakasz: Fenntartóval történő egyeztetés, munkatársak bevonódásának biztosítása, a szülők tájékoztatása (facebook, telefon, viber, skype)

- A rendszer működtetése: stratégiai és operatív irányítási feladatok ellátása
- Ellenőrzés és értékelés a működési szabályok és értékelési rendszer alapján
- Szükséges korrekciók végrehajtása: szabályozó dokumentumok, működési gyakorlat aktuális módosításainak koordinálása, ellátása

Az igazgató át nem ruházható hatáskörei:

- gyakorolja a munkáltatói jogokat,
- dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály (alkalmazotti szabályzat) nem utal más hatáskörébe,
- kötelezettségvállalási jogkör gyakorlása: egyeztetési kötelezettség terheli az alkalmazottak foglalkoztatására, élet- és munkakörülményeire vonatkozó kérdések tekintetében
- utalványozási jogkör
- elektronikus aláírás – és időbélyegző használata
- Irat – és Dokumentum Kezelő Rendszer használata

Az igazgatói felelősség

Az igazgató egy személyben felelős:

- az intézmény szakszerű és törvényes működéséért,
- az ésszerű és takarékos gazdálkodásért,
- a pedagógiai munkáért,

- a gyermekek érdekeinek elsőbbségeért,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért,
- a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért,
- a tanuló- és gyermekbaleset megelőzéséért,
- a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért,
- rendkívüli szünetet rendel el, ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a nevelési-oktatási intézmény működtetése nem biztosítható.
- a méltányos és humánus ügykezelésért és döntésekért

Intézményvezetés:

Az intézmény vezetése irányítja az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak koherens kialakítását.

Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumai az intézmény működését befolyásoló mérési (az Eredmények értékelési területnél felsorolt adatok), demográfiai, munkaerő-piaci és más külső mutatók (például szociokulturális felmérések adatai) azonosítása, gyűjtése, feldolgozása és értelmezése alapján készül. Ezek segítik az intézmény jelenlegi és jövőbeni helyzetének megítélését.

A tervek elkészítése a nevelőtestület bevonásával történik, az intézmény munkatársainak felkészítése a feladatra időben megtörténik.

Biztosított a fenntartóval való jogszabály szerinti együttműködés.

Megtörténik a tanfelügyeleti ellenőrzések eredményeiből, a korábbi fejlesztési terv felülvizsgálatából, valamint a további ellenőrzésekből, intézkedési tervekből származó információk feldolgozása, értékelése, a tapasztalatok beépítése az önértékelést követő ötéves intézkedési tervbe.

3.2.2. A pedagógiai munka ellenőrzése

Az intézményben folyó pedagógiai munka belső ellenőrzésének megszervezése, a szakmai feladatok végrehajtásának ellenőrzése az óvoda igazgatójának feladata. Az intézményben az ellenőrzés az igazgató kötelessége és felelőssége. A hatékony és jogszerű működéshez azonban rendszeres és jól szabályozott ellenőrzési rendszer működtetése szükséges. E rendszer alapjait az e szabályzatban foglaltak mellett az intézmény igazgatójának és

pedagógusainak munkaköri leírása, valamint a központilag meghatározott ellenőrzési rendszer teremti meg.

Az intézmény igazgatója saját hatáskörében kezdeményezhet pedagógiai-szakmai ellenőrzést, mely irányulhat az intézmény és az egyes pedagógus pedagógiai-szakmai munkájának értékelésére. Az igazgató által kezdeményezett pedagógiai-szakmai ellenőrzésben külső szakértő működik közre.

A fenntartói irányítói tevékenységének része a köznevelési intézmény pedagógiai-szakmai tevékenységének ellenőrzése. A fenntartó hatáskörrel rendelkezik az intézmény hatékonyságának és pedagógiai-szakmai eredményességének megítélésében.

A fenntartó, a külső partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, és visszacsatolják és fejlesztik.

Az oktatásért felelős miniszter, az Oktatási Hivatal közreműködésével gondoskodik az országos, térségi pedagógiai-szakmai munka értékeléséről.

Az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium költségvetésének a terhére országos és térségi szakmai ellenőrzést, pedagógiai-szakmai mérése, elemzések készítését rendelheti el, továbbá felkérheti a fenntartót, hogy a fenntartásában lévő nevelési-oktatási intézményben végeztesse törvényességi, szakmai ellenőrzést, elemzést, és ennek eredményéről tájékoztassa. Ha a fenntartó a felkérésnek nem tesz eleget, az oktatásért felelős miniszter intézkedésére a hivatal jár el.

Az ellenőrzést a kormányhivatalok oktatási főosztályai végzik, melyhez a dokumentációt az Oktatási Hivatal dolgozza ki, és összegzi azok eredményét.

Rendkívüli helyzet (járvány, extrém időjárás) esetén az óvodai nevelés-tanítás tervezése és értékelése a kialakult intézményi gyakorlatnak megfelelő kötelező dokumentumokban, azaz a csoportnaplókban, valamint a gyermekek megismerését rögzítő tapasztalatokat és az egyes gyermekek fejleszthetőségének terveit az óvodák nevelőtestülete által korábban jóváhagyott fejlődési naplókban kerülnek dokumentálásra.

A tervezési és értékelési feladatok ellátása során az óvodapedagógusok és a munkájukat segítő szakemberek együttgondolkodására és együttműködésére a Home Office időszakában fokozottabb mértékben kell, hogy sor kerüljön. Ennek rendszerét a bevezetés első szakaszában (kb. két hét) célszerű végig gondolni és kialakítani, kipróbálni.

Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés

Működteti az oktatásért felelős miniszter. Szervezi az Oktatási Hivatal a kormányhivatalok közreműködésével.

Az ellenőrzés célja a fejlesztés, továbbá a pedagógus objektív értékelést kapjon a munkájáról, és az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet szaktanácsadói szükség esetén segítség a pedagógusok szakmai fejlődését

Az intézményellenőrzés célja: iránymutatás az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának fejlesztéséhez annak feltárása által, hogy a nevelési-oktatási intézmény hogyan valósította meg saját pedagógiai programját.

Legalább ötévente egyszer, megyei ellenőrzési terv alapján, az igazgató az összegző szakértői dokumentum alapján öt évre szóló intézkedési tervet készít.

A 326/2013.(VIII.30.) Kormányrendelet előírásai, az intézmény nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő, pedagógus szakképzettséggel rendelkező gyakornok munkavállalóinak minősítési szabálya szerint készíti el az intézmény. (Helyi Értékelési Szabályzat)

A munkaköri leírásokat évente át kell tekinteni. **Munkaköri leírásuk kötelezően szabályozza az alábbi feladatkört ellátó igazgató és a pedagógusok pedagógiai és egyéb természetű ellenőrzési kötelezettségeit:**

A munkavállalók munkaköri leírását az érintettel alá kell íratni, az aláírt példányokat vagy azok másolatát az irattárban kell őrizni. **Az igazgató a munkatervében és a feladattervben megfogalmazottak szerint vonja be az alkalmazottakat az ellenőrzési feladatokba.** A rájuk bízott ellenőrzési feladatok kizárólag szakmai jellegűek lehetnek.

A nevelési év során végrehajtandó ellenőrzési területeket a feladatokkal adekvát módon kell meghatározni. Az ellenőrzési területek kijelölésekor a célszerűség a meghatározó elem.

Minden tanévben ellenőrzési kötelezettséggel bírnak a következő területek:

- tevékenységek, kezdeményezések ellenőrzése (igazgató),
- csoportdokumentumok online felületen történő folyamatos ellenőrzése ,
- az igazolt és igazolatlan hiányzások ellenőrzése,
- az SZMSZ-ben előírtak betartásának ellenőrzése stb.

3.3. Az igazgatóhelyettes az óvodában (gyermeklétszám függő)

Gyakorolja az intézményben a dolgozók fölötti ún. „egyéb” munkáltatói jogokat.

A dolgozók kinevezésénél/megbízásánál, ill. felmentésénél/megbízás visszavonásakor, továbbá fegyelmi eljárás megindításakor az igazgatót véleménnyel látja el.

Hatáskörében elkészíti az intézmény belső szabályzatainak és éves munkatervének tervezetét – melyeket az Igazgató előterjesztése alapján az erre (külön jogszabályban) feljogosított fórumok hagynak jóvá.

Az óvoda szakmai munkájáért felelős személy megbízását az óvodai nevelőtestület véleményezési jogkörének megtartásával a vezető adja.

Felelős az általa vezetett intézmény szakmai munkájáért.

- Gondoskodik a jogszabály szerinti egészségügyi alkalmassági vizsgálat megletéről, folyamatos karbantartásáról
- Biztosítja az óvodában az orvos és védőnő munka feltételeit
- Gondoskodik a gyermekeknél a szükséges óvónői felügyeletről
- Közvetlenül szervezi és irányítja a dajkák és takarítók munkáját, gondoskodik a helyi továbbképzésükről.
- Gondoskodik az óvónők, dajkák, takarítók helyettesítésének megszervezéséről és a beosztás elkészítéséről.
- Elkészíti a szabadságolási tervet, folyamatosan ellenőrzi a szabadságok nyilvántartását.
- Önállóan irányítja a szülői szervezetet.
- Önállóan szervezi az érintett iskolákkal az együttműködést. összeállítja a munkaközösség éves programját, feladattervét, éves programját, feladattervét, erről tájékoztatja a nevelőtestületet
- Beszámol a nevelőtestületnek az éves tevékenységéről
- Évente kétszer információt ad az intézményvezetőnek a feladatok végrehajtásáról
- Irányítja a munkaközösség tevékenységét
- Ellenőrzi, értékeli, figyelemmel kíséri és segíti a munkacsoportok nevelőmunkáját az adott területen, illetve az igazgató megbízása alapján részt vesz a nevelőtestület szakmai ellenőrzésében.

Rendkívüli helyzet (járvány, extrém időjárás) esetén a vezetői feladatot ellátó óvodapedagógusok feladatai:

Igazgató helyettesi feladatok ellátása, a minőségelvű működés támogatása, szakmai munkaközösségek és munkacsoportok irányítása.

Rendkívüli helyzet (járvány, extrém időjárás) esetén óvodapedagógusi feladatok:

– A családok támogatása az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösség nevelés, valamint az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megsegítése a szokásostól eltérő formában, többnyire információtechnológiai vagy számítástechnikai eszközök igénybevételével.

- A Home Office kialakított munkarendje szerint az intézmény pedagógiai programjára és éves munkatervére alapozott feladatok ellátása (Lásd az intézmény aktualizált Pedagógiai Program, Munkaterv, igazgatói utasítások, és egyéb tartalmakat).
- Elvárás, hogy a Home Office-ban dolgozó óvodapedagógusok lehetőségeikhez mérten az infokommunikációs eszközök használatával, online segítsék egymást és a családokat, a szakmai és módszertani megújulás és tapasztalatcsere érdekében pedig használják, és/vagy alakítsanak ki új közösségi oldalakat, felületeket is.

3.4. Helyettesítési rend, az igazgató akadályoztatása esetén

Az óvoda zavartalan működéséhez biztosítani kell az igazgatói feladatok folyamatos ellátását, így az igazgató akadályoztatása esetén a helyettesítési rend a következő:

1. helyettes: a mindenkor rangidős óvodapedagógus
2. helyettes: az óvodában a leghosszabb ideje dolgozó óvodapedagógus
3. helyettes: a feladattervnek megfelelően az igazgató szóbeli vagy írásbeli megbízása alapján. *(Lásd. Helyettesítési szabályzat)*

4. Az óvoda közösségei, ezek kapcsolata egymással és a vezetéssel

Az óvodaközösséget az **alkalmazottak** (köznevelési foglalkoztatott, közalkalmazott és mt. dolgozók), a **gyerekek** és a **szülők** alkotják. Az óvodaközösség tagjai érdekeiket, jogosítványukat közösségeik révén és a szabályzatban megjelölt módon érvényesíthetik.

A munka értékelésével és elismerésével kapcsolatos információkat szóban vagy írásban folyamatosan el kell juttatni a munkatársakhoz.

Rendkívüli helyzet esetén (járvány) elrendelt távmunkát a nevelőközösség a már kialakult kommunikációs rendszerén keresztül hivatott elvégezni. (telefon, e-mail, Facebook)

4.1. Az alkalmazotti közösség

Az óvodai alkalmazottak közösségét alkotják:

- óvodai dolgozók - az intézménnyel **köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban** állók
- konyhai dolgozók – közalkalmazotti jogviszonyban állók
- művelődési Ház dolgozója – munkatörvénykönyvi jogviszonyban álló

Az alkalmazottak jogait és kötelességeit, juttatásait, valamint óvodán belüli érdekérvényesítési lehetőségeit a magasabb szintű jogszabályok (Státusztörvény, Mt., Kjt. és ezekhez kapcsolódó rendeletek) rögzítik.

A teljes alkalmazotti közösség gyűlését az igazgató akkor hívja össze, amikor ezt jogszabály előírja, vagy az intézmény egészét érintő kérdések tárgyalására kerül sor. Az alkalmazotti közösség értekezleteiről jegyzőkönyvet kell vezetni.

Az intézmény munkatársai számára biztosítani kell a munkájukhoz szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférést.

Az intézményi tervek elkészítése az intézmény munkatársainak és partnereinek bevonásával történik, Az intézmény pozitívan viszonyul a felmerült ötletekhez, megvizsgálja azok beilleszthetőségét a fejlesztési folyamatokba

Az intézmény alkalmazotti közösségének munkájára, együttműködésére az innováció, a magas szintű belső igényesség, hatékonyság jellemző, képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést.

Az intézmény munkatársai gyűjtik és megosztják a jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatokat az intézményen belül és kívül. A továbbképzések tapasztalatait megosztják egymással, belső továbbképzési konzultációs programokat szerveznek,

Az óvoda lehetőségeket teremt az innovációt és a kreatív gondolkodást ösztönző műhelyfoglalkozásokra, fórumokra. A legjobb gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére, alkalmazására egyaránt nyitott a nevelőtestület valamennyi tagja.

4.2. A nevelők közösségei

4.2.1. A nevelőtestület

A nevelőtestület az intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben a **legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A mindennapi feladatait az aktuális törvényi előírásoknak megfelelően végzi.** Tagja az óvoda valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja.

4.2.2. A nevelőtestület feladatai és jogai

A nevelőtestület legfontosabb feladata a pedagógiai program létrehozása és egységes megvalósítása, - ezáltal a gyerekek magas színvonalú nevelése és oktatása. Ennek a komplex feladatnak megfelelően a nevelőtestület véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik minden, az intézményt érintő ügyben.

A nevelőtestület jogköre:

- a pedagógiai program elkészítése
- az SZMSZ és a házirend elkészítése,
- a tanév munkatervének jóváhagyása,
- átfogó értékelések és beszámolók elfogadása,
- az igazgatói programok szakmai véleményezése,
- a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztása,
- saját feladatainak és jogainak részleges átruházása,

A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Ki kell kérni a nevelőtestület véleményét:

- az egyes pedagógusok külön megbízásainak elosztása során,

A nevelőtestület véleményét ki kell kérni:

- a nevelési-oktatási intézmény költségvetésében szakmai célokra rendelkezésre álló pénzeszközök felhasználásának megtervezésében,
- a nevelési-oktatási intézmény beruházási és fejlesztési terveinek megállapításában,
- külön jogszabályban meghatározott ügyekben.

A nevelőtestület a feladatkörébe tartozó ügyek:

- előkészítésére vagy eldöntésére tagjaiból - meghatározott időre vagy alkalmilag - bizottságot hozhat létre,
- egyes jogköreinek gyakorlását - kivéve a pedagógiai program, és a szervezeti és működési szabályzat elfogadását - átruházhatja a szakmai munkaközösségre

Az átruházott jogkör gyakorlója a nevelőtestületet tájékoztatni köteles - a nevelőtestület által meghatározott időközönként és módon - azokról az ügyekről, amelyekben a nevelőtestület megbízásából eljár.

4.2.3. A nevelőtestület értekezletei:

A nevelőtestület feladatainak ellátása érdekében munkatervben rögzített értekezleteket tart. Az értekezletek vonatkozó napirendi pontjához az **egyetértési jogot gyakorlók** – óvodai SZMK választmánya, – **képviselőjét meg kell hívni.**

Egy nevelési év során a nevelőtestület az alábbi értekezleteket tartja:

- alakuló,
- tanévnyitó,
- félévi,
- munkaértekezlet szükség szerint
- tanévzáró értekezlet.

Rendkívüli nevelőtestületi értekezletet kell összehívni, ha a nevelőtestület tagjainak egyharmada kéri, illetve ha az intézmény vezetője ezt indokoltnak tartja.

A nevelőtestületi értekezlet akkor **határozatképes**, ha azon tagjainak több mint 2/3-a jelen van.

4.2.4. A nevelőtestület döntéseit és határozatai

Ha erről a jogszabály másképpen nem rendelkezik – **nyílt szavazással**, egyszerű szótöbbséggel hozza.

A nevelőtestület **személyi kérdésekben** – a nevelőtestület többségének kérésére – **titkos szavazással is dönthet**. Ez esetben a szavazatszámláló bizottságot kell kijelölni a testület tagjai közül. A nevelőtestületi értekezletről **jegyzőkönyvet** kell vezetni, melyet a jegyzőkönyvvezető, az intézményvezető, és a nevelőtestület jelenlevő tagjai közül két hitelesítő ír alá. A döntések az intézmény iktatott iratanyagába kerülnek, határozati formában,

4.2.5. A nevelők szakmai munkaközössége

A szakmai munkaközösség-vezető megbízása pedagógus létszámtól függ.

Ebben az esetben, az óvodában szakmai munkaközösség működhet.

Szakmai munkaközösség együttműködése kapcsolattartásának rendje

Az óvodában a pedagógusok szakmai kapcsolatot tartanak egymással. Az intézményben saját munkatervvel szakmai-módszertani munkaközösség működhet.

A szakmai munkaközösség választott vezetője képviseli a munkaközösséget szakmai megbeszéléseken, értekezleteken. Az intézmény középvezetői szintjét alkotják.

A munkaközösség-vezető munkáját munkaköri leírásnak megfelelően végzi.

- részt vesz az óvodai nevelőmunka belső fejlesztésében (tartalmi és módszertani korszerűsítés),
- pályázatok kiírása, szervezése, lebonyolítása,
- Szervezi a pedagógusok továbbképzését, segítséget nyújt a nevelők önképzéséhez, javaslatot tesznek a dologi költségvetésből rendelkezésre álló szakmai előirányzatok felhasználására,
- a munkaközösség-vezető a munkaközösség tagjainál foglalkozást látogat, az egységes eljárás erősítése érdekében,
- közreműködnek a pedagógusteljesítmény-értékelési rendszer működtetés feladatainak ellátásában,

- rendszeresen konzultál és tájékoztatja az igazgatót a munkaközösség munkájának teljesítéséről és a munkaközösség tagjainak pedagógiai – szakmai – módszertani munkájáról.
- az intézmény által kiírt pedagógus álláshelyek pályázati anyagának véleményezésével, javaslattal élnek az álláshely betöltőének személyéről
- az intézménybe újonnan kerülő pedagógus számára a munkaközösségből azonos vagy hasonló szakos mentort javasol,
- a gyakornokok beilleszkedését segítik,

A szakmai munkaközösségek feladatai a szakterületükön belül:

A szakmai munkaközösség az óvoda pedagógiai programja, munkaterve és a munkaközösség tagjainak javaslatai alapján összeállított **egy évre szóló munkaterv** szerint tevékenykedik.

- A szakmai munkaközösség munkáját a munkaközösség-vezető irányítja.
- A munkaközösség vezetőjét a munkaközösség tagjainak javaslatára az igazgató bízza meg.
- A munkaközösség vezető munkáját az SZMSZ mellékletében található munkaköri leírás alapján végzi.

4.2.6. Alkalmazotti közösség

Az alkalmazotti közösség tekintetében, mint az óvodában dolgozó alkalmazottak érdekvépviseleti szervezete, az együttműködésre vonatkozó előírásokat az intézményi alkalmazotti szabályzat tartalmazza. *(Lásd. Alkalmazotti Szabályzat)*

4.2.7. Esélyteremtő, felzárkóztató, tehetséggondozó munkacsoportok

A 401/2023 (VIII. 30.) Korm.rend. szabályozza az esélyteremtést, felzárkóztatást.

„88. § (3)²⁸ Az esélyteremtési illetményrészre való jogosultság szempontjából figyelembe veendő kedvezményezett és felzárkózó települések listáját az Fktr. 1. melléklete tartalmazza.

(4) Az esélyteremtési illetményrész megállapításának feltétele, hogy a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló a kinevezésében feltüntetettek szerint a Púétv. 76. § (1) bekezdése szerinti általános teljes napi munkaidő alapulvételével meghatározott heti munkaidő legalább ötven százalékában teljesítse a Púétv. 98. § (5) bekezdésében meghatározott feltételeket. Ebben az esetben az esélyteremtési illetményrésznek teljes összege jár, a feladatra fordított munkaidő arányától függetlenül.

(5) Az esélyteremtési illetményrész megállapítása szempontjából a Púétv. 98. § (5) bekezdés b) pontja szerinti a gyermek- és tanulólétszámmal, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló miniszteri rendelet szerinti képességbontakoztató, illetve integrációs felkészítés vagy óvodai fejlesztő program meglétével kapcsolatos feltételnek a tanév október 1-jén kell fennállnia.

(6) Az esélyteremtési illetményrészre való jogosultság a tanévre, illetve a nevelési évre szól. A tanév szeptember hónapjára járó esélyteremtési illetményrészt legkésőbb a november hónapra járó illetménnyel egyidejűleg visszamenőleg kell kifizetni.

(7) A pedagógus szakképzettséggel vagy szakképesítéssel nem rendelkező nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott esetében a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvény a garantált bérminimum százötz százaléka erejéig biztosítja a fedezetet az illetmény, munkabér Púétv. 99. §-ában, illetve 132. § (4) bekezdésében meghatározott mértéket meghaladó, munkáltatói mérlegelésen alapuló emelésére.

(8) Ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló a Púétv. 68. § (4) bekezdése szerint lát el feladatot, akkor a feladatellátás idejére a havi illetményének pótlék és egyes köznevelési feladatokért járó megbízási díj nélküli összege tíz százalékkal emelt összegű illetmény illeti meg.”

A munkacsoportok feladata

Feladatuk: működtetés, irányítás, stratégiai terv kidolgozása, és az éves munkaterv, munkacsoport tervek elkészítése

Tagjaik: igazgató, óvodapedagógusok

A tehetség-kibontakoztató, tehetséggondozó munkacsoport a tehetséggondozási program/tervnek megfelelően működik

4.3. Szülők közösségei

A közoktatási törvény 59. §-a rendelkezik a szülők közösségéről.

Az óvodában a szülőknek az oktatási törvényben meghatározott jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői munkaközösség - SZMK - működik.

A csoportok szülői munkaközösségeit az egy csoportba járó gyerekek szülei alkotják, melynek választott elnöke az SZMK vezetője.

A csoportok szülői munkaközössége kérdését, véleményét, javaslatát a választott SZMK-elnök vagy a csoportvezető segítségével juttatja el az óvoda vezetőségéhez.

Az óvodai szülői munkaközösség legmagasabb szintű döntéshozója az óvodai SZMK vezetője/elnöke.

Az óvodai szülői munkaközösséget az alábbi jogok illetik meg, szótöbbséggel dönt:

- megválasztja saját tisztségviselőit;
- kialakítja saját működési rendjét;
- az óvodai munkatervhez igazodva elkészíti saját munkatervét;
- képviseli a szülőket a közoktatási törvényben megfogalmazott jogaik érvényesítésében;
- tájékoztatást kérhet a gyermekek csoportját érintő bármely kérdésben
- véleményezi az óvoda pedagógiai programját, házirendjét, munkatervét, valamint az SZMSZ azon pontjait, amelyek a szülőkkel illetve a gyerekekkel kapcsolatosak;

A szülők közösségei

Ennek alapján az óvodában, a szülők meghatározott jogaik érvényesítésére, a kötelességük teljesítése érdekében közösségeket hoznak létre.

- a gyermekek fogadásának, az óvoda nyitva tartásának
- a vezetők és a szülői szervezet közötti kapcsolattartás módját
- az ünnepek, megemlékezések rendjét szabályozó részeiben
- a házirend megállapításában
- a szülőket anyagilag is érintő ügyekben
- az óvoda és a család kapcsolattartási rendjének kialakításában
- az éves feladattervnek a szülőket is érintő kialakításában

4.4. Az óvoda közösségeinek kapcsolattartása, a tájékoztatás és véleménynyilvánítás rendje, formái

Az intézményben sor kerül a csoportok közötti együttműködésre, amely tervezett és szervezett formában zajlik.

4.4.1. A vezetőség és a nevelőtestület

A nevelőtestület különböző közösségeinek kapcsolattartása az igazgató segítségével a megbízott pedagógusvezetők útján valósul meg.

Rendkívüli helyzet (járvány, extrém időjárás) esetén az igazgató érje el, hogy a nevelőtestület tagjai folyamatosan konzultáljanak egymással annak érdekében, hogy az egy intézményen belül dolgozó óvodapedagógusok hasonló felépítéssel, a gyermekek számára változatos tevékenységeket biztosító, a szülők számára pedig teljesíthető mennyiségű és könnyen értelmezhető segítő tartalmak megosztására kerüljön sor.

A kapcsolattartás fórumai:

- A különböző értekezletek
- Megbeszélések – akár elektronikus formában is: konferencia-beszélgetés
- Tájékoztatás

Ezen fórumok időpontját az óvodai munkaterv határozza meg.

Az igazgató az aktuális feladatokról szóban, a nevelői szobában elhelyezett hirdetőtáblán, e-mailen valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.

4.4.2. A nevelők és a szülők

Az óvoda egészének életéről, az óvodai munkatervről, az aktuális feladatokról

a) az igazgató

- A szülői közösség ülésén
- Óvodai szülői értekezleten
- Az óvodában elhelyezett hirdető táblán
- Alkalmanként vagy rendszeresen megjelenő írásbeli tájékoztatón keresztül

b) a csoportvezetők

- a csoport szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket

c) a gyerekek egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak:

- Családlátogatások
- Szülői értekezletek
- Fogadó órák
- Online felület
- Nyílt napok
  - Online: Facebook, Messenger, honlap, e-mail, Skype
  - Telefon, Viber

d) A szülői értekezletek és fogadóórák idejét az óvodai munkaterv melléklete évenként tartalmazza.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg képviselőik, útján közölhetik az igazgatóval, nevelőtestülettel.

e) A szülők és más érdeklődők az óvoda pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról és házirendjéről az igazgatótól, valamint a fogadóóráikon kérhetnek tájékoztatást.

f) Más tulajdonának eltulajdonítása

Az óvoda leltárában a Leltározási Szabályzatban nyilvántartott, valamint a gyermekek mindennapi óvodai életéhez tartozó tárgyak, eszközök, felszerelések (pl. Gyerekruha), illetve a szülőtársak és az óvodában dolgozók értéktárgyainak eltulajdonítása lopás bűncselekményének minősül. Aki, észleli a lopás tényét, köteles jelezni az igazgatónak. Intézkedés megtételére az igazgató jogosult. Az intézkedés magába kell, hogy foglalja a jegyzőkönyv felvételét, és a rendőrségi feljelentést.

Rendkívüli helyzet (járvány, extrém időjárás) esetén az óvodának továbbra is elsődleges célja – bár alapvetően az eddigi együttműködés kevésbé gyakorolt formáiban – hogy a szülők számára nyújtott nevelési tartalmakkal kiegészítse a család nevelési gyakorlatát, és ez által szolgálja a családdal együtt a gyermek fejlődését. A szülő dönthet, hogy ebbe bekapcsolódik, együttműködik, élni kíván-e a felkínált lehetőséggel.

4.4.3. A gyermek mulasztásával kapcsolatos szabályok

A beteg gyermek az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési-oktatási intézményt. Ha a gyermek ismét egészséges orvosnak kell igazolnia, hogy az óvodát ismét látogathatja.

A mulasztást igazoltnak kell tekinteni a következő esetekben:

- a) a szülő előzetesen bejelentette az óvónőnek, hogy gyermekét nem viszi el az óvodába
- b) a gyerek a szülő írásbeli kérelmére a házirendben meghatározottak szerint engedélyt kapott a távolmaradásra
- c) orvosi igazolással igazolja távolmaradását,
- d) a gyermek hatósági intézkedés, alapos indok miatt nem tudott megjelenni
- e) igazgatói engedély
  - az augusztus 31-ig 5. életévét be nem töltött gyermek esetében, szülői kérelemre az igazgató a nevelési év végéig (09.01.-05.31.)- a központi iskolai szüneteken felül- maximálisan összesen 60 nap távolmaradást engedélyezhet.
  - az augusztus 31-ig 5. életévét betöltött gyermek esetében, szülői kérelemre az igazgató a nevelési év végéig (09.01.-05.31.)- a központi iskolai szüneteken felül- maximálisan 20 nap távolmaradást engedélyezhet.
  - az iskolai szünetekre a szülő nyilatkozata/kérelme alapján a távolmaradást az **igazgató engedélyezi.**

4.4.4. Az óvoda vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai

Az óvodát a külső kapcsolatokban az igazgató képviseli. Igazgató-helyettes megléte esetén a vezetői feladatmegosztás szerint tartanak kapcsolatot a külső szervekkel:

- Képviselőtestülettel / polgármesterrel/ - igazgató
- Pedagógiai Szakszolgálattal, - igazgató
- Művelődési intézményekkel, - igazgató
- Iskolával, - igazgató
- Az orvossal, védőnővel - igazgató
- Más oktatási-nevelési intézményekkel, - igazgató

- Gyermekjóléti szolgálattal – gyermekvédelmi felelős, igazgató
- Egyházakkal – igazgató

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató, az igazgató-helyettes a felelős. Az külső partnerek körét az intézmény munkavállalói számára is ismerté kell tenni. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel a folyamatosan kapcsolatot tartó nevelőket az óvoda éves munkaterve rögzíti.

Rendszeresen megtörténik a kiemelt kulcsfontosságú partnerek igényeinek, elégedettségének megismerése.

5. Az óvoda működésének rendje

5.1. A gyerekek fogadása, az intézmény nyitva tartása

Az óvoda munkarendje

A nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart, 220 nap, kötelező nyitva tartás.

Az óvoda nyári zárva tartását /festés, felújítási munkák/ az intézmény igazgatójának írásbeli kérelme alapján a fenntartó engedélyezi, melyről a szülőket írásos formában tájékoztatni kell.

A zárva tartás ideje alatt kéthetente egy-egy alkalommal ügyelet tartása szükséges.

- Az óvoda ötnapos /hétfőtől – péntekig/ munkarenddel üzemel.
- A nyitvatartási idő, napi 10 óra: reggel 7:00 órától 17:00 óráig.

326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 33/B. § (5): Ha az óvoda reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.

Az óvodát reggel a munkarend szerint érkező dajka nyitja és a délutános munkarend szerinti dajka zárja, illetve külön megbízás alapján a megbízott személy.

A hivatalos ügyek intézése az irodában történik.

Az óvoda nyitását a meghatározott munkarend alapján végzik. Amennyiben az óvoda nyitáskor az óvónő, illetve dajka valamilyen akadályoztatása esetén nem érkezik meg, úgy haladéktalanul értesíteni kell az igazgatót.

Rendezvények esetén az óvoda fentiektől eltérő nyitva tartása az igazgató engedélyével, esetlegesen az illetékes hatóságok/fenntartó tájékoztatásával történik.

Nyári élet

A nyári életet meghatározó tevékenységeket, a június 1. - és augusztus 31. közötti időszak öleli fel. A nevelés „a nyári élet megtervezése” szerint zajlik.

A nyári zárás időtartama alatt történik az óvoda szükség szerinti felújítása, karbantartása, valamint a nagytakarítás. Ez idő alatt az óvodában ügyviteli ügyelet van. A fenntartó a nyári időszakban az óvodás gyermekek intézményi óvodai nevelését másik település óvodájával kötött megállapodás alapján biztosítja.

Csoportösszevonás

Az óvodai vezetés az egyéb iskolai szünetek alatt, az óvodai élet zavartalan működését biztosítva, – az ésszerűség és takarékoság jegyében - írásban felméri a várható létszámot.

A csoport összevonásokról az igazgató dönt.

Nem vonható össze az a gyermekcsoport, ahol a Mátészalkai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály területileg illetékes Szolgálatára értesítése szerint, zárlattal járó fertőző megbetegedés van.

5.2. Az intézmény létesítményeinek és helyiségeinek használati rendje

Az óvoda épületeit, helyiségeit rendeltetésüknek megfelelően kell használni.

A zászló tisztításáról és cseréjéről jogszabály rendelkezik.

Az óvoda alkalmazottjának, nyugdíjasának, gyerekének halálakor fekete zászlót kell kitűzni.

Az óvoda minden tanulója és dolgozója felelős:

- A közösségi tulajdon védelméért;
- Az óvoda rendjének, tisztaságának megőrzéséért;
- Az energiafelhasználással való takarékoskodásért;
- A tűz- és balesetvédelem, valamint balesetvédelmi szabályok betartásáért;
- Szokások és hagyományok tiszteletben tartásáért.

Minden audiovizuális eszköz, szemléltetőeszköz leltár szerint nyilvántartva.

Az átvett eszközökért anyagi felelősséggel tartozik. Az óvoda berendezéseit, felszereléseit, eszközeit elvinni csak a vezető engedélyével, átvételi elismervény ellenében lehet.

Vagyonvédelmi okok miatt az üresen hagyott helyiségeket zární kell.

A nevelő oktató munkát segítő dajka köteles az épület zárásáról gondoskodni minden nap végén, valamint a munkaszüneti napokon.

5.3. Idegenek belépése és benntartózkodásának rendje

Idegenek az épületbe csak engedéllyel léphetnek be. A látogató köteles megnevezni a látogatott személyt, vagy jövetele célját, és az épületben tartózkodás várható időtartamát. A foglalkozások alatt csak különösen indokolt esetben, vezetői engedéllyel lehet zavarni.

A nevelési – oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda ellátja a gyermekek / tanulók felügyeletét, politikai célú tevékenység nem folytatható. /Kotv. 39.§ (4) / Járvány időszakban a gyerekek szülőtől való átvétele, szülőnek való átadása a bejáratnál történik.

Az óvodában tartózkodás során elvárt viselkedés:

Az óvoda épületében és az óvoda udvarán minden szülőnek és az óvodával kapcsolatban nem álló személyeknek kötelességük a kulturált viselkedés szabályait megtartani. Ennek értelmében tartózkodniuk kell a botrányokozástól, az agresszív/erőszakos illetve erőszakot kiváltó provokatív, másokat zaklató viselkedéstől.

A gyermekeket kísérő szülők kivételével, az óvodával jogviszonyban nem álló személyeknek az óvoda ügyeletes óvoda pedagógusának jelentik be, hogy milyen ügyben jelentek meg az óvodában.

A kapu zárását követően – az érkező idegent – az éppen ott tartózkodó felnőtt dolgozó köteles elkísérni az ügyeletes óvoda pedagógushoz.

A fenntartói, és egyéb hivatalos látogatás az igazgatóval történt egyeztetés szerint történik. Az óvodai csoportok és tevékenységek látogatását az igazgató engedélyezi.

5.4. Az alkalmazottak munkaideje, munkarendje

- A 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról 76. § - 90. §
- A közoktatásban alkalmazottak körét a közoktatási törvény 15.§-a az alkalmazási feltételeket és a munkavégzés egyes szabályait a 16. § és a 17.§ rögzíti.
- A közalkalmazottak munkarendjét, munkavégzésének és díjazásának egyes szabályait az 1992.évi XXII. törvény (Munka Törvénykönyve) valamint az 1992. évi XXXIII. törvény (A közalkalmazottak jogállásáról), valamint a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési intézmények működéséről tartalmazza.
- 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési –oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2011.évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- Munkatörvény könyve (2012. évi I. törvény)
- 2011.évi CXCV. törvény államháztartásról szóló Törvény
- 368/2011. Kormányrendelet államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

Rendkívüli helyzet (veszélyhelyzet, járvány) esetén a távmunka (Home Office) óvodai bevezetésének létjogosultsága

Óvodán kívüli otthoni munkavégzés (Home Office) során az óvodapedagógus az intézmény székhelyétől, telephelyétől elkülönült helyen, az esetek többségében otthonában, és többnyire információtechnológiai és számítástechnikai eszközökkel végzi az intézményszabályozó dokumentumaiban rögzített munkafeladatait, melynek eredményeit elektronikusan továbbítja.

Az óvodán kívüli munkarend (Home Office) megszervezésének és bevezetésének létjogosultsága

Jogszábai háttér:

- 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet veszélyhelyzet kihirdetéséről
- 45/2020. (III. 14.) Korm. rendelet Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.)
- 47/2020. (III.19.) Korm. rendelet a koronavírus világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges azonnali intézkedésekről

5.5. A pedagógusok munkaideje, munkarendje:

- A 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról 130. § (1)-(2) tartalmazza.
- A pedagógusok jogait és kötelességeit az Nkt. 62.§-a rögzíti.
- A 2023. évi LII. törvény 1. sz. Melléklete tartalmazza a nevelési és oktatási intézményben dolgozó pedagógus heti teljes munkaidejét (40 óra) és a kötött munkaidejét és a neveléssel-oktatással lekötött heti munkaidejét.
- A pedagógusok napi munkarendjét, a felügyeleti és helyettesítési rendet az igazgató állapítja meg az intézmény szükségleteinek megfelelően. (Lásd. 401/2023. (VIII. 30.) Korm.rend.

A konkrét napi munkabeosztások összeállításánál az intézmény feladatellátásának, zavartalan működésének biztosítását kell figyelembe venni.

Az igazgató a fenti alapelv betartása mellett javaslatokat tehet egyéb szempontok, kérések figyelembevételére.

- A pedagógus köteles 10 perccel tanítási, foglalkozási, ügyeleti beosztása előtt a munkahelyén (illetve a tanítás nélküli munkanapokon, programjának kezdete előtt annak helyén) megjelenni.
- A pedagógus a munkából való rendkívüli távolmaradást, annak okát köteles jelenteni az igazgatónak illetve helyettesének, az adott munkanap 7³⁰-ig, hogy helyettesítéséről gondoskodni lehessen. Az adott napra tervezett tevékenységben való lemaradás elkerülése érdekében a pedagógust hiányzása esetén – lehetőség szerint – szakszerűen kell helyettesíteni. A szakszerű helyettesítés érdekében gondoskodnia kell éves tervének hozzáférhetőségéről.
- A pedagógus késés esetén szóbeli, háromszori késés esetén írásbeli figyelmeztetést kap.
- A pedagógusok számára a kötelező óraszámokon felül, a nevelő-oktató munkával összefüggő rendszeres, vagy esetenkénti feladatokra a megbízást, vagy a kijelölést, az igazgató adja, a munkaközösség-vezetők javaslatának meghallgatása után.
- A megbízások alapelvei: a rátermettség, a szaktudás, az arányos terhelés. A pedagógusok és a munkaközösség-vezetők teendőit munkaköri leírásuk tartalmazza.

5.6. Nevelés nélküli munkanap (20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet)

Nevelés nélküli munkanapot nevelési évenként 5 alkalommal vehet igénybe a nevelőtestület, - melyet nevelési értekezletek, továbbképzések, nevelőtestületi szakmai céllal szervezett kirándulás céljára használhat fel.

Erről a szülők jogszabályban előírtak szerint – hirdetmény útján, illetve külön - írásbeli tájékoztatást kapnak (legalább 7 nappal a nevelés nélküli munkanap előtt).

Ezekon a napokon azon gyermekek részére, akiknek elhelyezéséről a szülők nem tudnak gondoskodni, az óvoda gondoskodik.

5.7. A nevelő oktató munkát közvetlenül segítő és más közalkalmazottak munkarendje

- Az intézményben a nem pedagógus közalkalmazottak munkarendjét a fenti jogszabályok betartásával az igazgató állapítja meg az intézmény zavartalan működése érdekében, melyet a munkaköri leírásban rögzít. A munkaköri leírásokat a melléklet tartalmazza.
- A technikai személyzet osztott munkaidőben is dolgozhat – délelőtt – délután.

5.8. Vezetők benntartózkodásának rendje

Az intézmény hivatalos munkaidejében felelős vezetőknek kell az épületben tartózkodni. Az ügyeletes vezető akadályoztatása esetén a helyettesítési rend lép érvénybe. A helyettesítő felelőssége, intézkedési jogköre kiterjed az intézmény működésével, a gyermek, biztonságának megóvásával összefüggő azonnali döntést igénylő ügyekre, de nem terjed ki a munkáltatói jogkör gyakorlására.

5.9. Az intézmény gyermekeire vonatkozó szabályok

Az intézmény házirendje tartalmazza a gyerekek jogait és kötelességeit. A házirend betartása a gyerekek számára kötelező. Erre elsősorban, a pedagógusok és a szülők ügyelnek. A házirendet az intézmény igazgatója előterjesztésére, a nevelőtestület fogadja el, a törvényben meghatározott személyek egyetértésével.

5.10. A tanév helyi rendje

A tanév rendjét a miniszter által kiadott rendelet határozza meg.

- A tanítási év és az intézmény működési rendjét a közoktatási törvény és a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet határozza meg.
- A tanév helyi rendjét, programjait (a törvényben foglaltakat figyelembe véve) a nevelőtestület határozza meg és rögzíti az éves munkatervben. Ennek megfelelően a tanévnyitó értekezlet az alábbiakról dönt:
- A nevelő-oktató munka lényeges tartalmi változásairól (pedagógiai program módosításáról, az új tanév feladatairól);
- Az óvodai szintű rendezvények és ünnepélyek tartalmáról és időpontjáról;
- A tanítás nélküli munkanapok időpontjáról és programjáról;
- Az éves munkaterv jóváhagyásáról;
- A házirend módosításáról;
- A nevelési értekezlet programjáról;
- SZMSZ módosításáról;
- Különböző szabályzók törvényi vagy rendeleti módosításáról.
- Az intézményi rendezvényekre (ünnepélyekre, tanulmányi és sportrendezvényekre) való megfelelő színvonalú felkészítés és felkészülés a pedagógusok és a tanulók számára egyenletes, képességeket és rátermettséget figyelembevevő terhelést adjon. Az intézményi szintű ünnepélyeken, rendezvényeken a pedagógusok és a tanulók jelenléte kötelező, alkalomhoz illő öltözkében (fehér ing vagy blúz, sötét alsó).
- A tanév helyi rendjét, az intézmény rendszabályait, házirend és a baleset- és tűzvédelmi előírásokat az igazgató ismerteti a pedagógusokkal, az első szülői értekezleten pedig a szülőkkel.

5.11. Az intézményi ügyelet szabályai

A reggeli nyitva tartás kezdetétől az igazgató beérkezéséig az óvodapedagógus, a délután távozó igazgató után szakképzett pedagógus, egyéb esetben a dajka, felelős az óvoda rendjéért, valamint ő jogosult és köteles a szükségessé váló intézkedések megtételére.

A teljes óvodai nyitva tartás ideje alatt a gyermekekkel minden csoportban óvodapedagógus foglalkozik, óvodapedagógusonként napi 1-1, csoportonként összesen napi 2 óra átfedési idővel.

6. Hit- és vallásoktatás

Az intézmény biztosítja a törvény által meghatározott lelkiismereti szabadságot. Tiszteletben tartja a gyermek, a szülő, alkalmazott lelkiismereti és vallásszabadságát. Vallási felekezetüknek megfelelően a gyermekek hitoktatásban részesülnek. A hitoktatást a lelkészek illetve hitoktatók végzik. A jelentkezés önkéntesen, szülői döntés alapján történik.

7. A gyerekek jogállása

7.1. Óvodai felvétel:

A gyermekek szülei, amennyiben gyermekük az év folyamán betöltötte 3. életévét folyamatosan felvételre jelentkezhetnek.

A törvény értelmében a szülő köteles óvodába beíratni gyermekét, és az igazgató köteles felvenni abban az évben, amikor az ötödik életévét betölti, szeptember 1-én induló nevelési évben abból a célból, hogy legalább napi négy órát óvodába járjon.

A jelentkezéskor a szülő köteles az igazgató bejelenteni a sajátos nevelés megvalósításának érdekében, ha a gyermeke született, vagy szerzett sérüléssel, fogyatékkal, vagy betegséggel küzd.

A ktv 90. §. értelmében az óvoda nem tagadhatja meg azon gyermekek felvételét, akik a fenntartó helyi önkormányzat által meghatározott és közzétett működési (felvételi) körzetben élnek.

Felvételnél elsőbbséget élvez:

- testvérek, nagycsaládosok,
- Alapító Okiratban meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelés céljából,
- az a gyermek, akit a jegyző védelembe vesz,

- azon gyermekek, akik családjának a mi óvodánk nyitva tartása a megfelelő (7-17h-ig).

Az óvodai beiratkozásra tárgyév április 20-a és május 20-a között kerül sor. A fenntartó az óvodai beiratkozás idejéről, az óvodai jogviszony létesítésével összefüggő eljárásról a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal közleményt vagy hirdetményt tesz közzé a saját honlapján, valamint közlemény vagy hirdetmény közzétételét kezdeményezi a fenntartásában működő óvoda honlapján, ennek hiányában a helyben szokásos módon.

BEIRATÁS RENDKÍVÜLI HELYZET IDEJÉN a mindenkori jogszabálynak, rendeletnek megfelelően történik.

(1a) A fenntartói közlemény, hirdetmény tartalmazza

- a) az óvodai felvételtől, az óvodai jogviszony létesítéséről, a nevelési év meghatározásáról,
- b) az óvodai beiratkozás időpontjának meghatározásáról,
- c) a gyermek óvodai beíratásához szükséges közokiratokról, dokumentumokról,
- d) az óvodáztatási kötelezettség nem teljesítése esetén alkalmazható jogkövetkezményekről,
- e) az integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai felvételéről, a nevelésükre az alapító okiratuk szerint jogosult óvodákról és elérhetőségükről,
- f) az alapító okiratuk szerint nemzetiségi nevelést folytató óvodákról és elérhetőségükről,
- g) az óvoda felvételi körzetéről szóló tájékoztatást,
- h) az óvodai felvételtől meghozott döntés közlésének határnapját, amely legkésőbb a beiratkozásra kiírt utolsó határnapot követő huszonegyedik munkanap, valamint
- i) a jogorvoslati eljárás szabályait.

„(1b) A jegyző az óvodakötelesekről vezetett nyilvántartást tárgyév március elsejéig megküldi a kötelező felvételt biztosító óvoda vezetője részére.

(1c) A szülő, amennyiben azt az óvodai beiratkozás napján – az elektronikus elérhetőségének megadásával – kérte, elektronikus úton értesítést kap arról, hogy a gyermeke óvodai felvételt nyert vagy felvétele elutasításra került, továbbá arról is, hogy a szülő a döntésről szóló határozatot mely időpontban és mely óvodai feladat-ellátási helyen, kitől veheti át.

„(4) Az óvoda igazgatója az óvodai felvételi, átvételi kérelemre vonatkozó döntést közli a szülővel, továbbá az óvodai nevelésre kötelezett gyermek átvétele esetén a döntésről értesíti az előző óvoda vezetőjét. Az óvoda igazgatója a gyermek felvételét, átvételét megtagadó döntésről határozatot hoz.

Megszűnik az óvodai elhelyezés – a közoktatási törvény 74. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével –, ha a gyermek az óvodából igazolatlanul tíznél több napot van távol, feltéve, hogy az óvoda a szülőt legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

7.1.1. Óvodáztatási támogatás

Ha a gyermek szülője óvodáztatási támogatásra jogosult, az óvoda igazgatója jogviszony igazolást állít ki a gyermekről.

7.2. A gyermekvédelmi feladatok ellátásának rendje:

Teendőinket meghatározza a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a végrehajtásához kapcsolódó jogszabályok, valamint az Önkormányzat Esélyegyenlőségi Terve. Ennek felelősségteljes ellátásáért az igazgató felel, munkáját megosztva az erre a célra megbízott gyermekvédelmi felelőssel együtt.

Célunk: a gyermekek alapvető jogainak és szükségleteinek biztosítása az intézmény lehetőségeihez mérten. Esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyerekek számára.

A hátrányos szociális helyzetben lévő családok segítésének formái:

- Tájékoztatás az igénybe vehető segélyekről
- Kedvezményes étkezési díj biztosítása: a törvényi rendelkezéseknek megfelelően normatív állami támogatás,
- Az önkormányzat térítési díj rendeletének megfelelően az igazolt jövedelem alapján.
- A szülők által ajándékozásra behozott gyermekruhák elajándékozása a rászoruló családoknak.

Az óvoda egészségvédelmi szabályai

Az óvoda működtetése során az Mátészalkai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály által meghatározott szabályokat szigorúan be kell tartani az óvoda dolgozóinak és a szülőknek is.

Az óvoda területén dohányozni nem lehet.

Az óvoda konyhájába idegen személy nem léphet be, csak külön engedéllyel. Védőköpeny használata kötelező.

Az óvodába járó gyermekek intézményen belüli egészségügyi gondozását az óvodába járó védőnő látja el. Az védőnő rendszeresen látogatja az óvodát.

Elvégzi a státuszvizsgálatokat, szükség esetén a gyermekeket szakirányú rendelésre küldi, szükség szerint konzultál a gyermek háziorvosával is.

Javaslatot tesz az az óvodai felmentési kérelemhez.

Tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek esetében a közös cél érdekében együttműködés szükséges az egészségügyi ellátó szolgálat és az intézmény között. Védőoltások az óvodában nem adhatók be.

Az Nkt. 25. §-a a következő (5a)–(5d) bekezdéssel egészül ki 2024. 01. 01-vel a Púétv. 2023. évi LII. tv. szerint:

„(5a) A köznevelési intézménynek biztosítania kell

a) a 62. § (1a)–(1e) bekezdése szerint a diabéteszsel élő, valamint

b) a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.

A gyermek betegsége esetén szükséges teendők:

- Betegsége gyanús, lázas gyermeket nem fogadhatja az óvoda
- A napközben megbetegedett gyermeket el kell különíteni a többi gyermektől
- Szükség esetén azonnal orvoshoz kell vinni
- Gondoskodni kell a szülők mielőbbi értesítéséről

7.3. Az óvoda dolgozóinak feladatai a tanuló és gyermekbalesetek megelőzésében, illetve baleset esetén

Az óvoda minden dolgozójának alapvető feladatai közé tartozik, hogy a gyerekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadják, valamint ha

észleli, hogy a gyerek balesetet szenvedett, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye.

Az óvodába be nem hozható tárgyak, eszközök

- pirotechnikai eszköz pl. petárda
- emberi élet kioltására, illetve maradandó sérülés okozására alkalmas bármilyen fegyvernek használható tárgy pl. szűrő, vágó eszköz
- tűzveszélyes anyag pl. benzin, gázolaj
- maróhatású anyag pl. sósav
- kábítószer

Amennyiben az óvoda dolgozói észreveszik, hogy tiltott tárgyakat, eszközöket szándékoznak behozni a szülők, vagy más személyek, azonnal kötelesek felszólítani az intézmény elhagyására és értesíteni az óvoda vezetőjét további intézkedés céljából.

Minden dolgozónak ismernie kell és be kell tartania a munkavédelmi szabályzatot, valamint a tűzvédelmi utasítás és a tűz- és bombariadó terv rendelkezéseit.

- Az óvoda minden dolgozója köteles a rájuk bízott gyerekek tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérni, a rendet megtartani, valamint a baleset-megelőzési szabályokat a gyerekekkel betartatni.
- A gyerekek figyelmét fel kell hívni a baleseti veszélyforrásokra, a viselkedés szabályaira, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra.
- A gyerekek, dolgozók részére minden évben tűzriadó próbát tartunk, melynek időpontját az csoportnaplóba be kell jegyezni és jegyzőkönyvet kell készíteni.
- Az igazgató az egészséges és biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit munkavédelmi ellenőrzések / szemlék / keretében rendszeresen ellenőrzi. A munkavédelmi szemlék tanévenkénti időpontját, a szemlék rendjét és az ellenőrzésbe bevont dolgozókat a Munkavédelmi Szabályzat tartalmazza.

7.3.1. Az óvoda dolgozóinak feladata a gyermekbalesetek esetén

- A felnőttnek, a gyereket ért bármilyen baleset, sérülés vagy rosszullét esetén haladéktalanul meg kell tennie a következő intézkedéseket:

A sérült gyereket elsősegélyben kell részesítenie, ha szükséges orvost kell hívnia;

A balesetet, sérülést okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetni;

Minden gyerek balesetet, sérülést, rosszullétet azonnal jeleznie kell az igazgatónak és a szülőnek.

E feladatok ellátásában a gyermekbaleset színhelyén jelenlévő többi felnőttnek is részt kell venni.

A balesetet szenvedett gyereket elsősegélynyújtásban részesítő dolgozó a sérülttel csak annyit tehet, amihez biztosan ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor feltétlenül orvost kell hívnia, és a beavatkozással meg kell várnia az orvosi segítséget.

- Az óvodában történt mindenféle balesetet, sérülést az óvoda igazgatójának és munkavédelmi felelősének ki kell vizsgálnia. A vizsgálat során tisztázni kell a balesetet kiváltó okokat és azt, hogy hogyan lett volna elkerülhető a baleset. A vizsgálat eredményeképpen meg kell állapítani, hogy mit kell tenni a hasonló balesetek megelőzése érdekében és a szükséges intézkedéseket végre kell hajtani.
- A gyerekbalesetekkel kapcsolatos intézkedések:
  - A gyerekbalesetet az előírt nyomtatványon nyilván kell tartani.
  - A 3 napon túl gyógyuló sérülést okozó gyerekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni és a balesetekről az előírt nyomtatványon jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni a fenntartónak, egy példányt pedig át kell adni a gyerek szüleinek. A jegyzőkönyv egy példányát az óvoda őrzi meg.
  - A súlyos balesetet azonnal jelenteni kell az óvoda fenntartójának. A súlyos baleset kivizsgálásába legalább középfokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személyt kell bevonni.

7.3.2. A nevelő-oktató munka biztonságos feltételeinek megteremtése

Nevelési időben szervezett óvodán kívüli foglalkozásokkal kapcsolatos szabályok.

Szülők tájékoztatása: a csoportüzenő tábláján keresztül, mikor, hova, milyen közlekedési eszközzel és költségvonzata. A szülő aláírásával adja beleegyezését a részvételbe.

Intézményvezető tájékoztatása: előzetesen szóban, majd a helyi formanyomtatvány kitöltésével és a kísérők aláírásával hitelesített formában, a külső foglalkozás megkezdése előtt minimum egy nappal.

Az óvodán kívüli foglalkozás csak abban az esetben tekinthető engedélyezettnek, ha a nyomtatványt az igazgató ellenjegyezte.

A pedagógusok kötelessége annyi kísérő pedagógust, dajkát, vagy szülőt kell biztosítani, amennyi a program zavartalan lebonyolításához szükséges.

Gyermeklétszámnak megfelelően 10 gyermekenként minimum 1-1 fő. A gyermekekkel életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően, ismertetni kell az egészségük és testi épységük védelmére vonatkozó szabályokat, a foglalkozással együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és az elvárható magatartásformákat. Gondoskodni kell az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelésről.

7.4. Nevelési időn túli, óvodán kívüli foglalkozásokkal kapcsolatos szabályok

Kezdeményezése: a gyermekek, szülők, pedagógusok igényei, szükségletei szerint kezdeményezője lehet: szülői szervezet, szakmai munkaközösség, alkalmazotti közösség képviselője.

Részvétel: A nevelési időn túli foglalkozások hirdetmény formájában jelennek meg. A jelentkezés, a szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Jelentkezni írásban lehet, a szülő aláírásával.

Lehetséges formái:

- Hétvégi közös családi kirándulás, egyéb program pedagógus vezetésével
- Erdei, illetve nyári program pedagógus felügyelettel
- Egyéb közös tevékenység

Tájékoztatási kötelezettség az intézmény igazgatója felé: A programfelelős pedagógus köteles indulás előtt tájékoztatni az igazgatót a szervezett program:

- helyszínéről,
- időpontjáról, az utazás, szállás, étkezés körülményeiről,

- a résztvevők létszámáról, nevéről,
- a felügyelő pedagógusok nevéről, számáról,
- elérhetőségről (cím, telefon),
- indulás, érkezés időpontjáról, az útvonal megjelöléséről.

8. Rendkívüli helyzetek esetén szükséges teendők

8.1. Intézkedések rendkívüli esemény bekövetkezése esetén

Az óvoda igazgatója - a fenntartó egyetértésével - rendkívüli szünetet rendelhet el, ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt az óvoda működtetése nem biztosítható.

Rendkívüli esemény / tűz, természeti katasztrófa, bombariadó, stb. / esetén az épület kiürítését, a szükséges intézkedések megtételét a Tűzvédelmi-, illetve a Munkavédelmi szabályzatban rögzítettek szerint kell végezni. A hivatkozott dokumentumokban az alábbi feladatok kerültek meghatározásra:

- A rendkívüli esemény jelzésének módjai / telefonon, személyesen, stb. az eseménytől függően /
- A dolgozók, gyerekek riasztásának rendjét
- A dolgozóknak a rendkívüli esemény esetén szükséges tennivalóit / kiürítés, mentés, rendfenntartás, biztonsági szervek – rendőrség, tűzoltóság – értesítése, fogadásuk előkészítése, biztonsági berendezések kezelése/
- Az óvoda helyszínrajza
- Az építmények alaprajza / a menekülési útvonalakkal, a vízszerezési helyekkel, a helyiségeket és a veszélyességi övezeteket a tűzveszélyességi osztály feltüntetésével, közművezetékek központi elzáróival /.

Katasztrófhelyzet esetén – a fenti eljárások mellett – értesíteni kell a fenntartót is.

8.2. Bombariadó esetén szükséges teendők

A bomba elhelyezéséről tudomást szerző dolgozó azonnal értesíti az igazgató vagy a helyettesét.

Az igazgató vagy helyettes telefonon haladéktalanul értesíti a rendőrséget.

A tűzriadóhoz hasonló módon megtörténik a dolgozók irányításával az épület kiürítése, a gyerekek és a dolgozók biztonságos elhelyezése. Az épület elhagyása után létszámellenőrzést kell tartani.

8.3. Az intézmény panaszkezelésére irányuló teendők

Az óvoda szervezeti struktúrájába megtalálható táblázat alapján lehetőség nyílik a különböző problémák jelzésére, mely érkezhetsz szülőkötől, munkavállalóktól, külső partnerektől. Ezek orvoslása intézményünk feladatai, közé tartozik.

9. Ünnepek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok

Minden közösség, így az óvodai csoportok életének is jelentős eseményei időről, időre ismétlődő, sajátos keretek között zajló ünnepek. Ezek fontos alkalmak a gyermeknek és az óvoda életében. Perspektívát adnak, megerősítik a hagyományokat. A közös élmény erejével fokozzák a gyermekek közösséghez tartozását. Az ünnepnapok másságát külsőségek is erősítik. Minden jeles ünnepet egy hosszabb előkészület vezet be. A hagyományok ápolása közben történő együttjátzás, tervezgetés változatos tevékenységek örömtelivé, izgalmassá teszik a várakozás időszakát. A sokszínű tevékenységrendszer gazdagítja a gyermekek nyelvi kifejező eszközeit, fejlesztí értelmüket és gondolatvilágukat, illetve érzelmi életüket is befolyásolja. A jó érzelmi előkészítés fokozza az ünnepi együttlét hangulatát. Az ünnepek csak a szülők együttműködő támogatásával érhetik el a hatásukat, ez nem jelenthet terhet sem a szülő, sem a gyermek számára.

Hagyományos ünnepek

1. Hagományápoló ünnepeink: Mikulás, Karácsony, Húsvét, Anyák napja, Gyermeknap, Évzáró.

2. A mindennapi életből kiemelkedő élményt nyújtó ünnepeink: farsang, nőnap, születés- és névnap.
3. Társadalmi ünnepek: nemzeti ünnepek.

A környezeti nevelés jeles napjai

A Víz napja – március 22.

A gyerekek vegyék észre, hogy az embereknek, állatoknak, növényeknek az élethez vízre van szüksége. Vigyázzunk a víz tisztaságára, mert a fertőzött, szennyezett víz emberre, állatra, növényre egyaránt veszélyes. Bánjunk takarékosan a vízzel!

A Föld napja – április 22.

Ezen a napon gyermekeinkkel közösen az udvarunkon lévő növényeket ápoljuk, gondozzuk. Beszélgetünk a föld lakóiról, forgatjuk a földgömböt.

A madarak és fák napja – május

A tavasz elképzelhetetlen madárcsicsergés nélkül. Menjünk el kirándulni, csodálkozzunk rá a természet szépségeire, hallgassuk meg a madarak énekét.

Faültetés az óvoda udvarán. Látogatás a nyíregyházi Vadasparkba, vagy Vállaj Halastóhoz, sportpályára.

A környezetvédelmi világnap – június 05.

Vetessük észre a gyerekekkel, hogy mennyire fontos a víz, a levegő és környezetünk tisztasága és védelme.

Idősek világnapja - október 01.

Az idősek tiszteletére, szeretetére, megbecsülésére való nevelés.

Az állatok világnapja – október 04.

Madáretetők kihelyezése. A gyermekeknek sokszor elmondjuk és hangsúlyozzuk, hogy csak úgy szabad a madarakat etetni, ha az rendszerességgel történik. Diavetítés az óvodában: költöző, vonuló madarokról. Nyári élmények felidézése képek segítségével a látott, felismert madarokról: pl.: gólya, fecske Csoportszobában található állatok rendszeres, naponkénti gondozása.

Az ünnepek között sajátos szerepük a környezet- és természetvédelemhez kapcsolódóak. Sajátosak egyrészt azért, mert az élő és az élettelen természet egy- egy összetevőjének, csoportjának megismerését a hozzájuk fűződő érzelmi viszony alakítását, a károsító tényezőkre való rádobbantást, a cselekvésre való ösztönzést szolgálják, tehát eltérnek az előző korok jeles napjaitól. Másrészt azért sajátosak, mert a speciális tartalom az eddigiektől eltérő módszereket, ötleteket is életre hív.

Az ünnepekre való készülődés izgalmára, örömére, az összetartozás, a közös cselekvés élményeinek átélésére mindenkinek szüksége van. Szükséges, hogy ezeket a napokat tartalmasabbá, gazdagabbá tegyük. Ezeknek a megszervezéséhez Team- ek alakítása szükséges, hogy megfelelő tervek készülhessenek.

A természet szeretetének megismerésének, védelmének folyamatában fontos az óvodapedagógus mintaadó szerepe, amely segíti a gyermekeket a tárgyak, események megfigyelésében.

10. Egyéb rendelkezések

10.1. Dokumentumok kiadásának szabályai

Az intézményi dokumentumok (személyi anyagok, szabályzatok) kiadása csak az igazgató engedélyével történhet.

Az Irat – és Dokumentum Kezelő Rendszer használata, az elektronikus úton történő aláírás, az így előállított papíralapú nyomtatványok hitelesítésének rendje, a hitelesített és tárolt dokumentumok kezelési rendje a következő:

Az ily módon készített nyomtatványok minden oldalát az igazgatónak szignóznia kell, melyeket a törvényi előírásoknak megfelelően, meghatározott ideig kell tárolni az irattárban.

10.2. Telefonhasználat

Az intézményben lévő telefonok magáncélra csak térítés ellenében lehet használni.

Az ellenőrzés szűrőpróbaszerűen történik, részletes számla lekérésével.

Az ellenőrzésért felelős: az igazgató

10.3. A reklámtevékenység szabályai

Óvodánkban Ktv. 122.§ (12) bek. Előírásai a meghatározóak, melynek értelmében tilos a reklámtevékenység, kivéve, ha a reklám az óvodásnak szól, és az egészséges életmóddal, a környezetvédelemmel, fenntarthatósággal, illetve a kulturális tevékenységgel függ össze.

10.4. Az étkezési térítési díj befizetése, visszafizetése

A gyermekétkeztetés iránti kérelemhez a szülő nyilatkozatot tölt ki, melyet köteles az élelmezés-vezetőnek leadni.

Az étkezési térítési díjakat havonta, személyesen kell befizetni.

10.5. A helyiségek és berendezésük használati rendje

a) Az alkalmazottak az intézmény helyiségeit, létesítményeit nyitvatartási munkaidőben rendeltetésszerűen használhatják.

További szabályokat a Munkavédelmi Szabályzat és függeléke tartalmaz

Az intézményi helyiségek berendezési tárgyait, felszerelési eszközeit a helyiségileltár szerint kell megőrizni. Bútorok (székek, padok) másik helyiségbe való átvitele a terem felelősenek engedélyéhez kötött.

Az intézmény berendezését, gépét, saját használat céljából csak írásbeli engedéllyel lehet kivinni az épületből. A kölcsönkérő alkalmazottnak a tárgy átvételéről és az anyagi felelősségről elismervényt kell aláírni.

Az engedélyen fel kell tüntetni a kölcsönzési határidőt. Az engedélyt két példányban kell elkészíteni, melynek egyik példányát le kell adni és iktatni, másik példánya a kölcsönkérőnél marad.

10.6. Karbantartás és kártérítés

A csoportszobák és más helyiségek balesetmentes használhatóságáért és az azokban elhelyezett eszközök karbantartásáért a karbantartó felel. A meghibásodott eszközöket, berendezéseket a csoportvezetők kötelesek az igazgató tudomására hozni. A hibás eszközöket le kell adni a karbantartónak a hiba megjelölésével. Újbóli használatbavételről a karbantartó tájékoztat. Az intézményben, annak

felszereltségében és a berendezési tárgyaiban okozott kárt a károkozónak meg kell téríteni.

10.7. Különös közzétételi lista

Az intézmény a meghatározott adatokat közzéteszi különös közzétételi lista formájában.

A honlapunkon bárki számára, személyazonosításra alkalmatlan formában, korlátozástól mentesen, kinyomtatható és részleteiben is kimásolható módon, a betekintés, a letöltés, a nyomtatás, a kimásolás és a hálózati adatátvitel szempontjából is díjmentesen történő hozzáférést biztosítani kell.

A különös közzétételi listát szükség szerint, de legalább nevelési évenként, illetve tanévenként felül kell vizsgálni.

A különös közzétételi lista tartalmazza:

1. A pedagógusok iskolai végzettsége és szakképzettsége
2. A nevelő és oktató munkát segítők száma, feladatköre, iskolai végzettsége és szakképzettsége
3. Óvodai tanév helyi rendje
4. Óvodai csoportok száma, illetve az egyes csoportokban a gyerekek létszám

11. Egyéb juttatások

Munkaruha, védőruha-juttatás szabályai

A gyermekek között töltött napi teendők indokolttá teszik, hogy a velük foglalkozókat munkaruha illetve védőruha illesse meg. A munkavégzés körülményeinek azt kell alátámasztania, hogy a védőruha használata nélkül a munkavállaló ruházatának nagymértékű szennyeződése, gyors elhasználódása következhet be.

Ez alól kivétel, ha tartósan hőség van (30 C felett), addig, míg az az állapot tart.

Munkaruha, védőruha eszközei:

- pedagógus, dajka: lábvédő eszköz, védőruha

- konyhás: lábvédő eszköz, védőruha, kézvédő eszköz

A munkavédelmi cipőt és a ruházatot mindenki saját döntése alapján választhatja ki, azonban meg kell felelnie a munkavédelem céljának (pl. csúszásmentes, kényelmes cipő). A dolgozók munkaruha, védőruha juttatása évente, az éves költségvetés alapján történik. Kihordási idő 1 év.

A kiemelt munkavégzésért járó jutalomra vonatkozó szabályozás

A Púétv. 2023. évi LII. 82. §-ának (1-7), valamint a 101. §-a rendelkezik a pedagógusok többlettanításával kapcsolatos szabályairól.

82. § [Többlettanítás]

(1) A pedagógus a számára a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőn felül további tanórai és egyéb foglalkozást, szakszolgálati közvetlen foglalkozást munkáltatói utasítás vagy megállapodás alapján láthat el (a továbbiakban: többlettanítás).

(2) A többlettanítás oka lehet:

a) eseti helyettesítés, ha a betöltött munkakör feladatainak ellátása betegség, baleset vagy egyéb ok miatt váratlanul lehetetlenné vált,

b) tartós helyettesítés, ha a munkakör nincs betöltve, a pályázati vagy álláshirdetési eljárás idejére, vagy sikertelen pályázati vagy álláshirdetési eljárás esetén.

(3) Eseti helyettesítés egy nevelési, tanítási évben több alkalommal is elrendelhető, egybefüggő két hét eseti helyettesítést követően azonban az ugyanazon munkakört érintő helyettesítési feladatok csak tartós helyettesítéssel láthatók el. A foglalkoztatott egy tanévben, nevelési évben teljes munkaidő esetén legfeljebb hatvan órában, részmunkaidő esetén ennek időarányos részéig végezhet eseti helyettesítést.

(4) Ha a feladatellátás más munkaszervezési eszközökkel nem oldható meg, a pedagógus számára a munkáltató a munkakörére irányadó neveléssel-oktatással lekötött munkaidő mértékéig bármely okból, annak legfeljebb százötz százalékáig kizárólag eseti helyettesítésre egyoldalian rendelhet el többlettanítást.

(5) Az eseti helyettesítés óraszámát az egyes tanítási hetek között havi szinten átcsoportosítható.

(6) Ha a feladatellátás más munkaszervezési eszközökkel nem oldható meg, tartós helyettesítés keretében a pedagógus munkakörére meghatározott neveléssel-oktatással lekötött munkaidőn felül további tanórai és egyéb foglalkozás, szakszolgálati közvetlen

foglalkozás megtartására csak az érintett pedagógus és a munkáltató írásba foglalt, legfeljebb az adott nevelési év vagy a tanítási év végéig szóló megállapodása alapján kerülhet sor.

(7) Ha a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben vagy végrehajtási rendeletben meghatározott esetben azon felül tanórai és egyéb foglalkozások elrendelése érinti a munkáltató által beosztható munkaidő-részre vonatkozóan előzetesen közölt munkaidő-beosztást, a munkaidő-beosztás módosítását a munkáltatónak az elrendelt munkavégzés megkezdését megelőzően legalább negyvennyolc órával korábban kell közölnie a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állóval. Egyéb esetben a feladat azonnal is elrendelhető.

101. § [Többlettanítási óradíj]

A pedagógus számára tartós helyettesítésért a Kormány rendeletében meghatározott többlettanítási óradíj jár.

Jubileumi jutalomra jogosító idő megállapítás szerinti juttatást a 2023. évi LII.

törvény a pedagógusok új életpályájáról

105. §- a tartalmazza.

105. § [A köznevelési foglalkoztatotti jutalom] (1) Köznevelési foglalkoztatotti jutalom jár a huszonöt-, harminc- és negyvenévi szakmai gyakorlattal rendelkező köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állónak. (2) A köznevelési foglalkoztatotti jutalom: a) huszonöt év szakmai gyakorlat esetén kéthavi, b) harminc év szakmai gyakorlat esetén háromhavi, c) negyven év szakmai gyakorlat esetén öthavi, a kifizetés esedékességekor érvényes, pótlék és megbízási díj nélküli havi illetményének megfelelő összeg. (3) Ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya arra tekintettel szűnt meg, hogy a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló a felmentés közlésének, vagy legkésőbb a felmentési idő kezdetének napján nyugdíjasnak minősül, részére a megszűnés évében esedékessé váló köznevelési foglalkoztatotti jutalmat az utolsó munkában töltött napon ki kell fizetni. (4) * Ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya a) * áthelyezés, rendkívüli felmentés vagy elbocsátás esete kivételével megszűnik és legkésőbb a megszűnés időpontjában nyugdíjasnak minősül, vagy b) felmentésére nyugdíjjogosultság megszerzésének indokával kerül sor és legalább harmincöt évi szakmai gyakorlattal rendelkezik, a negyven évhez kötődő köznevelési foglalkoztatotti jutalmat részére a köznevelési foglalkoztatotti jogviszony megszűnésekor ki kell fizetni. (5) A (4) bekezdésben

szereplő rendelkezést a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló örököse tekintetében megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya halála miatt szűnt meg. (6) A szakmai gyakorlatot a Kormány rendeletében állapítja meg. A szakmai gyakorlati időbe bele kell számítani a) * az e törvény hatálya alá tartozó munkáltatónál munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, b) a Kjt. hatálya alá tartozó szervnél munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, c) a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) hatálya alá tartozó szervnél munkaviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, d) a Kttv., valamint 2010. július 6. és 2012. február 29. között a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Ktjv.) hatálya alá tartozó szervnél munkaviszonyban, közszolgálati, kormányzati szolgálati, kormánytisztviselői jogviszonyban, e) a bíróságnál és ügyészségnél szolgálati viszonyban, munkaviszonyban, f) a hivatásos nevelőszülői jogviszonyban és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban, g) a Ktv., a Ktjv., valamint a Kttv. hatálya alá tartozó szervnél ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, h) az állami vezetői szolgálati jogviszonyban, i) a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló törvény szerinti honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban, j) a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti hivatásos szolgálati jogviszonyban, valamint rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, munkaviszonyban, k) a Kit. hatálya alá tartozó munkáltatónál kormányzati szolgálati jogviszonyban, politikai szolgálati jogviszonyban, biztos jogviszonyban, ösztöndíjas jogviszonyban, illetve munkaviszonyban, l) * a honvédek jogállásáról szóló kormányrendelet szerinti hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszonyban, m) az állami tisztviselőkről szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltatónál állami szolgálati jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, illetve munkaviszonyban, n) * egészségügyi szolgálati jogviszonyban, o) * a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának jogállásáról szóló törvény szerinti nemzetbiztonsági szolgálati jogviszonyban, valamint nemzetbiztonsági alkalmazotti jogviszonyban töltött időt. (7) A szakmai gyakorlat munkavégzési kötelezettséggel nem járó szünetelésének időszaka – kormányrendeletben meghatározottak alapján – köznevelési foglalkoztatotti jutalomra jogosító időnek tekintendő. (8) A közalkalmazotti jogviszonyban töltött időként és szakmai gyakorlatként is figyelembe vehető időszak csak egyszer számítható be. (9) * Ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszony megállapításakor azonos időtartamra több jogviszony vehető figyelembe, közülük erre az időre csak egy jogviszony számítható be.

Jubileumi jutalomra jogosító idő megállapítás szerinti juttatást a Kttv. 150. § (3) bekezdése tartalmazza.

(3) A jubileumi jutalomra jogosító idő megállapításánál

a) * az e törvény, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.), a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Ktjv.), az állami tisztviselőkről szóló 2016. évi LII. törvény, a kormányzati igazgatásról szóló törvény és a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Küt.) hatálya alá tartozó munkáltatónál, foglalkoztató szervnél munkaviszonyban, közszolgálati, kormánytisztviselői, állami szolgálati és kormányzati szolgálati jogviszonyban, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltatónál adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban vagy munkaviszonyban,

b) a Kjt. hatálya alá tartozó szervnél munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban töltött időt,

c) * a hivatásos szolgálati jogviszony, tiszti és altiszti katonai szolgálati jogviszony időtartamát, továbbá

d) a bíróságnál és ügyészségnél szolgálati viszonyban, munkaviszonyban, valamint

e) * a hivatásos nevelőszülői jogviszonyban és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban,

f) * az e törvény, a Ktv., Ktjv. és a Kjt. hatálya alá tartozó szervnél ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, a kormányzati igazgatásról szóló törvény és a Küt. hatálya alá tartozó szervnél ösztöndíjas jogviszonyban,

g) * a 62/A. § szerinti jogviszony-létesítés esetén a két jogviszony közötti időtartamot, és

h) * az állami vezetői szolgálati jogviszonyban, politikai felsővezetőként politikai szolgálati jogviszonyban,

i) * a rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban,

j) * a költségvetési intézménynél egészségügyi szolgálati jogviszonyban, köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban töltött időt kell figyelembe venni.

12. Záró rendelkezések

12.1. Az SZMSZ hatálya

Az Nkt. 25. § (1) bekezdése alapján

„(1) A köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg. Az SZMSZ-t az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és az intézmény honlapján közzéteszi. Az SZMSZ-t a fenntartó hagyja jóvá.”

Az SZMSZ és a mellékleteként csatolt egyéb belső szabályzatok betartása kötelező érvényű az intézmény minden alkalmazottjára és a szerződéses jogviszonyban állókra is.

Felülvizsgálata a törvényi változásoknak megfelelően történik.

Ezen szabályzat a **fenntartó jóváhagyásával** lép hatályba és **határozatlan időre** szól, így a 227/2025. (VIII.13.) határozatszámom elfogadott SZMSZ hatályát veszti.

Mérk, 2026. 08. 31.

.....
Igazgató

Záradékok

Jelen Szervezeti és Működési Szabályzatot a Mérk Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Mált/..... Kt. határozatával jóváhagyta.

Dátum: Mérk, 2026. 08. 31.

.....

MELLÉKLETEK

- ADATKEZELÉSI SZABÁLYZAT

- ÜGYINTÉZÉSI, IRATKEZELÉSI SZABÁLYZAT

**- SZABÁLYZAT A MÉRKI SZIVÁRVÁNY ÓVODA ÉS MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÓVODÁN KÍVÜLI ÓVODAI NEVELÉS MEGSZERVEZÉSÉRE RENDKÍVÜLI
HELYZET IDEJÉN**

MÉRKI SZIVÁRVÁNY ÓVODA ÉS MŰVELŐDÉSI HÁZ

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Tartalmazza:

- MÉRKI SZIVÁRVÁNY ÓVODA ÉS MŰVELŐDÉSI HÁZ PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT

PEDAGÓGIAI ELVEINK

*„Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bizalommal élni.
Ha a gyerekek megdicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülve érezni magukat.
Ha a gyerekek méltóságban élnek,
Megtanulják az igazságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hinni.
Ha a gyerekek hitelesen élnek,
Megtanulják, mit jelent szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megkeresni a szeretetet a világon.”*

(Dorothy Law Holtz: Egy élet a kezében)

Választott mottóból következő pedagógiai elvek:

- Gyermkeinkkel való kapcsolatunkban alapvető minden gyermek elfogadása, a türelem, a tolerancia. Ezeket a tulajdonságokat gyermekeink személyiségében élethelyzetekben történő viselkedési modellek nyújtásával kívánjuk formálni.
- Bátorítjuk gyermekeinket tevékenységek kipróbálására, újításokra. Tevékenységükben benne rejlik a tévedés lehetősége, a hibákat azonban nem büntetéssel, hanem segítségnyújtással, folyamatos gyakorlással, sikerélményhez juttatással próbáljuk javítani. Ezáltal fejlődik gyermekeink kudarcűrő képessége, önmaguk és mások iránti bizalma.
- Gyermekeink megbecsülését, önbecsülését a gyermeki tevékenységek, alkotások dicséretével, a gyermekközösség általi elfogadásával kívánjuk elérni.
- Méltóságuk tiszteletben tartásán az alapvető emberi szabadság és a gyermeki jogok biztosítását értjük. Szem előtt tartjuk, hogy egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A jogokra és köteleességekre épülő óvodai szokásrendszer biztosítja a gyermek igazság-érzetének alakulását.
- A gyermekek biztonságérzetét derűs, szeretetteljes óvodai légkör kialakításával erősítjük. Ehhez olyan nevelői attitűd szükséges, mely vidámságot, melegséget, elfogadást, bizalmat sugároz.
- Egyéni tulajdonságaik fejlődése meghatározza szociális fejlődésüket, és megalapozza társadalmi lénnyé válásukat.
- Tehetséggondozással a gyermekek egyéni képességeinek fejlesztése, céltudatos képességfejlesztése feladatunk.
- Alapos gyermekismeret birtokában az egyes területeken kimagasló egyéniségek felismerése (zenei, irodalmi, képzőművészet, sport terén)
- Pályázatokra, versenyekre való felkészítésük, részvételük megszervezése (mesemondó - szavalóverseny, rajzverseny, sportvetélkedő).
- Programunkat a családi nevelés kiegészítésének tekintjük, arra építünk.

Óvodaképünk kialakításában, az Alapprogramban megfogalmazott irányelveket tartjuk szem előtt. Feladatunk a helyi programon keresztül az óvodába járó gyermek személyiségének kibontakoztatásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Helyi sajátosságnak tartjuk:

- Nyitottságunkat, mely betekintést enged mindennapi életünkbe, mind, pedig pedagógiai programunkba.
- Sajátos kapcsolatrendszerünket, mely egyrészt tartalmazza a gyermekek érdekében kialakított kapcsolatokat, másrészt a szakmai továbbfejlődés lehetőségeit.

HELYZETELEMZÉS:

(lásd: Pedagógiai Program)

CÉL – FELADAT RENDSZER

Óvodánk kiemelt feladatának tekinti az egészséges életmódra nevelést, környezetvédelmet, amely áthatja az egész óvodai munkánkat.

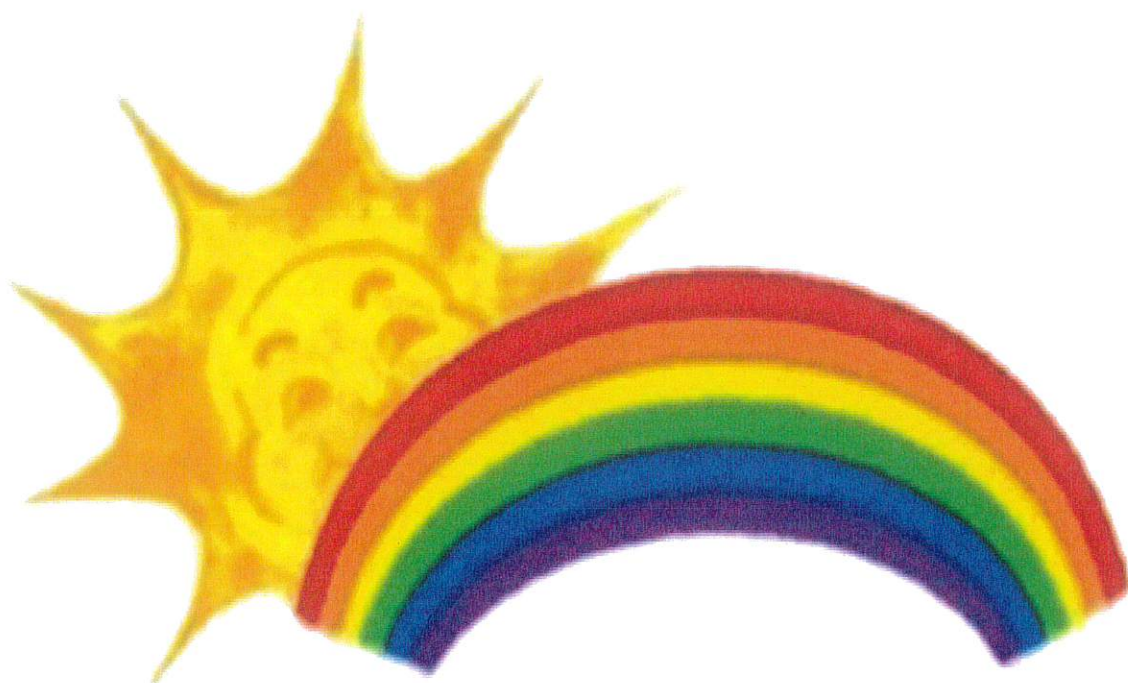
Az óvodában **komplex nevelés** folyik. Az óvodai programok **nevelési területekre** osztottak.

Cél: az aktivitás, kíváncsiság felkeltése és ébrentartása, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés fenntartása.

- Az óvodánk nyugodt, családi légköre ösztönöz bennünket, hogy továbbra is felvegyünk minden jelentkező gyermeket, az ideális csoport létszámok megtartásával.
- Legfontosabb célunknak tekintjük a Pedagógiai Programban megfogalmazott alapelveink és értékeink mentén az abban foglalt célok maradéktalan teljesítését.
- A szülőkkel való kapcsolattartás tartalmi elmélyítését szeretnénk elérni több nyílt szervezésű óvodai program tervezésével.
- Kiemelten fontos a testi-lelki biztonságot nyújtó, toleráns és empátikus óvodai légkör megtartása. A partneri elégedettség- és igényfelmérés eredményeinek ezen a területen meg kell közelíteniük a maximális értéket.
- Az óvodai játékban rejlő személyiségformáló lehetőségek minél teljesebb kiaknázására és az ehhez szükséges feltételek megteremtésére törekszünk. (óvodai játék eszközök gazdag, változatos tárházának folyamatos biztosítása)
- A gyermek vizuális nevelése során igyekszünk elérni a tanulási képességek fejlesztését, a tevékenységben gazdag óvodai élet által (foglalkoztatási naplók, tervek).
- A gyermek egészségének megóvása továbbra is kiemelt feladatunk, ennek érdekében folyamatosan bővítjük eszközeinket, biztosítjuk a feltételeket.

- Célunk, hogy továbbra is stabil nevelőtestület dolgozzon óvodánkban, lehetőség legyen a szakmai fejlődésre, előmenetelre, képes legyen mindenki a jövő kihívásainak megfelelni (humánerőforrás-fejlesztési terv, megvalósulása)
- Az iskolaérettség kritériumainak elérése érdekében a 3-5 évesek óvodai elhelyezését biztosítjuk, hogy megfelelő szinten teremtsük meg az egyenlő esélyeket az iskolakezdéshez, valamint megkönnyítsük az óvoda-iskolai átmenetet (iskolai visszajelzések regisztrálása, eredmények elemzése).
- A gyermeki személyiség szabad kibontakoztatása az egyéni ütemeltolódásokkal és szükségletekkel összhangban, a mozgásos, manuális, intellektuális, művészeti területeken kialakított sokszínű, változatos tevékenységi rendszerben valósuljon meg.
- A szabad játék elsődlegességének, önkéntességének maximális biztosítása.
- Játékos tanuláson keresztül az életkornak megfelelő sokoldalú képesség biztosítása.
- Esélyteremtő, felzárkóztató, tehetséggondozási feladataink alapján nagyobb tudatossággal és mérhetően nagyobb eredményességgel állítjuk munkánk középpontjába a hátrányos helyzetű, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyéni fejlesztését, differenciált felzárkóztatását, tudatos életmód, anyanyelvi kultúra kialakítását a helyi hagyományok figyelembevételével.

Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház

Pedagógiai Program 2026.

TARTALOMJEGYZÉK

1. A PROGRAM AJÁNLÁSA

KÜLDETÉS NYILATKOZAT

2. AZ ÓVODA NEVELŐ MUNKÁJÁNAK FELTÉTELRENDSZERE

2. 1. Preambulum

2. 2. Helyzetkép az óvodáról, tárgyi és személyi feltételek

3. PEDAGÓGIAI P R O G R A M

3. 1. Az óvoda nevelési célja, feladata

3. 1. 1. Alapvető céljaink

3. 1. 2. Általános nevelési feladataink

3. 1. 3. Alapelveink

3. 1. 4. Megvalósítás segítése

3. 1. 5. Az óvoda csoportszerkezete

3. 1. 6. Az óvodai élet megszervezésének elvei

4. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

5. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

5. 1. Egészséges életmód kialakítása

5. 2. Érzelmi és erkölcsi nevelés, értékorientált közösségi nevelés

5. 3. Az anyanyelvi - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

6. AZ INTÉZMÉNY INTEGRÁCIÓS ÉS INTEGRÁLT NEVELÉSSSEL KAPCSOLATOS FELADATAI

7. A PROGRAM TEVÉKENYSÉG FORMÁI, AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

7. 1. A játék

Játékfajták

1. Gyakorlójáték
2. Építő - konstruáló játékok
3. Szerepjáték
4. Barkácsolás
5. Szabály - játék

7. 2. Verselés, mesélés, dramatikus játékok

7. 3. Ének, zene, népi játék, tánc

1. Az éneklési készség fejlesztése, amely a gyermekek utánnzési vágyán alapszik
2. Ritmusérzék fejlesztése
3. Hallásfejlesztés

7. 4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

7. 5. Mindennapos mozgás

7. 6. A külső világ tevékeny megismerése, a környezettudatos magatartás, fenntarthatóság megalapozása

7. 7. Munka jellegű tevékenységek

7. 8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

8. AZ ÓVODA BELSŐ ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK

8. 1. Kapcsolat a családdal

8. 2. Kapcsolat az iskolával

8. 3. Kapcsolat a fenntartóval

8. 4. Könyvtárral való kapcsolat

8. 5. Kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálattal

8. 6. Egyéb kapcsolatok

9. AZ ÓVODÁBA, ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

10. SAJÁTOS FELADATOK, SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

10. 1. Gyermekek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

11. PEDAGÓGIAI FOLYAMATOK

- 11.1. Tervezés
- 11.2. Megvalósítás
- 11.3. Az ellenőrzés, értékelés
- 11.4. Korrekció

12. INTÉZMÉNYVEZETÉS

13. INFORMÁCIÓ ÁTADÁS AZ INTÉZMÉNYBEN

14. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

15. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB RENDELKEZÉSEK

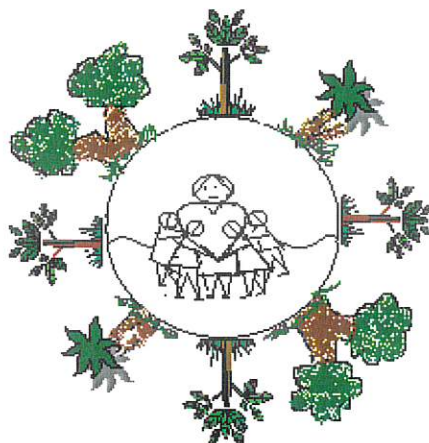
- 15. 1. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata
- 15. 2. A pedagógiai program érvényességi ideje
- 15. 3. A Pedagógiai program módosítása
- 15. 4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

ZÁRÓ GONDOLAT

16. ZÁRADÉKOK

Gyűjtemények jegyzéke

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

A **Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház** az óvodai nevelés során a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, főként arra, hogy a gyerekek a szűkebb és tágabb természeti környezetben megtalálják helyüket.

A falu egyetlen óvodája vagyunk, amely a falu központjában helyezkedik el, szomszédságban az iskolával.

Az épület külső és belső megjelenése impozáns, állaga jónak mondható.

Udvara tágas, a kellemes zöld övezetben - többnyire természetes anyagból készült, esztétikus, biztonságot nyújtó, mozgásfejlesztő és változatos tevékenységeket biztosító játékeszközöket találhatnak a gyerekek.

Célunk: a testileg-lelkileg egészséges, mozgást, természetet szerető, óvó, önmagát értékelni tudó, nyitott, érdeklődő, a világban, környezetében jól tájékozódó, környezettudatos, környezetére, a fenntarthatóságra odafigyelő gyermekek nevelése játékkal, egyéni ütemre épített differenciált személyiségfejlesztéssel, felzárkóztatással, esélyteremtéssel.

Érzelmi biztonságot, szeretetet adó derűs, nyugodt légkört biztosítunk a gyermekek számára a családdal szorosan együttműködve.

Nevelőink élménygazdag mindennapok megteremtésével, a másságot tiszteletben tartó toleráns magatartással, - figyelembe véve a személyi autonómiát-, elősegítik az esélyegyenlőség lehetőségét, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek identitástudatának, empátiás készségének fejlődését.

Kiemelten odafigyelve a nevelési koncepcióban meghatározott személyiségkomponensek fejlesztésére, aminek feltétlen indokoltságát a társadalomban végbemenő változások gyermekekre mért hatásrendszerének érzékelése is indukálja.

Szeretnénk továbbra is jó csapatmunka szellemében innovatív módon, azonos elveket vallva és gyakorolva a gyermekek képességfejlesztését olyan szintre juttatni, ami alapját képezi a zökkenőmentes iskolakezdésnek.

Közszolgáltatásként gyakorolt tevékenységünkkel biztosítani szeretnénk, hogy hosszú távon közvetlen és közvetett partnereink elismerését kiváltó módon működjünk.

KÜLDETÉSÜNK

Mi, akik a Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Házban kiépítettük a Comenius 2000 minőségbiztosítási rendszer I. sz. modelljét, garanciát vállalunk a teljes körű minőségbiztosítási gyakorlat magvalósítására.

Kijelentjük, hogy eddigi értékeinket, hagyományainkat megtartva a társadalmi és partneri elvárások és változások figyelembevételével folytatjuk és fejlesztjük munkánkat.

JÖVŐKÉPÜNK

Olyan intézményként kívánunk működni, ahol 3-4 évre minden gyermek esélyt kap személyiségének kibontakoztatására.

Nevelőtestületünk ezért magas szintű együttműködéssel, problémamegoldó készséggel folyamatosan figyel partnerei jogos igényeire, annak érdekében, hogy – közös erőfeszítéssel - megvalósuljanak pedagógiai programunk koncepciói.

„Milyen embert is akarunk formálni?

A válasz egyszerű: egészséges testű, akarat erős, jó ítéletű, értelmes, tette kész, szép célokért hevülő és áldozó embereket, akik meg tudják érteni és élni a szépet és nagyot minden téren, akik megértik a dolgok összefüggését, akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek, amely csak a közösségen, méltányosságon és jóakaraton épülhet.” (Szentgyörgyi Albert)

2. Az Óvoda nevelő munkájának feltételrendszere

2. 1. Preambulum

Az intézmény neve és székhelyének címe:

MÉRKI SZIVÁRVÁNY ÓVODA ÉS MŰVELŐDÉSI HÁZ

4352 Mérk Béke u. 17.

Tel: 30/1304840

Az intézmény típusa:

Óvodai Székhely Intézményegysége közoktatási feladatot ellátó szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézmény egység.

Az ellátott alaptevékenységek:

Az óvoda a 3 éves kortól az iskolába járáshoz szükséges fejlettség eléréséig, legfeljebb 7 éves korú gyerekek nevelése.

Az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatásának, esélyteremtésének biztosítása, tehetség kibontakoztatása a nevelés során.

Az alapító és fenntartó neve:

Mérk Nagyközség Önkormányzat

4352 Mérk, Hunyadi u. 45.

Tel/fax: 44/554-054

Az intézmény működési körzete:

Mérk Nagyközség közigazgatási terület.

Az alapító okirat száma: M.ált/49-3/2024

Az intézmény alapító okiratát elfogadó önkormányzati határozat száma:

Mérk Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének ...../2026.....határozata

2. 2. Helyzetkép az óvodáról, tárgyi és személyi feltételek

Községünk a román határtól 2 km-re helyezkedik el. Az utak egy része szilárd burkolatú, az utcák többségében betonjárda van. A rendszerváltás után sokat fejlődött községünk. 1993-ban telefonhálózat, 1995-ben vezetékes gáz létesült. Ebben az évben megvalósult a szennyvízhálózat kiépítése. Sajnos a rendszerváltás nemcsak jót hozott. Munkahelyek szűntek meg. Felszámolták a TSZ-t, aminek megszűnte miatt sok ember lett munkanélküli. Korábban nagyon sokan ingáztak a munkahely és lakóhely között. Régen munka lehetőséget nyújtó kesztyű- húszüzemet, terményszárítót, benzinkutat privatizáltak, így több embernek megszűnt a munkahelye. Községünkben az idősek számára elhelyezést nyújtó intézmény is található Öregek Szociális Otthona, ami az elmúlt években folyamatosan bővül és korszerűsödött. Ez az intézmény munkalehetőséget nyújt a falun és környező településen élők számára. Falunkban többségében a férfiak vannak munkanélküli ellátásban. A lakosság egy része segélyből, családi pótlékból, a gyermekvédelmi támogatásból él. A helyi önkormányzat anyagi lehetőségei szűkösek. Azonban az utóbbi évben megjelenő közmunkaprogram sok ember számára nyújt munkalehetőséget.

Az iskolai tanítás egy része korábban egyházi tulajdonban, lévő épületben folyt, ezt szüntette meg a központi iskolaépület bővítése. Végre tornaterem is épült és megfelelő méretű ebédlő. Az építkezésben állami támogatást kapott az önkormányzat, de így is nagy megterhelést jelent a kölcsön visszafizetése. (Telefon, gáz, iskolaépítés), így a közeljövőben nagyobb beruházásra nem lehet számítani. Ezért a középületek felújítására, korszerűsítésére nehéz feladat elé állítja az Önkormányzatot.

Óvodánk 4 csoportosnak készült, amit két részletben építettek fel 1975-be és 1977-ben. A magas gyermeklétszám miatt az óvónők és betegszobából fal kivétellel újabb csoportszobát alakítottak ki, ami a legkisebb csoport szobánk. A többi 4 megfelelő méretű.

Sajnos a két épületrész összekapcsolása nem sikerült a legjobban. A folyosó egy részében nincs természetes megvilágítás, 3 mosdóhelyiségünk van nincs tornatermünk.

Az elmúlt évben lehetőség volt az intézményben egy iroda és egy felnőtt öltözőhelyiség kialakítására. A csoportszobák többféle funkciót töltenek be, egyikszobát tornatermenként is használjuk. A vezetékes gáz bevezetésével az örökös fűtési problémák megoldódott, mivel a központi fűtésünket leválasztották az iskoláról. Az elmúlt két évben, sajnos a magas gázköltségek miatt szükséges volt, az intézményekben vegyes tüzelésű fűtés megvalósítása. 1997-ben a világításunk is korszerűsítve lett, ami már nagyon szükségszerű volt. A balesetveszélyes PVC-k cseréje is megtörtént ugyanakkor egy csoportszobában az

elkorhadt parkettát is kicserélték PVC-re. Pályázati finanszírozásból sikerült felújítani óvodánk tetőszerkezetét, ablakcserét, külső szigetelést, a csoportszobákban a padlóburkolat cseréje is megtörtént.

Rendelkezünk saját konyhával, ahol az iskolásoknak és a községben lakó idős, betegembereknek is főznek. Az engedélyezési főzési adat: 300 fő. Szakképzett dolgozók dolgoznak a konyhán.

Az óvodai férőhelyek száma: 75 fő

Az óvodában a nevelőmunka kulcs-szereplője az óvodapedagógus, az óvoda működését segítő nem pedagógus összehangolt munkája hozzájárul az eredményes nevelőmunkához.

Az óvónők mindnyájan főiskolát végeztek, létszámunk stabil, továbbképzéseken aktívan vesznek részt. Két óvodapedagógus OKJ-s továbbképzésben vett részt Hajdúböszörményben. A két éves időtartamú képzés elvégzésével **vezető óvodapedagógusi** képesítést kaptak. Három óvodapedagógus vett részt a Minőségbiztosítás az óvodai gyakorlatban című továbbképzésben. Ez alapján kezdhettünk hozzá óvodánkban a minőségfejlesztéshez, 2003-ban.

1999. szeptember 01-től a nevelőtestületünk által készített helyi nevelési program képezi az óvodai nevelőmunkánk alapját. Előtérbe került a gyermekek képesség fejlesztésében a tevékenykedtetés, az önkifejezés lehetőségeinek biztosítása, amelyet játékosan vonzó tartalommal kell megszervezni az életkori sajátosságok, szükségletek figyelembe vételével.

Ezek a feladatok önállóságot, önelemzést, önfejlesztést kíván meg tőlünk, ugyanakkor az óvónő-gyermek kapcsolatban a személyiségének varázsát csillogtató nyitott, rugalmas, kreatív képesség kell, hogy jellemezze az óvodapedagógus speciális pedagógiai képességeit.

Az óvodában dolgozók feladata lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a nemzeti etnikai kisebbséghez, és a migráns gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

A nevelési programok elkészítése volt az első lépés a minőségi munkavégzés kialakításának szempontjából. A minőség ugyanis az által vált helyi fogalom, érték, hogy minden érintett csoport megfogalmazhatta elvárásait, igényeit a programmal kapcsolatosan. A helyi értékek biztosítása is csak helyben lehetséges, ezért kell minden óvodának helyi minőségbiztosítási rendszert kidolgoznia.

A 2009-2010-es nevelési évtől a TÁMOP 3.1.4 pályázat keretében lehetőségünk nyílt a Kompetencia alapú kiegészítő programcsomag egy csoportban /Napsugár/ történő bevezetésére

A nevelőmunkát segítő dajkák szakképzettek. Az óvodapedagógusok 2 heti váltásban, a dajkák heti váltásban dolgoznak.

Az óvodapedagógusok tapasztalt, jó szakmai felkészültségűek, az IKT eszközöket rendszeresen használják a nevelő-oktató munkájukban ezáltal is elősegítve a gyerekek fejlesztését, ismereteinek bővítését.

Munkájukat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, és a Pedagógiai Program alapján végzik. Az óvoda vezetése rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, jelzi a hiányokat a fenntartó felé.

Az óvoda nyitva tartása reggel 7 00-tól du. 17. 00-ig tart, mindenhol alkalmazkodva a szülők igényekhez.

A nyitva tartás ideje alatt óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel.

Az óvoda épülete 377 m². Az óvoda udvara 2000 m². Nincs nyitott teraszunk, udvarunk füves és homokos. A csoportok együtt játszanak. Van árnyékos és napos részünk. Az udvaron több fából készült természetbarát, sokféle mozgás lehetőséget nyújtó játék készült.

A gyerekek által használt felszerelések, eszközök, játékok számukra könnyen hozzáférhetőek és biztonságosak.

Az óvoda rendelkezik a belső infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervvel, amely figyelembe veszi az intézmény képzési struktúráját, a nevelőmunka feltételeit és a pedagógiai céljait.

Fontos feladata a nyugodt munkavégzésre alkalmas, pozitív klíma és támogató kultúra megteremtése, a dolgozókkal való személyes kapcsolat kialakítása, problémákra való odafigyelés, eredményes konfliktuskezelés.

A megbeszélések, értekezletek vezetése hatékony, szakszerű kommunikáción alapul. Hatékony idő- és emberi erőforrás felhasználást valósít meg (egyenletes terhelés, túlterhelés elkerülése, stb.).

Hatáskörének megfelelően megtörténik az intézmény mint létesítmény, és a használt eszközök biztonságos működtetésének megszervezése (például udvar, kert, játszókert, sportlétesítmények eszközei, fejlesztő eszközök) alapul.

Az intézményben dolgozók ismerjék az önértékelés modelljeit, eszközeit, s használják fel az eredményeket. Önértékelésük reális és tudatos legyen. A hatékonyságot önreflexióval, a külső értékelésekkel, saját és mások tapasztalataival folyamatosan fejlesztik.

HUMÁN ERŐFORRÁS - SZEMÉLYI FELTÉTELEK:

Óvodapedagógusok:

száma:	4 fő
Iskolai végzettség/ főiskola	4 fő
Vezető óvodapedagógus, szakvizsga	1 fő
Közükatatásvezető, szakvizsga	1 fő
Alapfokú német nyelvvizsga	2 fő
ECDL vizsga	1 fő

Dajkák, pedagógiai asszisztens:

száma	2 fő
végzettség, szakképzettség:	
szakmunkás, dajka OKJ	1 fő
dajka OKJ	1 fő

A humán erőforrás felmérése rendszeres óvodánkban, a bekövetkező hiányt időben jelezzük a fenntartónak. Az igazgató a humán erőforrás kezelési ismeretek alapján emberi erőforrás stratégiát alakít ki, az esetleges változások alkalmával (átszervezés) személyesen vesz részt a változások alakításában, irányításában.

A pedagógiai munka megszervezésében, a feladatok elosztásában a szakértelem és az egyenletes terhelés kiemelt hangsúlyt kap.

A pedagógusok végzettsége, képzettsége megfelel a nevelő, oktató munka feltételeinek, az intézmény deklarált céljainak. Az eredményességhez az alkalmazotti közösség nagy többségének hozzájárulása elengedhetetlen.

A vezetők felkészültek a pedagógiai munka irányításának, ellenőrzésének feladataira (óvodavezető szakvizsga).

5 évente elkészítjük a továbbképzési programunkat, és minden évben elkészítjük a beiskolázási tervünket, amelynek tervezése során figyelembe vesszük az óvodai szükségleteket, az egyéni életpályát, és mérlegeljük a lehetőségeket.

3. PEDAGÓGIAI PROGRAM

3. 1. Az óvoda nevelési célja, feladata

3. 1. 1. Alapvető céljaink

- Érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése.
- A játékon keresztüli tanulás, önkifejezés széles lehetőségének biztosítása.
- A fejlődéséhez szükséges sokféle, változatos tevékenység biztosítása a gyermekek igényének, érdeklődésének megfelelően.
- Folytatni és kiegészíteni a család által kialakított nevelést.
- A gyermekeken keresztül megnyerni a szülőt, az együttnevelésre erősíteni felelősségérzetüket.
- Olyan élményeket adni, amelyek kiegyensúlyozott szociális tulajdonságokat és magatartásformákat alakítanak ki a gyermekekben.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztésének biztosítása
- A kompetencia alapú óvodai kiegészítő program alkalmazása az ideális egyensúly kialakítására a nevelési tartalmakban.
- Az intézmény pedagógiai programjának egyik prioritása a nevelés eredményessége, melynek alakulása megfelelően az elvártaknak.

3. 1. 2. Általános nevelési feladataink

- A testi-lelki szükségletek kielégítése.
- Arra neveljük a gyermekeket, hogy válják igényükké az egészséges életmód, szeressenek tisztálkodni, igényeljük környezetük tisztaságát.
- A kisebbek segítésére és a hátrányos helyzetűek elfogadására nevelünk.
- Rendszeresen kezdeményezett mozgásos játékokkal segítjük testi fejlődésüket, fizikai állóképességüket, és hozzászoktatjuk őket ahhoz, hogy igényüké válják az aktív cselekvő élet.
- Az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért fontosnak tartjuk, hogy a gyermeki tevékenység a teljes nevelési időben érvényesüljön.

- Az óvoda minden dolgozója és a gyermekek szeretettel fogadják az újonnan érkezőket.
- Szeretetteljes légkör biztosításával arra nevelünk, hogy ők is szeretettel forduljanak társaikhoz.
- A felnőttek és a gyermekek iránti tiszteletre, megbecsülésre nevelés.
- Az életkori sajátosságok figyelembe vételével a részképességek intenzívebb fejlesztése.
- Anyanyelvi fejlesztés és értelmi nevelés megvalósítása
- Érzelmi nevelés a szocializáció biztosítása.
- Egyéni képességek, készségek fejlesztése az iskolaérettségi fok eléréséhez
- A gyermeki személyiség szabad kibontakoztatása az egyéni ütemeltolódásokkal és szükségletekkel összhangban, a mozgásos, manuális, intellektuális, művészeti területeken kialakított sokszínű, változatos tevékenységi rendszerben valósuljon meg.
- A szabad játék elsődlegességének, önkéntességének maximális biztosítása.
- Játékos tanuláson keresztül az életkornak megfelelő sokoldalú képesség biztosítása, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése.

3. 1. 3. Alapelveink

Alapdokumentumunk az Óvodai Nevelés alapprogramja.

- Játék, játékoság.
- Máság tolerálása (figyelembe vesszük a személyi autonómiát).
- Együttműködésre, kölcsönös odafigyelésre nevelünk.
- Szeretetben, szeretettel neveljük a gyermekeket.
- Differenciált nevelés, képességek, készségek kibontakoztatása
- Elvünk az, hogy a gyermekek bátran vállalják önmagukat, értékeikkel és gyengeségeikkel együtt.
- Megbecsülés, bizalom övezi a gyermeki személyiséget
- Gyermeki személyiség jogok teljes kibontakoztatása az egyenlő hozzáférés biztosítása az óvodai nevelés során
- A gyermeket gondoskodás és különleges védelem illeti meg
- Az óvodai nevelésben megjelenhetnek az innovatív pedagógiai törekvések a mindennapokban

- Az óvodai nevelésünk célja az, hogy elősegítsük a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

A mindennapi munkánk során *„gondoskodunk az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről”*.

Az óvoda nevelőtestülete elkészíti saját pedagógiai programját, mely megfelel az alapprogramban foglaltaknak és nyomon követi az abban foglaltak megvalósulását.

Az óvoda a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Az óvoda pedagógiai tevékenység rendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezet tudatos magatartásának alakulását.

3.1.4. Megvalósítás segítése

A céljaink eléréséhez, feladataink megvalósításához elengedhetetlen a különböző szakmai munkacsoportok (*szakmai munkaközösség, team csoportok*) működése, melyek munkaterv/ feladatterv szerint, és egymást segítve végzik munkájukat. A munkatervet az intézményi célok figyelembevételével készítik el. A munkacsoport közötti együttműködésre tervezett és szervezett formában kerül sor (pl értekezlet, ötletbörze, tapasztalatcsere, stb)”

A munkacsoport vezetőjének hatás és jogköre tisztázott.

3. 1. 5. Az óvoda csoportszerkezete

A csoportok szervezése a beiratkozó gyerekek fejlettségének megfelelően történik, és ehhez igazítva szervezzük meg a homogén és a heterogén csoportokat.

3. 1. 6. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Óvodánkban a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a nevelés egész időtartamában a gyermek számára.

Az óvodai nevelés eredményességéhez fontos feltétel az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő alkalmazottak összehangolt munkája.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

Szükség esetén lehetőséget kell teremteni ahhoz, hogy a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei is részt vegyenek az óvodai nevelésben, és kölcsönösen megismerhessük egymás kultúráját, anyanyelvét.

A lehetőségekhez mérten igyekszünk megteremteni a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételeket, melyek biztosítják a gyermekek mozgás – és játékigényük kielégítését, biztonságukat, kényelmüket, fejlődésüket. A gyermekek által használt játékokat, eszközöket számukra is hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyezzük el.

A gyerekeket reggel 7 órától óvónő fogadja. 7. 30-ig osztatlanul vannak a csoportban 7. 30-tól délután 5 óráig saját csoportjában van minden gyermek.

Az egész napos tevékenység (játék, étkezés, pihenés) ugyanazon helyiségben zajlik.

A szabadban való tartózkodás az időjárás függvénye. A lehetőségeket igyekszünk maximálisan kihasználni. Rugalmas napirendünk biztosítja a gyermeki tevékenységekben szükséges időkeretet, amit a csoportban dolgozó óvónők alakítanak ki a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével. Alapelvünk, hogy a napirendben legtöbb időt a gyermekek fő tevékenysége a játék kapja, és fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása

A napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez, valamint a különböző tevékenységekhez a gyermek egyéni szükségleteihez, tekintettel a helyi szokásokra, igényekre.

Az óvodában komplex nevelés folyik. Az óvodai programok nevelési területekre osztottak. A gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékmény biztosításával.

Cél: az aktivitás, kíváncsiság felkeltése és ébrentartása, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés fenntart.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek, képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumok vezetése szerint.

Rendkívüli helyzet – veszélyhelyzet:

Az óvodán kívüli óvodai nevelés megszervezéséhez a bevezetésre kerülő távmunka célja: a munkatársakkal, családokkal és a gyermekekkel történő folyamatos kapcsolattartás, ez által a szervezeti és az óvodai csoportok kohéziójának megőrzése, a szülői ház támogatása gyermekeik nevelése és fejlesztése során.

A távmunkában történő nevelőmunka pedagógiai alapelveinek meghatározásánál az Óvodai nevelés országos alapprogramjában is megfogalmazottakból kell kiindulnunk:

- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Munkaforma: nevelőközösség a már kialakult kommunikációs rendszerén keresztül hivatott elvégezni. (telefon, e-mail, facebook)

Javaslat a gyermekek napirendjének elkészítéséhez:

Időtartam: _____ Tevékenység:

7. 00 - 12. 00 Gyülekezés, játék, mozgás, kezdeményezés, kötelező foglalkozás (testnevelés), mindennapos mozgás,
Előkészületek a közös étkezéshez, a tízóraihoz: gondozási teendők, önkiszolgálás, naposi munka.

Tízórai (Közös)

12.00 - 13.00 Előkészület a közös étkezéshez, az ebédhez: gondozási teendők, önkiszolgálás, naposi munka.

Ebéd (Közös)

13. 00 - 17. 00 Teremrendezés, mindennapos mozgás, előkészület a csendes pihenéshez, a közös étkezéshez, az uzsonnához: gondozási teendők, önkiszolgálás, naposi munka.

Uzsonna (Közös)

Játék, mozgás, kezdeményezések, szabadon választott tevékenység, levegőzés, hazamenetel.

Javaslat a hetirend kialakításához:

A foglalkozások rendszere

Kötött foglalkozás: Testi nevelés

Kötetlen foglalkozás:

- ♣ Vizuális nevelés
- ♣ Manuális tevékenységek (rajz, festés, gyurmázás, kézimunka)
- ♣ Irodalmi nevelés (mese, vers, dramatizálás, dráma játékok)
- ♣ Zenei nevelés (ének, zene, énekes játék)
- ♣ Testi nevelés (mozgás, mozgásos játékok)
- ♣ Ismerkedés környezetünk térbeli, mennyiségbeli viszonyaival, formai elemeivel.

Javaslat a nyári napirend kialakításához

Június 1.-től - augusztus 31.-ig

<u>Időtartam</u>	<u>Tevékenység</u>
7. 00 - 12. 00	Játék, szabadon választott tevékenységek, kezdeményezési levegőzés, séta. Mindennapos testnevelés. Tízórai <i>(közös étkezés)</i> .
12. 00 - 13. 00	Előkészületek az ebédhez, gondozási teendők, naposi munka. Önkiszolgálás. Ebéd <i>(közös étkezés)</i> .
13. 00 - 17. 00	Előkészülete a lefekvéshez, gondozás, mese, pihenés, alvás. Gondozási teendők, uzsonna <i>(közös étkezés)</i> . Játék, mozgás, levegőzés.

4. Gyermekkép, óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

„A pedagógus célja, hogy az általa nevelt és oktatott gyermek lelki és szellemi fejlődését lehetővé tegye, továbbá, hogy nevelő-oktató munkája során hozzásegítse a gyermeket, tanulót, hogy a magyar nemzet elkötelezett, értékes tagjává válhasson. Mindezek megvalósítása érdekében a pedagógus nevelő-oktató munkája során arra törekszik, hogy feladatainak ellátását az általános etikai normákkal összhangban, a gyermek, tanuló jogainak, érdekeinek érvényesítése érdekében végezze.” (2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról)

- Gyermkeinkkel való kapcsolatunkban alapvető minden gyermek elfogadása, a türelem, a tolerancia. Ezeket a tulajdonságokat gyermekeink személyiségében élethelyzetekben történő viselkedési modellek nyújtásával kívánjuk formálni.
- Bátorítjuk gyermekeinket tevékenységek kipróbálására, újításokra. Tevékenységükben benne rejlik a tévedés lehetősége, a hibákat azonban nem büntetéssel, hanem segítségnyújtással, folyamatos gyakorlással, sikerélményhez juttatással próbáljuk javítani. Ezáltal fejlődik gyermekeink kudarcűrő képessége, önmaguk és mások iránti bizalma.
- Gyermekeink megbecsülését, önbecsülését a gyermeki tevékenységek, alkotások dicséretével, a gyermekközösség általi elfogadásával kívánjuk elérni.

Méltóságuk tiszteletben tartásán az alapvető emberi szabadság és a gyermeki jogok biztosítását értjük. Szem előtt tartjuk, hogy egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is. A jogokra és kötelességekre épülő óvodai szokásrendszer biztosítja a gyermek igazság-érzetének alakulását. Biztosítjuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s megfelelő hátrányai csökkenjenek.

A gyermekek biztonságérzetét derűs, szeretetteljes óvodai légkör kialakításával erősítjük. Ehhez olyan nevelői attitűd szükséges, mely vidámságot, melegséget, elfogadást, bizalmat sugároz. Fontos, hogy a befogadó, előítélet mentes attitűd természetessé váljon az óvodapedagógusok, a nevelő munkát segítő dajkák, szülők, gyerekek számára. Ennek része a multikulturális és interkulturális szemléletmód és nevelési gyakorlat kialakítása, környezettudatos magatartás, fenntarthatóság és értékorientált nevelés.

A gyermek egyéni tulajdonságainak fejlődése meghatározza szociális fejlődésüket, és megalapozza társadalmi lénné válásukat. Minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy önmagához képest fejlődjön, és meglévő hátrányai csökkenjenek.

Programunkat a családi nevelés kiegészítésének tekintjük, arra építünk. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, óvodánk kiegészíti azt, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltünk be.

Óvodaképünk kialakításában, az Alapprogramban megfogalmazott irányelveket tartjuk szem előtt. Feladatunk a pedagógiai programon keresztül az óvodába járó gyermek személyiségének kibontakoztatásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása. Az Alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötések csak a gyermek érdekének védelmében tartalmaz.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör jellemzi, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, a harmonikus fejlődése érdekében.

A gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmak közvetítése a feladatunk. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában miközben az teljesíti a funkciókat (óvó védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő,) a gyermekekben meg teremtnének a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a kimenő gyermekek aktuális fejlettségi szintjét, fejlődési jellemzőit, fejlesztési feladatait, tartalmazó dokumentumot kérésre a szülőnek átadjuk.

Biztosítjuk az önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a hagyományok átörökítését.

5. Az óvodai nevelés feladatai

5. 1. Egészséges életmód kialakítása

Óvodánk egészségvédő programja, az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Egészségnevelési alapelveink:

- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- a gyermekek gondozása testi szükségleteinek figyelembevételével;
- az egészséges életmódra és életvitelre nevelés;
- az önmaguk és környezetük esztétikumára iránti igény alakítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások
- (környezettudatos magatartás, fenntarthatóság, újrahasznosítás) alakítása;
- egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása, egészségmegőrzés, betegségmegelőzés;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a mozgásigény figyelembevételével folyamatos testedzés, testi nevelés, prevenció;
- tartózkodás és tevékenykedés a szabadban;
- az étkezési kultúra alakítása, erősítése, korszerű táplálkozás: a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettségi-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöltségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése
- pihenés feltételeinek megteremtése;
- higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása;
- megfelelő szakemberek bevonásával speciális gondozó, prevenció
- és korrekciós testi-lelki nevelési feladatok ellátása
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához

Szem előtt tartjuk, hogy az egészség szomatikus, pszichés és szociális elégedettséget, harmóniát jelent. Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés témája megjelenik a

tervezésben és az óvodai tevékenységekben valamint nyomon követhető a gyermeki dokumentumokban.

Cél:

- megteremteni a gyermekek testi, lelki, szociális harmóniáját.
- A megfelelő életvitel az egészséges életmód iránti igény megalapozása, megerősítése.

Feladat:

- az egészséges környezet biztosítása
- Helyes életritmus, a megfelelő napirend kialakítása
- Érzelmi biztonságot nyújtó, bensőséges, vidám légkör megteremtése.
- Betegségek megelőzése.
- Az egészségvédelme, edzése, óvása, megőrzése
- A helyes tisztálkodási és táplálkozási szokások kialakítása

A megvalósítás tartalma

A szokásrendszer az alapja annak, hogy a mindennapok során a megfelelő és elegendő tevékenységformát ne csak felkínálni, hanem **működtetni** is tudja az óvodapedagógus, valamint az is, hogy mindez nyugodt légkörben történjék.

Az egészséges személyiségfejlődés egyik legfontosabb feltétele, az óvónő és a gyermek közötti jó kapcsolat, ezt segíti a mindennapi életünkre jellemző pedagógiai tapintat, az empátia a testközelség, az érzelmi biztonságot nyújtó bensőséges, vidám légkör megteremtése. Az egészséges életmódra nevelés folyamán egészséges, edzett, a betegségeknek ellenálló testileg, szellemileg fejlett, önmagával a gyermek és a felnőtt emberekkel harmóniában élő gyerekeket szeretnénk nevelni, együttműködve a családdal, ahol a gyermekeket az első szocializáló hatások érik, aminek domináns szerepe van a személyiség fejlődésben.

Az egészséges, életvidám gyermek neveléséhez elengedhetetlen fontosságú az őket körülvevők erkölcsi beállítottsága, a pozitív atmoszféra megteremtése, ami egyértelműen sugallja, hogy bízzunk az egyes gyermekekben. A felnőttől közvetített képből ismerik meg önmagukat, cselekvéseiknek helyes vagy helytelen voltát. Fontos a helyes napi életritmus kialakítása.

A gyermekek az oldott légkörben szívesen végzik a ritmikusan visszatérő, változatos tevékenységeket. A test gondozása, az önkiszolgáló munkák végzése, az étkezés a pihenés, mozgás, rendszeresen visszatérő tevékenység, melynek gyakorlása során egyre önállóbbá válnak a gyerekek. A gyermekeket e fokozatosság elvének betartásával ösztönözzük az önálló feladatvégzésre. A beszoktatás ideje alatt megismertetjük a gyermekeket az őket körülvevő helyiségekkel, az étkezés, tisztálkodás, öltözködés helyével, a cselekvés során használt eszközök funkcióival.

Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, és építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

A gondozási feladatok elvégzése során figyelembe vesszük a feladatok ritmusát, a gyerek fejlettségi szintjét, az ismeretek mélységét. Fontos, hogy minden gyerek megismerje a kulturális étkezés szokásait, szabályait, és erre jó lehetőséget biztosítanak a közös étkezések.

Az étkezési szokások kialakítása során az egyéni tempó tiszteltben tartására, a kapkodásmentes, türelmes hangulat megteremtésére törekszünk. A gyermekeknek különböző étkezési szokásaik vannak, ezt megismerve, a felnőttek toleranciával fogadják a kezdeti étvágytalanságot az egyes ételektől való tartózkodást. A **kényszerítést kerülve**, a megízlelésre való ösztönzést alkalmazzuk. A **testápolás** a gyermek egészségének védelmét, a tisztasági igényük kialakítását szolgálja.

A testi szükségletek kielégítésében is nagy eltérés mutatkozik, ami a fejlődés, az ismeret, és az igény szint másságából ered.

A gondozási szokások összehangolása az óvoda és család között a sikerhez vezető út. A gyermekek fokozatosan jutnak el a személyes gondozottság igényéhez, ezért az egyénre szabott differenciált segítségnyújtást kell alkalmazni, lehetőséget adva arra, hogy a gyermekek fokozatosan önállóan végezhesék ezeket a teendőket. A megfelelő réteges öltözködés a fokozatosan kialakított hő érzékelés megteremti annak feltétele, hogy a gyermekek védve legyenek a különböző hőmérséklet változásaitól. A segítséggel, majd önállóan végzett öltözködés során lehetőség nyílik a cselekvést kísérő beszélgetésre, melyek hozzájárulnak a munkafolyamatok finomításához, gazdagodik szókincsük, beszédkésztségük.

A mozgás fejlődésének elősegítése, a pihenés megfelelő biztosítása

Mozgásfejlesztés célja az egészséges testi és lelki fejlődés, a rendszeres mozgás iránti igény felkeltése, kielégítése. Az egészséges életvitelhez hozzátartozik a mindennapi szabad mozgás, a szabad mozgás biztosítása mellett szervezett formában mozgásos játékokat szervezünk. Az aktív mozgás, versenyjátékok során a gyermekek megtanulnak egymáshoz alkalmazkodni,

egymást tiszteletben tartani - ez elvezet az egészséges küzdő szellem és az összetartozás érzésének pozitív alakulásához.

A közösen tett séták is hozzájárulnak a gyermekek mozgásszükségletének kielégítéséhez. A megtett út hossza, ideje, igazodik a gyermekek fizikai állapotához, életkorához. A séták élményt nyújtó, ismeretet gazdagító céllal történnek, ami oldottságával, a szabadmegfigyelés örömeivel, jó hangulatú beszélgetésre ösztönöz. A pihenés érdekében a zavaró ingerek megszüntetésével a nyugodt légkör, a megfelelő hőmérséklet, a tiszta levegő biztosítására kell törekedni.

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése

Az egészség megőrzéséhez a helyes életritmus, mozgásöröm kialakításán túl a rendszeres edzés, a higiénia biztosítása, igényné történő alakítása, a kalóriadús táplálkozás egyaránt elengedhetetlen. Az évszak adta lehetőségeket kihasználva arra kell törekednünk, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabadban, változatos tevékenységeket biztosítva, mely növeli a gyermekek ellenálló képességét. A gyermekek testi épségének védelme, a baleset-megelőzés, folyamatos ellenőrzést igényel, hogy a hiba forrása megelőző időben és módon legyen megszüntetve. A fertőzés veszélyeit gyakori szellőztetéssel helyes zsebkendő használatával, a WC és bőrápolás megfelelő szinten történő elsajátításával, rendszeres fertőtlenítéssel, réteges öltözködéssel, személyre szóló tisztálkodási eszközök használatával, azok rendszeres cseréjével oldjuk meg. Az óvodában egyre szembetűnőbb a hanyag testtartás, a lúdtalp. A prevenciós fejlesztő tornák, az egyéni temperamentumból fakadó mozgásigény kielégítés segít a deformitások megelőzésében. A látható hibákon kívül fellelhetők az óvodai közösségben a rejtett szervi hibák, aminek kiszűrése a orvos feladata. A gyermekeket körülvevő környezet harmóniája, esztétikuma, higiénája hozzájárul az egészséges személyiség kialakulásához.

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, megvalósul a környezettudatos nevelés keretében.

Az óvodán kívüli tevékenységek (megfigyelések, stb) alakmával a gyermekek a gyakorlatban tevékenységhez kötötten alkalmazzák a téma elemeit, amelyek megjelennek a tervezésben és a tevékenységekben, nyomon követhető a gyermeki dokumentumokban.

Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata, fenntarthatóság szerepel a munkatervben és a beszámolókból követhető.

5. 2. Érzelmi és erkölcsi nevelés, értékorientált közösségi nevelés

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légkörre ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Cél:

- családdal való hatékony együttműködés;
- a felnőttekkel és a társakkal való szocializáció kialakulása;
- a főbb magatartási, viselkedési formák kialakítása;
- az emberek egymáshoz való pozitív viszonyának alakítása;
- Új feladatokra felkészült nyitott szívesen kommunikáló, környezetében jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező gyermek nevelése,
- Pozitív érzelmi viszonyulásra törekvése, tiszteletben tartva a gyermekek egyéniségét.
- Pozitív attitűd, érzelmi töltés kialakítása

Feladat:

- Boldog alaphangulat kifejlődésének elősegítése.
- Élmény befogadás képességének fejlesztése.
- Mások iránti szeretet, megbecsülés érzésének fejlesztése.
- Szeretet, kötődés képességének fejlesztése.
- Ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése.
- A szocializáció fejlődését elősegítő magatartásformák erkölcsi normák kialakítása.
- A gyermek önkifejezésének segítése, éntudatának kialakítása
- A különbözőségek elfogadtatására, tiszteletére nevelés
- Az önkifejező, önérvényesítő gyermeki törekvések segítése
- a szokás- és normarendszer megalapozása
- A pedagógusok, pedagógiai munkát segítőik és a gyermekek közötti információ csere és együttműködés elősegítése

A megvalósítás tartalma

Környezetünket úgy alakítottuk ki, hogy a gyermekek első benyomásai kellemesek legyenek. Az óvónő és a gyermekek szeretettel fogadják az újonnan érkezőt. A családias légkör végigkíséri az egész óvodai életet, érzelmi biztonságot nyújtva. Ehhez elengedhetetlen, hogy a gyermekek közötti, a gyermekek és pedagógusok közötti, valamint a gyermekek és a

pedagógiai munkát segítők között is harmonikus, jó kapcsolat alakuljon ki. Így megvalósul a megfelelő érzelmi kötődés társaikhoz és a felnőttekhez egyaránt. Ez biztosítja a pozitív légkört a játékhöz, a cselekvéshez, a kapcsolatteremtéshez, az értékorientált közösségi neveléshez.

Az óvoda valamennyi dolgozója legyen határozott, következetes, barátságos, szeretetteljes, őszinte, minden gyermek számára elfogadható és toleráns, tehát **mintaértékű**, modell a gyerekek számára. Az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazotti kapcsolatot pozitív attitűd jellemezze.

Meghatározó a gyermek személyiségének alakulásában, hogy milyen nevelési hatások érik otthon. A jól rögzített, pozitív szokások és viselkedési formák megkönnyítik a közösségben való együttműködést. Ezért nagyon fontos a **családokkal való együttműködés**, a családok segítése, erősítése. Az óvodapedagógusok napi kapcsolatban állnak a szülőkkel, ezáltal biztosított a **folyamatos párbeszéd**, a szoros együttműködés, az együttnevelés érdekében.

Érzelmi életüket gazdagítjuk a hagyományaink ápolásával: a kisebbek megajándékozása. Téli alkalmával, a karácsonyi ünnepségünk műsorával, a gyermekek által készített apró tárgyakkal megajándékozunk a Szociális Otthon idős, beteg lakóit.

Segítjük a gyermekeket abban, hogy megtanulják elfogadni eltérő képességű, tulajdonságú és különböző területen sérült társaikat. Sok sétával, kirándulással biztosítjuk, hogy a gyermekeknek legyen módjuk rácsodálkozni az őket körülvevő világra, észrevenni benne a jót, a szépet. Igyekszünk erősíteni a belső pozitív erkölcsi- és akarat tulajdonságaikat: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, önállóság, önfegyelem. Kitartás, feladattudat, szabálytudat. Minden gyermeknek éreznie kell, hogy ő a csoport tagja, szükség van rá. Figyelnünk kell, hogy egyetlen egy gyermek sem tűnjön el észrevétlenül a csoportban. El kell érünk, hogy figyeljenek egymásra, segítsük a barátságok kialakulását. Törekedjünk arra, hogy az óvodában a gyerekek érezzék, hogy összetartoznak.

Beszoktatás

Az újonnan óvodába érkező gyermekek beszoktatása nem az első napon kezdődik, hanem már a beiratkozásnál és az azt követő családlátogatásnál. A gyermek óvodába kerülését megelőzi egy családlátogatás, mely lehetőséget ad arra az óvónőnek, hogy megismerhessék a leendő óvodást saját környezetében, betekintést nyerhessenek a család szokásaiba, valamint szülői értekezletet tartunk, melynek célja a szülők tájékoztatása az óvodánk házi rendjéről, az óvodai szokásokról, szükséges felszerelésekről. Lehetőség szerint fokozatosan szoktatjuk be az

újonnan érkezőket, alkalmazkodva a gyermeke és a szülők igényeihez. A szülő a beszoktatás aktív résztvevője, jelen lehet a gyermekkel a beszoktatás időszakában. Arra törekszünk, hogy érezzék: itt nagyon várják őket, és nyugodt, derűs biztonságos környezet veszi őket körül. Környezetünket úgy alakítjuk ki, hogy a gyermekek a beszoktatási időben is biztonsággal mozoghassanak, megtalálják a teret a közös játék, vagy éppen a csendes elvonulásra. Mivel ennek a korosztálynak alapvető és legfontosabb tevékenysége a játék és a mozgás, mindkét tevékenység számára biztosítjuk a megfelelő helyet, időt és eszközt. A sírdogálás, nehezen beilleszkedő gyermekek gyakran ölbe vesszük, ringatókat, rövid mondókákat, verseket mondogatunk, melyekkel személyes kontaktus alakítunk ki.

Hagyományok, ünnepeink

Minden közösség, így az óvodai csoportok életének is jelentős eseményei időről, időre ismétlődő, sajátos keretek között zajló ünnepek. Ezek fontos alkalmak a gyermekeknek az óvoda életében. Perspektívát adnak, megerősítik a hagyományokat. A közös élmény erejével fokozzák a gyermekek közösséghez tartozását. Az ünnepnapok másságát külsőségek is erősítik. Minden jeles ünnepet egy hosszabb előkészület vezet be. A hagyományok ápolása közben történő együttjátzás, tervezgetés változatos tevékenységek örömtelivé, izgalmassá teszik a várakozás időszakát. A sokszínű tevékenységrendszer gazdagítja a gyermekek nyelvi kifejező eszközeit, fejleszti értelmüket és gondolatvilágukat, illetve érzelmi életüket is befolyásolja. A jó érzelmi előkészítés fokozza az ünnepi együttlét hangulatát. Az ünnepek csak a szülők együttműködő támogatásával érhetik el a hatásukat, ez nem jelenthet terhet sem a szülő, sem a gyermek számára.

Az óvodában dolgozók és külső partnereik ismerik és ápolják az intézmény múltját, hagyományait, nyitottak új hagyományok teremtésére.

Hagyományos ünnepek

1. Hagományápoló ünnepeink: Télapó, Karácsony, Húsvét, Anyák napja, Gyermeknap, Évzáró.
2. A mindennapi életből kiemelkedő élményt nyújtó ünnepeink: farsang, nőnap, születés- és névnap.
3. Társadalmi ünnepek: nemzeti ünnepek.

A környezeti nevelés jeles napjai

A Víz napja – március 22.

A gyerekek vegyék észre, hogy az embereknek, állatoknak, növényeknek az élethez vízre van szüksége. Vigyázzunk a víz tisztaságára, mert a fertőzött, szennyezett víz emberre, állatra, növényre egyaránt veszélyes. Bánjunk takarékosan a vízzel!

A Föld napja – április 22.

Ezen a napon gyermekeinkkel közösen az udvarunkon lévő növényeket ápoljuk, gondozzuk. Beszélgetünk a föld lakóiról, forgatjuk a földgömböt.

A madarak és fák napja – május

A tavasz elképzelhetetlen madárcsicsergés nélkül. Menjünk el kirándulni, csodálkozzunk rá a természet szépségeire, hallgassuk meg a madarak énekét.

Faültetés az óvoda udvarán. Látogatás a nyíregyházi Vadasparkba, vagy a helyi Halastóhoz, sportpályára.

A környezetvédelmi világnap – június 05.

Vetessük észre a gyerekekkel, hogy mennyire fontos a víz, a levegő és környezetünk tisztasága és védelme.

Idősek világnapja – október 01.

Idősek tiszteletére, szeretetére, megbecsülésére való nevelés.

Az állatok világnapja – október 04.

Madáretetők kihelyezése. A gyermekeknek sokszor elmondjuk és hangsúlyozzuk, hogy csak úgy szabad a madarakat etetni, ha az, rendszerességgel történik. Diavetítés az óvodában: költöző, vonuló madarokról. Nyári élmények felidézése képek segítségével a látott, felismert madarokról: pl.: gólya, fecske Csoportszobában található állatok rendszeres, napenkénti gondozása.

Az ünnepek között sajátos szerepűek a környezet- és természetvédelemhez kapcsolódóak. Sajátosak egyrészt azért, mert az élő és az élettelen természet egy- egy összetevőjének, csoportjának megismerését a hozzájuk fűződő érzelmi viszony alakítását, a károsító tényezőkre való rádöbbenést, a cselekvésre való ösztönzést szolgálják, tehát eltérnek az előző

korok jeles napjaitól. Másrészt azért sajátosak, mert a speciális tartalom az eddigiektől eltérő módszereket, ötleteket is életre hív.

Az ünnepekre való készülődés izgalmára, örömére, az összetartozás, a közös cselekvés élményeinek átélésére mindenkinek szüksége van. Szükséges, hogy ezeket a napokat tartalmasabbá, gazdagabbá tegyünk. Ezeknek a megszervezéséhez Team-ek alakítása szükséges, hogy megfelelő tervek készülhessenek. A stratégiai programokban és az operatív tervekben szereplő közösség fejlesztési feladatokat megvalósítja az intézmény. Az ezzel kapcsolatos alapelvek és feladatok eredményeit különös tekintettel az intézményi hagyományok ápolására, támogató szervezeti kultúrára a beszámolókból követhetők.

A természet szeretetének megismerésének, védelmének folyamatában fontos az óvodapedagógus mintaadó szerepe, amely segíti a gyermekeket a tárgyak, események megfigyelésében.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Kialakul a gyermek „én” tudata, elfogadják másságát.
- Képesek kapcsolatteremtésre, együttműködésre.
- Akaratukat alá tudják vetni mások akaratának.
- Érdeklődnek egymás iránt, figyelnek egymás játékára.
- Tudják, hogy egy csoport tagjai, örülnek a közös sikernek.
- Udvariasak, köszönnek, segítenek egymásnak: étkezés, séta, öltözködés közben.
- Feladattudatuk kialakult, alkalmazkodnak a szabályokhoz.
- Készen állnak az iskolai élet elfogadására.
- Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja

Esztétikai nevelés

Cél:

Olyan élményekre és tapasztalatokra épülő nevelés megvalósítása, amely során képesség teszi a gyermekek a valóság esztétikai felismerésére, befogadására és létrehozására.

Feladat:

Esztétikailag megfelelő környezet biztosítása. Változatos és rendszeres élménynyújtás, képességfejlesztés. Illemszabályok kialakítása.

A megvalósítás tartalma

Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a kisgyermekre. Az óvónő mindennapi feladata közé tartozik, megismertetni a kicsiket a körülöttük lévő világ szépségével.

Fel kell fedeztetni, hogy milyen szép a természet, egy csokor virág, egy dal, egy színes meséskönyv, a madarak éneke, stb. Sok-sok esztétikai élményt kell nyújtani, hogy a szépség a gyermekek lelkét megérintse.

Nagyon fontos, hogy esztétikus, egyszerű átlátható nyugalmat biztosító környezet vegye körül a gyermekeket. A szépen berendezett csoportszoba az óvoda esztétikája komoly hatást gyakorol a gyermekekre. Mivel a gyermekek otthoni környezetükből nagyon eltérő tapasztalattal, ízléssel alapozó élménnyel kerülnek óvodába, ezért ezt a hatást tudatosan építjük be nevelési tervünkbe, hogy a gyermekek ízlését pozitív irányba formáljuk.

Az esztétikai nevelés során meg kell teremteni a hangulati, környezeti feltételeket. Ennek érdekében az óvónő szervezzen, kezdeményezzen minél több sétát, kirándulást, mesét, énekes játékot. Teremtsen megfelelő érzelmi légkört. Olyan anyagokat biztosítsunk a gyermekek számára, amelyek elősegítik az esztétikai élmény kialakulását. Az ember viselkedése része a környezet esztétikájának. Önmagunk és mások elfogadásához szükség van az illemszabályok kialakítására, megértésére, alkalmazására. A szabályok elsajátítása a felnőttek mintaadó viselkedésén keresztül valósul meg. Az óvónő megtanítja gyermekeket: jó megjelenésre, az óvodai viselkedés szabályaira, az érintkezés szabályaira. Fontos, hogy ismerjék a szabályok tartalmát, és képesek legyenek betartani.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Kialakul a gyermekek igénye az esztétikus környezet iránt.
- Fogékonyak a szépre a természetben, a társadalomban.
- Képesek megfogalmazni esztétikai élményeiket.
- Igényesek megjelenésükben, a viselkedés szabályait, ismerik és betartják.

5.3. Az anyanyelvi - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Cél:

- a gyermeki kommunikációs képességek fejlődésének elősegítése,
- mások megértése, önmaguk kifejezése, a társakkal való együttműködésük alakítása érdekében,
- Az anyanyelv fejlesztése: beszélő környezet, kommunikációs kedvre ösztönzés.

Feladat

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenység forma keretében megvalósítandó feladat
- A tapasztalatok, ismeretek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása

A megvalósítás tartalma

Az értelmi képességek kibontakoztatása nagyon fontos helyet foglal el az óvodai nevelésben. Ne külön képességet fejlesztünk, hanem az egész értelmet, az egész embert. A gyermekeket új feladatok elé állítjuk, ezáltal az értelmüket fejlesztjük. A fejlődésére döntő hatással van az ismeretanyag jellege, formája, módszer. 3-4 éves korban elsősorban a megismerő tevékenységet bővítjük, képességeket fejlesztjük. 5-6 éves korban a hangsúly a gondolkodás, ok-okozati összefüggések feltárása. A gyermekekben kialakítjuk azt a képességet, hogy a környező világ dolgaiban összefüggéseket keressenek. A helyes gondolkodás feltétele, hogy a gyermeke tudjon összehasonlítani, meglássa a dolgok közötti összefüggéseket, hasonlóságokat és különbségeket. A gyermek gondolkodásának legfőbb mozgatója az érdeklődés fenntartása. Minél több tevékenységet, lehetőséget biztosítunk, annál több mindent fedeznek fel, ismernek meg, egyre nagyobb lesz érdeklődésük és tudásvágyuk.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Érzékelő funkciók épek legyenek.
- Tapasztalataira építve, felfogja környezetének eseményeit.
- Kialakul tér- és időészlelése.
- Önkéntelen figyelme szándékos és tartós lesz.
- Formálódik és tökéletesedik megfigyelőképessége.
- Különbséget tesznek a valóság és képzelet világa között.
- Meglátják dolgok közötti összefüggéseket.
- Problémamegoldó képességük az önálló probléma megoldás felé halad.

6. Az intézmény integrációs és integrált neveléssel kapcsolatos feladatai, esélyteremtés, felzárkóztatás, tehetséggondozás

A közoktatásról szóló törvény hatályos rendelkezései megfogalmazzák egyrészt a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, másrészt, pedig azt, hogy minden gyermeknek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben részesüljön.

Feladataink összhangban állnak az intézmény működését, pedagógiai munkáját szabályozó dokumentumokkal, programokkal, tervekkel.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályozza a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

Az óvodánk személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató, esélyteremtő tevékenység szerint szervezi a nevelést a gyermekek számára. Nevelőmunkánk az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épül, figyelembe véve az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt.

Felzárkóztató feladataink alapján nagyobb tudatossággal és mérhetően nagyobb eredményességgel állítjuk munkánk középpontjába a hátrányos helyzetű, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyéni fejlesztését, differenciált felzárkóztatását. Helyi pedagógiai programunkban hangsúlyoztuk a gyermekközpontú szemléletet és a családokkal való hatékonyabb együttműködés fontosságát. Integrációs munkánk során a gyermekek egyéni fejlesztésében fokozottabban együttműködünk a szülőkkel. Keressük az együttműködések kialakítását azokkal a szolgáltatásokkal, amelyek a szülőket támogatják, segítséget jelentenek számukra gyermekük egyéni fejlettségéhez igazodó neveléshez.

Nevelőmunkánkban fő hangsúlyt kap:

- a játékra épülő komplex személyiségfejlesztés, játékos tanulás
- a környezet megteremtésére, megszerettetésére és védelmére való nevelés
- a magatartás és viselkedéskultúra megalapozása
- az önkifejezőképességek fejlesztése
- az egészséges életmódra nevelés.

Sajátos feladatunknak tekintjük:

- a fejlődésben lemaradt és /vagy akadályozott gyermekek nevelését
- a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- a hatékony gyermekvédelmet, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeket.

Gyermekeközpontú óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség legteljesebb kibontakoztatására irányul, a gyermek egyéni fejlettségének, családi háttérének, a család értékrendjének figyelembevételével.

Otthonosság, barátságos, tiszta, esztétikus környezet otthonos kialakítására törekszünk, ahol mód nyílik az együttlétre, de az elkülönülésre is.

Érzelmi biztonságot nyújt, melyben az óvodapedagógusok ismerik, átérzik, megértik a gyermek problémáit és figyelemmel, segítő szándékkal fordulnak, feléljük.

Integrációs és integrált nevelésünk feladatai

A 3-7 éves gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Az interperszonális (személyközi kapcsolatok) új formáinak kialakítása, hogy a gyermek értelmes kooperációra (együttműködésre) képessé váljon.

Énkép - önismeret - önértékelés fejlesztése, melynek révén a gyermekek képesek önálló helyzetmegoldásokra. Hatékonyak érzik magukat.

Önérvényesülésük, szociálisan elfogadható módon, teljesítményen keresztül történik.

Értékek, normák kialakítása

- gyakorolják az együttélés, önérvényesítés alapvető szabályait, egymásra figyelés, együttérzés, egymáshoz való alkalmazkodás, egymás segítése
- belső igénynívó alakítása a jól végzett "feladat" utáni megelégedettség, mint jutalom értékének alakítása
- érzelmi átélés, az érzelmek felismerésének a saját érzelmeik pontos kifejezésének alakítása, az érzelmek feletti kontroll erősítése (életkoruknak megfelelően).

Magas a szociális helyzetük miatt hátrányos helyzetű gyermekek száma. A szülők iskolázottsága alacsony.

A gyermekek fejlődését negatív környezeti hatások, társadalmi, kulturális hátrányok gátolják.

Ingerszegény a környezetük, melyből következik a tapasztalatok, ismeretek hiánya.

Az iskolázatlanság igénytelenséget, más értékrendet, világszemléletet, nevelési elvet jelent, amely a gyermekek fejlődésére is hatással van.

Naponta tapasztaljuk az elhanyagoló, illetve túlzottan féltő, következtelen és szélsőséges családi nevelést.

Ez azt jelenti, hogy nincs olyan szabály, norma, életvitel a gyermekek előtt, amely pozitív irányba befolyásolná személyiségük fejlődését.

Ezek a hátrányok megnyilvánulnak a gyermekek magatartásában, érzelmi életében és teljesítőképességükben is.

Nevelőtestületünk felismerte, hogy az ilyen családokból érkező gyermekek hátrányait enyhíteni szükséges.

Tanulmányaink igazolják azt, hogy az iskoláskor kezdetéig a gyermekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában.

Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül - rendkívül hatékonyan fejleszthetők.

A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarckokat.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben, a kedvezőbb helyzetben lévő csoporttársaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek, okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Az óvoda az az intézmény, ahol a hátrányokat a gyermekek iskolakezdésig még csökkenthetik, amelyhez természetesen tudatos óvodapedagógusi pedagógiai munkára van szükség.

Az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt felelősségük és szerepük van a gyermekek egyéni fejlesztésében. Tapasztalatok mutatják azt, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások - szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket is partnerré téve, velük együttműködve - sikeresen ellensúlyozhatóak.

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a településünkön élő óvodáskorú gyermekek minél hosszabb ideig (lehetőleg három évig) járjanak óvodába.

A 3. életévtől rendszeresen óvodába járó gyermekek esetében a hiányosságok csökkenthetők, nagyon sok esetben teljesen megszüntethetők. Az óvodába bekerülő gyermekeknél a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, egyéni fejlettségének megfelelően segítjük a különböző képességek, funkciók kialakulását.

Nevelőtestületünk vallja, hogy " a mai társadalmi környezetben minden óvodáskorú gyermeknek szüksége van egy olyan helyre, ahol szeretetben, együtt, egymást segítve és megértve játszhatnak, tevékenykedhetnek miközben egyéni módon fejlődnek."

Az óvoda sajátos helyzetéből adódik, hogy egész nap (minden gyermek, minden felnőtt) együtt van, megélhetjük a gyermekekkel együtt az együvé tartozás örömét, a biztonságot nyújtó, érzelemgazdag légkör megteremtésével a személyiség sokoldalú fejlődését, egyéni képességeik kibontakoztatását. A felnőttekkel való együttműködés is sokkal egyszerűbb, elvünk az együttgondolkodás, az optimizmus, amely nem zárja ki azt, hogy minden óvónő a fejleszteni kívánt gyermekhez igazodva önmaga találja meg azt az utat, amelyen elindulhat!

Fejlesztő munkánk folyamatában alapelveink:

- A fejlesztés csak a gyermekek képességeinek, a lemaradt, vagy érésben lelassúbbodott területek meghatározása után kezdődhet el. A korai felismerés a fejlesztés szempontjából különösen fontos, mert a speciális, egyénre szabott feladatadással a lemaradás mértéke minimálisra csökkenthető.

- A fejlesztés feladatait, területeit az egyéni képességek szintje határozza meg. Célunk, hogy minden gyermek önmagához képest fejlődjön, jusson minél több sikerélményhez, játékos formában történjen.
- A fejlesztés feltétele, hogy megtaláljuk a sikertelenség okát és felderítsük milyen szinten képes a gyermek a feladatok elvégzésére és melyek azok az eljárások, módszerek, melyekkel jól fejleszthetők. Olyan típusú segítséget kell adni a gyermekeknek, mely igazodik ahhoz a szinthez, melyben a gyermek biztonsággal mozog, így a pedagógusok módszertani kultúrája kiterjedhet a személyes és szociális képességek fejlesztésére. A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követik és ha szükséges fejlesztési korrekciókat hajtanak végre. A pedagógusi munka során módszertani tudásunkat egymással megosztják. Ezért elengedhetetlen minden gyermek egyéni és életkori tulajdonságainak ismerete. Minden gyermek más és más! Eltérőek az öröklött adottságok, az őt érő környezeti hatások, a tanulás, az ismeretszerzés iránti fogékonyságuk, beállítottságuk, az ahhoz szükséges feladattudatuk.
- A fejlesztés zökkenőmentesen épüljön bele az óvodai élet egészébe, ne kívánjon semmilyen különleges szervezést, kapcsolódjon a gyermek mindennapi, spontán tevékenységeihez. Legyen érdeklődésfelkeltő!
- A gyermek, akivel játékosan tevékenykedünk, minden körülmények között érezze magát biztonságban, ne legyen félelemérzete se tevékenységtől, se óvónőtől, se társai csúfolódásától.
- Mindvégig biztosítsuk a gyermek jó közérzetét, ezért a fáradás, vagy érdektelenség jeleit látva módszerváltás, vagy a tevékenység abbahagyása célszerű. Ne mennyiségi, hanem minőségi eredményre törekedjünk.
- A játékok, gyakorlatok variálhatóak, játékosak, több területen alkalmazhatóak legyenek.
- Minden körülmények között legyünk türelmesek, hiszen a gyermektől olyan területen várunk el sikereket, melyben nehézségei vannak.
- Az alkalmazott terápia a percepció minden részterületét fejlessze, a fejlesztés a gyermek egyéni fejlődési ritmusához alkalmazkodjon.
- Figyelem középpontjában a gyermek kulcskompetenciájának fejlesztése álljon

Minden gyermekről az **OviKréta**ban vezetjük a **gyermek fejlődésének nyomon követését**. A gyermek óvodába érkezésekor a szülő által kitöltött **anamnézist feltöltjük**, és a fejlődési mutatót félévente rögzítjük a felületen. Így tudjuk a gyermek fejlődését nyomon követni az óvodába kerülés pillanatától az iskolába menésig. Az ebben rögzített információkat folyamatosan felhasználjuk éves munkánk során. A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető az intézmény dokumentumaiban és a mindennapi gyakorlatban (óvodai és óvodán kívüli tevékenységek).

Az óvodás gyermek egyéni képességfejlődésének nyomon követése és mutatói:

- *motoros képességek*
- *kommunikációs képességek*
- *szociális képességek*
- *önállóság képessége*
- *kognitív képességek területein.*

A két óvodapedagógus közös tapasztalatait, megfigyeléseit évente két alkalommal rögzítik a felületen, mely a gyermek dossziében megtalálható. A megfigyelések és mérések alapján (ha szükséges) az adott gyermekekről egyéni fejlesztési tervek készülnek. A pszichológus és logopédus által végzett iskolaérettségi vizsgálatok eredményeiről fogadó óra keretében tájékoztatjuk a szülőket. A személyi anyagba kerül becsatolásra a speciális intézmények szakértői véleményei (Kistérségi Szakszolgálat, Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs Bizottság). Ennek egy példányát az óvoda irattárazza.

Kommunikációs nevelés

Magába foglalja a szókincs bővítést, a nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszédészlelés fejlődésének elősegítését.

Az anyanyelvi fejlesztés mind a mozgásos, mind a perceptuális fejlesztésnek átfogó kísérője. Ennek a területnek a fejlettsége elengedhetetlen feltétele a fogalmi szintű megismerésnek, az iskolai tanuláshoz szükséges konkrét, majd absztrakt gondolkodás kialakulásának.

Az iskolai problémák jelentős része óvodáskorban megelőzhető, csökkenthető, vagy teljesen megszüntethető, ha a lemaradás csak 1-2 területen figyelhető meg.

Érzelmi nevelés, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés, szocializáció

Az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása már az óvodába lépéskor elengedhetetlen. Feladatunk az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés kialakítása. Olyan óvodai légkör kívánatos, melyben a felnőtt - felnőtt, felnőtt - gyermek, gyermek - gyermek kapcsolat pozitív. Ez a légkör egyszerre segíti a másság elfogadását, illetve biztosítja a gyermek erkölcsi tulajdonságainak, akaratának fejlődését. A kisgyermek életében a környezetnek, a csoportnak kiemelkedő jelentősége van. Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálását, erősítését, a társas kapcsolatok létrehozásának segítségét tartjuk fontosnak.

A nemzeti etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átöröklését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmód alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Nevelőmunkánk segíti a gyermek szükségleteinek kielégítését, elősegíti a növekedést, fejlődést, hozzájárul egészséges életmódjának kialakulásához.

A környezeti tényezők segíthetik, vagy lassíthatják az öröklött adottságok kibontakozását. Ezért fontos, hogy az óvoda feltételrendszere, szokásrendjének kialakítása segítse elő a gyermek egyéni fejlettségének megfelelően a környezethez való optimális alkalmazkodást.

Korszerű óvodapedagógiai módszerek

A 3. életévtől a rendszeresen óvodába járó gyermekeknél prevenciós fejlesztő munkát végzünk. A prevenciós fejlesztésnél az óvodába bekerülő gyermekeknél a fejlődés életkori, vagyis érési üteméhez igazodva, megfelelő környezetet, feltételeket biztosítva, tevékenységhez kapcsolva elősegítjük a különböző képességek, funkciók kibontakoztatását.

Későbbi életkorban, testi fogyatékoság miatt akadályozottaknál, (látási, hallási, mozgássérült) a visszamaradt gyermekeknél, illetve a különböző okok miatt rendszertelenül járó gyermekeknél egyénekre szabott fejlesztő (korrekciós) munkát kell végeznünk. Ezek a gyermekek az általánosan alkalmazott módszerekkel nem, vagy jóval lassabban fejleszthetők.

Feladatunk a testi fogyatékos gyermekek óvodai nevelése során a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, az életkorának megfelelő tapasztalatok megszeresztetése, a megtanult mozgások alkalmazása, ép társával és szüleikkel történő elfogadtatásuk.

Gyengén látó gyermek esetében az ép érzékszervek gyakoroltatásával a hallás, tapintás, szaglás, íz, érzékelés, mozgás, ritmus tájékozódási képességek fejlesztése, látásnevelés, a látás- mozgáskoordináció fejlesztése.

Az enyhébb fokban hallássérült, nagyot halló gyermek óvodai fejlesztésében hangsúlyt kap a nyelvi kommunikáció megindítása, beszédértés, a szókincs fejlesztése, beszédérthetőség folyamatos javítása.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek integrációja során a nem fogyatékos gyermekekkel való együttnevelés, a gyógypedagógiai segítségadás kérése szakembertől, a gyermek értelmi fejlődéséhez igazodó iskolára való előkészítés.

Ebben a fejlesztési folyamatban segítenek bennünket az életkorhoz és fejlettségi szinthez igazodó különböző képességfejlesztő játékok, eszközök, feladatlapok, munkalapok, stb. Az utóbbi időben ezekből igen nagy a kínálat, de mindezek mellett sok esetben jobbnak, használhatóbbnak tartjuk az adott csoport ismeretében általunk, vagy a gyerekek bevonásával készült játékokat, eszközöket.

Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladataink

A védőnővel való együttműködést, a gyermekek fejlődésének nyomon követését, szükség esetén szakorvosi (fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia) vizsgálatának kezdeményezését segítjük.

A szülők számára igény esetén az együttműködő partnerekkel közös programok szervezése (gyermekorvosi, védőnői tanácsadás). Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése, kirándulások szervezése, rendezvények látogatása).

Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal

Gyermekjóléti, családsegítő szolgálattal, védőnővel (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása),

Szakmai szolgáltatók (konzultációk a gyermek fejlődéséről) (Pedagógiai Szakszolgálattal.) A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségére van szükség a fejlesztéshez.

Óvoda-iskola átmenet támogatása (a gyermekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében)

Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés (rendszeres tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, az egyéni fejlődési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyermekek alkotásainak megmutatása, elemzése, egyéni beszélgetések, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, partnerközpontú működés, szülői igények kiszolgálása).

Intézményi önértékelés, eredményesség

Nevelőmunkánk értékét, minőségét az adja, hogy mit tudunk a céljainkból, feladatainkból megvalósítani.

A nevelési év végén átfogó értékelést végzünk minden pedagógus részvételével. Elemezzük az összegyűjtött tapasztalatokat, figyelembe vesszük partnereink visszajelzéseit. Az intézményben a gyermekek teljesítményének értékelése a törvényi előírások alapján egyedi és fejlesztés központú. A fejlesztésben érintett gyermekek esetében az értékelést a szakvélemény előírásainak megfelelően végezzük.

Az eredményes iskolakezdés kritikus feltételeinek elsajátítása 3-4 éves korban kezdődik. Régi felismerés, hogy az alapkészségek elsajátításával gondok vannak.

A személyiség alaprendszerének fejlesztését szolgáló elemi alapkészségek a 4-8 évesekre konkretizálva a következők lehetnek, pl:

- Az írásmozgás - koordináció készsége, amely az írástanítás feltétele.
- Beszédhanghallás készsége, amely az olvasástanítás fontos feltétele.
- Relációszókincs, amely az eredményes szóbeli kommunikáció elemi feltétele.
- Elemi számolási készség.
- Tapasztalati következtetés - amelyek az értelmi fejlődés feltételei.
- Tapasztalati összefüggés - megértés.
- Szocialitás, olyan szociális készség, amely az iskolai léthez és a fejlődéshez nélkülözhetetlen.

Az említett alapkészségek elsajátítási folyamatának feltérképezése megfigyeléssel, egyéni fejlesztéssel, különböző fejlesztő módszerek, eszközök segítségével történik.

Tudnunk kell, hogy melyek a fejlesztendő alapkészségek, ehhez szükség van olyan értékelő eszközökre, amelyek segítségével feltérképezhető a szóban forgó készség elsajátítása.

Ismernünk kell az optimális elsajátítás jellemzőit, az oda vezető út fontosabb állomásait.

Ismernünk kell a gyerekek közötti különbséget, hogy ennek figyelembevételével tervezhessünk, segítsük a fejlődést.

Eredmény még az integrációs és az integrált nevelés során:

- Az eltérő szociokulturális közegből érkező gyermekek lehetőséget kapnak az egyéni fejlődésre.
- A gyermekek haladási, érési üteméhez igazodva történik a fejlesztés (egyéni, mikrocsoportos szervezeti keretek között) változatos, sokoldalú feldolgozással, differenciált feladatadással.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek önmagukhoz képest fejlődnek.
- A nem sajátos nevelési igényű gyermekek meg tanulnak alkalmazkodni, tolerálják sajátos nevelési igényű társaik másságát, megértik, elfogadják őket, gyakorolják a természetes segítségnyújtás lehetséges formáit.
- Megvalósul az inkluzív (befogadó) pedagógia elvei a mindennapi gyakorlatban.
- A zökkenőmentes iskolába való átmenet érdekében kezdeményezzük a partner intézmény nevelőivel az esetmegbeszéléseket, lehetőséget adunk a hospitálásra.
- A szakmai és társadalmi partnerekkel történő sikeres együttműködés által eredményesen végezzük pedagógiai nevelőmunkánkat.
- Szemléletbeli, módszertani, szakmai megújulás jelenik meg a pedagógiai gyakorlatban.
- Megvalósul a szegregációmentesség, diszkriminációmentesség, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelési és társadalmi hátrányainak kompenzálása, az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülése, az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása.
- A migráns családok gyermekeinek biztosítani kell az óvodai nevelésben az önzonosság megőrzését, ápolását, erősítését az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A munkacsoportok létrehozásával a problémák megoldásának megtervezése, a feladatok delegálása megtörténik, és ezáltal is a fejlesztés hatékonyabbá válik.

7. A program tevékenység formái, az óvodapedagógus feladatai

Az óvodás gyermek természetes életformája a játékos lét, s az óvodáskori játék olyan tevékenységforma, mely magában hordja a másik két tevékenységi kör (tanulás, munka) részfunkcióit is, biztosítva ezzel a hatékonyságot. A játékban minden lehetséges. Motívuma az öröm, a bánat, a kaland feszültsége, a kommunikáció igénye, az erő próbálgatása, az önkifejezés vágya. A természeti környezet megismerésében a gyermeki kreativitást a problémaérzékenység, a felfedezés jelenti.

Rendkívüli helyzet esetén (Home Office) is fontos, a családi nevelés megsegítése különböző tevékenységformák és szakmai tartalmak ajánlásával, az érintettek aktivizálásával és bevonódásuk biztosításával.

7. 1. A játék

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

Célunk:

- A gyermek egésznap folyamán élje ki, próbálja ki, dolgozza fel és gyakorolja az életben előforduló szituációkat az őt érő élményeket.
- Szabadon és kreatívan használhatja a rendelkezésére álló eszközöket.
- Lehetősége nyílik a probléma helyzetek és konfliktusok önálló megoldására.
- Olyan boldog gyermekkor megteremtése, ahol a gyermekek egyéni vágyai és ötletei kibontakozhatnak.

Feladatunk:

- Nyugodt légkör biztosítása az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.

- Az élménynyújtás és tapasztalatszerzés biztosítása.
- Megfelelő idő és hely biztosítása.
- Az egyéni élmények mellett közös élmény biztosítása.
- Folyamatos eszközbiztosítás.

A feladatok megvalósításának tartalma

A játék a 3-4 éves korú gyermek alapvető, minden napjait átszövő tevékenység. Játék során észrevétlenül tanul, ugyanakkor a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt, érő élményeket. A játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet a kisgyermek felé. A játék kreativitást fejlesztő, és erősítő, élményt adó tevékenység. A játék olyan komplex tevékenységforrás,- mely semmi mással nem helyettesíthető- melyet nekünk, óvónőknek tudatosan ki kell használni a nevelés folyamatában, céljaink eléréséhez. Az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét: a tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét- pedagógiai optimizmus.,

Nagyon fontosnak tartjuk olyan hangulatok, ingerek, tárgyi lehetőségek megteremtését, melynek hatására a gyermekek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul.

Természetesen emellett szükség van az óvónő által kezdeményezett vagy irányított játéktevékenységre, hiszen a 3 éves korú gyermek igényli a felnőttekkel való együttjátszást. Fontos a helyes arányok megtalálása. Feladatunk megfigyelni a gyermek játékát, s felhasználni a nevelési céljaink elérése érdekében. Alapelvünk, hogy minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek az elmélyült játékra. A játéktevékenységhez szükséges feltételeket nekünk óvónőnek kell biztosítani.

A gyermekek által megélt élmény rendkívüli jelentőséggel bír az életre való felkészítés folyamatában. Fontos feladatunk, hogy a gyermek spontán szerzett élményei és tapasztalatai is kapjanak kellő figyelmet. A gyermek játékának megfigyelése közben képet kaphatunk ismereteiről, élményeiről, mozgásigényéről, beszédképességről, szociális és értelmi fejlettségének egészéről. A gyermek játéka személyiségének tükrözője, s - mint alapvető tevékenysége fejlesztésének legfőbb eszköze lehet.

Az óvodás életkorban a játék az életkornak legmegfelelőbb személyiségfejlesztő, ezen belül készségfejlesztő lehetőség, egyúttal a gyermek legelemibb szükséglete. A 3-tól 6-7 éves korú gyerek a játékkal tapasztal, tanul, jut örömhöz, sikerélményhez. A játék a gyermek számára

a legfőbb élményforrás, a személyiség fejlesztésének színtere, a tanulás és fejlesztés leghatékonyabb eszköze.

A gyermek óvodában eltöltött idejének teljes egészét a játék tölti ki, minden cselekedetét akként éli meg.

Ahhoz, hogy mi óvónők a játékot a személyiségfejlesztés szolgálatába állíthassuk a fejlesztési feladatokat helyesen, és tudatosan meghatározhassuk ismernünk, kell:

- A korcsoport általános pszichés sajátosságait, érzelmi, értelmi, akaratit élet jellemzőit, mozgás fejlettségét. A folyamatban lévő játék irányítása korcsoportonként, egyénenként, fajtánként differenciált feladatot jelent számunkra.
- Az egyes gyermekek fejlettsége, érdeklődése. Mely területen tapasztalható a gyermek lemaradása, illetve haladja meg fejlettsége az átlagot. Kedvenc játékok, élmény, érdeklődés, mozgásigény.
- A csoport összetétele. Milyen a gyermekek szociális háttéré. A nemek megoszlása a csoporton belül. A gyermekek otthoni játéklehetőségei. Az elmélyült, önfeledt játék kialakulásához az alábbi feltételek szükségesek, melyek biztosítása az óvónő feladata.

Nyugodt légkör

Az egész óvodai élet elengedhetetlen feltétele.

A gyermek akkor kezd játszani, ha jól érzi magát, alapvetően derűs légkör veszi körül, megismerkedett a felnőttekkel és a gyermekekkel, bátran, biztonságosan mozog az őt körülvevő környezetben. Tudatosul benne, hogy a felnőtt állandóan jelen van a csoportban, és szüksége szerint fordulhat hozzá. A nyugodt légkör megteremtéséhez és megtartásához fontos az együttélés alapvető szabályainak és szokásainak alakítása. Az érthető nem túl sok szabály megtartása fokozza a gyermek biztonságérzetét, segíti őt az eligazodásban, és be tudja mérni saját és társai tevékenységének határait.

Élmények

Az élmény legyen a gyermek egyéni élménye, melyet a családból, a környezetből hoz az óvoda, vagy legyen az óvodai társakkal átélt élmény, a játék kialakulásának alapvető feltétele, s rendkívüli jelentőséggel bír az életre való felkészítés folyamatában is. A

gyermek spontán élményei legalább annyira fontosak, mint a tervezett élmény-szerzések. A játékban a gyermek negatív tapasztalatai is megnyilvánulnak, negatív érzelmek is megjelennek. Az élménynyújtás, a különböző szituációk megteremtése, az óvónő tudatos, átgondolt munkáját feltételezi. Fontos, hogy élményeiket tevékenység közben éljék meg a gyermekek, hogy az ismeret és tapasztalatszerzés erős, pozitív érzelmeket váltsanak ki, és játékot motiváló élménnyé fejlődjön. Számolnunk kell azzal, hogy az egész csoportnak nyújtott élmény eltérő intenzitással hat a gyerekekre. A gyermekek közötti különbségek, az élménybefogadás folyamatában is jelentkeznek és ez a játék útján is megmutatkozik.

Az idő

Mivel a játék az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenysége, napirendünkben az időt játékra biztosítjuk. Fontos, hogy legyen elegendő idő elképzeléseik megvalósításához az elmélyült játékhoz, a kapkodásmentes tevékenységhez. Minél többet játszik a gyermek annál nagyobb lehetősége van fejlődésének elősegítésére.

A hely

A csoportszobában és az udvaron a nyugodt, konfliktusmentes játék alakulásához a megfelelő hely alakítása alapvető feltétel. Fontos, hogy legyenek állandó játszóhelyek, de legyen lehetőség a változtatásra is. A mozgásos játékok számára az udvar a legnagyobb színtér, ahol az időjárástól függően igyekezzünk minél több időt tölteni.

Eszköz

A tudatos óvodapedagógusi munka lényege, eleme a játékeszközök kiválasztása, biztosítása. Ez az óvónő nagy felelőssége, hiszen az, hogy a gyermek mikor, mivel játszik, milyen eszközökkel találkozik, lényegesen befolyásolja a fejlődését. A fejlesztési feladatok megvalósulását befolyásolja az eszközök kiválasztása.

A folyamatos napi megfigyelések során pontosan behatárolható a lemaradások a gyermekeknél s ennek ismeretében kerülhetnek kiválasztásra a különféle játékeszközök. A készen vásárolható játékeszközök mellett minden csoportban az óvónők által készített eszközök, ill. a gyermekek által barkácsolt játékeszközök is megtalálhatók.

Játékfajták

1. Gyakorlójáték

Gyakorlójáték során véletlen mozgásból, cselekvésből fakadó sikerismétlésre készíteti a gyermekeket, ezek az ismétlések az öröm forrásai a gyermekek számára.

- a. Mozgásos gyakorlójáték: csúszás, mászás
- b. Manipulációs gyakorlójáték: rakosgat
- c. Verbális gyakorlójáték: halandzsza szöveg ritmikus ismétlése

2. Építő - konstruáló játékok

Eleinte spontán építkeznek, de később az átgondolt, meghatározott céllal végzett építés dominál. Építés-konstruálás közben átéli a gyermek az alkotás örömét, fejlődik kreativitása. Tapasztalja és tanulja a rész és egész viszonyát, megtanul tervezni és szerkeszteni. Az építés, összerakás technikáját szükség szerint mutassuk meg, ha technikai nehézségekbe ütköznek a gyerekek, segítsünk, de a megvalósítást bízzuk a gyerekekre.

3. Szerepjáték

Nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajta, amely a gyakorlójáték keretei között bontakozik ki, és kifejlett formáját az óvodáskor végére éri el. A szerepjátékban a gyermek tapasztalatait, ismereteit, elképzeléseit, érzelmeit, pozitív és negatív élményeit fejezi ki, környezete jelenségeit sajátos módon újraalkotja. A gyermek szociális tanulással a felnőtt mintáról sajátítja el és tanulja meg az erkölcsi értékeket, a társadalmi együttélés szabályait. Gyakorolják a társakkal való együttműködést, átéli az alá – és fölérendeltségi viszonyokat, újra alkotta egy-egy átélt élményt.

A szerepjáték a gyermek legintimebb tevékenysége, s ezt az óvodapedagógusnak fokozottan figyelemmel kell kísérnie, és tiszteletben kell tartania.

Másfajta feladatai vannak, mint más játékoknál:

- ne ő irányítsa a játékot,
- helytelen magatartás miatt ne szakítsa félbe, ne javítsa a gyereket, más szituációban mutassunk példát a helyes magatartásra,
- konfliktusok megoldásában csak szükség szerint vegyen részt,
- segítse elő, hogy a gyermekek egymás között oldják meg a konfliktusokat,
- irányítóként ne vegyen részt a játékban, csak akkor kapcsolódjon be, ha egyszerű játszótársa tud maradni,
- segítse elő, hogy a gyermekek önállósága, szervező és tervezőkészsége fokozatosan fejlődjön a játékok eltervezésénél, a játékfeltételek megteremtésénél, a szabályok kialakításában.

4. Barkácsolás

Az óvónő alakítsa ki a gyermekekben azt az igényt, hogy szükségletükhöz igazodva, maguk készítsék el a játékhoz szükséges eszközöket. A barkácsolás mindig a játék igényéből alakuljon ki, legyen funkciójuk. Nevelje folyamatos gyűjtőmunkára a gyerekeket. Megfelelő szerszámok álljanak a gyermekek rendelkezésére. Annyi segítséget nyújtson, amennyit a gyermekek igényelnek, és amennyi feltétlenül fontos. Cél, hogy az óvónő segítse elő, hogy a barkácsolás a szerepjáték és a bábozás természetes eszköze legyen. Barkácsolás közben sokféle ismeretet, tapasztalatot szereznek az anyagok tulajdonságairól, megmunkálhatóságukról. Sokféle technikát ismerhetnek meg. Munka közben átéli az alkotás örömét. Alakul társas kapcsolatuk, segíthetnek egymásnak, összedolgozhatnak, elkérhetik egymástól a szerszámokat, gyakorolhatják a társas együttlét és viselkedés szabályait.

5. Szabály – játék

Jellemzője, hogy pontos, meghatározott szabályok között zajlik. A gyermekek önállósága a szabály önkéntes vállalásában fejeződik ki. A szabályok kiválasztásánál az óvónő vegye figyelembe a csoport fejlettségét, létszámát, a helyi adottságokat, a játék előzményeit, a gyermekek kívánságát. Segítse a gyermekeket a játék kiválasztásában, vezetésében, szabályok betartásában. Játék közben úgy helyezkedjen el, hogy mindenkit jól lásson. Ha a játszócsoport hibát követ el, állítsa le a játékot és a szabályos végrehajtás bemutatásával, adjon lehetőséget

a folytatáshoz. Szabályjáték közben a gyermek érzelmeket tanul, tanulja indulatainak fékezését, tanulja a kudarc és sikertűrést. Helyes magatartásformákat sajátít el: türelem, kitartás, akaraterő, mértéktartás, eredményre törekvés.

Mozgásos szabály-játék

Lehetnek testnevelési játékok, dalos népi játékok, fogócskák, bújócskák, körjátékok, labdajátékok, szembekötősdí. A játék kiválasztásánál az óvónőnek pontosan ismernie kell az adott játék fejlesztő hatását.

Értelemfejlesztő szabály-játék

Társasjáték, dominók, kártyajáték, logikai játékok, nyelvi játékok. A szabály betartása fejleszti önuralmukat, türelmüket, toleranciájukat, kudarc, sikertűrő éességüket. Ezek a játékok az 5-6-7 éves korosztály játécai.

Ezekben a játékokban általában fejlődik logikus gondolkodásuk, matematikai ismeretekre tehetnek szert, gyakorolhatják azokat. Verbális fejlesztést jól segítik a nyelvi játékok. Állításokat, kérdéseket fogalmaznak meg, problémákat vetnek fel, szabályt is megfogalmaznak.

Az óvodán kívüli óvodai nevelés megszervezése (Home Office) során fontos, hogy:

- Az óvodapedagógus adjon tanácsot a szülőknek az otthonukban kialakítható – állandó és mobil – játékterek (tanulási terek) kialakításához, melyek biztonságosak és alkalmasak a különböző játékformákhoz: a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz, és a mozgásos játékokhoz.
- Ebben a játéktérben helyezzük el azokat az eszközöket is, melyekkel információkat gyűjthetünk a gyermekek matematikai, gondolkodási szintjeiről.
- Az óvodapedagógus erősítse a szülőket abban, hogy az óvodás korú gyermekek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége a családban és az óvodában is egyaránt a játék. A szülők gyermekeik otthoni játéktevékenységeit megfigyelve tapasztalhatják, hogy a kiegyensúlyozottság egyik nagyon fontos feltétele, hogy a gyermekek számára naponta visszatérő játék iránti pszichikus szükséglet kielégítésére megfelelő időt és teret biztosítsanak.

- Az óvodapedagógus inspirálja a szülőket, hogy a gyermeki igények és lehetőségeik függvényében – hasonlóképp, mint az óvodapedagógusok az óvodában – váljanak a gyermek játszótársaivá. Így a felnőttek utánzó mintát adhatnak a játéktevékenységre, a kialakult játékfolyamatban bevonható társsá válhatnak, amennyiben pedig a játék elakad, ötleteikkel könnyen a játékfolyamat segítői lehetnek, ami továbbgörgetheti azt. Amennyiben testvérgyermekek vannak a családban, a szülők jelenléte segítheti a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

- Az óvodapedagógus hívja fel a szülők figyelmét arra, hogy a szülők tudatos jelenléte gyermekeik játékában az élményszerű és elmélyült játék biztosítéka lehet. Mindezt a szülő feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

- Az óvodapedagógus győzze meg a szülőket a **SZABAD JÁTÉK KITÜNTETETT SZEREPÉNEK** fontosságáról, melynek során a gyermek újraéli az őt ért élményeket és feldolgozza azokat. A szabad játék segít feloldani a szorongásokat és félelmeket azáltal, hogy „kijátszhatja” magából ezeket a gyermek. A játék segít a szociális normák megértésében és elsajátításában, fejleszti a gondolkodást, az alkalmazkodóképességet.

„Az óvodapedagógusok a szülők számára, a gyermek személyiségét, érdeklődését és egyéni képességeit ismerve ajánljának olyan játékos tevékenységformákat, élményszerzési lehetőségeket, amelyeket a szülők gyermekükkel együtt otthonaikban is megvalósíthatnak. Az óvodapedagógusok infokommunikációs eszközök használatával online nyújtsanak segítséget és támogatást a szülők részére. Javasolt, hogy az óvodapedagógusok – amennyiben a gyakorlatban online közösségi felületen is kommunikálnak a szülőkkel – jelöljék meg azokat az interneten elérhető információforrásokat is, amelyeken a szülők a közös és élmény teli otthoni hasznos tevékenységekhez, együttjátszáshoz a támogató segédanyagokat elérhetik”.

(Oktatási Hivatal: Módszertani ajánlás)

- Az óvodapedagógus tárja fel a szülők előtt, és győzze meg a szülőket arról, hogy az elmúlt és viszonylag hosszú időszak rohanós hétköznapijai, a kötelező (logopédiai, fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai stb.) délelőtti és az egyre divatosabbá vált különböző délutáni gyermekfejlesztő programok, és egyéb más terhelések következményeként az óvodában és a családban egyaránt a szabad játék túlsúlyának biztosítása szenvedett olykor súlyos mértékben csorbát. Ezt a csorbát most közösen köszörülhetjük ki azzal, hogy mind az óvodapedagógusok által adott pedagógiai tartalmak, mind pedig a hozzáadott szülői érték

eredményeként a gyermekek napirendjében, időbeosztásában, továbbá tevékenységeik szervezésében is.

7. 2. Verselés, mesélés, dramatikus játékok

A mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdoló, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük. (ÓNOAP)

Célja:

A nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetésével, a helyi nyelvhasználat, mondat szerkesztéssel, biztonságos önkifejezés megalapozása, a korosztálynak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával, az irodalmi érdeklődés felkeltése.

A meseválasztáskor tudatosan vesszük figyelembe a csoport és az egyéni fejlettségi szinteket, előtérbe helyezzük az élőszavas mesét, mely különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. A klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van a mesék kiválasztásában.

Feladata:

- Az anyanyelv megismertetése, az irodalmi érdeklődés felkeltésén túl a változatos irodalmi élmények közvetítése (mondóka, rím, dúdoló, vers, mese, bábjáték, dramatizálás).
- A gyermek életkorának, nyelvi fejlettségének, érdeklődésének, megfelelő beszédhelyzet megteremtése.
- A felhasznált irodalmi anyag igényes összeállítása.

A feladatok megvalósításának tartalma

Az óvodánkba kerülő gyermekek nyelvi műveltségének színvonala, kommunikációs készsége változó. Az óvoda feladata a hároméves nevelés- oktatás folyamatában a személyiség olyan mértékű kibontakoztatása és formálása, hogy ennek eredményeként a gyermeknyelvi és

kommunikációs készsége is megfeleljen az iskolai indíttatásnak, az iskolakészültség követelményeinek.

A személyiségnevelés fontos eleme a játék mellett a mese. Az óvodai nevelésnek fontos területe az esztétikai nevelés részeként a mese, vers, irodalmi nevelés. Része az óvodai életet átfogó anyanyelvi nevelésnek.

A gyermek saját vers, és mesealkotásnak mozgással, vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja./meseillusztráció, /

Az óvónő teremtsen alkalmat arra, hogy a gyermekek eljátsszák, elmondják, elbábozzák kedvelt meséiket, de adjon lehetőséget az általuk kitalált történetek elmondására is. A mese a vers ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek, régi értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyermekeknek. A mese, a vers, a maga sajátos szóhasználatával, stílusával, az írói eszközök gazdagságával, egyaránt a nyelvi nevelés eszközei. Szókészletük, szójelentésük megértése, a mesei fordulatok ösztönzik a gyermekek szóbeli kifejezését. A mese cselekménye mozgásba hozza a gyermekek képzeletét, megbékíti félelmeivel, erősíti önbizalmát. A mondókák, mesék, történetek, mondák, a nyelvi kultúra, a néphagyomány ápolását az ismeretátadásán túl, népi sajátosságaik megőrzésével nevelnek.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek is egyaránt helye van.

Az anyanyelvi játékok kiegészítő, szempontjai az anyanyelvi nevelésnek. Az anyanyelv használata végigkíséri az óvoda mindennapi életét, a gyermekek minden megnyilatkozását, a felnőttek gyermekek kapcsolatát. A gyermekre figyelő jó beszédpéldát adó, jól artikuláló, választékosan beszélő környezet a gyermeknyelvi fejlődését pozitívan befolyásolja. Az óvónő feladata, hogy a gyermekek beszédkedvét felkeltse. A beszéltető légkör kialakítására gazdag tevékenységformákat: nyelvi játékokat, bábjátékokat, dramatizálást kell szervezni. A gyermek kommunikációs képessége nagymértékben függ a családi környezettől. A legerősebb tényező a szülői modell, amely későbbi beszédét is befolyásolja. A család társadalomban elfoglalt helyzete lapaján előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermek számára a közösségben „Az óvónőnek differenciált egyéni bánásmódot kell alkalmazni a gyermekek fejlesztése érdekében. A jól fejlődő beszédképesség a gyermek gondolkodására, megismerő tevékenységére is irányul. Felhívjuk a szülők figyelmét a beszélgetéseknek, az együttes tevékenységeknek a gyermek értelmi és érzelmi fejlődését serkentő a gyermek és szülő kapcsolatát erősítő hatására.

Bábozás

A gyermek belső világának egyik legkifejezőbb eszköze a báb. Az óvónő már a beszoktatás idején ismertesse meg a gyermekeket a bábbal. Segítse elő ezzel az óvoda való beilleszkedést és a különböző szociális problémák megoldását egy-egy gyermeknél. A báb mögé bújva bátrabban megszólalnak a gátlásos gyermeke, így a kommunikáció fejlődését is segíti. A bábozás egyik lényeges eleme a beszéd. Nagyon fontos sok fogalmat, kifejezést gyakorolhatnak, nagy jelentősége van a hangutánzásnak és a különböző érzelmi állapot kifejezésének. Dramatizálás során a gyermekek saját, vagy irodalmi élményeiket játsszák el kötetlen módon. A dramatizálás a mozgáson, látványon, beszéden alapszik.

A dramatizálás kialakulásának feltételei: az egyes élethelyzetek, vagy irodalmi művek érzelmileg ragadják meg a gyermeket. Megtalálhatók legyenek a kellékek, jelmezek, oldott légkör, az óvónő motiváló, segítő magatartása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Szeretik és igénylik a mesemondást.
- Részt vesznek a mesemondás feltételeinek kialakításában.
- Figyelmesen hallgatják végig a mesét.
- A folytatásos mesét, verses mesét, meseregények szálait össze tudják kötni.
- Van kedvelt mesehősük, a mese fordulatait beviszik játékukba.
- A mesék szófordulatait mindennapi beszédükben alkalmazzák.

A TÁMOP 3. 1. 4 pályázatban az átfogó, és saját innovációként a drámajáték gyűjtemény kidolgozása volt a feladatunk. Az elkövetkezőkben szeretnénk tovább bővíteni gyűjteményünket, s az összegyűjtött játékokat a mindennapok során hatékonyan használni.

Az óvodánkban az óvodai nevelés tevékenységi formáit, (játék, vers, mese, ének, zene, énekes játék, rajzolás, mintázás, kézimunka, mozgás, külső világ tevékeny megismerése, tanulás), komplexen kezeljük, az egyes funkciók együttes fejlesztése történik, mivel e funkciók szétbontása nehezen megvalósítható.

Meggyőződésünk, hogy a drámajátékokat már fokozatosan kiscsoporttól kezdve – a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően- kell alkalmazni. A gyerekek ettől a nevelési évtől ismerkednek ezzel a módszerrel, több segítséget igényelnek, azt tapasztaljuk, hogy meg

kell tanítani a gyerekeket erre a feldolgozási módra. A gyerekek szeretik, élvezik ezeket a játékokat. A foglalkozások légköre, hangulata megváltozik. A gyermekek sokkal felszabadultabbak, oldottabbak, bátrabbak. Ritka az olyan gyerek, aki nem akar bekapcsolódni. A nehezen megszólaló gyermek is nyitottabbá válik. Érdeklődőek, sokat kérdeznek. Figyelmük hosszabb ideig tart. Egymáshoz való, hozzánk fűződő kapcsolataikra is jó hatással van.

A dramatikus játékok alkalmazásával célunk, hogy a kommunikációs képességek fejlesztése saját élményen, tapasztaláson, megélésen keresztül vezessen, hiszen óvodás korban ez a legeredményesebb.

A dramatikus játékok alkalmazása felkészültséget, tudatosságot igényel az óvónő részéről. A gyerekek szerepbe helyezése, az óvónő szerepbe lépése, a „mintha” helyzetek akkor segítik az oldott légkört és aktivizálják a gyerekeket, ha az óvónő elfogadó, támogatja, ösztönzi az egyéni elképzeléseket, ötleteket, kifejezési módokat.

Ezekben a dramatikus játékokon keresztül a gyermek felfedezi önmagát, megismeri társait, fejlődik kapcsolatteremtő készsége, könnyebben megért és segít másokat, tévedéseit be meri vallani, esetleg kevésbé izgul szereplések során.

A drámajátékban a gyermekek aktív részvétellel fedezik fel a tárgyi, a szociális világot, önmagukat. A drámajáték közel áll a gyermeki szerepjátékhoz. A játékban a gyermek egy másik személy helyébe képzeletben magát, illetve önmagát egy elképzelt szituációban megvalósíthatja, újra átélhet, feldolgozhat bizonyos élethelyzeteket.

A drámajáték nagyszerű lehetőség a gyermekeknek érzelmek megélésére, helyzetekbe való beleélésre, szereppel való azonosulásra, a kommunikáció gyakorlására.

Játék közben a gyermekben lévő valóságos indulatok jönnek elő, ezeket jeleníti meg és közben megszabadul a benne lévő feszültségektől.

A játékban örömforrás lehet a ritmikusság, az utánzás, a kellemetlen élmények kijátszása, a feszültség levezetése.

Ismerjük, hogy a félelem és a szorongás a gyermek személyiségének fejlődésében romboló hatással van. Ezek megszüntetéséhez az első lépés a kiváltó ok felderítése. Ezután kísérhetjük meg a félelem és szorongás megszüntetését. Segítheti, főként a szorongás oldását, ha a gyermek mintegy kijátszhatja azt. Ha maga szüntetheti meg játékában azt a helyzetet, amely számára a kínos állapotot okozta.

Az óvoda mindennapi életében természetesen adódnak azok az alkalmak, amikor a különböző nevelési feladatok megoldásában a bábot segítségül hívjuk.

A bábozás a felzárkóztatás legösztönzőbb, legkedveltebb módszere. A bábozás során a gyermek megszabadul gátlásaitól, szorongásától.

A dramatikus játékok felhasználásával a gyerek játékvilágához közel álló mesehelyzetet teremtünk, amelyben a fejlesztést célzó gyakorlatok játékká válnak. A dramatikus játékokat, gyakorlatokat elsősorban kommunikációs kezdeményezéseken alkalmazzuk, de óvodai gyakorlatunkban felhasználjuk a mindennapi nevelési helyzetekben, szabadidőben, testnevelés foglalkozásokon is. A drámajátékban az érzelmek sarkítottan, konfliktusokba csúcsosodva-majd feloldva jelentkeznek.

Az óvodán kívüli óvodai nevelés megszervezése (Home Office) során fontos, hogy tudatosítsuk azt, hogy:

A játék mellett talán az egyik legkedveltebb gyermeki tevékenység a verselés és a mesélés, mely tevékenységnek az óvodai nevelésen túl a legtöbb családban is kialakult jó gyakorlata van.

A kényszerhelyzet szülte hirtelen tempóváltás minden bizonnyal – akár így, vagy akár úgy –, de mérhető hatással lesz a verselésre és mesélésre, mely hatást a média- idő és tartalom megfelelő mértékének ajánlásával az óvodapedagógusok kedvező irányba befolyásolhatnak az alábbi szakmai értékek szülők és gyermekek irányába történő közvetítésével:

- Javasolja az óvodapedagógus, hogy lehetőség szerint a család közös helyiségében kerüljön kialakításra egy meghitt, kényelmes sarok, zug, ahol a gyermeknek is lehetősége van könyveket nézegetni, bábozni, dramatizálni, mesélni, akár önállóan vagy a szüleivel közösen.
- Javasolja az óvodapedagógus, hogy a gyermek könyvespolcán általában csak az éppen aktuális téma szerinti verses, mesés és egyéb más könyvek legyenek elhelyezve, azonban igény szerint az éppen „zárt” szekrényrészből is vehessék elő kedvenc könyveiket.
- Az óvodapedagógus hívja fel a szülők figyelmét arra, hogy vers és meseválasztásaik során törekedjenek megismertetni gyermekükkel a népköltészet remekeit: pld. a szüleiktől (a gyermek nagyszüleitől) hallott, vagy tanult népi hagyományokat felelevenítő mondókákat, rigmusokat.
- Az óvodapedagógus ajánlásaival biztosítsa a lehetőséget a mindennapos mondókázásra, verselésre, mesélésre.

- Az óvodapedagógus hívja fel a szülők figyelmét arra, hogy a versek és mesék hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, miközben érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.
- Javasolt a mindennapos verselés és mesélés, elsősorban a magyar gyermekköltészet és népmesekincs ajánlásokkal. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának is elmaradhatatlan eleme.
- Kapjanak ösztönzést a családok közös verselésre, mesélésre, bábozásra és dramatizálásra.
- Az óvodapedagógus hívja fel a szülők figyelmét arra, hogy a mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemlélet módjának és világképének kialakítására.
- Az óvodapedagógusok ösztönözzék a családok saját vers és mesealkotását, keresve a lehetőséget azok összegyűjtésére, a személyiségi jogok tiszteletben tartásával esetleg a csoport gyermekei között azok megosztására.
- Az óvodapedagógusok javasolják minden gyermek számára a délutáni csendes pihenőt, és az alvást kevésbé igénylő gyermekek csendes tevékenységéhez képeskönyvek nézegetését.

7. 3. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös énekzenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Cél:

- Az érdeklődés felkeltése a zene iránt.
- A zene befogadására való képesség megalapozása
- A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése
- Zenei ízlésük formálása, esztétikai fogékonyságuk alakítása, a zenei anyanyelvük megalapozása.

Feladat:

- Igényes és az életkornak megfelelő zenei anyag kiválasztása.
- Minél több zenei élmény biztosítása.
- Hagyományőrzés.
- Nyelvi képességek fejlesztése a mondókák, gyermekdalok, ölbeli játékok népi gyermekdalok, zenei készségfejlesztő játékok által.
- Kortárs zenék hallgatása
- Az óvodapedagógus vegye figyelembe a zenehallgatási anyag megválasztásánál a nemzetiségi, etnikai, kisebbségi hovatartozást is

A megvalósítás tartalma

A képességek fejlődést az élet során kifejtett tevékenység befolyásai és körülményei határozzák meg, jelentős szerepet szánva a tudatosan tervezett, megszervezett nevelésnek, a tanulásnak. Ennek egyik alkotórésze az ének-zeneinevelés.

A feladataink meghatározásakor a komplexitásra törekszünk. A komplexitást szemléletként kezeljük, amihez alkotó fantázia, rugalmasság, pszichikai, pedagógiai felkészültség és biztonságos tudás szükséges. Kapcsoljuk dalainkat és mozgásanyagunkat a környezet megismerésére neveléshez, mese – vershez, matematikai tevékenységekhez, ábrázolásához és testneveléshez. Szorosabban kapcsolódik a környezeten belül az évszakokhoz, az évszakokhoz, kapcsolódó ünnepekhez, népszokásokhoz, hagyományokhoz. A mese és a vers – mert közös bennük a ritmus – sőt a versek szövege, ritmusa, kapcsolható az egy képességfejlesztéshez. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. Az évszakokhoz, ünnepekhez, népszokásokhoz kapcsolódó dalok, játékok, táncok, mesék, versek eljátszása empátiát, kreativitást kívánnak gyermekektől, a megszokottól eltérő cselekvési módot, többféle reagálást, és együttműködését feltételez.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve. A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek

nemzetiségi hovatartozását is. Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A zene, az ének, a tánc, a gyerekeket élményhez juttatja, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat, gazdagítja anyanyelv örökségüket. A zene az óvodai mindennapok része megszeretteti a gyermekkel az éneklést, az énekes- táncos népi gyermekjátékokat, szoktatja őket a szép, tiszta éneklésre. Hatást gyakorol a testi és szellemi fejlődésükre, gazdagítja a gyermeke érzélemvilágát, ezáltal a személyiségük harmonikusabb fejlődésének nélkülözhetetlen összetevői „A zenei nevelés elsősorban az érzelmi nevelésre hat, de egyidejűleg az értelemre is. Az érzelmeire hat a zene tartalma is, melynek élvezetét fokozza a gyermekek társaihoz és az óvónőhöz fűződő személyes kapcsolata is. A gyermek a zene hatására érzelmileg kiegyensúlyozottá válik.

A huzamosabb ideig tartó ének, dal, játék pozitív érzelmi hatású, nyugtat, fellelkesít, feloldja a belső feszültséget, gátlást. E közben dolgozik a képzelet, a gyermek emberi kapcsolatokban való eligazodást tanul, közben fejlődik esztétikai, viselkedési és magatartáskultúrája. Az értelmi nevelést szolgálja az esztétikus előadásmód, a játék szabályainak, cselekményének ismerete.

A daltanulás, a közös éneklés és a játék e gyakorlása és ismétlése olyan értelmi képességek fejlesztését teszik lehetővé:

- Észlelés, érzékelés,
- emlékezet,
- a figyelem összpontosítása és megosztása,
- a képzelet,
- a gondolkodás/az elvont gondolkodást is előkészíti.

A gyermekdalokat kísérő mozgások nagy része azonos a testnevelés mozgás anyagával: járás, futás, átbújás, átugrás, karlendítés stb. A természetes emberi mozgásformákat gyakorolja rajtuk a gyermek, kifejeesztve egy serege jelentős testi képességet: a ritmusérzékét, ügyességet, gyorsaságot, egyensúlyérzékét, a test hajlékonyságát, ruganyosságát és a helyi testtartást. A játékidő keretein belül történő kezdeményezések lakalmával lehetőség adódik a játékdalok ismétlésére, mondókázásra, a csoportszoba játékaival, a hangjának felismerésére, a játékok ritmushangszerként történő megismerésére van idő a zenei képességek egyéni

fejlesztésére. Kötött foglalkozáson ismerkednek meg a zenei képességfejlesztés egyes feladatával, az új dalos játékokkal, mondókákkal, a népi tánc egyszerű mozgáselemével. A zenei képességek fejlesztésénél a készségfejlesztés fokozatait, szintjeit mindaddig gyakoroltatjuk, amíg a gyermekek biztonságosan nem végzik azt. Hogy melyek ezek a zenei készségek, amelyekkel minden gyermekeket meg kell ismertetni a tudásához és egyéni fejlődési üteméhez mérten fejleszteni szükséges:

1. Az éneklési készség fejlesztése, amely a gyermekek utánzási vágyán alapszik

- Az óvodában hallás után tanítjuk a dalokat
- Az óvónő énekel, bemutat, mintákat ad.
- A gyermek megfigyel, emlékezetében elraktározza, és reprodukálni próbálja. Az éneklési készség fejlődéséhez sokszori ismétlés és gyakorlás
- szükséges nagyon fontos a tiszta és szép éneklés megkövetelése.

2. Ritmusérzék fejlesztése

Az óvodában a dal és a játékos mozgás összekapcsolódása révén kerül sor a népi játékok játékdalok megismerésére. Az óvodáskorú gyermek ritmusérzéke egy állandó zenei tevékenység útján spontán és tervszerűen fejlődik.

- Az egyenletes lüktetés.
- A dal ritmusa ritmus motívumok
- A dal tempója.
- A dal kettes lüktetése, hangsúlya.

Ez mind benne van a dalban, az éneklésben egyidejűleg mindegyiket magába foglalja

3. Hallásfejlesztés

Az óvodai zeneoktatásban a hallásfejlesztés az aktív énekléssel indul és a későbbiekben is erre épül. Ezeket a gyermekek csak részben végzik tudatosan, zenei képességeik inkább utánzásos alapon gyakorlással fejlődnek. A három év alatt tanult anyag alkalmas a jó akusztikus és belső

hallás fejlesztésére, a begyakorolt, automatizált mozgás és éneklés, éneklési készségek, pedig a zenei írás-olvasás megalapozói.

A hallásfejlesztés területei

- A magas és mély hang érzékelése,
- a halk - hangos közötti különbség,
- hangszín felismerése,
- belső hallásfejlesztés,
- a gyermekhang ápolása és fejlesztése.

A zenehallgatás fontos része a zenei nevelésnek. A zenei képességek fejlesztési anyag feldolgozásánál többek között Forrai Katalin által kidolgozott „Ének az óvodában”, valamint Törzsök Béla: „Zenehallgatás az óvodában” módszertani, nevelési ajánlásai alapján végezzük a zenei képességfejlesztést.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek belülről fakadó késztetesként örömmel énekelnek.
- Egyszerű dallammotívumokat tisztán énekelnek vissza.
- Dallamfelismerést, ritmusvisszaadást változatos formában alkalmazzák
- Halk - hangos, gyors - lassú, magas - mély közötti különbséget egyedül is képesek érzékelteni, ugyanakkor a felelgetős játék eljátszására is képesek.
- Belső hallásuk kifejezett, dallambujtatásra, természethez kapcsolódó hangok utánzására, hangszínek megkülönböztetésére, hangszerek hangjának felismerésére képesek.
- Egyöntetűen körben járnak szép testtartása, kézfogással is örömet jelent számukra a zene
- Örömmel játszanak énekes játékot, mernek és tudnak egyedül énekelni.
- A zenehallgatásra szánt műveket figyelmesen hallgatják.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- Felismerik és megkülönböztetik a környezetükben található hangokat.

Az óvodán kívüli óvodai nevelés megszervezése (Home Office) során:

- Javasolja az óvodapedagógus, hogy lehetőség szerint a család közös helyiségében (vagy a gyermek szobájában) kerüljön kialakításra egy olyan csendes sarok vagy kuckó, ahol a gyermeknek is lehetősége van zenét hallgatni akár önállóan, vagy a szüleivel együtt. Itt kerüljenek elhelyezésre a gyermekek által használható hangszerek is oly módon, hogy az számukra látható, és szüleik közbenjárásával elérhető legyen. A nappali, vagy a lakás tágasabb terében legyen lehetőség táncra és mozgásra.
- Az óvodapedagógus ajánlásaival tegye az éneklést, zenélést a gyermekek mindennapi tevékenységének részévé.
- Az óvodapedagógus biztassa a szülőket, hogy gyermekeikkel minél gyakrabban, és közösen nézzenek képeskönyvet, mesét, készítsenek és játsszanak ütőhangszerekkel, találjanak ki dalokat és mondókákat.
- Az óvodapedagógus biztassa a szülőket, hogy erősítsék a gyerekek ösztönös, spontán kezdeményezéseit.
- Az óvodapedagógusok alkalomszerűen vonják be a szülőket is a közös éneklésbe és a hagyományok ápolásába.
- Az óvodapedagógusok kérjék meg a szülőket, hogy lehetőség szerint természetes módon, vagy online tartalmakon keresztül mutassanak be gyermekeiknek különböző hangszereket.
- A pedagógusi és szülői minta spontán utánzásával az éneklés - zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik. A mozgás, a ritmus, a dallam és a szöveg globális élményt nyújt a gyermekek számára.

7. 4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, kézi-munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére. (ÓNOAP)

Cél:

- Az ábrázoló tevékenység, a tárgyi világ megismerése, az újraalkotás a gyermek számára örömteli cselekvés legyen.
- A gyermek tér, forma, színeképzetének gazdagítása a természet szépségei által.
- A gyermek ízlésének, alkotóképességének, fantáziájának kreativitásának kibontakoztatása.

Feladat:

- Az alkotótevékenységhez biztosítjuk a megfelelő mennyiségű eszközöket, a helyet, az időt, a nap minden szakaszában.
- Lehetővé kell tenni a különböző technikák gyakorlását.
- A gyermekekben fel kell kelteni az ábrázolás igényét, amihez fontos az élmények elsajátítása.
- A műalkotásokkal, népművészeti elemekkel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.
- A környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására való igény kialakítása
- Az ábrázolás eszközeinek megismertetése, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző alapelemeinek, helyes használatának bemutatása.

A megvalósítás tartalma

Az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosítunk, hangsúlyt fektetünk a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására, megismertetjük a gyermekeket a különböző ez eszközök használatával. A vizuális tevékenység a gyermek élmény, - tárgyi fantázia - világának feldolgozását, újraalkotását teszi lehetővé, ezáltal a szabad önkifejezés eszközévé válik. A vizuális tevékenység a gyermek ízlésének alkotóképességének, fantáziájának kreativitásának kibontakoztatását szolgálja, ami az esztétikai nevelés alapja. A gyermek életkori sajátosságából ered a megismerési és cselekvési vágy, ami az ábrázolótevékenység alapja.

A gyermekek egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően különböző szintű alkotásági jutnak el, aminek célja: az alkotás öröme, a cselekvés során pozitív lelkiállapot elérése. A kiegyensúlyozott, harmonikus légkör serkentőleg hat az elmélyült cselekvésre. A gyermekek érzelmeitől vezérelve tekintenek az őket körülvevő valóságra, a fontossági sorrendet is ez az

érzés határozza meg. Ezért arra kell törekednünk, hogy a szeretet, a barátság, a harmónia, a szépség, a valahová tartozás öröme vegye körül a gyermeket. A gyermekek számára lehetővé kell tenni a különböző technikák gyakorlását, ami az igény szerinti segítségnyújtást is magába foglalja.

Az óvónő legfontosabb feladata az élmények biztosítása, ami felkelti a gyermekben az ábrázolási vágyat. Ezt segíti az évszakok változása, természet szépségére való rácsodálkozás. A gyermekek úgy ábrázolják a világot, ahogy ők látják, saját élményükre, érzésükre, tapasztalatukra támaszkodnak. A cselekvés vágya, a különféle anyagokkal való ismerkedés, megbirkózás, tapasztalat szerzés alapvetően hozzájárul a gyermekek személyiségfejlődéséhez. A gyermekek önkifejezését segítik a változatos technikák: a mintázás, a festés, vágás, tépés, origami. Észre kell vetetni a gyermekekkel, hogy minden, ami körülöttünk van, megjeleníthető. Ne mi gondoljuk ki, hogy mit kell tudni a gyermekeknek, abban kell segítségére lenni, hogy az általa létrehozott alkotást tökéletesebb fejlessze ki, és neki szerezzon örömet. Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladatunk az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

A vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése: megszólítás, kérdés, véleménynyilvánítás, döntés, formák, színek magyarázata, eszközök, anyagok megnevezése, stb.

Fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Élményeiket, tapasztalataikat vizuálisan képesek megjeleníteni.
- Színhasználatuk a valóságnak megfelelő.
- Formaábrázolásuk változatos, emberábrázolásuk részletező.
- Tevékenységük kitartó, egymás munkáját értékeli.
- Díszítő jellegű - írás előkészítő - feladatokat szívesen oldanak meg.
- Fejlődik képi gondolkodásuk. Kialakul tér, forma- és színképzetük. Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásokról.

Az óvodán kívüli óvodai nevelés, rajzolás, festés, mintázás, kézi munka megszervezése (Home Office) során:

- Javasolja az óvodapedagógus, hogy lehetőség szerint ott ahol leginkább együtt van a család, alakítsanak ki egy olyan teret, illetve biztosítsanak a gyermek számára egy asztallaprészt vagy festőállványt, ahol a nap bármely szakában szabadon fejlesztheti és kipróbálhatja saját kreativitását, esetleg megismerkedhet új anyagokkal. Itt kapnak helyet a vizuális tevékenységek eszközei, de más alkotást elősegítő eszközök is, mint az olló, a kréta, textil, ragasztó, barkácsoló és egyéb más eszközök, anyagok.

Olyan legyen ez a tér, ami a gyermekek és a szüleik kreativitását egyaránt ösztönzi, támogatva közben a verbális kommunikációt, az önértékelést, finom és nagymotoros mozgásokat és az intellektuális képességek fejlődését. Maga a tevékenység – s ennek öröme – a fontos.

- Az óvodapedagógus ösztönözze a szülőket és a gyermekeiket az anyagtakarékosságra, a felhasználható anyagok folyamatos gyűjtése, és a hasznos hulladékok újbóli felhasználása (flakonok, dobozok, tojástartó, sajtos doboz, dugók stb.).

- Az óvodapedagógus instrukciói alapján a szülők segítsenek megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

- Az óvodapedagógusok által javasolt digitális tartalmak között szerepeljen a népi kismesterségekkel való ismerkedés. A szülők meséljenek, beszéljenek ezekről gyermekeiknek, keressék, és együtt nézzék meg a lakásban fellelhető alkotásokat, eszközöket.

- Az óvodapedagógus ösztönözze szülőket, hogy a gyermek vagy a család alkotásaiból készítsenek házi kiállítást, melynek fotóit igényük szerint megoszthatják a csoporttársakkal.

- Az óvodapedagógus pedagógiai tanácsai és ajánlásai során kiemelt figyelemmel legyen a tehetséges gyermekekre (különleges eszközök, anyagok biztosítása, pályázatokon való részvételi lehetőségek felkutatása).

- Az óvodapedagógus javasolja a szülőknek, hogy a gyermek, otthon készített munkáit (produktumait) folyamatosan gyűjtsék össze, és a járvány megszűnte után hozzák el azokat óvodába.

- Az óvodapedagógus kérje meg a szülőket, hogy kéthetente legalább egy gyermeki vagy családi alkotás fotója kerüljön megosztásra a szülők és az óvodapedagógusok között.

- Az óvodapedagógus ösztönözzé a szülőket, hogy vegyenek részt az óvoda, vagy a közösségi hálókön meghirdetésre kerülő rajzpályázatokon.
- Az óvodapedagógus figyelmeztesse a szülőket a vizuális tevékenységek során előforduló esetlegesen előforduló baleseti veszélyforrások kiküszöbölésére, megszüntetésére. Mozgás Az óvodai egészségnevelés – benne a mozgásfejlesztés – háttere a család, mely közeg kitüntetett szerepet kell, hogy vállaljon a gyermek rendszeres mozgásának megszervezésében és megszerettetésében.

7. 5. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, c) szervezett mozgásos tevékenység.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb

tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének- a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség-fejlődésére.

Az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgást az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron szervezzük meg.

Cél:

- A személyiség sokoldalú fejlesztése, változatos tevékenységek által.
- A fizikai aktivitás.
- A szellemi aktivitás előkészítése, a mozgásigény kielégítése.
- A mozgás megszerettetése.
- A torna járuljon hozzá a harmonikus, összerendezett, fegyelmezett nagy és kis mozgások kialakulásához
- Az egészség megőrzése, óvása

Feladat:

- A fizikai állóképesség fejlesztése, önértékelés, önbizalom növelése.
- Nagy és finommozgások fejlesztése.
- Mozgással kapcsolatos szókészlet gyarapítása.
- Egészséges versenyszellem alakítása.
- A társra való figyelés

A megvalósítás tartalma

Az óvodai nevelés egyik fontos feladata a gyermekek egészségének védelme, fizikumának megerősítése, fejlesztése, mozgási készségének alakítása, testi, lelki, fejlődésük összhangjának megteremtése. Az óvodába kerülő egészséges gyermekek szívesen mozognak. A közös mozgás öröme elősegíti a társas kapcsolatok alakulását. Mozgás közben fontos

személyiség tulajdonságok alakulnak ki, és erősödnek meg: mint a bátorság, a fegyelmezettség, a kitartás és az akarat. A különböző mozgások elsajátításának folyamatát az óvónők a gyermek mozgástapasztalatára, játékos kedvére építse.

A szabad mozgástevékenységnél cél a mozgáskedv és mozgásigény kielégítése. Kísérletezhessenek korlátozás nélkül, bátorságuk szerint minden tornaszeren, udvari játékon. A kötelezően szervezett testnevelési foglalkozások legérdekesebb anyagai a játékok, mert nemcsak a mozgások kombinációira adnak alkalmat, hanem új meg új tapasztalatok megszerzésére is, alapvető szabályok megtanításának betartása. Az óvónő alkalmazkodjon a gyermekekhez, adjon lehetőséget, hogy ki-ki a saját képességei szintjén hajtsa végre az adott gyakorlatot. Kihangsúlyozva a gyermeki személyiség tiszteletét, az egyéniség figyelembevételét.

A testnevelés feladatainak teljesítését a rendszeres testneveléssel kívánjuk megvalósítani.

1. Naponta kétszer szervezett mindennapos frissítő tornával (délelőtt, délután).
2. A heti egy kötelező foglalkozás kis- és középső csoportban, két kötelező foglalkozás a nagycsoportban.

A testnevelési foglalkozások elsősorban az oktatás anyagának feldolgozására nyújtanak lehetőséget az óvodai nevelésen belül. A testnevelési foglalkozások anyaga atlétikai-, torna és játékjellegű főgyakorlatból tevődik össze. Az éves anyag kidolgozásánál a didaktikai és pszichológiai szempontok mellett jó, ha gondolunk a helyi adottságokra és az időjárás változásaira is. Az atlétikai gyakorlatok, futások, dobások, lehetőség szerint a szabadban történnek.

Vegyük figyelembe a csoport általános fejlettségét, s a fejlődés ütemét. Ehhez igazodva döntsünk a gyakorlás, az ismétlés számáról. Fontos, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Differenciált feladat adással segítsük elő, hogy minden gyermek megtalálja a képességének legmegfelelőbb mozgásos feladatokat. A feladat ne legyen se túl könnyű, se túl nehéz, mert mindkettővel negatívhatást váltunk ki. Elsődleges célunk, hogy a gyermekek tökéletesen végezzék el a gyakorlatokat, s olyan képességeket, készségeket alakítsunk ki, amelyek majd elősegítik az egyre pontosabb mozgás elvégzését. Adjunk helyes mintát, mutassuk meg a helyes technikákat, ösztönözzük és biztassuk a gyermekeket az esztétikus, pontos mozgásra. Mindig a pozitívumokat emeljük ki. Sokat dicsérjük, buzdítunk a gyermekeket. Jól szolgálják a fejlesztési célkitűzések megvalósítását, a kézi szerek gyakori alkalmazása. A foglalkozásokat változatossá, érdekessé tesszük. A kézi szerek közül kiemelném a különböző méretű labdákat. Sok játékos és hatékony

mozgást végezhetnek velük a gyermekek. A labdával való játék nagyon sok nevelési, oktatási feladat sikeres megvalósítását eredményezi (élménygazdagság, ügyesség, gyorsaság).

Ha lehetőség van rá, a szabadban tornázzunk. Az udvar tágas, homokos füves része ideális hely a testnevelés feladatainak elvégzésére. A feladattól függően válasszuk ki a legmegfelelőbb helyet. Fontos szempont az is, hogy a gyermekek, a legkevesebb várakozási idővel, folyamatosan mozogjanak. Az együttes foglalkoztatási forma mellett a csoport és a csapat foglalkoztatási formát javasoljuk. Fontos, hogy minden tevékenységnél határoljuk be a teret. Törekedjünk arra, hogy tekintetünkkel tudjuk átlátni a csoportot és teremtsük meg a biztonságos, balesetmentes testnevelést. A gyermekek fejlődését csak akkor segíthetjük, ha a megfelelő időben a megfelelő tevékenységeket a megfelelő korban végezhetjük velük. Ezt szolgálják a rendszeresen szervezett és tervszerűen irányított testnevelési foglalkozások. A 3-4 évesek testnevelés anyagát a különböző módon irányított természetes mozgások alkotják. Ugrások, futások, csúszások, mászások talajon és szereken. Ezt követik az egyensúlygyakorlatok, az akadályfutások a függés, az ugrás, a labdagyakorlatok és az akadályfutás. Az óvónő vegye figyelembe, hogy a gyermekek csak bemutatással, cselekvés közben értik meg a szavakat és a mozgások kapcsolatát, ezért biztassa és dicsérje őket. A jól sikerült gyakorlat után váljék az öröm közössé. 4-5 éves korban a gyakorlatok nehézségi fokát viszonyítsuk a kiscsoport gyakorlataihoz és itt már minőségi javulásra, törekszünk. Az óvónő a gyermekektől szebb mozgást, pontosabb végrehajtást igényeljen. A hangsúly a játékban, a játékosságában legyen. A játékokat többször is játsszák el, legyenek kedvenc játékaik, amelyek a feladat megvalósításának eszközei, s egyben a társas kapcsolatok alakítói is. 5-6 éves korban a foglalkozások anyagában az előző évek gyakorlataira építsünk. A végrehajtás azonban magasabb szinten történjen. Fejlesszük tovább a kialakult kezdeményezéseket. Kezdeményezőkedvet, önállóságot, bátorságot, kitartást, egymás segítségét, alkalmazkodóképességet, mások sikereinek elismerését.

Az óvodai testnevelés szerves része a mindennapos testnevelés

Szervezésére (naponta kétszer) a játék utáni és az ébredés utáni időben kerüljön sor. Anyagát elsősorban a gimnasztika mellett a mozgásos játékok adják. A gyermekek szívesen és örömmel vegyenek részt, s váljon igényükké és szokásukká a mindennapi mozgás. Az örömmel, derűs légkörben, együttesen végzett gyakorlás hozzájárul az egészséges életmódszokásainak megalapozásához is. Ezért nagyon lényeges, hogy minden óvónő a gyermekekkel együtt örüljön a mozgásban elért sikereknek. A változatos eszközök és a

szabad mozgás, a sok játéklehetőség, a testnevelés örömet jelentsen, a gyermekek számára, hasonló módon, mint a foglalkozások.

A napfény, a levegő, kedvező hatását kihasználva a testnevelés a szabadban történjen. Foglalkoznunk kell a testi fejlettségből adódó, látható és rejtett testi hibák felismerésével, a korrekcióval és a prevencióval. Nyilvánvaló, hogy ez a munka külön szakértelmet igényel, amit a szülőkkel való szoros együttműködéssel közösen oldunk meg.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Szeretik és igénylik a mozgást, ellenálló képességük, edzettségük kifejlődött.
- Ismerik az eszközök nevét, a gyakorlatokhoz kapcsolódó kifejezéseket.
- Mozgásuk összerendezett.
- Kifejlődött egyensúlyérzékük, ritmusérzékük.
- Játékos és versenyhelyzetekben megfelelő akarattal vannak jelen.
- Figyelmük, gondolkodásuk megfelelő szintű.
- Pozitív énkép alakulásának támogatása a világos, konkrét értékeléssel
- A mozgásformák megnevezésével a szókincs bővítése.

Az óvodán kívüli óvodai nevelés megszervezése (Home Office) mozgásfejlesztés:

Tapasztalataink szerint a szülők számos esetben igénylik óvodapedagógusaik segítségét, ezért is nagyon fontos lehet a családokkal történő együttműködés, a családok szemléletformálásának vagy váltásának segítése, az egészséges és természetes életmód szokásalakításának terén.

- A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak nap mint nap, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.
- Otthon is törekedni kell a gyermeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a friss levegő folyamatos biztosítására, a szabad levegő kihasználására.

- Az óvodapedagógusnak szorgalmaznia kell a gyermekek számára – a lehetőségek függvényében akár szűkös lakásokban is – az életszükségletet jelentő, a mozgás biztosításához szükséges belső és külső terek kialakítását.
- A gyermekek számára is értelmezhető célok meghatározásával az óvodapedagógus tudatosítsa a szülőkben, hogy a felnőttkori mozgásügyesség nagymértékben a gyermekkori mozgástapasztalatok függvénye, ezért meghatározó jelentősége van a spontán és szervezett óvodai és otthoni mozgásfoglalkozásoknak, mozgásos programoknak.
- Az otthoni napirend kialakításához adható óvodapedagógiai tanácsok között feltétlenül szerepeljen a napi mozgás, és minél több idő eltöltése a szabad levegőn.
- Az óvodapedagógus téma és feladat ajánlásai kapcsán törekedjen játékos mozgásfeladatokon keresztül is az értelmi és szociális képességek fejlesztése, a kooperatív (testvérekkel és szülőkkel együtt végezhető) mozgásos játékok alkalmazására.
- Tudatosítsa a szülőkben az óvodapedagógus az életkornak megfelelő terhelés, az állóképesség fejlesztésének fontosságát, és ezekhez játékos utánzó mozgásfeladatok ajánlásával nyújtson segítséget.
- Az óvodapedagógusi kompetencia és az óvodában már kialakított szokások függvényében tartásjavító, lábboltozat fejlesztő vagy egyéb más mozgásprogramok és gyakorlatok ajánlásával is támogassa a gyermek mozgásfejlődését.

7. 6. A külső világ tevékeny megismerése, a környezettudatos magatartás, fenntarthatóság megalapozása

„A környező világ iránti érdeklődés velünk születik.

Születésünk pillanatától egy bonyolult és elkápráztató világ felfedezői vagyunk. Vannak emberek, akikben ez a szenvedély az idő múlására vagy az élet megpróbáltatás közepette kihűl, de vannak olyan szerencsések, akiket életük végéig hevít.”

(Gerald Durrell)

Az óvodapedagógus alapvető jelentőséggel bír a gyermekek pozitív természetképének kialakításában. De mit is kell tennünk azért, hogy az alkotó személyiség fejlődését segítsük? Egyrészt saját személyiségünket kell formálnunk: nyitottnak és fogékonnak kell lennünk az új ismeretekre, másrészt alaposan ismernünk kell az embert körülvevő természetet, hogy képesek legyünk érte felelősséget vállalni.

A 3-7 éves gyereket nevelő óvodapedagógus a természeti környezet kínálta lehetőségek közül értelem szerűen a gyermekek életkori sajátosságaival adekvát ismeretátadási formákkal él.

Ennek az elvárásnak csak úgy tehetünk eleget, ha magunk is érdeklődő, szerencsésebb esetben aktív természetjáró, s naprakész ismeretanyaggal rendelkezünk, pl. kirándulások szervezése, vagy szakirodalom figyelemmel kísérése. Csak így érhetjük el, hogy a gyerekek lássák is, élvezzék is egy tájegység formáit nap- és évszakonként változó színeit. Élményszerűen ismerhessék meg más vidékek növény- állatvilágát: esztétikai élményben részesülhessenek, egy gondozott kert láttán eljussanak a rendetlenség, rongálás elítéléséhez.

Tiszteljék, szeressék és ápolják a körülöttük lévő növény- és állatvilágot, hogy felnőve ne váljanak közömbössé természetünk problémái iránt, a tevékenységekben örömet leljenek, örömet szerezzenek másoknak, hozzátartozóiknak. A természetben való viselkedésre az óvónő ad mintát, mértéktartó magatartásával egyrészt kulturált viselkedésre bírja a gyerekeket, másrészt lehetővé teszi, hogy a gyerekek önfeledten csodálhassák a természet szépségét, ráébredhessenek értékeire, védelmének szükségességére.

A természeti és társadalmi környezetről szerzett tapasztalatok, élmények, természeti jelenségek, tárgyak, növények és állatfajok apró csodáinak felfedeztetésével, élményszerű átélésével, érzelmileg kötődő, a környezettel harmonikusan élő gyermekek nevelése. Népi kultúra iránti tiszteletre nevelés, értékek és hagyományok ápolásával.

Alkalmat biztosítunk, időt, helyet és eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

- a környezet szeretetére, védelmére nevelünk
- felhívjuk a figyelmet az újrahasznosítás fontosságára
- segítjük a környezettudatos magatartás kialakulását, fenntarthatóságra nevelést
- a komplexitásra törekszünk, a felfedező és alkotókedv kibontakoztatására, kialakítjuk a szülőföldre, a nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszonyt, értékorientált magatartást

Célja:

- Olyan szokások, viselkedésformák kialakítása, amelyek meghatározzák a természet és környezet harmonikus együttlétét.
- A gyermekek megfigyelőképességének, képzeletének, gondolkodásának, emlékezetének, nyelvi kifejezőképességének, társas magatartásának fejlesztése.
- Olyan gyermekeket nevelni, akik szeretik a természetet, az őket, körülvevő élőlényeket, ismerik környezetüket.
- Fogékonyak a körülöttük lévő környezet szépsége iránt, megtalálják a szépet és a jót, megbecsülik azt.
- Teljes biztonsággal tájékozódjanak és igazodjanak el a környeztünkben.

Feladata:

- Lehetővé tesszük a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését.
- Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket biztosítunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Elősegítjük a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Lehetőséget adunk a minél több érzékszervvel való tapasztalásra. A tapasztalatszerzés módja az alkalmi és folyamatos megfigyelés, gyűjtés.
- Vegyük észre a tevékenységek közbeni lehetőségeket, építsünk gyermekek élményeire, tapasztalataira.
- A gyermekeket alkalmassá kell tenni a megfigyelésre, elsősorban látni kell megtanítani.
- Hangsúlyozzuk a fenntarthatósági szemléletformálást, a környezettudatos magatartás alakítását.

A megvalósítás tartalma

Az óvodapedagógus a környezet tudatosság, környezetvédelem szempontjait figyelembe véve tervezi, alakítja ki a megfelelő tárgyi környezetet.(szelektív hulladék gyűjtő).

A környezetvédelmi szempontok megvalósulását folyamatosan ellenőrzi. (szemét gyűjtés, növény ápolás, stb).

A gyermek környezetével való kapcsolata mindig a felnőttek közvetítésével valósul meg, az óvodában az óvónő tudatos irányításával. A nevelés egészében jelen vannak azok a mozzanatok, amikor a gyermekek újra játsszák életüket. Az óvodában újraélik mindazokat az élményeiket, ami történik velük otthon, amit látnak a családban, hallanak, tapasztalnak az óvodában és a tágabb környezetükben. Lehetőséget ad a gyermeknek arra, hogy a benne lévő feszültségek feloldódjanak. A komplex foglalkozások magukba foglalják a testápolást, közlekedést, a helye viselkedést, ami a gyermekeknek segítségnyújtás a környezetében meglévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához. Ezáltal magatartásformák, kialakulása valósul meg játékosan, a gyermek érdeklődésének és igényeinek figyelembevételével. Mindehhez szükség van az óvónő érdeklődésére, lelkesedésére, empátiás készségére, színes egyéniségére, hisz modellként kell, hogy szolgáljon a gyermek előtt.

Segítse elő a gyermek önálló vélemény alkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel lehetővé tehetjük a gyermekek számára, hogy maguk fedezzék fel környezetüket. A fák, virágok, az apró kis állatok megannyi ismeretet jelentenek a kisgyermeknek.

A séták, kirándulások az óvoda udvarán, az élősarokban végzett tevékenységek tanulási, tapasztalási lehetősége kínálnak a gyermekeknek. Az óvónő lelkesedése, rácsodálkozása, serkenti a gyermekeket a gyűjtésre. Az óvodába lépéstől folyamatosan keressenek környezetükben fellelhető „kincseket”, szép lehullott falevelek, magvak, kavicsok. Gyűjtési feladat adásával az óvónő vigyázzon arra, hogy az a gyermekek által teljesíthető feladat legyen és ne a szülők házi feladata. A gyűjtött tárgyak kapcsán tartalmas beszélgetést kezdeményezhetünk a gyermekekkel, így a gyerekek ismereteit bővíthetjük, sőt felhasználhatjuk ezeket az értékes kincseket barkácsolásnál, különböző eszközök készítésénél. Az önálló és csoportos megfigyelések révén értékes tapasztalatokhoz juthatunk a természetben végbemenő folyamatokról és összefüggésekről. A természeti jelenségeket, változásokat, időjárással kapcsolatos dolgokat naponta többször is megfigyelhetjük. Hívjuk fel a gyermekek figyelmét az évszak adta a jellemző színekre, az évszakok esztétikájára, és arra, hogy az időjárás és az évszakok változása hogyan hat az élőlényekre. Nemcsak a színekben, gyűjtésekben, de a hangulatban is igen gazdagok az évszakok. Beszélgetéseink során olyan új kifejezésekkel találkozhatnak a gyermekek, amivel a szókincsüket tovább gyarapíthatjuk. Minden évszagnak meg van a maga szépsége, amire rávezethetjük a gyermekeket cselekedtetéssel.

Ősszel

Őszi falevelek, termések, kerti virágok gyűjtése az óvoda udvarán séta közben, kirándulások alkalmával. A természetes őszi környezetben való játék közben megtapasztalják, hogy a mászóka vas hideg, a fák nyirkosak, a talaj nedves és hideg. Megfigyelik a lehullott falevelek színét, a fa koronáját. Őszi ruhába öltözködünk. Megnevezzük a ruhadarabokat és testrészt, amire felvesszük. Meglátogatjuk a piacot, és közösen vásárolunk a gazdag őszi kínálatból. Közben ismerkedünk a színekkel: barna, sárga, zöld, piros.

A cselekvéseinket beszéddel kísérjük: elindulunk, megállunk, sétálunk, gyalogolunk, szaladunk, a falevél lehullik, lepereg, a száraz levél zizeg, ropog, a szél suhog, a virág kinyílik, elhervad stb.

Télen

A madarak részére madáreleséget gyűjtünk, közösen madáretetőt készítünk, pótoljuk az ennivalót és megfigyeljük a madarakat. Összehasonlítjuk a téli öltözkönyt az ősziével. Különböző játékokat játszunk a hóval, a jéggel. Hó várat, hóembert, hó állatokat készítünk, hó csatát vívunk, szánkózunk. Kísérleteket végzünk a hóval, jéggel, vízzel. Közben ismerkedünk a hó, a jég tulajdonságaival: hideg, puha, kemény, olvad, csúszik, átlátszó, fehér. Újabb kifejezéssel ismerkedünk meg: zúzmara, hóvirág, jégcsap, siklik, olvad stb.

Tavasszal

Ágakat, gallyakat, magvakat gyűjtünk, amit a csoportszobában közösen hajtunk, csíráztatunk. Így naponta alkalmunk nyílik a megfigyelésre, milyen változások történnek. A természetes tavaszi környezetben játék közben megfigyelhetjük a tavasz első jeleit: olvadás, tócsák, napsütés, ég színe, levegő illata, hőmérséklet. A fák bokrok változása. Összehasonlítást végzünk a tél és a tavasz között: a hó fehér volt, a talaj barna, a jégen csúszunk, a sárban tocsogunk. A tavaszi munkák megfigyelése, végzése. A tavaszi és a téli öltözkönyt összehasonlítása. A tavaszi piac meglátogatása. Tavaszi zöldségek, gyümölcsök megfigyelése, megnevezése, közös elfogyasztása. Tavaszi virágok színének, nevének megnevezése. Szókincsbővítés: rügyfakadás, bimbó, sarjad.

Nyáron

Nyári képeket, virágokat, magvakat gyűjtünk. Beszélgetünk a nyári élményekről, ki hová szokott menni szabadidejében? Játék a vízben, homokban. Közös nyári séták, színes kavicsok gyűjtése. Nyári ruharabjaink megnevezése.

Szókinszbővítés: szerszámok megnevezése, cselekvéseink megnevezése: labdázik, fekszik, napozik, fürdik, pancsol, sarat dagaszt, csobog a víz, tűz a nap, stb.

Nyáron az időjárásnak különböző jelenségei is megfigyelhető, mint pl.: mennydörgés, villámlás, szivárvány.

Az évszakban nemcsak a változások figyelhetők meg, hanem a hozzájuk kapcsolódó aktualitások, ünnepek események. Ősszel: betakarítás, szüretelés. Télen: Mikulás, Karácsony, Újév, Farsang, Tavasszal: Anyák napja, Gyermeknap. A környezetismeret kötetlen formában, kezdeményezésekben történik. A közeli réten, mezőn megfigyelhetjük az ott élő növényeket, bogarakat, állatvilágot. A háziállatokat is saját környezetükben figyelhetjük meg. A környezet változásainak megfigyeléséhez szükség van matematikai ismeretekre is. A matematikai tapasztalatszerzés is legeredményesebb természetes környezetben, tevékenységek során, spontán helyzetekben, probléma helyzetek teremtésével. Jól fejleszti a gondolatok tevékenységgel, szóval történő kifejezését. A matematikai nevelés elősegíti a gyermek környezetéről szerzett tapasztalatainak feldolgozását. A gyermekek már a meg lévő tapasztalataira építve fokozatosan előkészítjük a számfogalmak kialakítását, és geometriai tapasztalatokat szereztetünk velük. Megtanítjuk őket a térben tájékozódni. Óvodáskor végéig fokozatosan bővítjük ezeket a feladatokat. Közös megfigyeléseink alkalmával éreztessük meg a természet szépségét, mutassuk be a környezetvédelem és a környezet higiénés szerepét, az ember és minden más élőlény szempontjából. A természetet ismerő és szerető gyermekekből válhat csak természetvédő, környezetvédő ember. A tőlünk távolélő állatokról, növényekről, emberekről is szerezzünk be minél több információt: természetfilmekből, diákról, különböző könyvek, illetve képekről, amit közösen megbeszélünk.

A megtapasztaláson alapuló megismerés, információ szerzés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív és passzív szókinszének mennyiségi és minőségi gyarapítása, ezzel párhuzamosan a fogalmak körének és tartalmának bővítése, új fogalomrendszer kialakítása, a beszéd, a mondatalkotás aktivizálása, a konszenzusos beszéd gyakorlása.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek meg tanul tájékozódni a természeti és társadalmi
- környezetben.
- Megismeri szülőföldjét, lakóhelyét, hazai tájakat, annak szépségét.
- A helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, családi és tárgyi
- kultúra értékeit. Megtanulja ezek szeretetét, védelmét is

- Különbséget tud tenni az évszakok között.
- Tudják lakcímüket, szüleik nevét. Ismerik a falusi élet szokásait. Ismerik az őket körülvevő közlekedési lehetőségeket.
- Képesek az óvónő kérdéseit, gondolatait megérteni, követni.
- Jól ismert tulajdonságok szerint válogatást, összehasonlítást, sorba rendezést végeznek.
- Értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket /több, kevesebb, ugyanannyi, rövidebb, hosszabb/
- Térben, való tájékozódásban értik és tudják az irányokat, a névutókat
- /alá, fölé, között stb./

Az óvodán kívüli óvodai nevelés megszervezése (HomeOffice) során:

A környezet megismerése és a környezet megismerésének lehetősége a hirtelen megváltozott hétköznapiakba vegyített sokszínű, érdekes, és izgalmas tevékenységek biztosításával átfogja az egész családi életet.

A szeretet, a kötődés, valamint különböző élménybefogadások keltésével az érzelmek és kifejezőképességek, valamint a különböző szokások kialakítására és fejlesztésére most fokozottan, és tudatosan szükséges hangsúlyt helyezni.

- Az óvodapedagógus téma, cél és feladat ajánlásainak fókuszában az egészség és a test védelme kell, hogy legyen!
- Az óvodapedagógus a családdal történő kapcsolattartása során építsen a gyermekek óvodában szerzett ismereteire, a közös óvodai programok, kirándulások és a gyermekek egyéb élményeire.
- A családok hatékony és folyamatos bevonásával az óvodapedagógus „ébressze fel” az érdeklődést a környezet és az egészségvédelem lehetőségeinek megismertetésével a családi és gyermeki szokások feltérképezésére (életmód és egészség: étkezés, fogápolás, pihenés, környezettudatosság, hagyományőrzés, stb.) és bátorítsa a szülőket új szokások és gyermeki viselkedésformák bevezetésére, a kialakult és megfelelő szokások megerősítésére.
- Az óvodapedagógus hívja fel a szülők figyelmét arra a tényre és lehetőségre, hogy a gyermekek a környezetükön végzett közvetlen tevékenységek során számos, és életre szóló matematikai tudást és kompetenciát szerezhetnek. Különböző tartalmak ajánlásával

tudatosítsa ezt a szülőknél, illetve támogassa a gyermekek matematikai élményeinek erősítését.

- Az óvodapedagógus gyűjtsön és adjon ötleteket a növények és állatok életének megfigyeléséhez, gondozásához.

7. 7. Munka jellegű tevékenységek

A közösségi kapcsolatok a kötelesség- és felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Célunk:

- A gyermek egész személyiségének alakítása, fejlesztése a cselekvő tapasztalás során
- Az erkölcsi tulajdonságok kialakítása, erősítése, fejlesztése, az óvónő példaadásával.
- A sokféle, változatos munkajellegű tevékenységek során olyan készségek, tulajdonságok, szokások alakuljanak ki, amelyek pozitívan befolyásolják a gyermek környezethez való viszonyát.

Feladatunk:

- Olyan munkalehetőségek biztosítása, ami a gyermekek számára elfogadható
- Tapasztalat útján fedezzék fel a gyermekek a munka hasznosságát, szükségességét, éljék át a munka örömet.
- Munkavégzés közben alkalmazkodjanak egymáshoz, becsüljék egymás munkájának eredményét. Saját és mások elismerése.
- Fontos feladatunk a munkához való pozitív viszony, „attitűdök” kialakítása.
- Tudja önmagát kiszolgálni, jusson el a közösség érdekében végzett munkáig.

A megvalósítás tartalma

A munka az óvoda gyermek számára játékos jellegű marad. A munka elvégzését külső szükségesség indokolja. A munka az a terület, ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, belátható, átélhető a gyermek számára. Gyakorlás hatására kialakul a gyermekekben a munka céljának tudata, a felelősség érzet, és képessé válnak arra, hogy számoljanak tevékenységük következményeivel is.

Munkavégzés közben – az óvónő céltudatos irányításával – a gyermekek megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek természeti, társadalmi környezetükről.

Fontos a gyermekekkel való együttműködés, és a folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mért fejlesztő értékelése.

Minden olyan munkát elvégezhetnek a gyermekek, amelyekhez kedvük van és a testi épségük veszélyeztetettsége nélkül képesek azt megvalósítani. Minden munkatevékenység újabb tapasztalatok forrását jelenti. Munkavégzés közben formálódnak és egyre pontosabbá válnak a munkához szükséges készségek. Megtanulják a legszükségesebb eszközök használatát, azok neveit.

A tevékenységekhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetekben különböző beszédformák (udvarias, megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra készítés, kérdés, buzdítás, dicséret, verbális kifejezései) gyakorlása, munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak, ok-okozati összefüggések, műveletek megnevezése, mondatba foglalása.

Munkavégzés során alakul:

- kötelességtudatuk
- felelősségtudatuk
- erősödik kezdeményezőképességük
- fejlődik együttműködési képességük

Fontos nevelési eszköz, nevelőereje nagy hatású, ízlésformáló hatásával fejleszti esztétikai alkotóképességüket. Meg kell teremteni a munkához szükséges nyugodt, kiegyensúlyozott légkört. A napirendben megfelelő időt biztosítsunk, a gyermekek maguk ismerjék fel a munka elvégzésének szükségességét. Kiscsoportban a saját személyükkel kapcsolatos munkákat sajátítják el, majd fokozatosan válnak képessé az egymásért végzett munkára, a naposságra, az alkalmoszerű munkák teljesítésére.

A gyermek munkajellegű tevékenységének sajátosságai az óvodában

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelést igényel.

Önkiszolgálás, naposi munka, alkalmoszerű munka, megbízások, növény gondozása, környezet rendjének megőrzése, az évszakokhoz fűződő munkatevékenységek.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Segítsenek önmagukon, észreveszik, ha valamit meg kell csinálni,
- Környezetüket igényüknek megfelelően alakítják,
- A rájuk bízott feladatot, munkát, önállóan, szívesen végzik,
- Figyelnek saját maguk és környezetük rendjére,
- A környezetükben lévő növényeket, állatokat óvják, gondozzák,
- A közösen végzett munka hozzájárul a társas kapcsolatuk alakulásához,
- Kialakul a munka iránti tisztelet, megbecsülés fontossága, a dolgozó ember iránti tisztelet,
- Naposi munkát szívesen végzik, segítenek az óvoda rendjének
- fenntartásában, megbízatásaikat számon tartják.

Az óvodán kívüli óvodai nevelés Munka, munka jellegű tevékenységek megszervezése (HomeOffice) során:

A családok tartós otthonléte – kivált, ha az bezártsággal is együtt járó – számos lehetőség nyílik a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenységek felkínálására és gyakorlására.

A gyermekek általában örömmel és szívesen vesznek részt otthon is a különböző munkafolyamatokban, melyek a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetőségei. Ilyen tevékenységek: az önkiszolgálás, a segítség a szülőknek/nagyszülőknek, a testvérekkel együtt, értük, az önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése (szelektív hulladékok szétválogatása, növény és kisállat gondozás), stb.

Az elvégzett munka minőségét számos szülői és pedagógusi ráhatás befolyásolja, mint pld. az idő szűkössége, a megfelelő feltételek biztosítása, a felnőttek által nyújtandó segítség vagy annak hiánya, stb.

A hosszas családi együttlét során célszerű átgondolni a gyermekek játékos formában történő bevonásának lehetőségeit és gyakorlatát.

- Az óvodapedagógus adjon tanácsot a szülőknek a belső és külső környezetben végezhető munkák feltételeinek megteremtéséhez, a gyermeki munka tudatos szervezéséhez.
- Ösztönözze a szülőket a gyermekkel való együttműködésre.
- Erősítse a szülőket abban, hogy folyamatosan, konkrétan és reálisan, a gyermeket saját magához mérten részesítsék fejlesztő értékelésben

7. 8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése, a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit.

Célja:

- A gyermekek kíváncsiságára, megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva, a környezetében szerzett tapasztalataira építve irányítjuk a gyermeki gondolkodás fejlődését.
- A tevékenységekbe ágyazott szemléletes gondolkodás, fogalomalkotás, szóbeli kifejezés és értelmi képességek fejlesztése.
- Sokoldalú cselekedtetés közben fejleszteni a gyermek értelmi képességeit, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakításával iskolai életmódra való előkészítés.
- Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése, képességek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

Feladata:

- A tanulás feltételeinek megteremtése.
- A gyermekek tevékenységi vágyának kielégítése az eredményes tanulás érdekében.
- A gyermekek ismereteinek, tapasztalatainak bővítése, feldolgozása, a környezet önálló megfigyeltetése, felfedezésére való nevelés, kreativitás erősítése. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése.
- Problémamegoldó és kreatív gondolkodásra nevelés.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Az utánzásos, minta-és modellkövetéses magatartás, és viselkedéstanulás (szokások alakítása)
- A spontán játékos tapasztalatszerzés
- A cselekvéses tanulás
- Játékba integrált tevékenységek
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, pozitív értékelés.
- Gyakorlati probléma megoldás.

A megvalósítás tartalma

A pedagógus az ismeretet **tapasztalati lehetőségek**, megteremtése által adja át, biztosítva a lehetőséget arra, hogy játékon, művészeteken, alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhesse meg a gyermek azokat az élményeket, amelyek megnyitják, és ébren tartják benne a vágyat a „még több” megismerésére, a tanulás örömeinek kielégítésére. Ebben az életkorban az igazi ismeret az, amit a gyermek önmaga szerez meg.

Az értelmi fejlesztés megtervezésénél a gyermekek kíváncsiságára építünk. Nevelési céljaink elérése érdekében a tanulás spontán, másrészt az óvónők által tudatosan megtervezett rendszeres, szervezett időkeretek között folyik. A beszoktatás idején, majd a mindennapi élet lehetőségeit kihasználva arra törekszünk, hogy megismerjük az egyes gyermekeket, annak szellemi, testi, mentális, szociális képességeit, és ehhez a fejlettségi szinthez tervezzük meg a nevelési-tanulási folyamatot. A tudatosan megtervezett ismeretnyújtásnál tehát nem csupán az életkori sajátosságokat vesszük figyelembe, hanem az egyéni fejlődést, annak ütemét, ebből fakadóan az egyéni bánásmód és a differenciált foglalkoztatás áthatja az egész napi tevékenységet. Erre azért van szükség, mert a gyermekek összetételéből adódóan azonos életkoron belül is lényeges eltérések mutatkoznak, a gyermekek szociális kultúrájában, ismeretanyagában, értékrendjében, szokásrendjében. Az egyéni bánásmóddal, a személyre szóló figyelemmel, a differenciált feladat adással és segítségnyújtással csökkentjük a fejlődésben észlelt lemaradást, valamint segítjük a tehetségek dinamikus fejlődését, így az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű gyermekek megkülönböztetett figyelmet kaphatnak. Célunk az, hogy pozitív viszony alakuljon ki a gyermekekben a megismeréshez, szeressenek, akarjanak egy-egy tevékenységben részt venni,

egy megkezdett munkafolyamatot befejezni. Ezért a gátló kudarcok kiküszöbölésére törekszünk és erősítjük az örömteli tapasztalat szerzőtevékenységeket, melyet a buzdítás, a személyre szabott pozitív értékelés, a pozitív megerősítés kísér. Az intézmény pedagógusai az intézmény pedagógiai programjával összhangban korszerű nevelési- oktatási módszereket, eljárásokat, technikákat alkalmaznak.

Lehetőségünk van a szervezett – kötött, szervezett-kötetlen foglalkozások megválasztására. A választást a tevékenységben rejlő feladat határozza meg. A kötött foglalkozások választása esetén is törekszünk az oldott, játékos ismeretnyújtásra, amely érzékszerv bevonásával, cselekedtetések sorozatával, a gyermekek aktív részvételével valósul meg. Ha azt tapasztaljuk, hogy valamely gyermek egy-egy témakör feldolgozásánál folyamatosan elmarad és ez által bizonyos funkciójában lemaradás tapasztalható, akkor direkt módon bevonjuk az ismeretnyújtó tevékenységbe. A tanulási folyamatban a feladatadás és értékelés, az egyéni fejlettségre épül, ezért tudnunk kell, az adott gyermeknek milyen szintű feladatot adhatunk, mely erőfeszítésre készíteti, de ez által sikerélményhez juttatja. A feladatadásnál mindig meg kell győződnünk, hogy értik-e a gyermekek az adott feladatot.

Az önálló feladatmegoldás, önértékelés, ellenőrzésre serkent, és fokozza a reális önbizalmat, ami hozzájárul biztonságérzetének alakulásához. A gyermekek számára a tanulási folyamatot úgy szervezzük meg, hogy az folyamatos, egymásra épülő, fokozatosan gazdagodó tapasztalatszerzést eredményezzen, aminek eredményeként képesek az oksági viszonyok, összefüggések megoldására. Célunk az, hogy a leoptimálisabban kiválasztott nevelési módszerek, eljárások segítségével megteremtjük azt a lehetőséget, hogy minden gyermek saját képességeit figyelembe véve a leoptimálisabban fejlődjön, megteremtve ezáltal annak lehetőségét, hogy az óvodáseletemen túli tanulásvágát felkeltsük a nevelési-tanulási folyamatot, ennek érdekében óvodánk jellemzője a támogató szervezeti és tanulási kultúra.

Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása és azok bevezetésének megtervezése.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek eljutnak a pontos, valóságghú észleléshez.
- Megismerkednek az ok-okozati összefüggésekkel, a környezet mennyiségi, formai, színbeli eltéréseivel, matematikai fogalmakkal.
- Kialakulnak jártasságaik, készségeik, képességeik.

- Képesek azonosulni az óvónő által meghatározott feladattal.
- Kialakul bennük az igény, hogy a feladatokat sikerrel oldják meg.
- Megkezdődik az önellenőrzés képességének kialakulása, kifejlődik együttműködő képességük.
- Kialakulnak a közösségi élet szempontjából fontos normák, együttélési szabályok.
- Az iskolai tanulásmegkezdéshez rendelkeznek megfelelő ismeretekkel, képességekkel, önfegyelmekkel.

Az óvodán kívüli óvodai nevelés, a tanulás támogatása –a különböző tevékenységekben megvalósuló tanulás megszervezése (HomeOffice) során:

- Az óvodapedagógusok a nevelés-tanítás támogatását online tartalmak válogatásával, illetve a nagyon sok és hasznos link továbbításával segítik a szülőket és a gyermekeket.
- Elvárás minden óvodapedagógustól, hogy a különböző digitális tartalmakat megjelenítő linkek csak válogatás, tematizálás, magyarázat vagy ráutalás kíséretében kerüljenek megosztásra.
- A megosztásra kerülő digitális nevelési és tanulási tartalmak mennyiségét, minőségét és ütemezését egyaránt a „mérték az érték”, és „a kevesebb az több” szemlélet érvényesítése kell, hogy jellemezze, ezzel is kerülendő a gyermekek és a szülők túlterhelése.
- Az óvodapedagógusok a tanköteles korú gyermekek tekintetében is kerüljék az úgynevezett „házi feladat” adását és számonkérését!

Célszerű és javasolt olyan differentiált feladatokat, ötleteket és tartalmi ajánlásokat közvetíteni szüleiken keresztül az óvodás gyermekek számára, amelyek játékos tevékenységeket ígérnek, motiválók, leköthetik a gyermekek figyelmét, és adott esetben fejlesztő hatásuk is van/lehet.

- Az óvodapedagógust elsődlegesen ne a fejlesztési szándék motiválja!
- Az óvodapedagógussal szemben elvárás, hogy feladatellátása során a családok anyagi terheit ne növelje, mivel a koronavírus okozta helyzet következményeként sok család egzisztenciális gondokkal is küzd.

Keressünk olyan megoldásokat, amelyekhez feltehetően rendelkezésre állnak az eszközök és anyagok a különböző felszereltséggel rendelkező otthonok (újrahasznosítható anyagok,

egyszerűen elkészíthető lisztgyurma, kupakok, flakonok, hajtogatáshoz régebbi csomagoló és egyéb papírok stb.)

- Az óvodapedagógus a gyermekek otthoni tanulásának az alábbi formáit ösztönözze, javasolja:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás,

- szokások alakítása,

- a spontán játékos tapasztalatszerzés,

- a játékos, cselekvéses tanulás,

- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,

- a szülők által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,

- a gyakorlati problémamegoldás.

- Az óvodapedagógus támogassa a szülőket tanácsaival és példamutatásával

- különösen a testvérek vonatkozásában

- abban, hogy mindig személyre szabottan, és pozitív értékeléssel segítsék gyermekeik személyiségének kibontakozását.

- Az óvodapedagógusok nyugtassák meg a szülőket, hogy az okos szabályokat felállító, a gondosan összeállított családi napirendet követő, a gyermekeiket cselekvő aktivitásra, kreativitásra és megismerkedésekre serkentő családokban nevelkedő gyermekek a karantén következményeként nem kerülnek olyan helyzetbe és állapotba, amelyek majdan az iskolába történő beilleszkedésüket nehezítenék.

8. Az óvoda belső és külső kapcsolatai, együttműködési formák

A nevelő-oktató munka színvonalának megőrzését, fejlesztését a belső kapcsolatok: a vezető, a pedagógusok, a nevelő munkát segítők- hatékony együttműködése segíti. Az intézményvezetésnek a csapatépítés nem csak az intézmény szervezeti fejlesztésében fontos, de a kapcsolattartás területén is nélkülözhetetlen.

Kapcsolattartás formái:

- szakmai megbeszélés
- értekezletek
- tapasztalatcsere, műhelymunka
- tájékoztatás
- teljesítményértékelés
- csoportlátogatás, ellenőrzés, stb.

Feladatunk: az óvodai célok eredményes megvalósítása érdekében az ismereteink bővítése, látókör szélesítése, mely a rendszeres továbbképzésekkel, önképzésekkel, ismereteink továbbadásával, belső tudás megosztással biztosítható. Óvodánkban mindezeket szakmai műhelymunka keretében dolgozzuk fel.

A belső továbbképzés, a jó gyakorlatok ismertetése, támogatása intézményünkben rendszeres és szervezett. A belső tudásmegosztás működtetésében a munkaközösségek komoly feladatot vállalnak.

Az óvoda munkatársai a továbbképzések tapasztalatait megosztják egymással, belső továbbképzési konzultációs programokat szerveznek.

Az intézmény vezetése személyesen és aktívan is részt vesz a szervezeti és tanulási kultúra fejlesztésében.

Az partnereinek bevonásával az intézményi működés szempontjából kulcsfontosságú sikertényezőket azonosítunk, az eredményeket nyilvántartjuk következtetéseket vonunk le (megfigyelés, mérések eredményei, pályázati eredmények, elégedettség mérés- szülő, pedagógus és a pedagógiai munkát segítők, nyilvántartások: tanköteles gyermekek száma, iskolába menők száma, óvodába maradtak száma, felzárkóztató foglalkozáson résztvevők száma, a csoport nemek szerinti és életkori megoszlása, speciális fejlesztésben résztvevők, gyermekvédelmi kimutatások)

Az óvoda munkáját a közvetett és közvetlen partnerek visszajelzései elismerései erősítik, és ezek alapján tudjuk levonni a következtetéseket.

8. 1. Kapcsolat a családdal

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a szülőkkel való **szoros**, jó együttműködés,

családközpontúság, segítségnyújtás. Nem átvállalni, hanem sajátos módon kiegészíteni szeretnénk a családi nevelést. Ehhez a gyermekek, megismerésére kell törekedni, meg kell ismerni a gyermekek környezetét, a szülők nevelési elveit, szokásait. Mivel óvodánkban sok a hátrányos helyzetű gyermekek száma nehéz a szülőknek megteremteni a megélhető szükségleteit, ezért a megértő, segíteni szándékozó, tapintatos közeledés szolgálja leginkább a bizalom alapját.

Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események ünnepek, családi hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

Rendkívüli helyzet (járvány) esetén is közös a felelősségünk abban, hogy a családi nevelést a szokásostól eltérő formában és tartalommal segítsék az óvodapedagógusok oly módon, hogy a gyermekek számára mindez a lehető legkevesebb nehézséget jelentve, tevékenyen és élményekkel teli legyen. Az óvodánk a saját pedagógiai programjára és aktuális éves munkatervi tartalmaikra fókuszálva –hozzáigazítva azt a kialakult helyzethez–szabályozott módon kell, hogy működjön, és legyen a családok segítségére.

Elvárás minden pedagógustól, hogy a családokkal, gyermekekkel való folyamatos kapcsolattartás során szakmai ajánlásaikkal a gyermekek fejlesztésébe vetett hitük mellett kiemelt szerepet kapjon a lelki támogatás.

- Óvakodjunk tehát attól, hogy „házi feladatot” adjunk, azonban változatos tartalmakkal és formában **folyamatosan és célirányosan kapjanak a szülők ötleteket, ajánlásokat**, amelyekkel változatos tevékenységeket kínálhatnak fel, és adott esetben fejleszthetik gyermekeiket.
- Fontos az **optimális képernyőidőre** való ösztönzés akkor is, ha az ellentmondás ebben a helyzetben szembetűnő. Mégis, óvodás gyermekeinkre vonatkoztatva ebben az átmeneti helyzetben is – bár a szülők közül sokan Home Office-ban dolgoznak, és az iskolás testvérek digitális oktatásban vesznek részt – lehetőség szerint előnyben kell részesítenünk a minimális képernyőidőt igénylő tartalmak megosztását.
- Az óvodapedagógusok által megosztásra kerülő digitális tartalmak családokban történő továbbgondolása **(kisfilmek megtekintése, feladatmegoldás, játékok, rajzolóprogramok alkalmazása stb.)** során minden esetben a szülők, vagy nagyobb testvér személyes jelenlétét kérjük / igényeljük az óvodapedagógusok.
- Mentális szempontból is fontos mind a kollégákkal, mind pedig a családokkal való kapcsolattartás, azonban célszerű odafigyelni és tudatosan okosan szabályozni a

számítógéppel és okostelefonnal töltött időt. E tekintetben a Home Office, a bezártság vagy a bezártság érzésének leküzdése során – bár nincsenek korlátok –, **a pedagógus e tekintetben is minta/példaértékű kell, legyen!**

Kapcsolattartásunk fő elvei:

- Az óvónő legyen támasza és segítőtársa a szülőnek gyermeke nevelésében.
- Az óvónő segítségnyújtása legyen a családhoz illesztett megoldás
- Az óvónő legyen nyitott a szülők egyéni és közös kéréseire, javaslataira.
- Az óvónők és szülők kölcsönösen alkalmazkodjanak egymáshoz.
- Kapcsolatuk legyen folyamatos.

Közösen készülünk fel az új gyermekek beszoktatására a szülőkkel, hogy a gyermek mellett a szülő is érezze a gyermeke biztonságát, a szeretetteljes fogadtatást, a nyugodt légkört az óvodában. Minderre a gyermek igényei alapján adunk lehetőséget. Bizalmasan és diszkréten kezeljük a családdal kapcsolatos információkat, különös tapintattal kezeljük, illetve közeledünk a veszélyeztetett gyermekek szüleivel. Szeretnénk elérni, hogy ők is megismerjék az óvodai nevelés fontosságát, szemlélődő, majd közreműködő jelenlétüket az együttnevelésben.

A rendkívüli helyzet, járvány során a kialakult helyzet, a kapcsolattartás formáit és részben a tartalmait is alapvetően megrengeti és átrendezi.

Ezen időszak alatt a kapcsolattartás formája elsődlegesen nem a személyes, hanem az elektronikus, virtuális jelenlét és kapcsolat a jellemző az óvodapedagógus és szülő között.

Alapelvek:

- A nevelésben a család szerepe elsődleges, az óvoda épít rá és kiegészíti azt
- Az óvónő fogadja el a szülőt még akkor is, ha a gyermeknevelésben
- hiányosságokat tapasztal.
- Kapcsolatában éreztesse az őszinte odafordulást, a segítőszándékot.
- A kapcsolat épüljön tapintatra, mélyüljön el a közös programok együttes
- tevékenysége során.
- Az óvónő ismerje és fogadja el a család szokás- és szabályrendszerét.

Az óvodában SZK működik, képviselőit a csoportok szülei közül választják. Ők nemcsak koordinálói, hanem kezdeményezői is a jó és folyamatos együttműködésnek.

Közvetlen kapcsolatteremtő: óvónők és a vezető óvónő

Kapcsolattartás formái:

- napi beszélgetések
- családlátogatások
- szülői értekezletek
- nyitott óvoda meghirdetése
- közös programok, rendezvények szervezése a szülőkkel
- virtuális jelenlét, kapcsolattartás (telefon, viber, facebook, stb.)

Fokozni a családi házzal való kapcsolat mélyítését, az egyéni sajátosságuknak megfelelően. A közös nevelésben a szülők tovább szeretnék ezt jobban aktivizálni, hogy érezzék magukénak a környezet óvását, óvodánk értékeinek ápolását. Szeretnénk elérni, hogy a nevelőmunka javítására tegyenek javaslatot, s annak megvalósítását segítsék elő. Arra törekszünk, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatóak legyünk, valamint a közösség építő tevékenységek során a szülők aktív részvételével, az intézmény működésébe való bevonásával a gyermekek és a család elégedettségét kívívjuk. Az esetleges óvodán kívüli óvodai nevelés során (Home Office), a szülők jelezzenek vissza, fejtsék ki véleményüket a gyermekük fejlesztése során.

8. 2. Kapcsolat az iskolával

Az iskolával való kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodjanak a helyi sajátosságokhoz, szokásokhoz, szükségletekhez és feladatokhoz, az akkori helyzethez (pl.járvány). A kapcsolatok kialakításában, fenntartásában az óvoda legyen nyitott kezdeményező. Az átmenet enyhítése érdekében kölcsönös látogatást teszünk, ahol a gyermekek kölcsönös játékban, ünnepléseken, óralátogatáson vesznek részt. Az iskolai nevelők is megismerkednek a nagycsoportban az iskolába készülő gyermekekkel, részt vesznek a foglalkozásokon. Az óvoda iskola előkészítő munkája akkor eredményes, sikeres, ha a gyermekek örömmel, bizalommal, érdeklődéssel várják az iskolát. Az óvónő adjon tájékoztatást a gyermekek fejlődéséről, egyéni fejlődési üteméről, az egyéni bánásmód tapasztalatairól és az esetleges várható alkalmazkodási nehézségekről. Az óvónő kísérje figyelemmel a gyermekek iskolai beilleszkedését, a már kialakult rend, eljárás szerint.

Óvodánk törekszik a kölcsönös kapcsolattartás kiépítésére és az információcsere fenntartására, valamint gyermekek további eredményeit felhasználja a pedagógiai munka fejlesztésére.

A fejlettség szerinti beiskolázásra az óvónő folyamatos megfigyelése, tapasztalatai, mérései alapján kerüljön sor. Ha a beiskolázás eldöntéséhez kiegészítő vizsgálatra van szükség, forduljon a Szaktanácsadóhoz. Arra törekszünk, hogy az iskola megismerje azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően úgy neveljük és fejlesztjük, hogy a környezetünkben jól eligazodjanak, együttműködjenek, kapcsolatteremtők legyenek és legyenek képesek az iskolai tanulmányok elkezdésére.

8. 3. Kapcsolat a fenntartóval

Önkormányzatunk folyamatosan figyelemmel kíséri az óvodában folyó munkát. A képviselőtestület előtt beszámolunk meghatározott időszakokban, az óvodában folyó nevelőmunkáról, az óvoda életéről. Vizsgálják a fenntartás, a működés feltételeit, szükség esetén támogatják kéréseinket. Problémáink, megoldását az együttműködés jellemzi. Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató, segítő jellegű.

8. 4. Könyvtárral való kapcsolat

A nagycsoportosokkal látogatást teszünk a helyi könyvtárban, ahol könyvet kölcsönözzenek ki az óvodai kezdeményezésekhez.

8. 5. Kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálattal

Segítségét kérjük minden problémás esetben és a beiskolázás zavartalan lebonyolítása érdekében.

8. 6. Egyéb kapcsolatok

Az intézményünk részt vesz különböző társadalmi szakmai szervezetek munkájában és a helyi közéletben.

Kapcsolat a „Lila akác” Nyugdíjas Klubbal

Az idős emberek találkozása a gyerekekkel mindig nagyon megható. Így van ez akkor is, mikor ünnepeken felköszöntjük őket. Idősek napján, Karácsonykor, nőnapkor és anyák napján az óvodás gyerekek színes műsorral kedveskednek az idős, néha magányos embereknek.

Viszonzásul, saját maguk által készített ajándékot kapnak a gyerekek tőlük. Mikulás napkor az óvodában az idős emberek köszöntik az óvodásokat.

Ez a találkozás mindig kedves színfoltja az óvodai életünknek. A gyerekekben ez által az idős emberek iránti megbecsülést, tiszteletet, szeretetet szeretnénk erősíteni.

Kapcsolat az egészségügyi szervezetekkel

A védőnő és az orvos már lényegesen hamarabb ismerik a gyerekeket, mint ahogyan bekerülnek az óvodába. Az óvodában évente minden csoportban megvizsgálják a gyerekeket a tanköteles korú gyermekek részére iskolai alkalmassági vizsgálatot is, végeznek. A védőnő rendszeresen látogatja az óvodát, a felmerülő problémákat közösen oldjuk meg. Pl.: családlátogatás a veszélyeztetett gyerekeknél.

Családsegítő Központtal, Gyámügyi irodával, Gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolat

Az óvodában nagy a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek száma. Értelmi fogyatékos, bűnöző életmódot folytató szülők is vannak, akik nem megfelelő feltételeket teremtenek a gyermekeik számára. Emiatt rendszeres kapcsolatot tartunk a fenti intézményekkel.

Megyei Pedagógiai (POK, OH) továbbképzést szervező Központ

Óvodánkban fontosnak tartjuk a folyamatos fejlődést, önképzést, továbbképzéseken való részvételt. Ehhez nagy segítséget nyújt számunkra a Megyei Pedagógiai, valamint a továbbképzést szervező központ általi továbbképzések, konferenciák, ahol az aktuális, napi problémákról és a törvényi változásokról tájékoztatnak bennünket.

Nemzetiségi Önkormányzatok

Kapcsolatunk a gyermekek támogatásán alapul. A gyerekek megajándékozása alkalmakhoz kötött (Mikulás, Karácsony). Hozzájárulnak adományaikkal a gyerekek testi, és értelmi fejlődéséhez (képesség fejlesztő játékok, lexikonok, könyvek, foglalkoztató füzetek, gyümölcs, édesség, stb. vásárlása).

Egyházak

Tiszteletben tartjuk a gyerekek és szüleik világnézeti – vallási nézeteit, felekezeti hovatartozásukat. Elmondhatjuk, hogy kapcsolatunk korrekt, jól együttműködve dolgozunk az egyház képviselőivel.

9. Az óvodába, iskolába lépés feltételei

A gyermek általában három éves korra éri el az óvodaérettséget, az óvodai élethez szükséges testi, lelki és szociális fejlettséget.

Az Nkt. 8. § (1), (2) bekezdése kimondja:

8. § (1) * Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

(2) „A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő – tárgyév április 15. napjáig benyújtott – kérelme alapján a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti, különös méltánylást érdemlő esetben, – ha a szülő a gyermek negyedik életévének betöltését megelőzően már kérelmezte, úgy újabb – kérelem alapján annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban: felmentést engedélyező szerv) felmentheti a gyermeket az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, csak az óvodavezető vagy a védőnő, továbbá tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében az Eütv. 89. §-a szerinti általános járóbeteg-szakellátásban, vagy az Eütv. 91. §-a szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos rendelhető ki. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében a kérelem a tárgyév április 15. napja után is benyújtható. Az eljárási határidő ötven nap.”

Az iskolába lépés feltételei:

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

Nkt. 45. § (1) Magyarországon – az e törvényben meghatározottak szerint – minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

(2)* *A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tanköteleessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. Szülői kérelem hiányában a gyermek tankötelezettsége megkezdésének halasztását a gyámhatóság is kezdeményezheti. A szülő, a gyámhatóság a kérelmét legkésőbb az iskolakezdés évének január 18-áig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Az eljárás ügyintézési határideje ötven nap. A szülő kérelme alátámasztására kérelméhez csatolhatja a gyermek fejlettségét alátámasztó óvodai dokumentumokat is. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A bíróság eljárására alkalmazni kell a (6b)–(6f) bekezdésében foglaltakat.*

(2a)* *Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít. „*

Az iskolakezdéshez minden gyermeknek meg kell felelni az iskolaérettség kritériumának. A gyermekek a képességeiknek megfelelő iskolatípusban folytathatják a tanulmányaikat.

A tankötelezettség kezdetének időpontját két tényező határozza meg:

1. a gyermek fejlettsége
2. az életkorának együttes figyelembevétele

A korrekciós foglalkozásokat beépítjük a napirendbe.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végezzük pedagógiai munkánkat.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
- Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához. (alakváltás, fogváltás, testi adottságok, teherbírás, mozgás, viselkedés, testi szükségletek.)
- A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. (Érzékelés, észlelés, tér-, vizuális, akusztikus észlelés, tér- tájékozottság, a térbeli mozgásfejlettség, testséma kialakulása).
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele. Az önkéntelen emlékezeti bevézés és felidézés mellett megjelenik a szándékosság, megnő a megőrzés időtartama, a felidézés. Kialakulóban van a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás.
- Beszéde érthető, folyamatosan kommunikál. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, magatartási formákat, szokásokat, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival. Kialakul szabálytudata, feladattudata, kitartása, munkatempója, önállósága, önfegyelme.

10. Sajátos feladatok, speciális szolgáltatások

A pedagógiai program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési –oktatási feladatait, céljait.

10.1. Gyermekek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A gyermekvédelmi munkának szervesen be kell épülnie a nevelési folyamatba. A gyermekvédelem az egész óvoda ügye. A gyermekvédelem az óvodapedagógus alapvető feladata, óvodai munkájának kapcsolódnia kell az óvodai élet egészének feladataihoz, célkitűzéseire, a Pedagógiai programban megfogalmazottak megvalósításához. A megvalósítás során joga van saját módszereit alkalmazni, saját értékrendjét, világnézetét megtartva közvetíteni az ismereteket. Köteles azonban tiszteletben tartani a gyermek személyiségét és családjának világnézetét, értékrendjét nem kényszerítheti rá senkire az óvodában, vallási világnézeti kérdésekről nem foglalhat állást nevelőmunkája során.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok a megfelelő információkkal, így alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.

Az intézmény feladatai a gyermekvédelem területén

- Felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozások szervezése
- Integrációs oktatási módszereket fejlesztése, és ezek bevezetése
- Nevelési, képzési, oktatási programok, modellek kidolgozása, átadása és működtetése
- Célzott programok feltárása
- Kapcsolatok fenntartása valamely szakmai támogató hálózattal

A nevelőtestület feladatai a gyermekvédelem területén

- Elősegíteni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását.
- Biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesítését az óvodán belül, szükség esetén védő- óvó intézkedésekre javaslatot tenni.
- Az új óvodások befogadását elősegíteni, beilleszkedésüket zökkenőmentessé tenni.
- A gyermeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni.
- A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket felismerni.
- Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködni.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt venni.

- Az integrált nevelést elősegíteni a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában. A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérni, szükség esetén jelezni a hiányt.
- Minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni a gyermek családban történő felnevelését.
- A szülőkkel való kapcsolat kialakítása, a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítése.
- A prevenció minden gyermekre történő kiterjesztése,
- az egyenlő hozzáférés biztosítása

Az óvodai gyermekvédelmi felelős munkája

A gyermekvédelmi felelős a nevelőtestületnek, az a tagja, aki az igazgatónak a megbízásából képviseli a gyermek és ifjúságvédelmi szempontokat, szervezi, irányítja, és személyes részvételével elősegíti ezeknek a szempontoknak az érvényesülését. A Pedagógiai Programban kitűzött feladatokat folyamatosan minden pedagógus végzi a gyermekvédelmi felelős irányításával. Feladata, hogy a családdal és a pedagógusokkal együttműködve kiküszöbölje a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat, megvédje őket a testi – lelki, erkölcsi károsodásoktól, illetve ellensúlyozza a veszélyeztető hatásokat.

Feladatai

- Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvónők között.
- Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét. Ezt a feladatot a csoport óvónőivel együtt végzik.
- Szükség esetén egyeztet a jegyzővel vagy az önkormányzat illetékes előadójával és a gyermekjóléti szolgálattal a nyilvántartást illetőleg.
- Mint a jelzőrendszer tagja bizonyos időközönként beszámol a felmerülő problémákról a gyermekjóléti szolgálatnak.

Gyermekvédelem hatékonyságát növelhetjük

- Rendszeres családlátogatás, nyílt nap, szülői értekezlet, ünnepélyek szervezésével.
- Mentálhigiénés foglalkozások tartása, tanácsadás szervezése szülők részére.

- Fejlesztési lapok
- Logopédiai ellátás.
- Kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal, esetmegbeszéléseken való részvétel.

A veszélyeztetett helyzetű gyermekek nyilvántartásba vételének szempontjai

- elhanyagoló nevelés
- testi- lelki bántalmazás
- erkölcstelen családi környezet
- italozó szülők, bűnöző családi helyzet
- egészségügyi okok

A gyermekvédelmi kimutatás tartalmazza

- az óvodások számát
- ebből veszélyeztetettek száma
- hátrányos helyzetűek száma
- három vagy több gyermekes családban élők
- fogyatékos gyermekek száma
- csonka családban nevelkedők száma

A gyermekvédelmi munka értékelésére évente egy alkalommal kerül sor.

11. Pedagógiai folyamatok

11. 1. Tervezés

Fontos, hogy az intézmény stratégiai dokumentumai az adott időszak oktatáspolitikai céljaival összhangban készüljenek.

Elengedhetetlen, hogy az operatív tervezés a stratégiai célok hatékony megvalósulását szolgálja, és a dokumentumokban nyomon követhető legyen.

A tervezés során fontos, hogy a stratégiai dokumentumokkal és a munkaközösségek terveivel az éves munkaterv összhangban legyen.

Minden nevelési év tervezésekor megtörténik az intézmény tevékenységeinek terveinek ütemezése, ami az éves munkatervben és más fejlesztési, intézkedési tervekben rögzítésre is kerül. A tervek nyilvánossága biztosított. A tervekben (éves munkaterv, továbbképzési terv,

ötéves intézkedési terv) jól követhetők a pedagógiai program kiemelt céljaira vonatkozó részcélok, feladatok, felelősök, a megvalósulást jelző eredménymutatók.

A humán erőforrás képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak.

A nevelést, tanítást segítő eszközök és a nevelés tanítási módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

11.2. Megvalósítás:

A stratégiai tervek megvalósítása tanévekre bontjuk, amelyben megjelenítjük a stratégiai célokat. (Pedagógiai program, a vezetői pályázat, a továbbképzési terv és az ötéves intézkedési terv stb. aktuális céljai, feladatai.) Az intézmény éves terveinek (éves munkaterv, éves intézkedési tervek, munkaközösségi tervek, a pedagógiai munka, tervezési dokumentumai, stb.) gyakorlati megvalósítása a pedagógusok, a munkaközösségek bevonásával történik.

Az óvoda saját nevelési-oktatási céljai határozzák meg a megfelelő módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását.

Az óvodai pedagógiai folyamatok (például nevelési évre, gyermekcsoportra tervezett egymásra épülő tevékenységek) a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt nevelési, tanulási eredmények elérését, a szülők, gyermekek és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.

Az éves terveknek és beszámolóknak, koherenseknek egymásra épülőnek kell lenni.

A nevelési év végi beszámoló megállapításai alapján történik a következő nevelési év tervezése. A beszámolók szempontjainak illeszkedniük kell az intézményi önértékelési rendszerhez. A pedagógustervező munkájában és annak ütemezésében jelenjenek meg – a csoport, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek adottságait figyelembe véve – a stratégiai és operatív dokumentumokban megfogalmazott célok, feladatok.

A pedagógiai munka megfelel az éves tervezésben foglaltaknak, az esetleges eltérések indokoltak lehetnek.

A teljes pedagógiai folyamatnak követhetőnek kell lenni a tevékenységi tervben, a csoportnaplókban, valamint a gyermeki produktumokban.

11.3. Az ellenőrzés-értékelés

Az intézményi stratégiai alapidokumentumok alapján az intézményben belső ellenőrzést végzünk. Az ellenőrzési tervben szerepel, hogy ki, mit, milyen céllal, milyen gyakorisággal, milyen eszközökkel ellenőriz.

Az intézmény azonosítja az egyes feladatok eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez szükséges mutatókat. Az ellenőrzések eredményeit felhasználjuk az intézményi önértékelésben.

Az értékelés tények és adatok alapján tervezetten és objektíven történik.

Az intézményi önértékelés elvégzésére az intézmény munkacsoportot szervez.

Az önértékelés során tények és adatok alapján azonosítják a nevelési-oktatási tevékenységgel és a szervezet működésével összefüggő erősségeket, fejlesztendő területeket.

Az önértékelési folyamatban felhasználják a munkatársak, szülők, és a külső partnerek (fenntartó és más partnerek) elégedettségméréseinek eredményeit.

Az intézmény az ellenőrzések során született eredményeket elemzi és értékeli (ld. Eredmények terület). A belső és külső mérési eredmények elemzését felhasználva határozza meg az intézmény erősségeit és fejlesztendő területeit. A fejlesztendő területekre fejlesztési, intézkedési terveket fogalmaz meg.

A pedagógusok teljesítményértékelése a 2024/2025-ös nevelési évben került bevezetésre. A teljesítményértékelési szabályzatnak megfelelően történt az előírásnak megfelelően a pedagógusok, és az igazgató értékelése. 2025/2026-os nevelési év második felében a teljesítményértékelést központilag eltörölték.

A pedagógusok egész évben reflektálnak tevékenységeikre. A nevelőtestületi értekezlet, szakmai megbeszélésen, ötletbörze keretén belül az igazgató folyamatos visszajelzést ad szakmai munkájukról.

11.4. Korrekció

Az óvoda stratégiai és operatív dokumentumainak elkészítése, módosítása során megtörténik az ellenőrzések során feltárt információk felhasználása.

Évente folyamatosan visszajelzést, értékelést kapnak a pedagógusok a munkájukról. A NOKS-osok értékelése pedig a helyben szokások formában kerül rögzítésre. Ezt követően az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében szükség esetén korrekciót végez.

Az óvoda a nevelési és tanulási eredményességről szóló információk alapján felülvizsgálja a stratégiai és operatív terveit, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátására.

A problémák megoldására alkalmas módszerek, jó gyakorlatok gyűjtése, segítő belső (ötletek, egyéni erősségek) és külső erőforrások (például pályázati lehetőségek) és szakmai támogatások feltérképezése és bevonása természetes gyakorlata az intézménynek.

12. Intézményvezetés

Az Óvodai Intézményegységben a vezetői feladatokat az intézményegység igazgatója látja el. Az intézményegység szakmai és szervezeti szempontból önálló. Az igazgató felelős az intézmény szakszerű és törvényes működtetéséért, a pedagógiai munkáért, az ésszerű és takarékos gazdálkodásért.

Az igazgató feladata

- Az óvodai nevelőtestület vezetése.
- A pedagógiai munka irányítása, ellenőrzése,
- A belső intézményi ellenőrzési értékelési rendszer kialakítása, irányítása
- A jogszabályok, rendeletek betartása.
- Fenntartóval, érdekképviselői szervekkel való együttműködés.
- Az óvoda ügyvitele.
- Tartja a kapcsolatot a szülők képviselőivel (SZK)
- Az intézményi működést befolyásoló azonosított, összegyűjtött, értelmezett mérési adatokat, eredményeket felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében, az intézmény jelenlegi és jövőbeli helyzetének megítélésében, különösen a tanulás és tanítás szervezésében és irányításában.
- A kollégákkal megosztja a tanulási eredményességről szóló információkat, a központi mérési eredményeket elemzi, és levonja a szükséges szakmai tanulságokat.
- Beszámolót kér a gyermeki teljesítmények folyamatos helyi szinten alkalmazott megfigyelésén vagy mérésén alapuló egyéni teljesítmények összehasonlításáról, változásáról és elvárja, hogy a tapasztalatokat felhasználják a gyermekek fejlesztése érdekében.

- Irányításával az intézményben kialakítják a gyermekek értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.
- Irányításával az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.
- A fejlesztő célú értékelés megjelenik a vezető saját értékelési gyakorlatában is.
- Irányítja a nevelési/az éves tanulási/tevékenység-/projekt-/tematikus terv és az éves tervezés egyéb dokumentumainak a kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi pedagógiai program követelményeinek teljesítését valamennyi gyermek számára.
- Irányítja a nevelési/az éves tanulási/tevékenység-/projekt-/tematikus terv és az éves tervezés egyéb dokumentumainak a kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi pedagógiai program követelményeinek teljesítését valamennyi gyermek számára.
- Működteti a tanulási-tanítási, módszerek beválásának vizsgálatát. Nyilvánossá teszi az eredményes, hatékony nevelési-oktatási módszereket és eljárásokat, kollégáit biztatja azok tanulási-tanítási folyamatba való bevezetésére.
- Irányítja a differenciáló, az egyéni tanulási utak kialakítását célzó nevelés, tanulástámogató eljárásokat, a hatékony gyermeki egyéni fejlesztést.
- Gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek speciális támogatást kapjanak.
- Nyilvántartja a kötelező óvodai nevelésből távolmaradás kockázatának kitett gyermekeket, és aktív irányítói magatartást tanúsít a távolmaradás megelőzése érdekében.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri az intézmény működését befolyásoló jogi szabályozók változásait.
- Az óvodapedagógusokat az őket érintő, a munkájukhoz szükséges jogszabály-változásokról folyamatosan tájékoztatja.
- Szabályozással biztosítja a folyamatok nyomonkövethetőségét, ellenőrizhetőségét.
- Elvárja a szabályos, korrekt dokumentációt.
- Személyesen közreműködik az intézmény partneri körének azonosításában, valamint a partnerek igényeinek és elégedettségének megismerésében.
- Személyesen részt vesz a partnerek képviselőivel és a partnereket képviselő szervezetekkel (például SZMK) történő kapcsolattartásban.

- Az intézmény vezetése hatáskörének megfelelően hatékonyan együttműködik a fenntartóval az emberi, pénzügyi és tárgyi erőforrások biztosítása érdekében.
- Folyamatosan nyomon követi a célok megvalósulását.
- Rendszeresen meghatározza az intézmény erősségeit és gyengeségeit (a fejlesztési területeket), ehhez felhasználja a belső és a külső intézményértékelés eredményét.
- OviKréta adminisztrációs feladatainak ellátása
- TÉR értékelési feladatainak elvégzése

A nevelőmunka belső ellenőrzésének, értékelésének rendje

Az ellenőrzés és értékelés célja: a pedagógiai munka segítése és fejlesztése. Az igazgató az ellenőrzési ütemterv, illetőleg írásban rögzített munkamegosztás, feladatterv (igazgató helyettes, munkaközösség vezető) alapján a pedagógiai munka eredményessége és az intézmény zavartalan működése érdekében ellenőrzi, értékeli a köznevelési foglalkoztatottak és a közalkalmazottak munkáját, fókuszálva az erősségekre.

Az ellenőrzés kiterjed

1. A nevelőmunka feltételeinek vizsgálatára
2. Óvodai írásos dokumentációk, nyilvántartások vezetése,
3. A nevelő- fejlesztő munka eredményességére, amely kiterjed a gyermeki fejlődés ütemének, teljesítményének pontos ismeretére és feldolgozására is
4. Az intézmény dolgozóinak munkavégzésére
5. A törvényességi előírások betartására.
6. A helyi nevelési program megvalósításának nyomon követése, ellenőrzése
7. Vagyonvédelemre

Alkalmazott módszerek

- Folyamatos megfigyelés: az óvónők leggyakrabban alkalmazott módszere a gyermekek egyéni sajátosságainak, képességszintjeinek rögzítésére.
- Célzott megfigyelés: pl.: szokás vagy játék
- Megbeszélések, értékelések, szakmai napok
- Tájékoztató vizsgálatok (pl.: szülővel, iskola visszajelzései)

Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése

Legfontosabb a gyerekek folyamatos megfigyelése, megismerése. Követni kell fejlődési ütemüket, jelezni a lemaradásukat és az egyénhez kötődő feladatokat. A pedagógiai munka tervezése, elemzése. A gyerekek egyéni megfigyelései. Fejlesztésben érintett gyermekek esetében az értékeléseket a szakvélemények előírásainak megfelelően végzik a pedagógusok.

A gyermekek fejlődésének értékelését csak akkor tudjuk hitelesen megvalósítani, ha jól ismerjük azt, akit értékelni akarunk. A mérés az óvodában azt jelenti, hogy olyan megismerési eljárásokat alkalmazunk, amelynek eredményeképpen eljutunk a megismeréshez. Ez a rendszer folyamatos mérést kíván meg a különböző képességterületeken. A cél az, hogy minél több ismeretet kapjunk a gyerekről, mindezt minél több természetes élethelyzetből merítve. (Minél kevesebbszer, minél kevesebb ideig kiemelve őt a játékból.)

A folyamatos megismerés, másképpen kifejezve a fejlődés nyomon követése adja meg a fejlesztés talaját, azt a bázist, ahonnan folytathatjuk további teendőinket.

A fejlődésben bármeddig el lehet jutni. Ha a gyerek eljutott az iskolaérettség állapotába, akkor sem szabad lemondani róla, mondván, hogy ennyi elég, különösen akkor, ha a gyerek lélektanilag is képes még a további fejlődésre. Bárhonnan, bármilyen állapotról el lehet indulni, mindenki fejleszthető valahonnan valameddig.

Tervezőmunkánk során végiggondoljuk az egyes gyerek fejlődését, egyéni képességszintjeit, a fejlesztését szolgáló módszert, eszközt, szervezeti keretet, ellenőrzést, értékelést. Az egyes gyerekekhez igazodunk. Az elért eredmények a gyermekekről készült OviKréta rendszerben rögzített „gyermeki fejlődés nyomonkövetése alapján vannak rögzítve.

13. Információátadás az intézményben

Intézményünkben kétirányú információáramlást támogató kommunikációs rendszert (eljárásrendet) alakítottunk ki.

Az óvodánkban rendszeres, szervezett és hatékony az információáramlás és a kommunikáció.

Elengedhetetlen a hiteles és etikus magatartást tanúsítása, etikai normáknak való megfelelés.

Óvodánk az információátadás különböző eszközeit használja: szóbeli, digitális és papíralapú, elektronikus (telefon, facebook, e-mail,). Az óvoda vezetősége az aktuális feladatokról szóban, a folyosón és a nevelői szobában elhelyezett hirdetőtáblán, e-mailen valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket. Az értekezletek összehívása célszerűségi alapon történik, résztvevői a témában érdekeltek. A munka értékelésével és elismerésével kapcsolatos információkat szóban vagy írásban folyamatosan juttatjuk el a munkatársakhoz.

Az eredményekről szóló információk belső nyilvánosságáról az intézmény vezetése gondoskodik. A nevelő testület feladata az eredményelemzés, a szakmai következtetés, levonása és visszacsatolás.

14. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelőmunkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke

A fenntartó részéről eszközök, felszerelések áttekintése folyamatos.

A beszerzés évente történik pályázati segítséggel és önkormányzati támogatással.

15. Pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb rendelkezések

15. 1. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban rögzített célok és feladatok megvalósítása az intézmény valamennyi dolgozójának kötelessége. Az ellenőrzés folyamatos, melyet az igazgató koordinál, szervez. A pedagógiai munka eredményességét a mindenkor nevelési évváró értekezletén vitatja meg a nevelőtestület az igazgató beszámolója alapján.

15. 2. A pedagógiai program érvényességi ideje

2026. 09. 01-ig a nevelőtestületnek el kell végeznie a program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és elvégezni a szükséges módosításokat.

A Pedagógiai program hatályba lépése a fenntartó egyetértésével válik érvényessé.

Hatályba lép: 2026. 09. 01.-től.

15. 3. A Pedagógiai program módosítása

A nevelési program módosítására:

- a jogszabályoknak és a törvényi előírásoknak való megfeleltetés esetén kerül sor.

A módosítást kezdeményezheti:

- az óvoda igazgatója
- a nevelők szakmai közössége
- a nevelőtestület bármely tagja
- az óvoda Szülői szervezete
- a fenntartó tehet javaslatot.

Az intézményi dokumentumokat a jogszabályoknak megfelelően nyilvánosságra kell hozni.

A pozitív kép kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás érdekében kommunikációs eszközöket, csatornákat kell működtetni.

A nevelési program módosítását, elkészítését a nevelő testület segíti, a nevelőtestület elfogadja, az igazgató jóváhagyja és a fenntartó egyetértésével válik érvényessé.

15. 4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az óvoda pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. Egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézménynél tekinthető meg:

- a fenntartónál
- az óvoda igazgatójánál,
- községi könyvtárban
- a honlapon közzétéve

ZÁRÓ GONDOLAT

Egy pedagógiai program akkor válik élővé, ha ésszerű feladatait, követelményeit a nevelőtestület egyesült erővel megvalósítja.

Ha empátiával közeledek gyermekeihez, s arra hat, hogy gyermekei jól érezzék magukat óvodájukban és a szülőket is fel tudja zárkóztatni célkitűzéseinek megvalósításához.

16. Záradékok

A Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház Intézményeinek SZK szervezete a 2026. 08. 31.-én tartott SZK ülésen a Pedagógiai Programot megismerte.

.....

SZK elnök

.....

SZK tagja

Az óvoda nevelőtestülete véleményével, ajánlásaival segítette a program elkészítését, s azt a 2026. 08. 31.-én megtartott nevelőtestületi értekezleten egyetértését kinyilvánította.

.....

Jegyzőkönyvvezető

.....

Igazgató

Intézmény OM - azonosítója:	202470
Intézmény neve, címe:	Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház 4352 Mérk, Béke utca 17.
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások:	
Készítette, elfogadta: ..... <i>igazgató</i> ..... <i>nevelőtestület nevében névaláírás</i>	
..... határozatszámom jóváhagyta: ..... <i>igazgató</i> Ph.	
.../2026 (....) határozatszámom egyetért: ..... <i>fenntartó</i> Ph.	
Hatályos: 2026. 09. 01-től	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: www.merkiszivarvanyovoda.hu	
Iktatószám:...../2026.	

Gyűjtemények jegyzéke

Felhasznált irodalom:

- Add tovább, Piktúra Manufaktúra, Veszprém, 2009.
- Antal Judit: Mi lennék, ha állat lennék? Barbori Bt. Győr, 2010.
- Antal Judit: Mi lennék, ha gyümölcs lennék? Barbori Bt, Győr, 2009.
- Az origami varázsa, Pannon-Literatúra Kft. 2007.
- Barkácsuli könyv - barkácsokás kisgyermeknek, Szalay Könyvkiadó
- Borzsik Rozália Luca: Gyermek-irodalmi tallózó, Novum Impex , 2012.
- Cickom, cickom, vagyon-e szép lányod? Versek, mesék, mondókák gyermekeknek, Debrecen, 1994.
- Cini – cini muzsika Óvodások verseskönyve, Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó Budapest, 1982.
- Csodavarázs 1, 2, 3, 4. Geobook Kiadó, 2004.
- Dobos Edit: Más ez a nap, Dinasztia Tankönyvkiadó Kft, 2006.
- Domján Zsófia: Fülelős kalandok Novum Könyvklub Kft.
- Dr. Kovácsné Mészáros Gabriella: Minden napra egy vers, Bíbor Kiadó, 1996, 2001.
- dr. Tótszöllősiné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában, 1994.
- Dramajáték óvodásoknak, Magyar Drámapedagógiai Társaság, Budapest, 2001.
- Első pillantásra sorozat: Méretek, Formák, Számok, Színek, Park Kiadó, Budapest, 1990.
- Fehér Anna: A természet közelségével, Gyomai KNER Nyomda Zrt. Gyomaendrőd, 2011.
- Fehér Anna-Sebők Éva: Játszik vagy tanul? Bocz Nyomdaipari Kft, Dunakeszi, 2014.
- Forrai Kata: Ének az óvodában, Móra Kiadó, 2016.
- Gönczöl Andrea-Dienes Erika: Játéktár, Lilliput Könyvkiadó Kft. 1998.
- Gudrun Hettinger: Üvegfestés a gyerekszobában, Holló és Társa Kiadó
- Hétről hétre tervezés, Novum Könyvklub
- Horváthné Csapucha Klára-Szabó Nemes Magdolna- Wittmann-né Dúzs Margit: A kreativitás játékos fejlesztés az óvodában, Flaccus Kiadó, 2010.
- Itt a nyár irodalmi szöveggyűjtemény óvodásoknak és kisiskolásoknak, Novum, 2009.
- Itt a tavasz irodalmi szöveggyűjtemény óvodásoknak és kisiskolásoknak, Novum, 2009.
- Itt a tél irodalmi szöveggyűjtemény óvodásoknak és kisiskolásoknak, Novum, 2009.
- Itt a torna - mozgásfejlesztő gyakorlatok és játékok gyűjteménye óvodásoknak és kisiskolásoknak, Novum Impex, 2012.
- Itt az őszi irodalmi szöveggyűjtemény óvodásoknak és kisiskolásoknak, Novum, 2009.
- Játékgyűjtemény dramatikus játékok

Játékos kísérletek- A fény Novum Kiadó Kft.

Játékos kísérletek: A levegő, Novum Kiadó Kft.

Játékos kísérletek: A víz, Novum Kiadó Kft.

Játékszertár Tóth Könyvkereskedés és Kiadó Kft.

Karlócai Mariann: Komámasszony, hol az olló? M-ÉRTÉK Kiadó Kft, Budapest.

Lázár Endréné-Molnár Anna-Kőrösiné Takács Elvira: Ünnepi varázslatok, Szalay Könyvkiadó

Lázár Endréné-Molnár Anna-Kőrösiné Takács Elvira: Varázsoljunk a természettel, Szalay Könyvkiadó

Lukács Józsefné-Ferencz Éva: Kerek egy esztendő (Ősz, Tél, Tavasz, Nyár) Flaccus Kiadó, Budapest, 2013.

Mese-vers az óvodában – szöveggyűjtemény, Nemzeti tankönyvkiadó, 1995.

Nótinné Csikós Marianna-Plyecskó Dóra: Óvodai játékkalendárium, Neteducatio Kft, Budapest, 2017.

Óvodások környezeti nevelése, Budapest, 2001.

Pálfi Judit: Macitorna, nyuszitorna, Neteducatio Kft, Budapest, 2016.

Pálfi Judit: Mesés kalandok Szivárványországban, Neteducatio Kft, Budapest, 2014.

Pappné Gazdag Zsuzsanna: A babzsák, A tornapad, A karika, A labda, A tornabot, Utánzó gyakorlatok I, II. Alaccus Kiadó.

Regina Grabbet: A nagy tarka játékkönyv, Novum Kiadó Kft, 2001.

Szorgos kezek-kis mesterek sorozat: A gyurma, Mobilok, Bábuk, A kollázs, A mozaik, A tojás, A papír, Az agyag, Passage Kiadó, 1995.

Tátrai Zsuzsanna-Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások, Planétás Kiadó, Budapest, 1997.

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában, Zeneműkiadó, Budapest, 1982.

Trencsényi László: A hétszer hét királyfi, Sulinova Kht, Budapest, 2004.

Ünnepsoroló, Móra Ferenc Kiadó, Budapest, 1979.

Varga Ferencné: 1111 Találós kérdés, Anno Kiadó, Budapest, 1998.

Vígh Istvánné - Fraisz Ferencné - Peregı Györgyi: Játék a mozgás? Novum Könyvklub Kft.

Óvodai források:

Finommozgások fejlesztését célzó játékok, játékos feladatok (Mérk, 2010.)

Anyanyelvi és fejlesztő játékok gyűjteménye (Mérk, 2010.)

Dramajáték gyűjtemény, Mérk, 2009.

Projektjeink, Mérk

Mérk Nagyközség Polgármesterétől
✉ 4352. Mérk, Hunyadi u. 45.sz.
☎ +36/44/554-000
hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-79/2026.

Előterjesztés

A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 3) Előterjesztés a 2026/2027. nevelési évben a Mérki Szivárvány Óvoda óvodai csoportjai maximális létszám túllépésének engedélyezésére

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Kiegészítő jelentést ad: Szakács Erika a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tisztelt Képviselőtestület!

Nagyné Szakács Anita a Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési ház igazgatója kérelmet nyújtott be a Képviselő-testülethez, mint fenntartóhoz, melyben jelezte, hogy szükség lenne az óvodai csoportok maximális létszáma túllépésének engedélyezésére, mivel megnövekedett azon gyermekek száma, akik az óvodát igénybe szeretnék venni.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 25. §. (7) bekezdése alapján:

„(7) Az óvodai csoportok, iskolai osztályok, kollégiumi csoportok minimális, maximális és átlagléttségát a 4. melléklet határozza meg. Az óvodai csoportra, iskolai osztályra, kollégiumi csoportra megállapított maximális létszám a nevelési év, illetve a tanítási év indításánál a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal átléphető, továbbá függetlenül az indított osztályok, csoportok számától, akkor is, ha a nevelési év, tanítási év során az új gyermek, tanuló átvétele, felvétele miatt indokolt. A minimális létszámtól csak akkor lehet eltérni, ha azt az óvodai, tanulói jogviszony nevelési, tanítási év közben történő megszűnése indokolja. A művészeti felsőoktatási intézmény által fenntartott nyolc évfolyamos gimnázium osztályainak minimális, maximális és átlagléttségát a szakgimnázium (művészeti) létszámkeretei szerint kell meghatározni. Az Arany János Tehetséggondozó Programban és az Arany János Kollégiumi Programban a minimális osztály-, illetve kollégiumi csoportlétszámtól legfeljebb húsz százalékkal el lehet térni.”

Az Nkt. 4. számú melléklete határozza meg a gyerekek csoportonkénti minimális létszámát (13 fő), átlagléttségát (20 fő) és a maximális létszámát (25 fő). A fenntartó engedélye alapján a nevelési év indításánál a maximális létszám legfeljebb 20%-al átléphető, tehát az óvodai csoportra megállapítható maximális létszám a fenntartó engedélye alapján 30 főre emelhető.

Az Nkt. 8. §. (1) bekezdése alapján:

„8. § (1) * Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.”

Az Nkt. 47. §. (7) bekezdése alapján:

„(7) * Az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulót két gyermekként, a mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), közép súlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy halmozottan fogyatékos gyermeket, tanulót három gyermekként kell figyelembe venni az óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.”

Jelenleg az óvodánkban 50 gyermek jár, akik közül 2 fő sajátos nevelési igényű, 1 fő BTMN-es gyermek, és további 2 főnek folyamatban van a vizsgálata.

Az elmúlt napokban további 5 gyermek szülője jelezte, hogy a gyermeküket szeretnék az óvodába beíratni.

A Mérki Szivárvány Óvoda alapító okirata szerint a felvehető maximális gyermeklétszám: 75 fő.
Javaslom a Mérki Szivárvány Óvoda óvodai csoportjai maximális létszám túllépésének engedélyezését.

Kérem, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozat-tervezeteket elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 3.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:
Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének
...../2026.(IX.09.)

h a t á r o z a t – tervezete

A 2026/2027. nevelési évben indítható óvodai csoportok maximális létszám túllépésének engedélyezéséről

A Képviselő-testület!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 25. §. (7) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a 2026/2027. nevelési évben a Mérki Szivárvány Óvoda minden óvodai csoportja tekintetében engedélyezi az óvodai csoportra megállapított maximális létszám húsz százalékkal történő túllépését.

Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház
4352 Mérk, Béke utca 17.
E-mail: merkovoda@gmail.com
Tel.: 0630/1304840

Mérki Szivárvány Óvoda és Művelődési Ház	
HIVATAL	
Dátum:	2026-09-04
Szám:	Mált/34-2912026
Melléklet:	

lkt.: 91 /2026.

Tárgy: tájékoztatás létszámmal kapcsolatban

Tisztelt Fenntartó, Tisztelt Képviselő Testület!

Szeretném Önöket tájékoztatni arról, hogy a két csoporttal működő óvodánkban jelenleg 50 fő a gyermeklétszám, melyből 2 fő SNI, 1 fő BTMN-es gyermek van, további 2 főnek folyamatban van a szakértői vizsgálata.

A két vegyes csoportban 4 fő óvodapedagógus végzi a gyermekek nevelését, munkájukat 2 dajka segíti.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. melléklete határozza meg a csoportonkénti minimális (13 fő), az átlaglétszám (20fő), és a maximális (25 fő) létszámot.

Az elmúlt napokban további 5 gyermek szülője jelezte, hogy szeretnék gyermeküket óvodánkba íratni. A kialakult helyzet miatt kérem a Fenntartó döntését a további jelentkezések fogadásával és a további személyi feltételek biztosításával kapcsolatban.

Együttműködésüket és segítségüket megköszönve:

Nagyné Szakács Anita

igazgató

Mérk, 2026. 09. 03.

Mérk Nagyközség Polgármesterétől
✉ 4352. Mérk, Hunyadi u. 45.sz.
☎ +36/44/554-000
hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-80/2026.

Előterjesztés

A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 4) Előterjesztés pályázat benyújtására a 2026. évi szociális célú tüzelőanyag támogatásra, a szociális célú tüzelőanyag támogatásról rendelet megalkotására

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Kiegészítő jelentést ad: Szakács Erika a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tisztelt Képviselőtestület!

A helyi önkormányzatokért felelős miniszter pályázatot írt ki a települési önkormányzatok szociális tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásra.

2026. szeptember 30. napjáig lehet a pályázatot benyújtani.

A pályázati kiírás alapján Mérk Nagyközségben többek között a 2025. évben foglalkoztatott közfoglalkoztatási létszám adatának átlaga, az aktív korúak ellátásában részesülők száma, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, illetve a 2025. január 1-ei lakosságszámból a 80 év feletti korcsoportos adatának együttes száma alapján:

a) 534 m³ keménylombos tűzifa,

b) 890 m³ lágylombú tűzifa vagy

c) 1602 q barnakőszén igényelhető.

A pályázati kiírás alapján ellátottanként maximum 3 erdei m³ keménylombú tűzifát vagy 5 erdei m³ lágylomú tűzifát vagy 9 q/ellátott mennyiségű szenet lehet biztosítani.

A pályázathoz önerő biztosítása nem szükséges, mivel önkormányzatuk a 105/2015 (IV.23) Kormányrendelet alapján a jelentős munkanélküliséggel sújtott településekhez tartozik.

Javaslom, hogy az tavalyi év alapján az idén is keménylombú tűzifát igényeljünk.

Háztartásonként legfeljebb 5 erdei m³ tűzifa vagy 10q szén biztosítására kerülhet sor.

A települési önkormányzat a szociális célú tűzifában/szénben részesülőtől ellenszolgáltatást nem kérhet.

Javaslom a pályázat benyújtását.

HATÁROZATI JAVASLAT:
Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének
...../2026.(IX.09.)

h a t á r o z a t – tervezete

**A települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához
kapcsolódó kiegészítő támogatására pályázat benyújtásáról**

A Képviselő-testület!

Elhatározza, hogy pályázatot nyújt be a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatásra.

Az Önkormányzat KSH kódja: 1507463

Választott támogatás fajtája: keménylombos tűzifa

Igényelt mennyiség: 534 erdei m³

A pályázathoz önerő nem szükséges.

A települési önkormányzat vállalja, hogy a szociális célú tüzelőanyagban részesülőkől ellenszolgáltatást nem kér.

Felhatalmazza a polgármestert és a jegyzőt a pályázatot benyújtására.

Az önkormányzatnak a szociális rászorultság szabályait és az igénylés részletes feltételeit rendeletben kell meghatároznia, azonban a korábbi évekkel ellentétben már a pályázat benyújtásához csatolni kell a „szociális” rendeletet.

A támogatást az a települési önkormányzat igényelheti, amelyik a szociális rászorultság és a 2026. évi igénylés részletes feltételeit –a jogosultak részére támogatást megállapító önkormányzati döntés és a kiosztás előtt hatályba lépő- rendeletben szabályozza akként, hogy

- a) a Szoc.tv szerinti aktív korúak ellátására, időskorúak járadékára, vagy - tekintet nélkül annak természetbeni vagy pénzübeli formában történő nyújtására- települési támogatásra (e támogatásban részesülők közül különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesülők) jogosult előnyt élvezzen,
- b) a Gyvt.-ben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család élvezzen előnyt,
- c) előnyben részesíti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családokat,
- d) az egyszülős háztartások élvezzenek előnyt,
- e) azt a családot, amelyikben rokkantsági ellátásban részesülő él élvezzen előnyt
- f) a 65 év feletti, egyedül élő nyugdíjasok, akiknek a nyugdíja nem éri el a 150.000 Ft-t élvezzenek előnyt
- g) előnyben részesíti a 3 vagy több gyermeket nevelő családokat és
- h) háztartásonként legfeljebb 5 erdei m³ tűzifa vagy 10 q szén biztosítására kerüljön sor, valamint
- i) vállalja, hogy a szociális célú tüzelőanyagban részesülőtől semmilyen ellenszolgáltatást nem kér.

A probléma az, hogy nem tudjuk azt, hogy mennyi tűzifát fogunk kapni, de a rendeletet már előre meg kell alkotni, ellentétben a korábbi gyakorlattal, amikor a rendeletet csak a pályázati döntést követően kellett elfogadni.

Felhívom a Képviselő-testület figyelmét, hogy a támogatás elbírálása során a Pályázati kiírás 9. pontja értelmében csökkentett mennyiséget is megállapíthat a miniszter.

A pályázat elbírálására a benyújtást követő 15 napon belül, de legkésőbb október 30-ig kerül sor, a pénz kiutalására 2026. november 13-ig kerül sor. A kapott támogatási összegből vásárolt tűzifát/szenet az önkormányzat 2027. február 15-ig kell, hogy kiossza, melyről 2027. március 31-ig a Magyar Államkincstár felé köteles elszámolni a BM rendeletben foglaltak szerint.

Az elszámoláshoz szükséges a szállítólevél, a számla, mely tartalmazza a vásárolt tűzifa/szén mennyiségét, a tűzifa fajtáját és a fizetendő összeget (azaz a támogatás és az önrész összegét összesen), továbbá a jogosultak részére megállapított határozat és az általuk átvett tűzifa/szén mennyiségére vonatkozó átvételi elismervény hitelesített másolata alapján összesített táblázatot, valamint a helyi rendeletet.

Felhívom a figyelmet, hogy a támogatás terhére a 2026. szeptember 15-ét megelőző pénzügyi teljesítés nem számolható el.

A rendeletalkotási kötelezettségnek eleget téve, javaslom a Képviselő-testületnek a rendelet megalkotását.

2025. évben a jövedelemhatárt egyedül álló esetében 550%-ra (156.750.-Ft), családban élő esetében 600%-ra (171.000.-Ft) került megemelésre.

Mivel az idén a tűzifa mennyisége nem ismert, így **javaslom a tavalyi jövedelemhatár fenntartását.**

Általános indoklás:

A rendelet megalkotását a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatására szóló pályázati feltételek teszik szükségessé.

Részletes indoklás

Az 1–4. §-hoz

Részletes indoklás:

1.§-2.§-hoz: A pályázati kiírás előírja, hogy a szociális célú tüzelőanyag igénylésének feltételeit, a szociális rászorultság szabályait az önkormányzatnak helyi rendeletben kell meghatároznia, figyelemmel arra, hogy a pályázati kiírásban meghatározott ellátásokban részesülők a támogatások elbírálásánál előnyt élvezzenek. Erre vonatkozó részletszabályokat tartalmazza ez a szakasz.

3.§-hoz:

A korábbi rendelet hatályon kívül helyezése.

4.§-hoz:

A rendelet hatálybalépésének napját tartalmazza.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján a jogszabály előkészítője - a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű - előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit.

Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell.

A hatásvizsgálat során vizsgálni kell

- a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen
  - aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,
  - ab) környezeti és egészségi következményeit,
  - ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint
- b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és
- c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A fenti kötelezettségnek eleget téve, az előzetes hatásvizsgálatot elvégeztük, melyről az alábbiak szerint tájékoztatom a Képviselő-testületet.

A szociális célú tüzelőanyag támogatásról szóló önkormányzati rendelet megalkotásáról szóló rendelet-tervezet jelentősnek ítélt hatásai

a) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai:

A tervezet a szociális célú tüzelőanyag igénylésének részletszabályait tartalmazza. Az önkormányzat központi támogatásban részesült szociális célú tüzelőanyag támogatás biztosítására. Azonban a támogatás feltétele, hogy az önkormányzatnak rendeletet kell alkotnia a támogatásról.

b) A rendelet környezeti és egészségi következményei:

Nem releváns.

c) Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:

A rendelet megalkotásával az adminisztratív terhek nem növekednek az előző évihez képest.

d) A jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A pályázati kiírás előírja, hogy a támogatás igénylésének részletes feltételeit és a szociális rászorultság szabályait az önkormányzatnak rendeletben kell rögzítenie. A rendeletalkotással jogszabályi kötelezettségének tesz eleget a képviselő-testület. A támogatás felhasználásával el kell számolni a Magyar Államkincstár felé. Az elszámoláshoz csatolni kell – többek között – a tárgykörben alkotott rendeletet is.

e) A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Mérk, 2026. szeptember 6.

Tóthné Dr. Nagy Anita sk.
jegyző

Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének

11/2026. (IX. 10.) önkormányzati rendelete

A szociális célú tüzelőanyag támogatásról

- [1] Mérk Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 26. §-ában kapott felhatalmazás alapján,
[2] Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8.a pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § [Általános rendelkezések]

- (1) Az önkormányzat hozzájárulva a tüzelőanyag költségeihez, évente egy alkalommal térítésmentesen szociális célú tüzelőanyag (tűzifa) támogatást nyújt természetbeni ellátás formájában a szociálisan rászoruló személyek részére.
- (2) A szociális célú tüzelőanyag (tűzifa) támogatás Mérk Nagyközség részére az önkormányzatokért felelős miniszter által meghirdetett „a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásra” benyújtott pályázat támogató okiratában megállapított összmenyiség erejéig terjedhet.
- (3) A szociális célú tüzelőanyag (tűzifa) támogatás megállapítása kérelemre történik. A kérelmekről a polgármester határozattal dönt. A kérelemhez mellékelni kell:
- a) a kérelmező és családja a kérelem benyújtását megelőző havi jövedelméről szóló jövedelemigazolást, nyugdíjas esetén nyugdíjszelvényt,
  - b) nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a háztartás által lakott lakás fűtése mivel történik (csak gáz, gáz és vegyes tüzelésű kazán-kályha, vagy csak vegyes tüzelésű kazán-kályha),
  - c) nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a háztartásban élő személyek, vagy legalább egy személy aktív korúak ellátásában, vagy időskorúak járadékában, vagy települési támogatásban, különösen a lakásfenntartáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesül-e vagy a családban halmozottan hátrányos helyzetű gyerek van-e, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek-e, egyszülős-e a háztartás, rokkantsági ellátásban részesülő él-e a családban, 65 év feletti, egyedül élő nyugdíjas-e a kérelmező, 3 vagy több gyermek él-e a családban.
- (4) A kérelemben szolgáltatott adatok és a nyilatkozatban foglaltak környezettanulmánnyal ellenőrizhetők.
- (5) A kérelem benyújtásának időpontjára, határidejére vonatkozó adatokat a helyben szokásos módon (a Mérki Közös Önkormányzati Hivatal Mérki Községháza hirdető tábláján közzététel) közzé kell tenni. A hirdetményben foglalt határidő elmulasztása jogvesztő.
- (6) E rendeletben szabályozott természetbeni támogatás ugyanazon lakóingatlanra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.
- (7) A szociális célú tüzelőanyag (tűzifa) támogatást természetbeni ellátásként kell megállapítani, tűzifa formájában. A tűzifa megvásárlásáról és kiosztásáról az önkormányzat gondoskodik, azért ellenértéket nem kér.

2. § [Jogosultság feltételei]

- (1) A polgármester térítésmentesen szociális célú tüzelőanyag (tűzifa) támogatásban részesíti azt a szociális rászorult személyt, akinek:
- a) háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 550%-át, egyedül élő esetében a 600%-át nem haladja meg, és

b) a közös háztartásban élők egyikének sincs vagyona.

(2) A szociális célú tüzelőanyag (tűzifa) kérelmek elbírálása során előnyt élvez:

- a) a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti aktív korúak ellátására, időskorúak járadékára, vagy - tekintet nélkül annak természetbeni vagy pénzübeli formában történő nyújtására- Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló 12/2021(IX.29.) számú rendelet alapján települési támogatásra (e támogatásban részesülők közül különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesülők) jogosult,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család,
- c) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok,
- d) az egyszülős háztartás,
- e) az a családot, amelyikben rokkantsági ellátásban részesülő él,
- f) a 65 év feletti, egyedül élő nyugdíjasok, akiknek a nyugdíja nem éri el a 150.000 Ft-t,
- g) a 3 vagy több gyermeket nevelő családok.

(3) A szociális célú tűzifa támogatás mennyisége kérelmezőnként legalább 1 erdei köbméter tűzifa, de legfeljebb 2 erdei köbméter tűzifa lehet.

(4) Amennyiben a jogosult az e rendelet alapján részére biztosított tűzifát értékesíti, vagy utólag megállapításra kerül, hogy azt nem az arra jogosult használta fel, köteles a térítés nélkül biztosított tűzifa esetében 23.000.-Ft/erdei m³ + ÁFA, valamint a kiszállítás költségének (3.500.Ft) visszafizetésére.

3. § [Hatályon kívül helyezés]

Hatályát veszti A szociális célú tüzelőanyag támogatásról szóló 9/2025. (IX. 26.) önkormányzati rendelet.

4. § [Záró rendelkezések]

Ez a rendelet 2026. szeptember 11-én lép hatályba.

Mérk, 2026. szeptember 9.

Filep Gusztáv
polgármester

Fentiek alapján, kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozat-tervezetet valamint a rendelet-tervezetet elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 6.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

Mérk Nagyközség Polgármesterétől
✉ 4352. Mérk, Hunyadi u. 45.sz.
☎ +36/44/554-000
hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-81/2026.

Előterjesztés

A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 5) Előterjesztés a közvilágítási elemek karbantartására kötött szerződés hosszabbításának megtárgyalására

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Kiegészítő jelentést ad: Szakács Erika a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tisztelt Képviselőtestület!

A PLH Közvilágítás Kft-vel (1125, Budapest, Szarvas Gábor út 20-22) a közvilágítási aktív elemek karbantartására kötött szerződésünk 2026. 10. 31. napjával lejár.
396 lámpatest található a településen.

A feladatokat a PLH Közvilágítás Kft látja el, akik megküldték az új ajánlatukat, a közvilágítási elemek karbantartására kötött szerződést változatlan szerződési feltételekkel és átalányár mellett javasolják fenntartani, ami 2150.-Ft/db/év+Áfa összeget jelent.

Javaslom a szerződés meghosszabbítását.

Fentiek alapján, kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 3.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:

Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének

...../2026.(IX.09.)

h a t á r o z a t – tervezete

A közvilágítási elemek karbantartására kötött szerződés időbeli hatályának meghosszabbításáról

A Képviselő-testület!

A PLH Közvilágítás Kft-vel (1125, Budapest, Szarvas Gábor út 20-22) a közvilágítási elemek karbantartására kötött szerződést változatlan szerződési feltételekkel és átalányár mellett 2027. október 31-ig meghosszabbítja.

Felhatalmazza Filep Gusztáv polgármestert a szerződés aláírására.

Vállalkozási Szerződés Közös Megegyezéssel Történő Meghosszabbítása

Amely létrejött egyrészről a

Székhely:

Adószám:

mint Megrendelő,

Mérk Nagyközség Önkormányzata

4352 Mérk, Hunyadi u. 45.

15732516-2-15

másrészről

PLH Közvilágítás Kft.

Székhely:

Adószám:

mint Vállalkozó

8330 Sümeg, Árpád u. 17.

25029217-2-19

1. Felek rögzítik, hogy a 2019. október 31. napján „Közvilágítás üzemeltetési és karbantartási szerződés Mérk Nagyközség közigazgatási területén” tárgyában vállalkozási szerződés jött létre közöttük.
2. Felek megállapodnak, hogy a hivatkozott szerződés III. pontban megjelölt szerződéses időszak meghosszabbításával kívánnak élni, így a szerződés végdátuma **2027.10.31.**
3. A hivatkozott szerződés további pontjai változatlanul érvényben maradnak.
4. A megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Ptk. vonatkozó rendelkezései az irányadók.

A Felek ezen megállapodást elolvasva és értelmezve, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag aláírták.

Mérk, 2026.szeptember.....

Sümeg, 2026. szeptember.....

.....
Megrendelő

.....
Vállalkozó

Tárgy: Mérk közvilágítás szerződés meghosszabbítás

Feladó: Pomper Adrián <pomper.adrian@plh.hu>

Dátum: 2026. 08. 31. 11:47

Címzett: <jegyzo@merk.hu>

Tisztelt Jegyző Asszony!

Telefonbeszélgetésünkre hivatkozva mellékelten csatolom Mérk közvilágítás üzemeltetési szerződésének meghosszabbításáról szóló dokumentumot.

Tiborszállás esetében a szerződés 2 évre szól, így az aktuális szerződés még 2027. szeptember 30-ig hatályos.

Szeretném továbbá felhívni a figyelmüket arra, hogy társaságunk készséggel együttműködne Önökkel mindkét település esetében a Magyar Faluprogram keretében elnyert közvilágítás korszerűsítése támogatás megvalósításában.

Üdvözlettel:

Pomper Adrián

ügyfélkapcsolati menedzser

Mobil: +36 20 447 0784

E-mail: pomper.adrian@plh.hu

Cím: 8330 Sümeg, Árpád utca 17.

Tel: +36 1 225 1360

Fax: +36 1 201 5398

Mérki Közös Önkormányzati Hivatal	
Tiborszállási Kirendeltsége	
Érk.	2026 AUG 31.
Szám:	1752-1127

Ez az elektronikus levél bizalmas és/vagy jogilag védett információkat tartalmazhat, és kizárólag a címzettnek szól. Amennyiben ezt a levelet sérülten kapja meg vagy nem Ön annak valós címzettje, kérjük haladéktalanul, tájékoztassa erről a feladót (PLH Közvilágítás Kft. Telefon:06-1-225-1360), és a levelet törölje rendszeréből. Az elektronikus levél engedély nélküli másolása, sokszorosítása, terjesztése, módosítása és nyilvánosságra hozatala szigorúan tiltott. Az elektronikus úton történő levelezés első sorban Információs célokat szolgál. A PLH Közvilágítás Kft. nem tesz és nem fogad el hivatalos kötelezettségvállalásokat kizárólag elektronikus levél útján, hacsak erre ellentétes tartalmú megállapodás nem született a felek között. Az elektronikus levél nem feltétlenül tükrözi a PLH Közvilágítás Kft. hivatalos álláspontját adott ügyben.

—Mellékletek:—

Vállalkozási Szerződés Közös Megegyezéssel Történő
Meghosszabbítása_Mérk_2026.08.31.pdf

775 KB

Mérk Nagyközség Polgármesterétől

☒ 4352. Mérk, Hunyadi u. 45.sz.

☎ +36/44/554-000

hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-82/2026.

E l ő t e r j e s z t é s

A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 6) Előterjesztés a piac területén festési munkálatok elvégzésére engedélyezett összeg megemelésére

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Kiegészítő jelentést ad: Szakács Erika a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tisztelt Képviselőtestület!

2026. augusztus 12-én döntöttünk arról, hogy a piac területén a fa részének festéséhez festék kerüljön megvásárlásra, bruttó 240.000.-Ft értékben.

Bekértük az árajánlatokat, csak egy cég adott, de az ár is meghaladja ezt az értéket, Bruttó 244.350.-Ft lett.

Javaslom a határozat módosítását, és megemelését bruttó 244.350.-Ft-ra.

Fentiek alapján, kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 3.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:

Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének

...../2026.(IX.09.)

h a t á r o z a t – tervezete

A piac területén festési munkálatok elvégzéséről szóló 242/2026. (VIII.12) számú határozat módosításáról

A Képviselő-testület!

A piac területén festési munkálatok elvégzéséről szóló 242/2026. (VIII.12) számú határozatát az alábbiak szerint módosítja:

„Engedélyezi, hogy a piac területén a fa részek festéséhez festék kerüljön megvásárlásra, Bruttó 245.000.-Ft értékben.

Felhatalmazza Filep Gusztáv polgármestert a festék megvásárlására.”

S z á l l í t ó

V e v ő

SZALKA-FESTÉK KFT.

MÉRK NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

4700 MÁTÉSZALKA
JÁRMI U. 6.
Tel./Fax: 44/500-338, 44/500-339
Asz: 22659255-2-15, HU22659255

4352 MÉRK
HUNYADI UT 45.
Asz: 15732516-2-15

Fizetési mód átutalás	Teljesítés 2026.08.14	Kelte 2026.08.14	Fiz.határidő 2026.09.14	Sorszáma K401001406

VTSZ	A termék (szolgáltatás) megnevezése	Me.	Mennyiség	Nettó ár	ÁFA	Bruttó ár	Ajánl. fogyár	Bruttó érték
320910	POLIFARBE BORÓKA VÉKONYLAZUR	2.50 L.	DB	15.000	12826.772 27%	16290.00	16290.00	244350.00
27%-os ÁFA összesen (Ft):						192401.58 27%	51948.42	244350.00

Fizetendő /Ft : 244350.00
Azaz fizetendő : Kettőszáznegyvennégyezer-háromszázötven Ft

Szalca-Festék Kft.
4700 Mátészalka, Jármí út 6
Cg. 15-09-075865
Adószám: 22659255-2-15
Közösségi adószám: HU22659255

A fenti termékeket sérülésmentesen és hiánytalanul átadtam illetve átvettem!

kiállító kelet	aláírás	átvételi feljegyzések: P.H.	átvevő kelet	aláírás

>> Polár Kereskedelmi Rendszer V28.10 <<

Mérk Mérki Közös Önkormányzati Hivatal <hivatal.merk@gmail.com>

Árajánlat kérés

2 üzenet

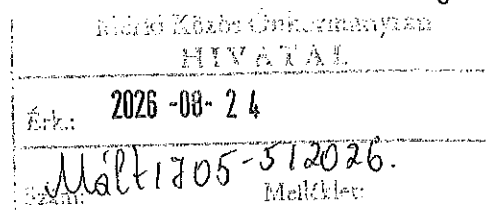
Mérk Mérki Közös Önkormányzati Hivatal <hivatal.merk@gmail.com>
Címzett: "szalkafestek@gmail.com" <szalkafestek@gmail.com>

2026. augusztus 14. 11:06

Tisztelt Címzett!

Mellékelten megküldöm árajánlatkérésemet.

Tisztelettel:
Filep Gusztáv
polgármester

 SZALKA-FESTÉK Kft..pdf
184K

Festék Szalka <szalkafestek@gmail.com>
Címzett: Mérk Mérki Közös Önkormányzati Hivatal <hivatal.merk@gmail.com>

2026. augusztus 14. 15:07

Csatolva küldöm az árajánlatot.
Köszönettel Szalka-Festék Kft
[Az idézett szöveg el van rejtve]

 img20260814_15042996.pdf
171K

Mérk Nagyközség Polgármesterétől
✉ 4352. Mérek, Hunyadi u. 45.sz.
☎ +36/44/554-000
hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-83/2026.

Előterjesztés

A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 7) Előterjesztés a községháza felirat megrendelésére

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Kiegészítő jelentést ad: Szakács Erika a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tisztelt Képviselőtestület!

A Községházán található felirat az utóbbi időben nagyon megkopott, kifakult és már egy betű is leesett.

Árajánlatot kértük új felirat elkészítésére, mely tartalmazná a nemzeti címet, a település címerét, és a KÖZSÉGHÁZA feliratot a jelenlegi nagyságban.

Az árajánlatot az elterjesztéshez csatolom.

A HABBETŰ FARM 148.200.-Ft (AAM) vállalná a felirat elkészítését.

Javaslom az árajánlat elfogadását.

Fentiek alapján, kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 3.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:

Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének

...../2026.(IX.09.)

h a t á r o z a t – tervezete

A községháza felirat megrendelésének engedélyezéséről

A Képviselő-testület !

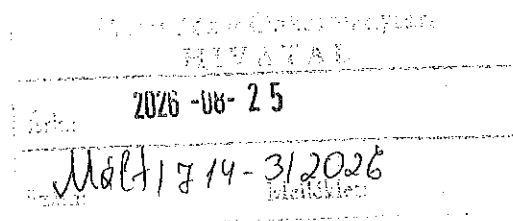
Engedélyezi a községháza felirat és 1 db nemzeti valamint 1 db települési címer megrendelését a benyújtott árajánlat alapján a Habbetű Farm Kft-től, 148.200.-Ft (AAM)+ szállítási díj (kb. 10.000.-Ft) összegért.

Tárgy: RE: Ajánlatkérés visszaigazolása | Habbetű Farm

Feladó: HABBETŰ FARM | www.habbetufarm.hu <habbetu@habbetu.hu>

Dátum: 2026. 08. 24. 15:14

Címzett: <jegyzo@merk.hu>

Tisztelt Tóthné Dr Nagy Anita!

Küldöm ajánlatunkat.

5370 x 550 mm befoglaló méretű KÖZSÉGHÁZA felirat készítés xps-ből 30 mm vastagságban, festve kültéri homlokzati festékekkel RAL kód szerint + MÉRK+MAGYAR címer előlapi nyomtatással, laminálva UV álló védelemmel.

Gyártási ár: 148.200.- Ft

A kiadott ár bruttó áfa mentes.

Üdvözlettel:

András Árpád

HABBETŰ FARM

☎ +36 70 353 8063

✉ info@habbetufarm.hu

🌐 www.habbetufarm.hu

🌐 www.telepulescimer.hu

From: Habbetű Farm | Árajánlatkérés [<mailto:noreply@honlap.hu>]

Sent: Monday, August 24, 2026 1:00 PM

To: habbetu@habbetu.hu

Subject: Ajánlatkérés visszaigazolása | Habbetű Farm

Üdvözljük!

Köszönjük, hogy időt szánt az űrlapunk részletes kitöltésére.

A rögzített adatok:

Név/Kapcsolattartó: Tóthné Dr Nagy Anita

Email: jegyzo@merk.hu

Telefonszám: +36308535275

Melyik településen lenne a projekt?: Mérk

Projekt típusa: Önkormányzati és kistelepülési program (Falunév táblák, településfeliratok)

Helyszín: Kültéri

Méretek: (Kb. szélesség x magasság): A teljes felirat hossza kb 6 méter, egy betű hosszúsága 40 cm, szélessége 37 cm, a vastagsága: 3 cm.

Egyéb üzenet saját szavakkal: A hivatal épületére szeretnénk az alábbi feliratot:

KÖZSÉGHÁZA

valamint a magyar címet és a település címerét, csatoljuk a jelenlegi állapotot

Logó, látványterv vagy fotó a helyszínről: <https://www.habbetu.hu/pages/habbetuk/contents/forms/7691/89473/0656be22-5808-4779-8bb1-e35344108caa.jfif>;

Egyéb fájl: <https://www.habbetu.hu/pages/habbetuk/contents/forms/7691/89473/merk-cimere.docx>;

GDPR, jogi elfogadtató: 1

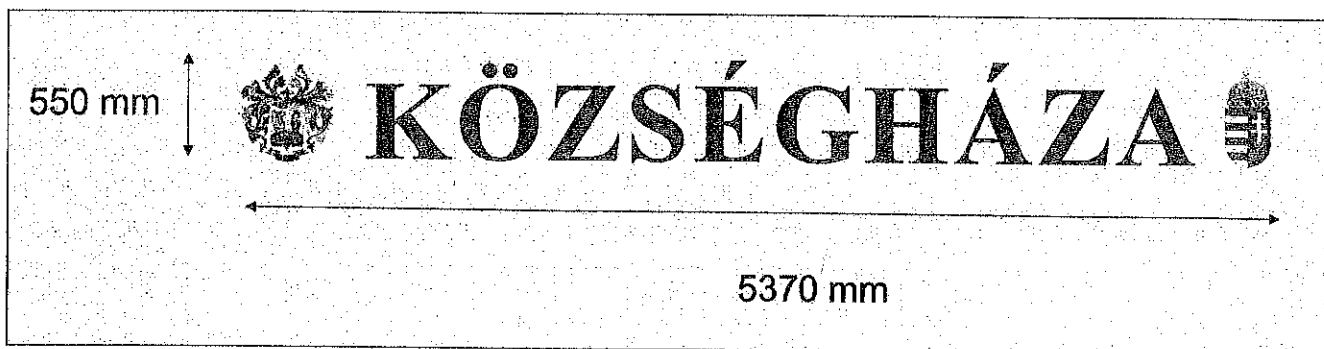
Beküldve innen: <https://www.habbetu.hu/arajanlatkeres/>

Beküldő ip címe: 45.87.207.20

Készen állunk a közös alkotómunkára, hamarosan küldjük az ajánlatot!

Üdvözlettel: Habbetű Farm csapata

— kozseghaza.jpg —

— Mellékletek: —

kozseghaza.jpg

1,9 MB

Iérek Nagyközség községgháza felirat árajánlat kérése

ABBETÚ FARM | www.habbetufarm.hu <habbetu@habbetu.hu>
Ímzett: Mérk Mérki Közös Önkormányzati Hivatal <hivatal.merk@gmail.com>

2026. szeptember 4. 7:00

Tisztelt Tóthné Dr Nagy Anita!

2026 -09- 04

Mért 1714-4/2026
Melléklet:

Kiszállást azért nem írtunk, mert nagyon magas lenne a díja. Csomagba tudjuk eljuttatni, melynek összege kb. 10.000.- Ft körül lenne.

Üdvözlettel:

András Árpád

HABBETÚ FARM

☎ +36 70 353 8063

✉ info@habbetufarm.hu🌐 www.habbetufarm.hu🌐 www.telepulescimer.hu

[Az idézett szöveg el van rejtve]

Mérk Nagyközség Polgármesterétől
✉ 4352. Mérk, Hunyadi u. 45.sz.
☎ +36/44/554-000
hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-84/2026.

Előterjesztés

A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 8) Előterjesztés Haga Alfréd, 4352 Mérk, Táncsics utca 43. szám alatti lakos kérelmének megtárgyalására

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Kiegészítő jelentést ad: Szakács Erika a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tisztelt Képviselőtestület!

Haga Alfréd, Mérk, Táncsics u. 43. szám alatti lakos kérelmet nyújtott be a Képviselő-testülethez, melyet az előterjesztéshez mellékelek.

Kérelmében előadta, hogy 2026. szeptember 11-én csapatépítő rendezvény megtartása céljából biztosítsák Mérk, Árpád utca 1. szám alatt található sportpálya területének és mosdójának használatát, áram és víz biztosítását és kér 2 db asztalt és 4 db padot, 14:00 órától 21:00 óráig. Vállalták a bérleti díj és a rezsiköltség megfizetését.

Javaslom, hogy a kérelmét engedélyezzük, de nem a sportpálya, hanem a piac területét, és bérleti díjat 2.000.-Ft+Áfa összegben állapítsuk meg, valamint a kérelmezőtől kérjük az elhasznált víz és áram díját megfizetni.

Fentiek alapján, kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 3.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:

Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének

...../2026.(IX.09.)

h a t á r o z a t – tervezete

**Haga Alfréd, Mérk, Táncsics u. 43. szám alatti lakos kérelmének
megtárgyalásáról**

A Képviselő-testület!

Haga Alfréd, Mérk, Táncsics utca 43. szám alatti lakos kérelmét megtárgyalta, részére 2026. szeptember 11-én 14:00-21:00 időtartamban engedélyezi a Mérk, Árpád utca 1. szám alatt található piac használatát, csapatépítő tréning megtartása céljából.

A bérleti díjat 2.000.-Ft+Áfa összegben állapítják meg, valamint a kérelmező köteles az elhasznált víz és áram díját is megfizetni.

Felhatalmazza Filep Gusztáv polgármestert a bérleti szerződés aláírására.

Haga Alfréd
4352 Mérk, Táncsics út 43.
Tel.: 06/20-267-33-70

HIVATÁS	
Dátum:	2026-08-27
Aláírás:	Mélt. 744-112026

Mérk Község Önkormányzatának
Képviselő-testülete részére
4352 Mérk

Tárgy: Kérelem a sportpálya használatának engedélyezésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Ezúton szeretném kérni a Mérk településen található sportpálya használatának engedélyezését egy csapatépítő délután megtartása céljából.

A tervezett program időpontja:

2026. szeptember 11. (péntek), 14:00 órától legkésőbb 21:00 óráig.

A programon összesen 12 fő venne részt.

A rendezvény lebonyolításához az alábbiak biztosítására szeretnék lehetőséget kérni:

- mosdóhasználat,
- ivóvíz biztosítása,
- áramellátás,
- 2 db asztal,
- 4 db pad.

Vállalom, hogy a sportpályát és annak környezetét a használat befejezését követően **rendezett, tiszta, az átvételkori állapotnak megfelelő állapotban** adom vissza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a sportpálya használatát a fenti időpontra engedélyezni szíveskedjenek.

Egyúttal kérem, hogy szíveskedjenek tájékoztatni a használattal kapcsolatban felmerülő bérleti díj, valamint az esetlegesen igénybe vett szolgáltatások és egyéb költségek összegéről.

Kérelmem kedvező elbírálását előre is köszönöm.

Mérk, 2026. augusztus 26.

Tisztelettel:

Haga Alfréd

Mérk Nagyközség Polgármesterétől
✉ 4352. Mérk, Hunyadi u. 45.sz.
☎ +36/44/554-000
hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-85/2026.

Előterjesztés
A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 9) Előterjesztés rendezvény megtartásának megtárgyalására az idők világnapja alkalmából

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Kiegészítő jelentést ad: Szakács Erika a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tisztelt Képviselőtestület!

Minden év október 1-jén az időseket köszöntjük.

Javaslom, hogy az idők világnapja alkalmából 2026. október 8-án (csütörtök) 14:00 órától mi is tartsunk egy rendezvényt, melyen településünk szépkorú lakosait köszönhetjük.

Javaslom, hogy a rendezvényen a településen állandó lakóhellyel rendelkező, 60 év feletti lakosok és a velük együtt élő, ezen életkort el nem érő házas/élettársuk vehessen részt.

A rendezvényt a Mérk-Vállaj Német Nemzetiségi Általános Iskola ebédlőjében és aulájában javaslom megtartani, ahová összesen 100-110 fő elhelyezésére van lehetőség.

A rendezvény részeként a Mérki Szivárvány Óvoda és a Mérk-Vállaj Német Nemzetiségi Általános iskola diákjainak műsorára és az idők köszöntésére kerülne sor, ezt követően szerény kis vendéglátást javaslok, töltött káposzta és sütemény formájában, valamint pogácsát és almát szolgáltatnánk fel.

A vendéglátás után zenés, táncos, beszélgetős közösség építésre lesz alkalom.

A rendezvény költségére 110 főre számolva Bruttó 120.000.-Ft, az üdítőre javaslok Bruttó 70.000.-Ft-ot, a fellépő gyerekeknek és pedagógusoknak szerény ajándék vásárlására Bruttó 40.000.-Ft-ot, valamint a műanyag táányérok, poharak beszerzésére Bruttó 20.000.-Ft-ot, így javaslom, hogy a rendezvényre Bruttó 250.000.-Ft-ot biztosítsunk.

Fentiek alapján, kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 3.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:
Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének
...../2026.(IX.09.)

h a t á r o z a t – tervezete

Idősek Világnapja alkalmából rendezvény szervezéséről

A Képviselő-testület!

Elhatározza, hogy 2026. évben az Idősek Világnapja alkalmából rendezvényt kíván szervezni, 2026. október 8-án, a 60 év feletti mérki állandó lakóhellyel rendelkező lakosok és a velük együtt élő, ezen életkort el nem érő házas/élettársuknak.

A rendezvény megszervezésére Bruttó 250.000.-Ft-ot biztosít.

Felhatalmazza Filep Gusztáv polgármestert a rendezvény megszervezésére.

Mérk Nagyközség Polgármesterétől
☒ 4352. Mérk, Hunyadi u. 45.sz.
☎ +36/44/554-000
hivatal.merk@gmail.com

Szám: MKT/2-86/2026.

Előterjesztés

A Képviselőtestület 2026. szeptember 9-én tartandó ülésére

Tárgy: 10) Előterjesztés Erni Richárd, 4352, Mérk, Béke utca 21. szám alatti lakos kérelmének megtárgyalására

Előadó: Filep Gusztáv polgármester

Kiegészítő jelentést ad: Szakács Erika a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tisztelt Képviselőtestület!

Erni Richárd, 4352, Mérk, Béke utca 21. szám alatti lakos nyújtott be kérelmet, melyet az előterjesztéshez mellékelek.

Kérelmében előadta, hogy kéri a lakóháza mellett található gyalogos út lezárásához a Képviselő-testület hozzájárulását, mivel a háza melletti gyalogos út az épületet és annak környezetét folyamatosan rongálja.

Az érintett földút helyrajzi száma: 727, kivett közterület, nagysága 708 nm, ami egy földút, mellékleten csatolom a fotókat.

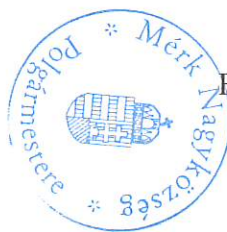
A múlt héten több alkalommal megnéztük, hogy reggel milyen gyakran használják ezt az utat, elenyésző 3-4 gyermek vette igénybe, iskolába menet.

Ahhoz, hogy lezárjuk szükség lenne 4 méter drótra és 4 db oszlopra, ami rendelkezésre áll.

Javaslom, hogy a kérelmet engedélyezzük.

Fentiek alapján, kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjenek.

Mérk, 2026. szeptember 3.

Filep Gusztáv sk.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT:

**Mérk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének
...../2026.(IX.09.)**

h a t á r o z a t – tervezete

A Mérk 727 hrsz-ú földút lezárásáról

A Képviselő-testület!

Erni Richárd, 4352, Mérk, Béke utca 21. szám alatti lakos kérelmét megtárgyalta.

Elhatározza, hogy a Mérk Nagyközség Önkormányzat tulajdonában lévő Mérk, belterület 727 hrsz-ú földutat a forgalom elől kerítéssel zárja el.

Felhatalmazza Filep Gusztáv polgármestert a munkálatok elvégzésére.

Miskolc Önkormányzat	
SZÁMA	
2026-09-07	
Árta:	Mólt 1759-2 NO&G
Szám:	Melléklet:

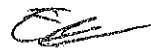
KÉRELEM

Tisztelt képviselő-testület!

Alulírott, Emi Richard, 4352 Misk, Béke utca 21. sz. alatti lakos, kérem, hogy a lakóháza mellett található gyalogos út lezárásához hozzájárulni szíveskedjenek. Az út közvetlenül a ház mellett halad, és az ottani kijárt gyalogos-forgalom az épületet és annak környezetét folyamatosan rongálja.

Kérem a Tisztelt képviselő tagokat a szükséges intézkedés megtételére!

Kelt: Misk 2026. 09. 07.

Aláírás:
Tel: 06-70/6771283

Szabolcs-Szatmár-Bereg
Vármegyei Kormányhivatal
Földhivatali Főosztály Földhivatali
03000 Mátészalka, Kölcsey utca 2.

Tulajdonilap-másolat
(szemle)
Ügyazonosító:
INyer/TULLAP/20260904/7352
2026.09.04

Oldal 1/1

Mérk
Belterület, 727 helyrajzi szám

4351 MÉRK, NÉVTELEN UTCA 727 HRSZ "FELÜLVIZSGÁLAT ALATT"
Mérk, Belterület, 727

I. RÉSZ

1.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 999971/1996.01.02				
	AZ INGATLAN ADATAI, ALRÉSZLET ADATOK				
	Alrészlet jele	Művelési ág / Kivett Megnevezés	Minőségi osztályok	Terület (ha nm)	Kataszteri jövedelem (AK)
		Kivett / közterület	0	708	0

II. RÉSZ

3.	Bejegyző határozat, érkezési idő: 37464/1993.06.28				
	Tulajdonjog				
	Jogállás: TULAJDONOS				
	Tulajdoni hányad: 1/1				
	Jogcím: átszállás, 37464/1993.06.28				
	Név: MÉRK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA				
	Jogosult címe: 4351 MÉRK, Hunyadi utca 45				

III. RÉSZ

NEM TARTALMAZ BEJEGYZÉST

Az E-hiteles tulajdonilap-másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak.

TULAJDONI LAP VÉGE

